

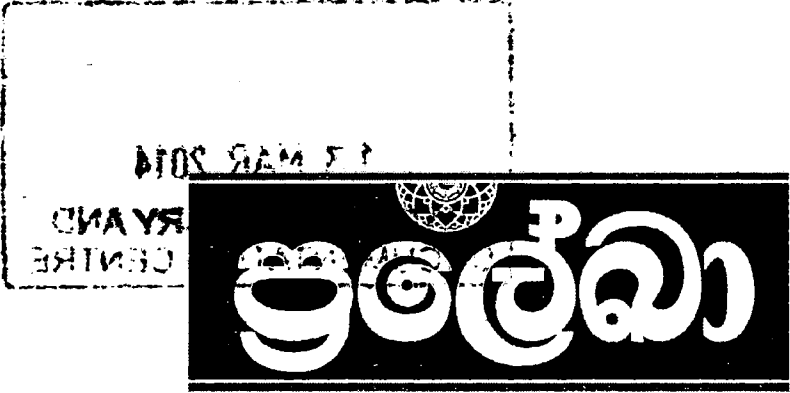
ප්‍රලේඛා

3 වෙනම 1 කලාපය 2014 ජනවාරි - මාර්තු ත්‍රෛමාසිකය

ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය
தேசிய நூலக ஆவணவாக்கல் சேவைகள் சபை
National Library and Documentation Services Board

අධ්‍යාපන සේවා අමාත්‍යාංශය

03 වන වෙළුම - 01 කලාපය

ISSN 2279-2120

උපදේශකත්වය
මහාචාර්ය සෝමරත්න බාලසූරිය
සභාපති

සංස්කරණය
මාලිනි ගෝවින්දනගේ

සම්බන්ධීකරණය
මෙහිනී ජයසුන්දර
සහකාර අධ්‍යක්ෂ

පිටු සැලසුම හා කවර නිර්මාණය
ප්‍රේම දිසානායක
ෆාස්ට් ඇඩ්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

ප්‍රකාශනය
ව්‍යාප්ති සේවා

ජාතික පුස්තකාල හා පුද්ගලික සේවා මණ්ඩලය
අංක 14, නිදහස් මාවත, කොළඹ 07.
දුරකථන: 011-2687583, 011-2698847-283
ෆැක්ස්: 011-2674387
ඊ මේල්: pub@mail.natlib.lk
වෙබ් අඩවිය: www.natlib.lk

© ජාතික පුස්තකාල හා පුද්ගලික සේවා මණ්ඩලය

කලාපයක මිල: රු. 100.00
වාර්ෂික ආයකත්වය: රු. 400.00

වෙක්පත් හා මුදල් ඇණවුම්:
සභාපති, ජාතික පුස්තකාල හා
පුද්ගලික සේවා මණ්ඩලය,
නමට යොමු කරන්න.

මුද්‍රණය:
ෆාස්ට් ප්‍රින්ටරි (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
165, දේවානම්පියතිස්ස මාවත, කොළඹ 10.

සංස්කාරක සටහන

ජාතියක් පරාධීන වන්නේ තවත් ජාතියකට යටත් වීමෙන් පමණක්ම නොවේ. දේශාභිමානය නිවැරදිව වටහා නොගැනීමද ජාතියක පිරිහීමට හේතු වෙයි. අද අප එලෙස පරාධීන බවට පත්වෙමින් සිටින්නේද යන සැකය සිහිබුද්ධියෙන් වර්තමානය දෙස බලන්නෙකුට සිතූණොත් පුදුමයක් නොවේ. ජාතිකාභිමානය වෙනුවට වර්ගවාදයද, යම් ආගමක් නිවැරදිව අවබෝධ කර ගැනීම හා ඒ තුළින් ඇති කරගන්නා භක්තිය වෙනුවට ආගමික උන්මත්තභාවයද අපි වැලඳගෙන සිටින්නෙමු.

එවන් පිරිසකට රටේ කිසිදු කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් පොදු ජාතික හැඟීමකින් කටයුතු කළ නොහැකිය; කිසිදු මෘදු මානුෂික හැඟීමකට ඔවුන්ගේ සිත් සහන් තුළ ඉඩ නැති බැවිනි.

ජාතියක අභිවෘද්ධිය සම්බන්ධයෙන් රටේ එකිනෙකාගෙන් ඉටුවිය යුතු වැඩ කොටස වෙනුවට ඔවුන්ගෙන් ඊට එකතු වන්නේ ජාතිවාදයේ හා භක්ති උන්මාදයේ ගිනි පුපුරු නම් රට සෙමෙන් සෙමෙන්, තැනින් තැන පිලිස්සී විනාශයට පත්වනු ඇත.

මෙවැනි විනාශයක් සිදුවීම වැළැක්වීමට සමත් පිරිසක් ඕනෑම රටක සිටිති. ඔවුහු ඒ රටේ ලේඛකයෝ හා මාධ්‍යවේදියෝය. රටවැසියාගේ මනස් තුළ කලින් කල නිවට බලලෝහි, ආන්මාර්ථකාමී දේශපාලනඥයන් විසින් පුරවා ඇති කුණු මල කපා හැරිය හැකි එන්නතක් සමාජයට ලබා දිය හැක්කේ ඔවුන්ටය.

ප්‍රවෘත්ති මාධ්‍යවේදීන් සම්බන්ධයෙන් නම් දකින, සිදුවන, පෙනෙන දෑ ඒ අයුරින්ම වාර්තා කිරීම වුවද සෑහෙයි: එහෙත්, දකින, සිදුවන, පෙනෙන දෑයින් අඩක් පමණක් වාර්තා කිරීම සැබෑ වර්තාකරණය නොවන බවද තේරුම් ගැනීම වටී. ලේඛකයෙකුට, විශේෂාංග/ගවේෂණ මාධ්‍යවේදියකුට නැතහොත් කලාකරුවකුට ඊට වඩා විශාල කාර්යභාරයක් කළ හැකිය. ලෝක ඉතිහාසයේ කලින් කල එබඳු දෑ සිදුව තිබේ.

මෙසේ පවත්නා තත්ත්වය පිළිබඳව පාඨකයා නිවැරදිව දැනුවත් වූ කල, ඒ තත්ත්වයන් නිවැරදි කිරීමේ ඊළඟ පියවරට ඔහු පෙලඹෙනු ඇත. මෙයින් අදහස් වෙන්නේ නීතිය අතට ගැනීමට පාඨකයා පෙලඹවීම නොවේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රියාමාර්ගයක් මඟින් හානිදායක බලවේග ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමය.

මෙහි පළවන ලිපි පිළිබඳ වගකීම
අදාල ලේඛකයින් සතු වේ.

ජාතික පුස්තකාල හා පුද්ගලික මධ්‍යස්ථානය

190256
13/03/14

PLA 008J

190256
13 MAR 2014
NATIONAL LIBRARY AND
DOCUMENTATION CENTRE

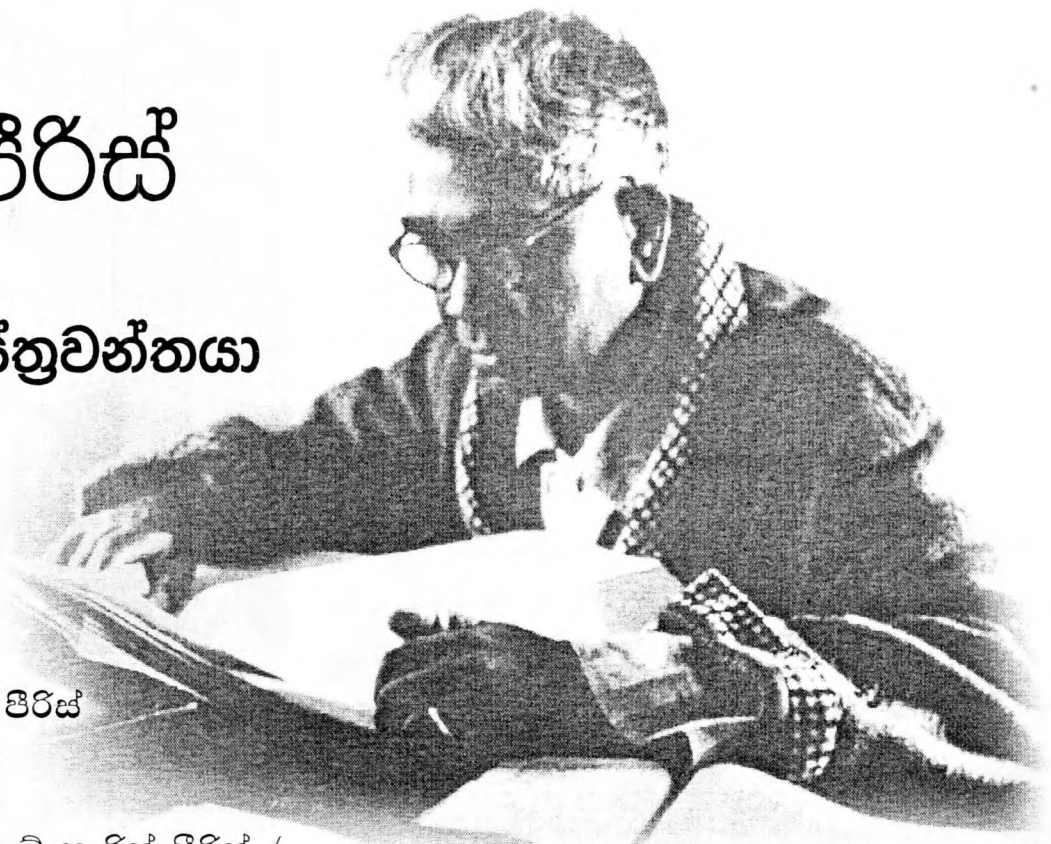
අත්වැල

හැරල්ඩ් පීරිස් - අදින කලාවකට පෙරැම් පිරු ශාස්ත්‍රවන්තයා මාලිනි ගොවින්තගේ	3
මේ පරමාදර්ශය උදෙසා මිය යන්න මා සුදානම් - මැන්ඩෙලා පරිවර්තනය: ධර්මික සෙනෙවිරත්න	12
දූපතේදී (එතෙර කවිය) පරිවර්තනය: මන්තිකා	47
ඩෙනිස් ඩෘෆ්ට්ස් - රොබෙන් දූපතේ ගල් කැඩූ කවියා මන්තිකා	48
නූතන ම සිංහල කවියේ පරිණත වසරක් හිනිදුම සුනිල් සෙනෙවි	50
අනේ මහතුනේ (කවි) සුභර්ෂිණී ධර්මරත්න	57
ගිනිමැලයක් දල්වන්නට... (කෙටිකතාව) මාලිනි ගොවින්තගේ	58
කලාව හා ප්‍රකෘතිය - මහගමසේකර මහගම සේකර (1929.04.07 - 1976.01.14 රසවාහිනී සඟරාවට සැපයූ ලිපියකි.)	72
විසිවන සියවසේ 'භූෂ්ට' කලා නිර්මාණ දැන් ප්‍රදර්ශනයේ	76
පොතක වන	78

හැරල්ඩ් පිරිස්

අදින කලාවකට

පෙරැම් පිරූ ශාස්ත්‍රවන්තයා

චාල්ස් ජේකොබ් හැරල්ඩ් පිරිස්

උපන් දිනය: 1905 ජූලි 22

මවුපියෝ: චාර්ල්ස් ජේකොබ් හැරිස් පිරිස් / මෝඩ් ද මෙල්

අධ්‍යාපනය: කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලය,
ශාන්ත ජෝන් විද්‍යාලය,
කේම්බ්‍රිජ් සරසවිය

අධ්‍යාපන සුදුසුකම්: නීති උපාධිය,
ඉන්දියානු භාෂා ශාස්ත්‍ර පිළිබඳ
අධ්‍යයනය (Indology) කේම්බ්‍රිජ් සරසවිය

විවාහය: ප්‍රථම විවාහය - ලියා දිසානායක
දෙවන විවාහය - කොන්ස්ටන්ස්
ඇලිෂියා (පෙහී) කීට්

දරුවෝ: දමයන්ති පිරිස්, ඉන්දු (ජිම්)
ගුණවර්ධන, පෝල් (මිය ගොස්ය),
ලයනල් (ෆ්‍රැන්සිස්කානු නිකායේ
පූජකවරයෙකි)

නියැලී සිටි ශාස්ත්‍රීය ක්‍රියාකාරකම්:
ග්‍රන්ථ පරිවර්තනය (සංස්කෘත බසින්
ඉංග්‍රීසියට), කලා විචාරය, ලේඛනය,
ඔහු වෘත්තීය නීතිඥයකු ලෙස කටයුතු
නොකෙළේය.

පරිවර්තනය කොට ඇති කෘති:

ජයදේවයන්ගේ ගීත ගෝවින්දය
(සංස්කෘත බසින් ඉංග්‍රීසියට), මහා
කවි කාලිදාසගේ සංස්කෘත පද්‍ය,
The ornament of love, The broken pot,
The seasons, යුනෙස්කෝ ආයතනය
විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද
An Anthology of Sinhalese Literature
කෘතියෙහි ඇතුළත්, මේසදුනයේ කාව්‍ය
බණ්ඩ හා හංස සන්දේශයේ කවි (Len
Van Gayzel සමඟ)

අභාවය: 1981.08.22

බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජිත පාලන සමය තුළ
ඇති වූ ආර්ථික, අධ්‍යාපනික හා සමාජීය
පරිවර්තනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඉංග්‍රීසි උගත්
නාගරික ධනවත් පෙළැන්තියක් රට තුළ
බිහිවීය. අමෙරිකාවේ, බ්‍රිතාන්‍යයේ හා සෙසු
යුරෝපා රටවල උසස් විද්‍යාස්ථානවලින් ලද
අධ්‍යාපනයෙන් මුඛහත්ව සිටි ඔවුහු ස්වකීය

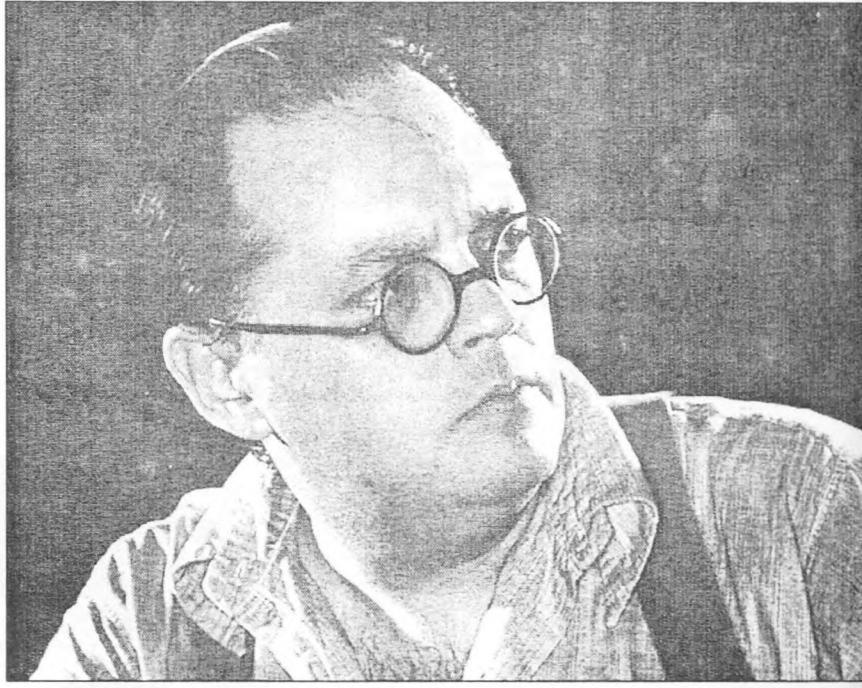
දේශය තුළ සුවිශේෂ පන්තියක් නියෝජනය කළහ.

පොදුවේ ගත් කල මොවුන් සතු වූ විශේෂ ගුණාංග කිහිපයක් විය. ඔවුහු විශාල ඉඩම් හිමියෝ වූහ. ඇතැමෙක් කිතුනු දහම වැලඳගෙන සිටියහ. දේශපාලනික වශයෙන් වාමාංශික/කොමියුනිස්ට්වාදී අදහස් දැරූහ. පෙරපර දෙදිග භාෂා හා කලා ඥානයෙන් පෝෂණය වූවෝ මෙන්ම, උසස් රසඥතාවක් ඇත්තෝ වූහ. මෙම ගුණාංග හේතුවෙන් ඔවුහු සමාජයේ සුවිශේෂ තලයකට අයත් වූ අතර, ඔවුන්ගෙන් ඇතැමෙක් තමන් සතු ධනස්කන්ධය රටේ සංස්කෘතික උන්නතිය සඳහා නොමසුරුව යෙදවූහ.

චාර්ල්ස් ජේකොබ් හැරල්ඩ් පීරිස් (1905 ජූලි 22 - 1981 අගෝස්තු 22) එවැන්නෙකි. දේශීය නර්තනය, විත්‍ර කලාව හා දේශීය භාෂා සාහිත්‍යයන්හි පෝෂණය සඳහා ද නූතන කලාවේ වර්ධනය සඳහා ද ඔහු කර ඇති සේවය සුවිශාලය.

අද කොළඹ නගරය තුළ එක් ස්ථානයක ඇති සුළු සඳහනක් සහ ඡායාරූපයක් හැරෙන්නට ඔහුගේ සේවය පිළිබඳ අන් සිහිවටනයක් නැත. කොළඹ ගිල්ග්‍රඩ් පෙදෙසෙහි පිහිටි ලයනල් වෙන්ඩ්ට් ගොඩනැගිල්ලේ උඩුමහලෙහි දෙවන කලාගාරය 'හැරල්ඩ් පීරිස් කලාගාරය' ලෙස නම්කොට ඇති අතර, ලයනල් වෙන්ඩ්ට් රඟහලේ ප්‍රවේශ ශාලාවේ ඉදිරි බිත්තියෙහි ඔහුගේ සුදු කළු ඡායාරූපයක් දක්නට ලැබේ.

“මෙම නම් කිරීමට වූණත් අපේ පියා එකඟ නොවන්නට ඉඩ තිබුණා” යැයි හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ දරුවන් වන දමයන්ති පීරිස්, ඉන්දු ගුණවර්ධන (ජීම්) හා ලයනල් පීරිස් සහෝදරතුමා (හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ කනිටුකම පුත්‍රයා භූන්සිස්කානු නිකායේ පූජකවරයෙකි) පවසති.

ලයනල් වෙන්ඩ්ට්

බුදු දහමෙහි ඉගැන්වෙන සියලු සංස්කාරයන්ගේ අනිත්‍යභාවය විශ්වාස කළ ඔහු ප්‍රකාශ කළේ “කාලයේ වැලිතලය මත පමණක් සටහන් තබමින් මට නිහඬව පිට වෙන්න ඕනෑ.” (I want to tip toe out leaving only footprints on the sands of time.) යැයි ලයනල් පීරිස් සහෝදරතුමා සිය පියාගේ දර්ශනය කැටිකොට දක්වයි.

හැරල්ඩ් පීරිස්, චාර්ල්ස් ජේකොබ් හැරිස් පීරිස් හා මෝඩ් ද මැල් දෙපළගේ එකම දරුවාය. චාර්ල්ස් පීරිස්ට, එනම් හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ පියාට ජේම්ස් හා එඩ් නමින් සොහොයුරන් දෙදෙනෙක් වූහ. මේ අතරින් ජේම්ස් පසු කලෙක ශ්‍රීමත් ජේම්ස් පීරිස් නමින් ප්‍රකට වන ශ්‍රී ලංකා නිදහස් සටනේ පතාක යෝධයාය. හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ මහජ්ජා වන ඔහු 1924 දී ව්‍යවස්ථාදායක සභාවට තේරී පත්ව, පසුව එහි උප සභාපති තනතුරට ද පත් වෙමින් 1930 වනතුර එම තනතුර දරයි.

හැරල්ඩ් පීරිස් කිතුනුවෙකි. ඔහුගේ පියා චාර්ල්ස් ද, මහජ්ජා වූ ජේම්ස් ද කිතුනුවෝය. එහෙත්, ඔවුන්ගේ මුතුන් මිත්තෝ බොද්ධයෝ වූහ. බොරැල්ලේ ගෝතමී විහාරය තනවනු

ලැබ ඇත්තේ හැරලේඩ් පීරිස්ගේ මිත්තණිය වූ ඇපොලිනා ද සොයිසා මාතාවට ගරු කිරීම පිණිස ජේම්ස් පීරිස් විසිනි. ඇගේ ඡායාරූපයක් අදටත් ගෝතමී විහාරයේ තැනක දක්නට ලැබෙයි. තම පියා කිතුනුවකු වූ ආකාරය හැරලේඩ් පීරිස්ගේ දරුවන්ට දැන ගන්නට ලැබී ඇත්තේ මෙවැනි කතා පුවතක් ලෙසය.

ඇපොලිනා සොයිසා මාතාවගේ දරුවන් ඉගෙනුම ලැබුවේ එවකට කලමිබු ඇකඩමි නමින් හැදින්වුණු රාජකීය විද්‍යාලයේය. පාසලේ කිතුනු ගුරුවරයකු කිතු දහම හා ක්‍රිස්තුස්වහන්සේ පිළිබඳව කුඩා ජේම්ස් හා වාර්ල්ස් සමඟ නිතර කතාබහ කිරීමේ ප්‍රතිඵලය වූයේ නිවසේ වැඩිහිටියන්ටත් හොරා ළමයින් කිතුනු දහම වැලඳ ගැනීමය. දරුවන් නිවෙසට පැමිණ මේ සිද්ධිය සිය මවට දැන්වූවිට, ඇය හඬා වැටුණු බව සඳහන් වේ. ඔවුන්ගේ මව පාණදුරේ රත්කොත් විහාරයේ ප්‍රධාන දායකාවක් වූවාය. පන්සලේ නායක ස්වාමීන්වහන්සේට මෙම සිද්ධිය මව සැල කළවිට දරුවන් පන්සලට කැඳවා උන්වහන්සේ සිද්ධියෙහි ඇත්ත නැත්ත විමසා තිබේ. “මය ඇත්තො ක්‍රිස්තියානි ආගමට ගියේ ලාභ ප්‍රයෝජන බලාගෙන ද, ආගම ගැන පැහැදිලි ද” යි විමසූ විට තමන් කිතුනු දහමට ගියේ පැහැදීමෙන් යැයි දරුවන් පැවසූ කල, ස්වාමීන්වහන්සේ සන්සුන්ව ඔවුන්ගේ කතාව පිළිගෙන තිබේ. එහෙත්, හාමුදුරුවෝ ඔවුන්ට අවවාදයක් දුන්හ. “නුඹලාගේ අම්මා ඇදහූ ආගමට නුඹලා නිසි ගෞරවය දෙන්න ඕනෑ. නුඹලාගේ අම්මාගේ හිත නොරිදවන්න වගබලා ගන්න ඕනෑ.” එම අවවාදය අමතක නොකළ ජේම්ස් පීරිස් විසින් සිය මවට ගෞරව පිණිස ඇය සතු වූ අක්කර දෙකක භූමියෙහි ගෝතමී විහාරය තනනු ලැබ ඇත. පසු කලෙක හැරලේඩ් පීරිස් විසින් ජෝජ් කීට් ලවා විහාරස්ථානයේ බිතු සිතුවම් කරවන ලදී. ඔහු මිය යනතෙක්ම විහාරයෙහි දායකයෙක් ද

විය. අදටත් අසල්වාසින් විසින් මෙය හඳුන්වනු ලබන්නේ ‘පීරිස් පන්සල’ නමිනි.

ලංකා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ආරම්භක සාමාජිකයකු වන හැරලේඩ් පීරිස් සිය මිතුරන් අතර ප්‍රකටව සිටියේ ‘ස්ථීරසාර වාමාංශිකයා’ ලෙසිනි. එවකට සිටි කොමියුනිස්ට්වාදීන්, ජාතිකවාදීන්ගෙන් හා සමාජවාදීන්ගෙන් එදා සමසමාජ පක්ෂය සැදුණේය.

ඇන්.ඇම්. පෙරේරා, ලෙස්ලි ගුණවර්ධන, විවියන් ගුණවර්ධන, කොල්වින් ආර්. ද සිල්වා හා බර්නාඩ් සොයිසා වැන්නවුන් ද මාක්ස්වාදී අදහස් දැරූ ද්‍රවිඩ දේශපාලනඥයන් වූ පී. කන්දයියා (පී. කන්දයියා, හැරලේඩ් පීරිස් කේම්බ්‍රිජ් සරසවියේ ඉගෙන ගන්නා අවධියේ සිටම දැන සිටි මිත්‍රයෙකි.) කොමියුනිස්ට් පක්ෂය, එන්. ඡන්මුගනාදන් (මාඕවාදී පක්ෂය), හා වෘත්තීය සමිති නියෝජිතයකු වූ කේ.සී. නිත්‍යනාදන් ඔහුගේ නායකත්වයේ මිත්‍රයෝ වූහ. පීටර් කෙනමන් හා ඔහුගේ බිරිඳ මෝඩ් කෙනමන් ද ඔහුට මුණ ගැසී තිබුණේ කේම්බ්‍රිජ් සරසවියේ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හදාරන අවධියේදීය. එමෙන්ම එහි දී ඔහුට ආචාර්ය එස්.ඒ. වික්‍රමසිංහ හා ඔහුගේ බිරිඳ ඩොරීන් වික්‍රමසිංහ හා ලින් ලුඩොවයික් ද මුණ ගැසෙති. රාජකීය විද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය නිම වී එංගලන්තයට ගොස් අවුරුදු දහසය වනවිට ප්‍රථම උපාධිය සමත් වන ඔහු, ඉන් පසු කේම්බ්‍රිජ් සරසවියට ඇතුළු වෙයි. එහි ශාන්ත ජෝන් විද්‍යාලයෙන් නීති උපාධිය නිමකොට නීති වෘත්තීය සඳහා සුදුසුකම් ලබනවිට ඔහු දිවයිනට කැඳවන ලද්දේ සිය පියා අංශභාග යෙන් පෙළීම නිසා පවුලේ වතුපිටිවල පාලනය පිණිසය.

මේ අතරම ඔහු, සිය ප්‍රථම බිරිඳ ලියා දිසානායක ද සමඟ මිලාගිරියේ ශාන්ත පාවුළු මිසමි ආරාමයට ගොස් එහි ලූෂන් ජැන්ස් පූජකවරයාගෙන් සංස්කෘත භාෂාව හදාරන්නට විය. ඉන් පසු භාෂාව වැඩිදුරටත් ඉගෙන ගැනීම සඳහා බර්ලින් සරසවියට ඇතුළු විය.

හිටිලර්ගේ යුදෙව් විරෝධී වියරුව කෙමෙන් යුරෝපය පුරා පැතිර යමින් පැවැති තිහේ දශකයේ මුල් භාගයේ දී ඔහු සිය බිරිඳ ද කැටුව අමෙරිකාව බලා පිටත් වෙයි. නැවත කේම්බ්‍රිජ් සරසවියට ඇතුළුවන ඔහු ශාස්ත්‍රපති උපාධිය සඳහා පෙරදිග භාෂා හා දර්ශනය පිළිබඳ කීර්තිමත් පඬුරුවනක් වූ මහාචාර්ය හැරල්ඩ් බේලි යටතේ ඉන්දු භාෂා වේදය (පාලි, සංස්කෘත හා වේද දර්ශනය) හැදෑරීම අරඹයි. ඔවුන් දමයන්ති හා ඉන්දුමතී යන දූවරුන් ලබන්නේ මේ අවධියේදීය. ජර්මනියේ ගත කළ කෙටි කාලය තුළ දී හිටිලර් ක්‍රමානුකූලව ගෙනයමින් සිටි යුදෙව් සංහාරයට එරෙහිව පිහිටුවාගෙන සිටි රහස් සංවිධානයකට බැඳී සිටි හැරල්ඩ් පීරිස්, යුදෙව්වන් තිදෙනෙකුට රහස් ජර්මනියෙන් පිටවීමට අවශ්‍ය අනුග්‍රහය ලබා දුන්නේය. ඔහු සිය වියදමෙන් වෛද්‍ය විභේෂී, ඉඩ්න් ගියෝමෝරි සහ හයින්ස් මොඩර් යන තිදෙනාට නැව් ගාස්තු ගෙව්වේය. ලංකාවට පැමිණීමේ මොවුහු: හයින්ස් මොඩර් මහාචාර්ය ගුණපාල මලලසේකරගෙන් පාලි භාෂාව හැදෑරූ අතර, ඉඩ්න් ගියෝමෝරි, වෛද්‍ය විභේෂීගේ අකල් මරණයෙන් පසු ජේරාදෙණියේ ඉංග්‍රීසි කථිකාචාර්යවරයකු වූ ලින් ලුඩොවයික් හා විවාහ විය.

ලියා දිසානායක පසු කලෙක ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පියකු ලෙස ඉමහත් කීර්තියට පත්වන ඇන්ඩෘ බොයිඩ් සමඟ එංගලන්තයට ගිය පසු හැරල්ඩ් පීරිස්, ජෝජ් කීට්ගේ නැගණිය, කොන්ස්ටන්ස් ඇලිෂියා කීට් විවාහ කර ගනියි. බොහෝ දෙනා ඇය දැන සිටියේ පෙහී නමිනි.

ජෝජ් කීට්ගේ විවාහයේ දරුවන් වූ ඩයනා හා ෆ්ලේවියා ද, දමයන්ති හා ඉන්දුමතී ද හැරල්ඩ් පීරිස් නිවසෙහි එකට වැඩෙති. හැරල්ඩ් - පෙහී යුවලට පිරිමි දරුවන් දෙදෙනෙක් ලැබෙයි. පෝල් ජර්මනියේ දී හදිසි අනතුරකින් මියයන අතර, ලයනල් ෆ්‍රැන්සිස්කානු නිකායයේ පූජකවරය ලැබ කලක් ඕස්ට්‍රේලියාවේ පදිංචි වී

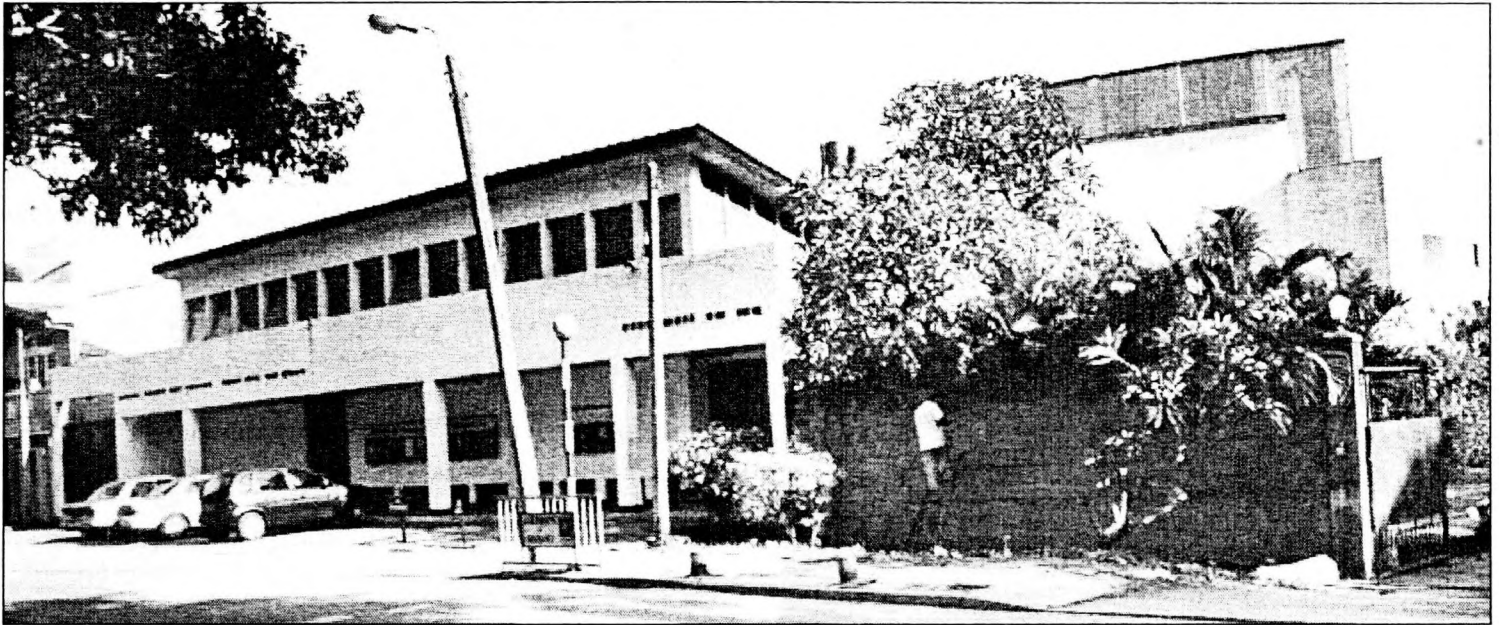
සිට දැන් ඉබ්බාගමුව දේවසරණාරාමයේ වෙසෙමින් ආගමික සමාජ සේවාවන්හි නිරතව ගත කරයි.

පෙහී පීරිස්ගේ ගෘහපාලනය යටතේ හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ මහනුවර නිවස ආගන්තුක සත්කාරයට ඇරැඹුණු තැනක් මෙන්ම දේශීය කලාව හා සංස්කෘතිය සම්බන්ධ නොයෙක් ක්‍රියාකාරකම්වල මුල් බිජු ඉන්දුමතී තැනක් විය. (මහනුවර, නුවරඑළිය, බොරැස්ගමුව හෝ කොල්ලුපිටියේ ඇල්ෆ්‍රඩ් හවුස් නිවහනේ විසුව ද, හැරල්ඩ් පීරිස් හා පෙහී පීරිස් යුවල වටා නිරතුරුවම යුගයේ කලාකරුවන් හා රැකියා ලබාදීමකුත් පිරිසක් රැස්ව සිටියහ.)

ලයනල් වෙන්ඩ්ට් හා ඔහුගේ සොහොයුරු හැරී වෙන්ඩ්ට්, ජෝජ් කීට්, ලින් ලුඩොවයික් පීරිස් නිවසේ නිතර ගැවසුණහ.

ඉන්දුමතීගේ ළමා කාලයේ මතකය තුළ ලයනල් වෙන්ඩ්ට් රැඳී ඇත්තේ විහිළුකාරයෙක් ලෙසය. “ඔහු අපේ ගෙදර ආවාම සාලයේ තිබුණු ලොකු පියානෝව නිතර වාදනය කළා. එක නත්තලක ඔහු අපට ගෝනියක් තරම් ලොකු බැගයක් පුරවා බෝනික්කන් ගෙනාවා මට මතකයි.”

ලයනල් සහෝදරතුමාගේ මතකයෙහි ඔහු දේශීය කලාවට හා කලාකරුවන්ට ගරු කළ ඒ කලාවේ වටිනාකම හොඳින් වටහා ගත් බැරැරුම් මිනිසෙකි. සිය පියා ලයනල් වෙන්ඩ්ට් එතරම් හිතවත් වූයේ ද මෙම ලක්ෂණය නිසා යැයි ඔහු පවසයි. උඩරට ගැමි බෙර වාදකයන්, නැට්ටුවන්, තමාට වඩා ඉතා පහත් යැයි සැලකීම ද, ඔවුන්ට තෝ, පල, වර යනුවෙන් ආමන්ත්‍රණය කිරීම ද එදා උඩරට රදල පවුල්වල පැවැති සිරිතය. දිනක් උඩරට රදල පෙළැන්තියක පුද්ගලයෙක් ප්‍රකට උඩරට ගුරුන්තාන්සේ කෙනෙකුට ලයනල් වෙන්ඩ්ට් ඉදිරියේ දී ඉහත සඳහන් ආකාරයෙන් ආමන්ත්‍රණය කොට ඇත. මෙය ඇසුණු ලයනල් වෙන්ඩ්ට් කොතරම් කිපුණා ද යත් නැට්ටුවාගෙන්

ලයනල් වෙන්ඩ්ට් රඟහල

සමාව ගන්නා ලෙස අර රදල පුද්ගලයාට බලකොට තිබේ.

එම අවධියේ දී නුවර පෙරහැර දිවයිනේ ප්‍රභූ යැයි සම්මත පෙළැන්තිය සැලකිල්ලට ගත් සංස්කෘතිකාංගයක් නොවීය. සැබැවින්ම දේශීය නර්තනය හෝ රංගනය හෝ ඇගයීමක් යුරෝපීය පන්තියට හැඳුණු වැඩුණු බුද්ධිමතුන්ගෙන් සිදු නොවීය.

මහනුවර පෙරහැර නරඹන්නට හැරුණු පිරිස් කැඳවාගෙන යන ලද්දේ ලයනල් වෙන්ඩ්ට් විසිනි. උඩරට නර්තනයේ අපූර්වත්වය ද, එහි සංස්කෘතික අන්‍යතාව ද හඳුනා ගත් ඔහුට උඩරට නැටුම පිළිබඳ උනන්දුවක් ඇති විය. හැරුණු පිරිස් නිවෙස උඩරට නැටුම් ගුරුන්නාන්සේලා නිතර යන එන තැනක් බවට පත් විය.

හැරුණු පිරිස්, ලයනල් වෙන්ඩ්ට් හා ජෝජ් කීට් යන තිදෙනා එක්ව, උඩරට නැටුම් ඉගැන්වීම සඳහා ගුන්නපානේ සිරිමල්වත්තේ සුරඹා ගුරුන්නාන්සේලාගේ මූලිකත්වයෙන් නැටුම් පන්තියක් ඇරඹූහ.

හැරුණු පිරිස් හා ලයනල් වෙන්ඩ්ට් විසින් මහනුවර ගුන්නපානේ ජෝජ් කීට් සඳහා

නිවෙසක් ද, ඊට යාබද කලාගාරයක් ද තනවන ලදුව, විත්ත ඒකාග්‍රතාවෙන් යුතුව සිය නිර්මාණ කරගෙන යෑම සඳහා තැනක් පමණක් නොව, දෛනික ඕනෑ එපාකම් සඳහා අවැසි මුදල් ද, ඔහුගේ දරුවන් සඳහා සෙවණක් ද සිය මිතුරා සැපයුවෙන් (රුත් කීට් සිය සැමියා ද දරුවන් ද හැර දමා ගොස් සිටියාය.) ලෝ ප්‍රකට චිත්‍ර ශිල්පියකු ජෝජ් කීට් තුළින් බිහිවීමට අවකාශ සැලසිණි. තමා දායක තනතුරක් දැරූ බොරැල්ල ගෝතමී විහාරයෙහි බිතු සිතුවම් සඳහා හැරුණු පිරිස් විසින් භාර දෙන ලද්දේ ද සිය මිත්‍රයා ද ඥාතියා ද වූ ජෝජ් කීට් වෙතය.

හැරුණු පිරිස්ගේ දෙවන බිරිඳ පෙහී හොඳ බිරිඳක්, ආගන්තුක සත්කාරයට ලැදි ප්‍රියමනාප තැනැත්තියක මෙන්ම හොඳ සාත්තු සේවිකාවක ද වූවාය. අසනීප වූ විට ලයනල් වෙන්ඩ්ට්ගේ විවේක නිකේතනය වූයේ ද හැරුණු පිරිස් නිවෙසය.

හැරුණු පිරිස් චිත්‍ර නොඇන්දේය. නර්තනයේ නොයෙදුණේය. නාට්‍ය හෝ චිත්‍රපට හෝ නිෂ්පාදනය නොකළේය. එහෙත්, ඔහු කලාකරුවන්ගේ පසුබිමෙහි සිටිමින්, ඔවුන්ගේ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ද අනුප්‍රාණය ද සැපයුවේය.

හැරල්ඩ් පීරිස් භාෂා විශාරදයෙක් විය. ඔහු පෙරපර දෙදිග භාෂා නවයක් දැන සිටි අතර, ඉන් භාෂා තුනක් හෝ හතරක් වතුර ලෙස කතා කළේය. සාහිත්‍යය, ඉතිහාසය හා දර්ශනය පිළිබඳ ඔහු සතු දැනුම් සම්භාරය ඉතා විශාලය.

සංස්කෘත මහා කවි කාලිදාස ඔහු වඩාත්ම ප්‍රිය කළ සංස්කෘත කවියාය. ඔහු විසින් කාලිදාසයන්ගේ සාවිත්‍රි නාටකය ඉංග්‍රීසියට නගන ලදුව, ජෝජ් කීට් හා වෙන්ඩ්ට් සොහොයුරන් විසින් නිෂ්පාදනය කරන ලදී. ඔහු විසින් ඉංග්‍රීසියට නගන ලද ජයදේවයන්ගේ ගීත ගෝවින්දය සඳහා ජෝජ් කීට් විසින් චිත්‍ර අඳින ලදී. මෙම ග්‍රන්ථය 1940 දී හැරල්ඩ් පීරිස් විසින් ජෝජ් කීට් වෙත පිරිනමන ලදී. එහෙත්, දෙවන මුද්‍රණයේ දී ගීත ගෝවින්දයේ පරිවර්තනය ජෝජ් කීට් විසින් යැයි සඳහන්ව තිබීම හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ දොම්නසට හේතු වී තිබේ. *The Ornament of Love, The Broken Pot, The Seasons* හැරල්ඩ් පීරිස් විසින් ඉංග්‍රීසියට පෙරළන ලද කාලිදාසයන්ගේ සෙසු කෘතීන්ය.

යුනෙස්කෝ ආයතනය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද *An Anthology of Sinhala Literature* නම් සාහිත්‍ය සංග්‍රහයට ඔහු සිංහල සම්භාව්‍ය සාහිත්‍යයෙහි: කවිසිළුමිණෙහි ඇතැම් කොටස් ද, හංස සන්දේශයෙහි කවි ද ලෙන් වැන් ගෙසෙල් සමඟ එකතු වී සිංහලට පෙරළා ඇත. වැන් ගෙසෙල්, ලයනල් වෙන්ඩ්ට්ගේ ඡායාරූප කලාව ගැන හා ලාංකේය සාහිත්‍යය පිළිබඳව පොත් කිහිපයක් ඉංග්‍රීසි බසින් ලියා පළකොට ඇත. ඔහු ද කේම්බ්‍රිජ් සරසවියේ ඉගෙනුම ලබන අවධියේ හැරල්ඩ් පීරිස් දැන හඳුනා ගත් ලාංකිකයෙකි.

කොළඹ නගරය තුළ කලා කටයුතු මෙන්ම කලාකරුවන් සඳහා මධ්‍යස්ථානයක් තිබිය යුතුය යන අදහස මුලින්ම සාකච්ඡාවට බඳුන් වූයේ හැරල්ඩ් පීරිස්, ලයනල් වෙන්ඩ්ට් හා ලෙන් වැන් ගෙසෙල් අතරය. ඔවුන්ගේ අරමුණ

වූයේ “අද ලයනල් වෙන්ඩ්ට් කලාගාරයේ සිදුවන පරිදි නාට්‍ය හා චිත්‍ර ප්‍රදර්ශන සඳහා කුලියට දෙන ගොඩනැගිල්ලක් නොව” කලා මධ්‍යස්ථානයකි. කලාකරුවන්ට හමු වී කතාබහ කළ හැකි, නිදහසේ සිය මිතුරන් හමු වී විවේක සුවයෙන් වේලාවක් ගත කළ හැකි, කලා කටයුතු හා කලා විෂයයන් පිළිබඳව නිරන්තර සංවාද ගෙන යා හැකි රැස් වන්නන්ගේ දැනුම වර්ධනය කරන, ඔවුන් සංස්කෘති ගත කරන තැනකි. (යුරෝපයේ උගත්, ධනවත් ප්‍රභූ නිවෙස්වල මෙවැනි සමාග මයන් පැවැතියේය.)

1944 දී ලයනල් වෙන්ඩ්ට් මිය ගියේය. සිය සොහොයුරා නමින්, ඔහු අපේක්ෂා කළ ආකාරයේ කලා මධ්‍යස්ථානයක් තැනීම හැරී වෙන්ඩ්ට්ගේ අපේක්ෂාව වුව ද, ලයනල් වෙන්ඩ්ට්ගේ අභාවයෙන් වසරකට පසු ඔහු ද මියගියේය. සිය මිතුරා නමින් කලා මධ්‍යස්ථානයක් තැනීමට හැරල්ඩ් පීරිස් මුල පිරුවේය.

“ඒ දවස්වල මොන වැඩක යෙදිල හිටියත් තාත්තගේ ඔළුවෙ වැඩ කළේ කලාගාරය හැදීම ගැනයි. මට මතකයි අපි පොඩි කට්ටිය ගෙදර සෙල්ලම් කොන්සර්ට් නියලා සල්ලි එකතු කරනවා කලාගාරය හදන්න” ඉන්දුමතී පවසයි.

වෙන්ඩ්ට් සහෝදරයන් දෙදෙනා ඔවුන්ගේ අන්තිම කැමැති පත්‍ර එකිනෙකා නමට ලියා තිබුණි. හැරී වෙන්ඩ්ට් ද සිය බූදලයේ අයිතිය හැරල්ඩ් පීරිස්ට පවරා තිබුණු හෙයින් කොළඹ ගිල්ගඩ් වන්දුවංකයේ පිහිටි වෙන්ඩ්ට්වර්ක් නිවෙස ද, ලයනල් වෙන්ඩ්ට් තමන් වෙනුවෙන් ඉදි කරගෙන සිටි ‘ඇල්බොරාඩ්’ නිවෙස ද හැරල්ඩ් පීරිස්ට අයත් විය. (ස්පාඤ්ඤ බසින්, ඇල්බොරාඩ් යනු දවසේ උදාව යන අරුත දෙයි. ලයනල් වෙන්ඩ්ට්ගේ මිත්‍රයකු වූ ද, එකල කොළඹ විසූ විලී දේශයේ කොන්සල්වරයා වූද පැබ්ලො නෙරුඩා කවියාගේ අදහසක් අනුව නිවෙසට මෙම නම තබන ලදැයි සඳහන් ය.)

හැරල්ඩ් පීරිස් වෙන්ඩ්ට්වර්ත් නිවෙස රු 1,20,000කට විකුණා එය, එවකට ආරම්භකොට තිබුණු ලයනල් වෙන්ඩ්ට් අරමුදලට බැර කළේය. ඔහුගේ මුදලින් රුපියල් මිලියනයක් ද ඊට එකතු කළේය. (මීට අවුරුදු හැටකට පමණ පෙර මෙය විශාල ධනස්කන්ධයකි.) කලින් ලයනල් වෙන්ඩ්ට් නිවෙස පිහිටි තැන ලයනල් වෙන්ඩ්ට් කලාගාරය ඉදිකරන ලදුව 1953 දෙසැම්බර් 12 වැනිදා විවෘත කරන ලදී. නියුමාන් ජුබාල්ගේ (Neumann Jubal) නිෂ්පාදනයක් ලෙස මැක්සිම් ගෝර්කිගේ The Lower Depths ඉංග්‍රීසි නාටකය වේදිකා ගත කරන ලදී. (නිව්මාන් ජුබාල් මොස්කව් රංග කලා කේන්ද්‍රයේ නූතන රංගකලාව ඉගෙන මොස්කව් හා විශානා යන නගරවල වැඩමුළු පවත්වා, එවැනිම වැඩමුළු දෙකක් පවත්වන්නට ජේරාදේණිය සරසවියට පැමිණ සිටියේය.) දේශීය නාට්‍ය සඳහා රඟහල විවෘත වූයේ මනමේ නාටකයෙනි.

හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ ඇවෑමෙන් (1981 අගෝස්තු 22) ලයනල් වෙන්ඩ්ට් ගොඩනැගිල්ලේ උඩුමහලේ කලාගාරය 'හැරල්ඩ් පීරිස් කලාගාරය' යනුවෙන් නම් කරන ලද අතර, 1982 පෙබරවාරි 23 වැනිදා ඔහුගේ ඡායාරූපයක් රඟහලේ ප්‍රවේශ ශාලාවේ නිරාවරණය කරන ලදී.

හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ දරුවන් තුළ ඔහු පිළිබඳව ඇත්තේ මෙබඳු මතකයන්ය.

“මගේ තාත්තා විසංවාදයන් ගොන්නක් (A mass of contradictions). උරුමයෙන් අයිති වූණ විශාල ධනස්කන්ධයක අයිතිකරුවෙක්. මාක්ස්වාදය දැඩිව ඇදහූ කෙනෙක්. කොමියුනිස්ට්වාදියෙක්. ඒ වගේමයි ඕනෑම ජාතියක ආගමක තරාතිරමක කෙනෙකු සමඟ සුහදව කටයුතු කළ හැකි වූ පුද්ගලයෙක්.” දමයන්ති පීරිස් පවසයි.

“ඔහු කෑම බීම ගත්තේ ඉතාමත් මැදහත් ආකාරයටයි. කවදාවත් දුම් ඉරුවේ හෝ

ජෝර්ජ් කීට්

මත්පැන් ගත්තේ නෑ. තාත්තා එක්ක ගෙවුණු අපේ පුංචි කාලය හරිම සුන්දරයි.” ඉන්දුමති පවසයි. “ඔහු හරි කැමතියි අපිත් එක්ක ඇවිදින්න යන්න. අපි කට්ටියවම (හැරල්ඩ් පීරිස්ගේ දරුවනුත්, ජෝර්ජ් කීට්ගේ දරුවනුත්) වාහනේ නංවාගෙන ඔහු ඇත පළාත්වලට ගියා. අපිට නුවරඑළියේ ගෙයක්, බොරැස්ගමුවේ වැව කිට්ටුව ගෙයක්, බෝට්ටු තිබුණා. අපි ඒ තැන්වල හරිම සතුටින් ගත කළා.”

ලයනල් පීරිස් සහෝදරතුමාගේ මතකයේ පවතින්නේ අතිශයින්ම විනයගරුක දරුවන්

හැදීමට උත්සාහ ගත් අවංක, දයාබර පියෙකි. “දවසක් මම පාසල් ගියේ නෑ. එදා විභාගයක් තිබුණා. ඒ විභාග ප්‍රශ්න පත්‍රය යම් හේතුවක් නිසා වර්ජනය කරන්න පත්තියේ ළමයි තීරණය කළා. උත්තර නොලියූ හිස් කඩදාසි පරීක්ෂකවරයාට බාර දෙන්නයි පත්තියේ ළමයි තීරණය කරගෙන හිටියේ. එදා මම හිතුවා හිස් කඩදාසියක් බාර දෙන්න පාසලට යනවාට වඩා ගෙදර නැවතීම හොඳයි කියලා. එදා නොපැමිණීම ගැන හේතු දන්වා පියාගෙන් ලියුමක් ගෙනෙන්නැයි දන්වලා ගුරුතුමා මාව ගෙදර එව්වාම තාත්තා මට ලිපියක් දීම ප්‍රතික්ෂේප කළා. ඒ වෙනුවට තාත්තා කළේ ළමයි හිස් උත්තර පත්‍ර බාර දීමට හේතුව පැහැදිලි කරලා ගුරුතුමාට ලිපියක් යැවීමයි.”

“ඔහු කවදාවත් අපට බොළඳ බසින් (baby talk) දෙඩුවේ නෑ. කතාබහ කරද්දී වැඩිහිටියන් අතරට එන්න එපා යැයි අපට නීති දැමීමේ නෑ. අපට ඔවුන් සමඟ හරි හරියට ඕනෑම දෙයක් ගැන කතා කරන්න ඉඩ දීලා තිබුණා. ඒ වගේම “අසවල් පොත නොකියවිය යුතුයැයි කීවේ නෑ. ඔහුගේ විශාල පුස්තකාලයේ ඕනෑම පොතක් අරගෙන කියවන්න අපට ඉඩ දීලා තිබුණා.”

කිසි කලෙක සක්‍රීය දේශපාලනයට නොපිවිසිය ද ඔහු සිය කොමියුනිස්ට් දේශපාලන අදහස්වලට අවංකව කටයුතු කළේය.

කොල්වින් ආර්. ද සිල්වා සමඟ පෙරමුණු රජයට එකතු වීම ඔහු අනුමත නොකළ අතර, ඔහු ඉන් වළක්වාලීමට ද හැරල්ඩ් පීරිස් උත්සාහ කළේය. එහෙත් එය ව්‍යවර්ථ විය.

1970 සමඟ පෙරමුණේ සුවිශාල මැතිවරණ ජයග්‍රහණයත් සමඟම සමඟ පෙරමුණු පාක්ෂිකයන් ලේක්හවුස් ආයතනයට බලහත්කාරයෙන් ඇතුළු වී කළ විනාශය ඔහු ප්‍රසිද්ධියේම හෙළා දැක්කේය. 1973 පුවත්පත් පනත ද ඔහුගේ දැඩි විවේචනයට ලක් විය.

“ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් මගේ පියාට එක්සත් ජාතික පක්ෂය සමඟ එක්විය හැකි නොවුණත්, ලේක්හවුස් ප්‍රහාරයට පසු ඔහු ප්‍රසිද්ධියේම එක්සත් ජාතික පක්ෂයට සිය පක්ෂපාතීත්වය පෙන්වුවා” යැයි ලයනල් සහෝදරතුමා හෙළි කරයි.

සමඟ පෙරමුණු රජයේ ඉඩම් ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කරමින් ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිසම මඟින් අක්කර පනහට වැඩි ඉඩම් රජයට පවරා ගනිද්දී හැරල්ඩ් පීරිස් වෙත පරම්පරාවෙන් උරුමව පැවැති බොහෝ ඉඩම් ඔහුට අහිමි විය. අක්කර පනහේ ඉඩම් කොටස් ද ඔහුට ලැබුණේ එක් යායක් ලෙස නොව, තැනින් තැන අක්කර කිහිපයක කැලි වශයෙනි. සිය පියා මෙසේ තමාට ඉඩම් අහිමි වීම ගැන කම්පා නොවූ බව සහෝදර ලයනල්ට මතකය.

“මගේ තාත්තා දැනගෙන හිටියා ඒ තරම් ධනයක් ඔහුට උරුම වූණේ කොහොමද කියලා. මේ ඉඩම්වල ඔප්පු මිටි ඔහු ළඟ තිබුණා. වරක් මේ ඔප්පු මිටි පෙන්වලා ඔහු කීවා මේවා Deeds of Shame (ලැජ්ජා නැති කමේ ඔප්පු) කියලා.”

ඒ විශාල ඉඩම් කලින් කල කුඩා කැබැලි වශයෙන් අඩු මුදලට ඔහුගේ මුතුන් මිත්තන් රැස් කළ ඒවා බව ඔහු දැන සිටියේය.

විශාල ඉඩම් රජයට පවරා ගැනීමෙන් පසු, ඒ ඉඩම්වල සමුපාකාර වතු ක්‍රමය හෝ වතු ජනපද (communes) ක්‍රමය හෝ ක්‍රියාත්මක කිරීම ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි යැයි ඔහු එවකට ඉඩම් හා කෘෂිකර්ම ඇමැතිවරයාට සිටි හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුවට යෝජනා කළේය.

කලාව සම්බන්ධයෙන් ඔහු දුටුවේ පරමාදරශී සිහිනයකි. සිය මිත්‍ර ලයනල් චෙන්ඩ්ට් සමඟ ඔහු ඒ සිහිනය බෙදා ගත්තේය.

යටත්විජිත පාලනය යටතේ හෝ වේවා, නිදහස් ලංකාව තුළ හෝ වේවා, පවත්නා පාලන තන්ත්‍රයක උවමනා එපාකම්වලට අනුව,

එම රජයෙන් ලැබෙන පඩුරු පාක්කුඩම්වලට ගැනී නොවූ උසස් රසඥතාවක් සහිත සංස්කෘතිකගත කලාකරුවන් රැසක් බිහිවනු දැකීම එම සිහිනයයි. ලයනල් චෙන්ඩ්ට් කලාගාරය ඒ සඳහා ආරම්භක මධ්‍යස්ථානය වනු ඇතැයි ඔහු සිතන්නට ඇත.

ඔහු සිය විදේශීය සබඳතා ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ලෝ පතල රංගන, නර්තන කණ්ඩායම් දිවයිනට ගෙන්වුවේය. ලෝ ප්‍රකට Martha Graham Ballet කණ්ඩායම, Berlin Chamber Orchestra (බර්ලින් ශාලිකා සංඛ්‍යාවනිය) සහ සැන් ෆ්‍රැන්සිස්කෝ නෘත්‍ය කණ්ඩායම දිවයිනට පැමිණ දර්ශන ඉදිරිපත් කළහ.

ඉංග්‍රීසි මෙන්ම ද්‍රවිඩ නර්තන, රංගන කණ්ඩායම් සඳහා ද ලයනල් චෙන්ඩ්ට් කලා පදනමේ අනුග්‍රහය ලැබුණේය.

පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ අදහස් ලාංකේය සමාජය තුළ ප්‍රචලිතව නොතිබුණු හතළිහ දශකයේ දී හෝර්ටන් තැන්න ආශ්‍රිත පරිසරය අර්තාපල් වගාකරුවන්ගෙන් බේරා ගැනීමට හැරුණු විරිස් විශාල උත්සාහයක යෙදුණේය. දිවයිනේ කෝපි වගාව පැවැති අවධියේ ෆාර් (Farr) නම් ඉංග්‍රීසි ජාතිකයා විසින්, විනෝදය සඳහා දඩයමේ ගිය ඉංග්‍රීසීන්ට නවාතැන් ගැනීම සඳහා Farr Inn තානයම තනවන ලද්දේ දහනව වන සියවසේ මැද භාගයේදීය. එය නැවත අලුත්වැඩියා කොට පවත්වාගෙන යෑම සඳහා හැරුණු විරිස් විසින් බද්දට ගන්නා ලදී. අර්තාපල් වගාකරුවන්ගෙන් පරිසරයට සිදුව ඇති විනාශය දුටු ඔහු, එහි කෙරෙන අර්තාපල් වගාවට එරෙහිව රජයට කරුණු පෙන්වා දුන් අතර, හෝර්ටන් තැන්න රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි යෝජනා කළේය.

කිතුනුවෙකු ලෙස බොහෝමයක් ලබා සිටිය ද, ඔහු හදවතින් බොද්ධයෙක් විය. ජීවිතයේ

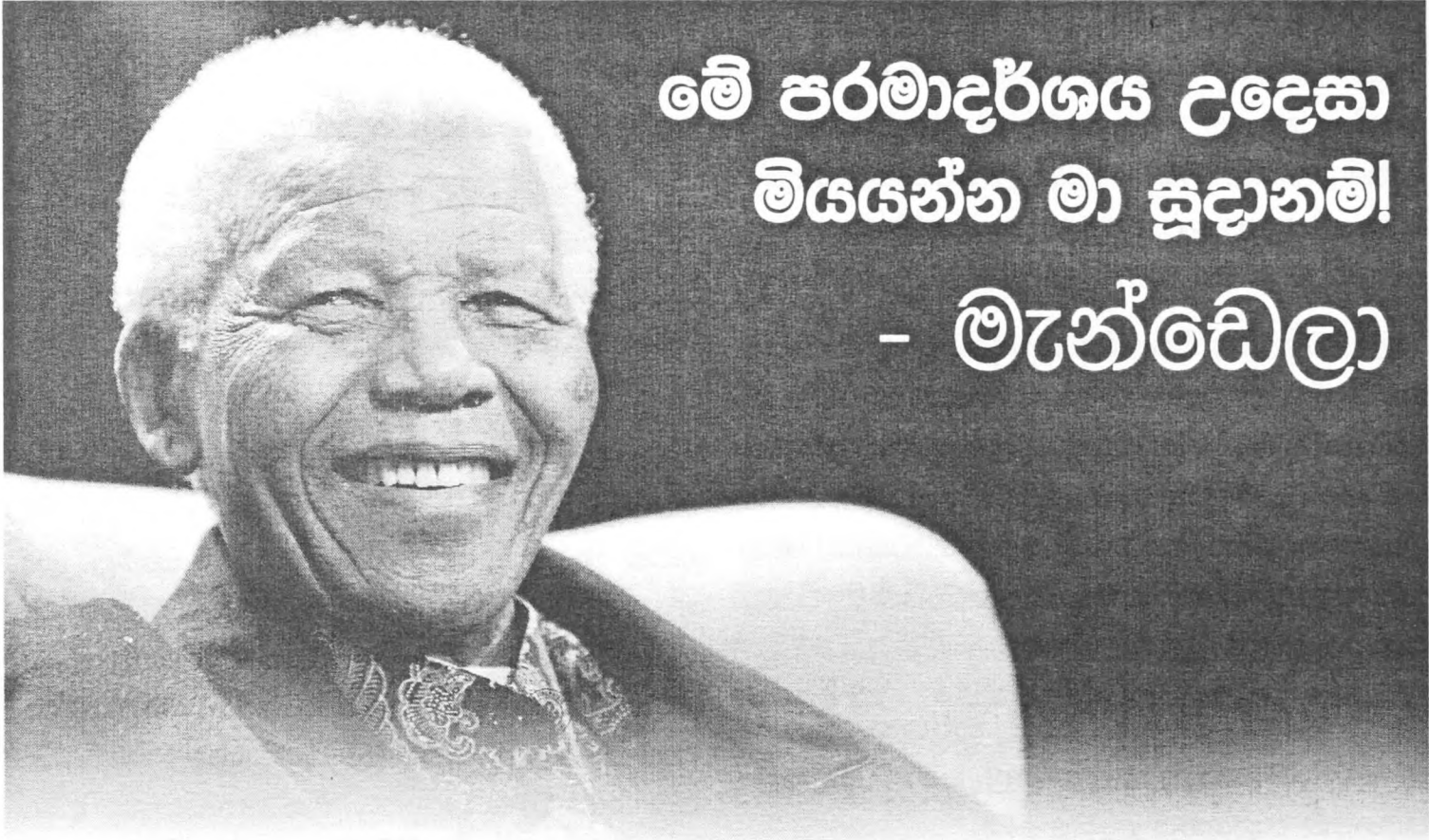
අවසාන කාලයේ දී ඔහු ප්‍රංශ සුයිට් නිකායික පියර් ටේල්හාර්ඩ්ගේ (Pierre Tailhard) ඉගැන්වීම් පිළිබඳව උනන්දුවක් දැක්වීය.

උසස් මට්ටමේ කලා රසඥතාවක්, පාණ්ඩිතයක් හා මානව ගුණයක් හිමිව සිටි මොහු නිහඬවම ලාංකේය සමාජයට හා සංස්කෘතියට සපයා දුන් දැ බොහෝය.

ඔහුගේ ධන පරිත්‍යාගයන් හා මිත්‍රශීලී සහකම්පනය නොවී නම් ජාත්‍යන්තර කීර්තියට පත් දිවයිනේ එකම චිත්‍ර ශිල්පියා ජෝජ් කීට් අපට නැත. සුරඹා, ගුණයා වැනි සාම්ප්‍රදායික නැටුම් ශිල්පීන්ගේ අභාවයත් සමඟම එම නෘත්‍ය සම්ප්‍රදායයන් අභාවයට ගොස්ය. ලයනල් චෙන්ඩ්ට් නමින් කලාගාරයක් ද ඒ ඇසුරින් පසුකාලීන බිහිවූ අපට සිටි ධම්ම ජාගොඩ, රිචඩ් ද සොයිසා වැනි කලාකරුවන් අතලොස්ස ද බිහි නොවන්නට ඉඩ තිබිණි. අද වනවිට නෙළුම් පොකුණ වැනි නවීන පහසුකම්වලින් සමන්විත විශාල රංග ශාලා තිබුණ ද මෑතක් වනතුරුම බටහිර/දේශීය නර්තන හා රංග කලාකරුවන්ට හා චිත්‍ර ශිල්පීන්ට තිබුණු අංග සම්පූර්ණ රංග ශාලාව හා කලාගාරය ලයනල් චෙන්ඩ්ටිය.

හැරුණු විරිස් නියෝජනය කළේ එදා සිටි, ඉංග්‍රීසි ඇතුළු ප්‍රාචීන, ප්‍රතිචීන භාෂා උගත් අති ධනවත් ඉහළ පෙළැන්තියයි. එදා වැජඹුණු උගත්කමින් ද, පාරම්පරික ධනයෙන් ද හිස උදුම්මා නොගත්, සැබෑ සමාජවාදී දර්ශනයක් ඔස්සේ සිය චින්තනය හැඩ ගසා ගත් එම ධනවතුන් අනාගතයට ඉතිරි කර ගිය භෞතික හා ආධ්‍යාත්මික උරුමයන්ට සමාන යමක් නොවේ නම්, අඩුම තරමින් වත්මනෙහි පවතින සම්පත් හෝ වත්මන් සුපිරි ව්‍යාජ දේශප්‍රේමී ධනවතුන්ට දේශයේ අනාගත පරපුර සඳහා ඉතිරි කර යා හැකි වේ ද?

මාලිනී ගෝවින්තගේ

මේ පරමාදර්ශය උදෙසා මියයන්න මා සුදානම්! - මැන්ඩෙලා

හැඳින්වීම

වර්ණභේද විරෝධී අරගලයේ නායකයන් හා ක්‍රියාකාරීන් වූ නෙල්සන් මැන්ඩෙලා සහ තවත් සත්දෙනෙකු වරදකරුවන් කරන ලද රිච්මන්ඩ් නඩු විභාගය පැවැතියේ වර්ණභේදවාදී දකුණු අප්‍රිකානු ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ 'යුක්ති මාලිගය' නම් ස්ථානයේය. අධිකරණය අමතා මැන්ඩෙලා සිය ප්‍රකාශය කරනු ලැබුවේ 1964 අප්‍රේල් 20 වැනි සඳුදා දිනයි.

මේ නඩු විභාගයෙන් අනතුරුව 1964 ජූනි 11 වැනිදා නෙල්සන් මැන්ඩෙලා සමඟ චෝලටර් සිසුලු, ගොවාන්මිබෙකි, රේමන්ඩ් මිලබා, එලියස් මොට්සොලෙඩ්, ඇන්ඩ්‍රූ මිලන්ග් නි, අහමඩ් කත්‍රඩා සහ ඩෙනිස් ගෝල්ඩ්බර්ග් යන වූදිතයන් වරදකරුවන් කරන ලද අතර, ජීවිතාන්ත සිරදඬුවම් නියම කෙරිණි. මින් පළමු 7 දෙනා සිය සිර දඬුවමෙන් වැඩි කාලයක් රොබෙන් දූපතේ ගෙවා දැමූහ. සුදු ජාතිකයකු වූ ඩෙනිස් ගෝල්ඩ්බර්ග් යැවුණේ ප්‍රිටෝරියාහි බන්ධනාගාරයටයි. සිරකරුවන්ට පවා

වර්ණභේදවාදී ප්‍රතිපත්තිය ආදාය වීම ඊට හේතුවයි. රොබෙන් දූපත වෙන්ව තිබුණේ අප්‍රිකානු, කළු සමක් සහිත, ඉන්දියානු සිරකරුවන්ටයි. රිච්මන්ඩ් නඩුව සම්බන්ධයෙන් අත්අඩංගුවට ගත් ආතර් ගෝල්ඩ්බර්ග්, හැරල්ඩ් වුල්පෙ, අබ්දුල්හේ ජසාන් සහ මුසා 'මොසි' මුල්ලා ද සමඟ 1963 අගෝස්තු 11 වැනිදා බන්ධනාගාර නියාමකයකුට පගාවක් දී සිරෙන් පැන ගිය අතර, රටින් ද පිට වූහ.

'ලිලිස්ලිෆ්' යනු ජොහැන්නස්බර්ග්හි උතුරු දෙසට පිහිටි ගොවිපොළකි. එය දකුණු අප්‍රිකානු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට අයත් විය. ගෝල්ඩ්බර්ග් සහ ඔහුගේ පවුලේ අය ජීවත් වූයේ මේ ගොවිපොළේ සුදු අයිතිකරුවන් ලෙස එය පිහිටි ප්‍රධාන නිවහනේය. 'අමඩෙලාකුගා' යන්නෙහි අරුත කැප කිරීම් උදෙසා සුදානම් සිටින්නන්ය.

රිච්මන්ඩ් නඩු විභාගය රජය විසින් පටිගත කරන ලදී. දැනට එය ධාවනය කිරීමට හැකි තත්ත්වයක නැත. රිච්මන්ඩ්හි විත්ති කුඩුවේ

සිට මැන්ඩෙලා සිදු කළ ප්‍රකාශය බ්‍රිතාන්‍ය ප්‍රස්තකාලයේ සහය ඇතිව ඩිජිටල්ගත කෙරිණි. මේ වන විට එය දකුණු අප්‍රිකානු ජාතික ලේඛනාගාරය භාරයේ පවතී. මේ දේශනය පළ කිරීම සඳහා නෙල්සන් මැන්ඩෙලා කේන්ද්‍රය භාවිත කර ඇත්තේ එම පිටපතයි. මෙය විනාඩි 176ක් පමණ කාලයක් පුරා දිවෙන දේශනයකි. මේ, එහි අසංකෘතිය සිංහල පරිවර්තනයයි.

ස්වාමිනි!

පළමුවැනි වූදිනයා මමයි.

කලා අංශයෙන් උපාධිය ලබා ගැනීමෙන් පසු මම වසර ගණනාවක් මේ නඩුවේ සෙසු කුමන්ත්‍රණකරුවකු ද වන ඔලිවර් තම්බෝන් සමඟ එක්ව නීතිඥයකු හැටියට ජොහැන්ස්බර්ග්වල කටයුතු කළා. මම අනවසරයෙන් රටින් පිටවීම සහ මිනිසුන් වැඩ වර්ජනයට පෙලඹවීම වෙනුවෙන් 1961 මැයි මාසයේ අග දී වසර 5කට සිරදඬුවමක් නියම වූ සිරකරුවෙක්.

මම අම්කොන්තෝ වි සිෂ්වෙ (Umkhonto We Sizwe, ජාතියේ හෙල්ලය) බිහිකිරීම සඳහා උපකාරී වූ එක් අයෙක්. 1962 අගෝස්තුවේ දී අත්අඩංගුවට ගන්නා තෙක්ම එහි සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් මම වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කළා. මෙහි දී මා කරන මේ ප්‍රකාශය මගින් රජයේ සාක්ෂිකරුවන් විසින් ගොඩනගනු ලැබූ වැරදි අර්ථකථනයන් නිවැරදි කිරීමට මම කටයුතු කරනවා. ඒ වගේම සාක්ෂි වශයෙන් ඉදිරිපත් වී ඇති සමහර කාරණා, සමහර දේවල් නිවැරදි නොවන හැටින්, මා පෙන්වා දෙන්නම්. ඒවා අම්කොන්තෝව විසින් නොකළ ඒවා බව එවිට පැහැදිලි වෙයි. අප්‍රිකානු ජාතික කොන්ග්‍රසය (ANC) හා එය (Umkhonto) අතර තිබූ සම්බන්ධය කොහොම එකක් ද කියන එකත් මේ සංවිධාන දෙක සම්බන්ධතා ගොඩ නගමින් පෞද්ගලිකව මා ඉටුකළ භූමිකාව

මොන වගේ ද කියන එකත් මම කියන්නම්. මෙහි දී කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ භූමිකාව කෙබඳු ද යන වගත් පැහැදිලි කරගත හැකියි. මේ කාරණා නිවැරදිව හා සම්පූර්ණව තේරුම් කරදීම මගින් අම්කොන්තෝව අත්කර ගැනීමට අපේක්ෂා කළ අරමුණු මොනවාද යන්නත්, එකී අරමුණු සාධනය කර ගැනීම සඳහා එය අනුගමනය කළ ක්‍රමවේද ගැනත්, එවැනි ක්‍රමවේද තෝරා ගත්තේ ඇයි ද යන්නත් පෙනී යනු ඇති. ඒ අතරම, මා ඊට සම්බන්ධ වූ ආකාරය සහ මේ සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් මා අනුගත වූ ආකාරයත් ඉන් පැහැදිලි වෙයි.

මා අවධාරණය කළ යුතු කාරණයක් තමයි මෙය ආරම්භයේදීම, දකුණු අප්‍රිකාවේ අරගලයට කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගේ හෝ විදේශ බලපෑමක් ඇති බවට රජයේ පාර්ශ්වය මතු කළ කාරණය මුළුමනින්ම වැරදි සහගත බව. තනි පුද්ගලයකු හැටියට වගේම මගේ ජනතාවගේ නායකයකු හැටියටත් මට කළ හැකි දේ මා ඉටු කළා. ඊට අවශ්‍ය පළපුරුද්ද මට ලැබුණේ දකුණු අප්‍රිකාවෙන්. මගේ අභිමානයට පසුබිම වූණේ අප්‍රිකාවයි. එසේ නැතිව, ඔය කියන විදියේ බාහිර බලවේගයක් නොවෙයි.

ට්‍රාන්ස්කිහි මගේ යොවුන් විය ගෙවී යන අතර, අපේ ගෝත්‍රයේ වැඩිහිටියන්ගෙන් ගෙවුණු අතීතය ගැන නොයෙක් කතාන්දර අපි අසා දැන ගත්තා. පිතෘ භූමියේ ආරක්ෂාව උදෙසා අපේ මුතුන්-මිත්තන් සටන් කළ ආකාරය ඒවායේ නිරූපණය වුණා. ඒ අතර ඩින්ගේන්, බම්බාතා, හින්ට්සා, මකානා, ස්කොන්ගනී, ඩලාසිලේ, මොෂොඑසේ, සෙකුකුන් වැනි නාමයන් සඳහන් කළ යුත්තේ සමස්ත අප්‍රිකානු ජාතියේම අභිමානය හා ජයග්‍රහණය සමඟයි. ඔය කතා අහගෙන ඉන්නැද්දිත් මට සිතුවේ මට මේ ජීවිතය ලැබී ඇත්තේ මගේ මිනිස්සු වෙනුවෙන් සේවය කිරීමට සහ ඔවුන්ගේ නිදහස් අරගලය වෙනුවෙන් මගේ දායකත්වය ලබා දීම වෙනුවෙන් කියලයි. මේ සිතිවිල්ල

තමයි මාව ධේරුවත් කළේ. මේ නඩු විභාග යේ දී මට එරෙහිව ඉදිරිපත් වූ චෝදනාවන්ට සම්බන්ධ සියලු දෑ මා කළේ ඒ අනුවයි. එසේ කීම මගින් කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේ දිග-පළල ඉක්මනින්ම මා ඔබට පෙන්වා දෙනවා. මේ දක්වා අධිකරණයට ඉදිරිපත් වූ ඇතැම් කාරණා සත්‍ය මෙන්ම සමහර කාරණා අසත්‍ය බවත් මා සඳහන් කළ යුතුයි. කෙසේ වෙතත්, කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරය සැලැසුම් කළේ මා බවට පළ වූ අදහස් මා බැහැර කරන්නේ නෑ. මා එය සැලැසුම් කළේ හිංසාකාරී ක්‍රියාමාර්ගයක් වශයෙන් නොවෙයි. ප්‍රචණ්ඩත්වයට මගේ කිසිදු කැමැත්තක් නෑ. මා එය සැලැසුම් කළේ සුදු ජාතිකයන් විසින් කාලයක් තිස්සේ මගේ ජනයාට එරෙහිව ඇති කළ පීඩනයන් හිංසනය හමුවේ නිර්මාණය වූ දේශපාලන තත්ත්වයන් යටතේයි. ඒ නිසා එය එවැනි ක්‍රියාවක් තුළින් ඇති වූ ප්‍රතිඵලයක්. අප එය මුදා හැරියේ සාමකාමීවයි.

සංවිධානයේ පරමාර්ථ හා ප්‍රතිපත්තිවලට පිටින් ඇති වූ ඇතැම් සිද්ධීන්ට අමකොන්තෝ වි සිෂ්වෙ වගකිව යුතු බවට පළ වූ අදහස් මා බැහැර කරනවා. නමුත්, ඒවා අපට එරෙහි චෝදනා වශයෙන් ඉදිරිපත් වූණා. එවැනි සිද්ධීන්වල යුක්ති සහගත භාවය කෙබඳුදැයි මා දන්නේ නැහැ. ඒ වගේම ඒවා කවරෙකු විසින් කරන ලද ඒවාදැයි දන්නෙත් නෑ. නමුත්, මා දන්නා දෙය තමයි, මේවා අමකොන්තෝව විසින් නොකළ බව හා ඒවා සමඟ ඊට සම්බන්ධයක් නොතිබූ බව. මේ සමඟම කෙටියෙන් වුණත් සංවිධානයේ ප්‍රතිපත්ති සහ මූලයන් පිළිබඳ මා පැහැදිලි කළ යුතුයි.

අමකොන්තෝව බිහිකිරීම සඳහා උපකාරී වූ එක් අයෙකු ලෙස මා පිළිබඳ දැනටමත් මම සඳහන් කර තිබෙනවා. මා මෙන්ම සෙසු අය මෙය ආරම්භ කළේ කාරණා 2ක් නිසයි. පළමුවෙනුව, එය රජයේ ප්‍රතිපත්තිවලට ප්‍රතිඵලයක්. එනම් එය බිහිවීමට එක් හේතුවක්

වූයේ වගකීම් සහගත නායකත්වයක් විසින් නොකළ යුතු නමුත්, අපේ ජනයාට එරෙහිව ඔවුන් දියත් කළ ක්‍රියාදාමයයි. අපේ ජනයාගේ හැඟීම් පවා ඔවුන් විසින් පාලනය කරනු ලැබුවා. රටේ විවිධ ජනවර්ග අතර ගැටුම් ඇති වීමට ඔවුන් ගෙන ගිය ප්‍රතිපත්ති හේතු වුණා. එවැනි තත්ත්වයක් යුද්ධයක් විසින්වත් නිර්මාණය වුණේ නෑ.

දෙවනුව, කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරයෙන් තොරව අප්‍රිකානුවන් සුදු ආධිපත්‍යයට එරෙහිව දියත් කළ තම අරගලය පෙරට ගෙන යාමට මාවතක් නැති බවට අප තුළ ඇති වූ හැඟීම ඊට හේතු වුණා. ඒ මූලධර්මයට එරෙහිව නීත්‍යානුකූලව විරෝධය පළ කිරීමට තිබූ සෑම ඉඩකඩක්ම ව්‍යවස්ථාව විසින්ම අවුරා තිබුණා. මේ තත්ත්වය යටතේ ගුණයෙන් හීන වූ, නිව ස්ථාවර රාජ්‍යයක් ලෙස මෙය පිළි ගන්නවා ද නැතිනම් රජයට අවනත නොවී අපේ අභිමානය වෙනුවෙන් අරගල කරනවා ද යන තැනට අප තල්ලු වී තිබුණා. එතැන දී රජයට අවනත නොවීම අප තෝරා ගත්තා. පළමුවෙන්ම අපි නීති කැඩුවා. නමුත් ප්‍රචණ්ඩත්වයට අප ඉඩක් තැබුවේ නෑ. ඒත්, රජය ඒ විරෝධයට එරෙහිවත් සිය බලය යෙදවූවා. ප්‍රචණ්ඩත්වයට ප්‍රචණ්ඩත්වයෙන් පිළිතුරු දිය යුතු යයි අප තීරණය කළේ ඉන් පසුවයි.

නමුත්, අප තෝරා ගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය ත්‍රස්තවාදය නොවෙයි. අමකොන්තෝව පිහිටුවා ගත් අප්‍රිකානු ජාතික කොන්ග්‍රසයේ හා අප පසුපස සිටි එහි සාම්ප්‍රදායික නායකයන් දේශපාලන ගැටුම් හා අර්බුද නිරාකරණය කර ගැනීමට අනුමත කළේ ප්‍රචණ්ඩත්වය නෙවෙයි, සාකච්ඡාවයි. අප විශ්වාස කරන්නේ දකුණු අප්‍රිකාව එය ජීවත් වන සියලු ජනයාට අයත් බවයි. කළු හෝ සුදු හෝ එක් කොටසකට නෙවෙයි, කාටත් එය අයිතියි. අන්තර් වාර්ගික යුද්ධයකට යාමට අපට අවශ්‍ය කරන්නේ නෑ,

අන්තිම විනාඩිය දක්වාම එවැන්නක් මග හැරවීම සඳහා අප වැඩ කළා. මා මේ කියන දෙය ගැන අධිකරණයට කිසියම් සැකයක් තිබේ නම් අපේ සංවිධානයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ විමසිල්ලෙන් බැලුවොත් එය නිරාකරණය කරගත හැකියි.

අම්කොන්තෝව භාවිත කළ උපාය උපක්‍රම මොනවාදැයි මා පැහැදිලි කරන්නම්. ඒ නිසා මෙතැන දී ANC ය ගැනත් යමක් කීමට මට අවශ්‍යයි.

අප්‍රිකානු ජාතික කොන්ග්‍රසය බිහි කරගනු ලැබුවේ 1912 දී. ‘දකුණු අප්‍රිකා පනත’ යටතේත්, ‘නිජබිම් පනත’ යටතේත් බරපතල ලෙස උල්ලංඝනය කර තිබූ අප්‍රිකානු ජනයාගේ අයිතීන් ආරක්ෂා කිරීම එමඟින් අරමුණු කෙරුණා. එවකේ පටන් වසර 37ක් තිස්සේම එනම්, 1949 වර්ෂය දක්වාම එය දැඩි ලෙසම ව්‍යවස්ථාමය අරගලයක් ලෙස ඉදිරියට ගියා. එමඟින් ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවා, විසඳුම් යෝජනා කරනු ලැබුවා, අප්‍රිකානුවන්ගේ වේදනාව රජයට අවබෝධ කර දීම සඳහා සාකච්ඡාවන්ට නියෝජිතයන් යැවීමත් සිදු කළා. එසේ කළේ අප්‍රිකානුවන්ට පූර්ණ දේශපාලන අයිතිය ලබා දෙනු ඇත යන විශ්වාසයෙන් යුතුවයි. නමුත් සුදු ආණ්ඩුවේ ස්ථාවරයන් වෙනස් වූයේ නෑ. අප්‍රිකානුවන්ගේ අයිතීන් ඊටත් වඩා පහළ මට්ටමකට වැටුණා. මගේ නායකයා වන ලුතුලි, ඔහු තමයි ANC සභාපතිවරයා... පසු කලෙක ඔහුට නොබෙල් සාම ත්‍යාගයත් පිරිනැමුණා... ඔහුගේ වචනයෙන් කිව්වොත්... මා උපුටා දක්වනවා, “මගේ ජීවිත කාලයෙන් තිස් වසරක් නිශ්චලව මෙන්ම රෝගීව මා ගෙවා දැමීමේ දොර කවුළු වසා දමා තිබූ පසුබිමක බව පිළි නොගෙන ඉන්නෙ කවුද? මධ්‍යස්ථ වීමේ ප්‍රතිඵලය වුණේ කුමක්ද? ගත වූ තිස් අවුරුද්ද මුළුල්ලේම අපේ අයිතීන් වගේම උන්නතිය වළකාලමින් අණ-පනත් විශාල ගණනක් සම්මත වුණා. අද

වනවිට අප වේදිකාවට පිවිස සිටින්නේ කිසිදු අයිතියක් නැති මිනිසුන් විදිහටයි...” උපුටා ගැනීම අවසන්.

1949න් පසුවත් ANC ය තවදුරටත් ප්‍රවණ්ඩත්වය ප්‍රතික්ෂේප කළා. කෙසේ වෙතත් මේ වතාවේ දී විරෝධතා ක්‍රියාමාර්ග තනිකරම ව්‍යවස්ථාමය ක්‍රියාමාර්ග මත පමණක් රඳා නොපැවැතිය යුතු බව අදහස් කෙරුණා. මේ වෙනස වර්ණභේද වාදයට එරෙහි විරෝධය සාමකාමී නමුත්, නීතිවිරෝධී තැනකට රැගෙන ගියා. විරෝධතා ක්‍රියාමාර්ග මඟින් ඇතැම් නීති උල්ලංඝනය වුණා. මේ ප්‍රතිපත්ති ඔස්සේ යමින්ම ANC ය ඊට එක් වූවත්, විවෘතව අකීකරු වීමේ ව්‍යාපාරය දියත් කළා. ස්වේච්ඡාවෙන් ඊට එක්වූවන් භාරව සිටියේ මමයි. මේ ව්‍යාපාරය දියත් කරනු ලැබුවේ සෘණාත්මක ප්‍රතිරෝධයක් ඇති කිරීමටයි. වර්ණභේද පාලනයේ නීති උල්ලංඝනය කළ 8500කට වැඩි පිරිසක් බන්ධනාගාරගත කෙරුණා. ඒත්, එය තවමත් එක් ප්‍රවණ්ඩ සිදුවීමක් හෝ වාර්තා නොවූ

ව්‍යාපාරයක්. මමත් මගේ සගයන් 19 දෙනෙකුත් එහි දී අත්අඩංගුවට පත් වුණා. මේ අත්අඩංගුවට ගැනීම සිදුවූයේ කොමියුනිස්ට්වාදයට එරෙහි පනත යටතේයි. ඒත් අපේ ව්‍යාපාරය හා කොමියුනිස්ට්වාදය අතර සම්බන්ධයක් තිබුණේ නෑ. කෙසේ නමුත් අපේ සිරදඬුවම් අත්හිටුවනු ලැබුවා. ඊට මූලික වශයෙන් හේතු වුණේ අපේ ව්‍යාපාරය පෙරට යාමේ දී එය පිළිබිඹු කළ ශික්ෂණය හා අහිංසාවාදී බව විනිසුරුවරයාට පෙනී යාමයි. ANC ස්වේච්ඡා අංශය ස්ථාපිත කෙරුණේ මේ වකවානුවේ දී.

‘අමඩෙලාකූෆා’ (Amadelakufa) යන වදන පළමුවෙන්ම භාවිතයට එක් වුණේත් මේ අවධියේදීමයි. සමහර මූලධර්මවලට අනුව ප්‍රතිඥාදීමට ස්වේච්ඡා සේවකයන්ගෙන් ඉල්ලීම් කෙරුණා. මේ නඩු විභාගයේ දී මේ ස්වේච්ඡා සගයන් සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් වූ සාක්ෂි මුළුමනින්ම මීට පරිබාහිරයි. මේ ස්වේච්ඡා සාමාජිකයන් සුදු පාලකයන්ට එරෙහිව අරගලයක යෙදුණු කළු හමුදාවක භටයන් නෙවෙයි. ඔවුන් ANC පත්‍රිකා බෙදීම, වැඩවර්ජන සංවිධාන කිරීම ආදී වශයෙන් ව්‍යාපාරයේ අවශ්‍යතාවන් සඳහා කැපවූ පිරිසක්. ඔවුන් ‘ස්වේච්ඡා සේවකයන්’ ලෙස හැඳින්වූයේ යම් විදියකින් බන්ධනාගාරගත වීමට සිදුවුවහොත් ඊටත් සුදානම්ව ඉදිරිපත් වූ පිරිසක් නිසයි.

විවෘතවම අකීකරු වෙමින් විරෝධය පෑමේ ව්‍යාපාරය අතුරුතර මහජන ආරක්ෂක පනත හා අපරාධ නීතිය යටතේ සංශෝධිත පනත් සම්මත කර ගැනීමට සුදු පාලකයන් ක්‍රියා කළා. ඒවා උල්ලංඝනය කිරීමේ වරදට දැඩි දඬුවම් නියම කර තිබුණා. එය නොතකා හරිමින් විරෝධතා ඉදිරියට ගෙන යාමට ANC ය ක්‍රියා කළා. නමුත්, ඒ ප්‍රචණ්ඩ නොවන ආකාරයටයි.

1956 දී මා ද ඇතුළුව කොන්ග්‍රස් සන්ධානයේ මුල් පෙළේ සාමාජිකයන් 156

පිරිසිදුවට හා පිළිවෙලට ඇඳුම් පැළඳුම් කිරීම පිළිබඳව ඔහු නම් දරා සිටියේය.

දෙනෙක් අත්අඩංගුවට ගැනුණා. රාජද්‍රෝහි චෝදනා මත අපව අත්අඩංගුවට ගනු ලැබුවේ කොමියුනිස්ට් වාදය මර්දනය කිරීම පනත යටතේයි. ANC යේ අවිහිංසාවාදී ප්‍රතිපත්තිය රාජ්‍යය විසින් ප්‍රශ්නයක් ලෙස මතු කර තිබුණා. නමුත්, ඊට වසර 5කට පසුව උසාවි තීන්දුව ලබා දීමේ දී ANC ය ප්‍රචණ්ඩකාරී නොවන අන්දමින් ක්‍රියා කර ඇතැයි ඉන් පිළිගත්තා. අප සියලු චෝදනාවන්ගෙන් නිදහස් කෙරුණා. ඒ චෝදනා අතර, වත්මන් පාලනය පෙරළා දමා

කොමියුනිස්ට්වාදී පාලනයක් බිහිකිරීමට වැයම් කිරීම කියන චෝදනාවක් තිබුණා. ආණ්ඩුව සෑමවිටම සිය විරුද්ධවාදීන් ලේබල් කරනු ලැබුවේ කොමියුනිස්ට්වාදීන් හැටියටයි. ඒ චෝදනාව මේ නඩු විභාගයේදීත් යළිත් අපට එරෙහිව එල්ල කර තිබෙනවා. නමුත් ANC ය කොමියුනිස්ට්වාදී සංවිධානයක් නොවූ බව සහ නොවන බව මා ඔබට පෙන්වා දෙන්නම්.

1960 දී, ආපෙවිල්හි දී සිදු වූ වෙඩි තැබීම හදිසි නීතිය ප්‍රකාශයට පත් වීමට වගේම ANC ය නීතිවිරෝධී සංවිධානයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමටත් හේතු වුණා. මා සහ මගේ සගයන් මේ තත්ත්වය සැලකිල්ලෙන් අවධානයට ලක් කිරීමෙන් පසු තීරණය කළේ මේ රෙගුලාසිවලට අප කීකරු නොවිය යුතු බවයි. අප්‍රිකානු ජනයා රජයේ කොටස්කරුවකු නොවන බවත්, ඔවුන්ව පාලනය කරන නීති ඔවුන් පනවන ලද ඒවා නොවන බවත් අවධාරණය කෙරුණා. මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ සඳහන් වන “ආණ්ඩුවේ බලාධිකාරයට පදනම විය යුත්තේ ජනතාවගේ කැමැත්තයි” යන වචන අප විශ්වාස කළා. ඒ සමඟම අප මත පැනවූ තහංචිය පිළිගැනීම යනු අප්‍රිකානු ජනයා සඳහාම නිහඬ කිරීම පිළිගැනීමක් බවත් අප තේරුම් ගත්තා. ANC ය විසුරුවා හැරීම වෙනුවට එය යටිබිම්ගතව යාමට තීරණය කෙරුණා. වසර 50ක් තිස්සේ අරගලයේ යෙදෙන මේ ව්‍යාපාරය රැකගනිමින් පෙරට ගෙන යාම අපේ කාර්යභාරය බව අප විශ්වාස කළා. ආණ්ඩුව මඟින් තහනම් සංවිධානයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළායින් පසු ස්වයං ජිලිගැනීමක් සහිත සුදු දේශපාලන සංවිධානයක්වත් එසේ නොකර නොසිටින බවට මට සැකයක් නෑ.

ස්වාමීනි, මට දැන් පෙන්වා දීමට අවශ්‍ය කරන්නේ මේ නඩු විභාගයේ දී ඇතැම් සාක්ෂි මඟින් වැරදි සහගත ලෙස අර්ථකථනය කරන ලද කරණා මොනවාද යන්නයි.

සමහර සාක්ෂි මඟින් එම්-සැලැස්ම (M-Plan) මුළුමනින්ම වැරදියට ඉදිරිපත් වුණා. එය 1953 දී දියත් කරන ලද සංවිධානමය ක්‍රමවේදයකට වැඩි යමක් නෙවෙයි. 1960 අප්‍රේල් මාසයෙන් පසුව නව ක්‍රම හඳුන්වා දුන්නා. උදාහරණයක් හැටියට, කුඩා කමිටු ඇරඹීම, එම් සැලැස්ම ට්‍රීසන් නඩු විභාගයේදීත් සාක්ෂියක් ලෙස භාවිත කළත්, එය සහ විවෘතව අකීකරු වෙමින් විරෝධය පෑමේ ව්‍යාපාරය හෝ අමිකොන්තෝව අතර සම්බන්ධයක් තිබුණේ නෑ. අමිකොන්තෝවෙන් එය උකහා ගත් දෙයක් නෑ. තරමක් වික්ෂිප්තයට කාරණයක් තමයි, නැගෙනහිර කේප්වල සමහර සාක්ෂිකරුවන්... මං හිතන හැටියට ‘ඉහළ අණ දීම’ කියන වචන පාවිච්චි කළා. මේ යෙදුම හදිසි නීති කාල සීමාවේ දී පෝට් එලිසබෙත්හිදීත් භාවිත වුණා. ANC නායකයන් බොහොමයක් බන්ධනාගාරගත කෙරුණා. බන්ධනාගාර කමිටුව පිහිටුවනු ලැබුවේ පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීමටයි. මේක තමයි ‘ඉහළ අණ දීම’ කිව්වෙ. හදිසි නීතියෙන් පසුව මේ යෙදුමත් නැවතුණත් ඒ ඒ ප්‍රදේශවල උප කමිටු හැඳින්වීමට තවදුරටත් එය භාවිත වුණා. බටහිර ඉවුරේ ‘ඉහළ අණ දීම’ ගැන කතා කළත් පෝට් එලිසබෙත්හි ‘ඉහළ අණ දීම’ ගැන කතා කළත් ඒවා ඊට නිදසුන් බව පෙනෙනවා. මේ ‘ඉහළ අණ දීම’ භාවිතයට එක් වූයේ අමිකොන්තෝව ආරම්භ කරන්නත් කලින්. ඒත් සමඟම ඊට ප්‍රසිද්ධියේ අකීකරු වෙමින් විරෝධය දැක්වීමේ ව්‍යාපාරය සමඟ කිසිදු සම්බන්ධයක් තිබුණේත් නෑ. ස්වාමීනි, එසේම ඉන් පැහැදිලි කෙරෙන්නේ බෙනට් මෂියානේ, රෙජිනෝල්ඩ් න්ඩුවේ වැනි අයට ඔවුන් සහභාගි වූ රැස්වීම්වල දී අකීකරු වීමේ විරෝධතා ගැන අසන්නට නොලැබුණේ ඇයි කියන කාරණයයි. නමුත්, කලින් සඳහන් කළ පරිදි ‘ඉහළ අණ දීම’ කියන යෙදුම නැගෙනහිර පළාතේ ඇතැම් ANC කමිටු හැඳින්වීමට භාවිත කළා.

1961 දී මා එහි සංචාරය කළා. මොකද, මේ කියන ඉහළ අණ දීමේ ඒකක අලුත් සැලසුම් ක්‍රියාවට නැංවීමට වැයම් කරන බව අපට ආරංචි වී තිබුණා. මම මේ ගැන සාක්ෂි සොයා බැලුවේ නැතත් එය බැහැර කරන්නත් බෑ. මේ සමඟ 'ඉහළ අණ දීම' යන හැඳින්වීම ANC කිසිදු කමිටුවක් භාවිත නොකළ යුතු බවටත් දැනුම් දුන්නා. මගේ සංචාරය සහ සාකච්ඡා කළ දේවල් මිසි න්ජ්කෙලානේ විසින් පැහැදිලි කළා. එය මට සම්බන්ධ වන තාක් දුරට මා ඔහුගේ සාක්ෂිය පිළි ගන්නවා. කෙසේ වෙතත් එය ඕනෑවටත් වඩා අදාළ වන බවක් ඉන් අදහස් කෙරෙන්නේ නෑ. ඒ එක්කම මා ඒ රැස්වීම්වලට ගෙන ගියේ ටැක්සි රියදුරු ජෝන් ටිෂින්ගේන් විසින් බවට සහ මා ඔහු සමඟ මුහුදට ගිය බවට පළ වූ අදහස් මං ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. ස්වාමිනි, හදිසි කාරණා කිහිපයක් ගැන මා ඊළඟට පැහැදිලි කළ යුතුයි. 1960 දී ජනරජයක් බිහිකිරීම වෙනුවෙන් ආණ්ඩුව ජනමත විචාරණයක් පැවැත්වුවා. දකුණු අප්‍රිකාවේ ජනගහනයෙන් 70%ක් වූ අප්‍රිකානුවන්ට (Africans) ඡන්ද බලය තිබුණේ නෑ. අඩුම තරමින් යෝජනා ව්‍යවස්ථාමය වෙනස්කම් ගැන ඔවුන්ගේ මතය විමසීමක්වත් වුණේ නෑ. අප සියලු දෙනාටම යෝජනා සුදු ජනරජය යටතේ අපේ අනාගතය ගැන බියක් හා සැකයක් තිබුණා. විසඳුමක් සෙවීමට අප්‍රිකානු සම්මේලනය විසින් ජාතික සමුළුවක් කැඳවීමට යෝජනා කළා. අපට අවශ්‍ය නැති ජනරජයට එරෙහිව මහජන විරෝධතා සංවිධානය කිරීමටත් තීරණය වුණා. ජාතික සමුළුවක් කැඳවීමට ආණ්ඩුව අසමත් වුවහොත් එම විරෝධතා දියත් කිරීමට අදහස් කළා. මේ සමුළුවට විවිධ දේශපාලන මතිමතාන්තර දරන අප්‍රිකානුවන් සහභාගි වුණා. සම්මේලනයේ ලේකම් ධුරයේ මම කටයුතු කළා. නිවාස තුළ රැඳී සිටිමින් ජනරජයට විරෝධය පළ කිරීමේ ජාතික මට්ටමේ ක්‍රියාමර්ගයක් දියත් කිරීමේ වගකීමත් මට පැවරුණා. අප්‍රිකානුවන් විසින්

සිදු කරනු ලබන සියලු වර්ජන නීති විරෝධීයි. එවැනි වර්ජනයක් සංවිධානය කරන තැනැත්තා අත්අඩංගුවට පත් නොවී සිටීමට වගබලා ගත යුතුයි. ඊට තෝරා ගනු ලැබූ තැනැත්තා වුණේ මමයි. ඉතින්, මගේ නිවස, මගේ දරු පවුල සහ මගේ වෘත්තියෙන් ඇත්ව අත්අඩංගුවට පත් වීමෙන් වැළැකීම සඳහා සැලවීමට මට සිදු වුණා.

නිවාස තුළට වී සිටීමේ ව්‍යාපාරය, ANC යේ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුව සාමකාමී විරෝධතාවක්. කිසිදු ආකාරයක ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවක් සිදු නොවීම සඳහා වග බලා ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ඉතාමත් සැලකිල්ලෙන් සංවිධායකයන්ට හා සාමාජිකයන්ට නිකුත් කර තිබුණා. ඊට ආණ්ඩුවේ පිළිතුර වුණේ අලුතෙන් කරදරකාරී නීති හඳුන්වා දීමයි, සිය සන්තද්ධ හමුදා සහ සන්තද්ධ රථ යෙදවීමයි, ජනයා මර්දනය කිරීම සඳහා හමුදාව නගරවලට යොදවමින් දැවැන්ත බලයක් ඔවුන් ප්‍රදර්ශනය කළා. ආණ්ඩුව බලහත්කාරයෙන් හෝ පාලනය ගෙන යාමට තීරණය කර තිබූ බව එයින් පෙනෙනවා. ඒත් සමඟම මේ තීරණය අමකොන්නෝව බිහිකිරීමේ දී සන්ධිස්ථානයක් වුණා.

මේ සමහර දේවල් මේ නඩු විභාගයට අදාළ නැතැයි පෙනී යන්න පුළුවන්. නමුත්, මගේ විශ්වාසය නම් මේ සෑම දෙයක්ම අදාළ බවයි. මක්නිසාද යත්, මා සිතනවා එය අමකොන්නෝව පිළිබඳ ආකල්පය පිළිගැනීමේ දී උසාවියට ප්‍රයෝජනවත් කියා විවිධ පුද්ගලයන් විසින් එය ජාතික විමුක්ති ව්‍යාපාරයක් ලෙසත් හඳුන්වා තිබෙනවා. 1962 දී මා ගැඹුල් බලා යනවිට ජීවිත අහිමි වීම්, පරාජයන් මඟ හැරිය යුතු බව අධිපතිවරයාද අදහස් වුණා. දැන් මා දන්නවා, 1963 දීත් එය එසේමයි.

ස්වාමිනි! මා නැවතත් 1961 මාර්තුට යා යුතුයි. අප කවුරුන් වී ද? අපේ ජනතාවගේ

නායකයන් ලෙස අප කුමක් කළ යුතු වී ද? අප බලය ප්‍රදර්ශනය කළ යුතුව තිබුණා ද? එසේ නම් අනාගත ක්‍රියාකාරීත්වයට එරෙහිව එල්ල වන තර්ජනයට මුහුණ දිය යුතු වුණා ද? නැතිනම් අපි සටන එළියට රැගෙන ආ යුතු වුණා ද? එසේ නම් ඒ කොහොම ද?

අරගලය පෙරට ගෙන යා යුතු බවට අප තුළ දෙහිඩියාවක් තිබුණේ නෑ. යටත් වීම හැර අන් ඕනෑම දෙයක් විය හැකිව තිබුණා. ස්වාමීනි! අපේ ගැටලුව වුණේ අරගලය නෙවෙයි. නමුත් අරගලය පෙරට ගෙන යන්නේ කෙසේ ද කියන එකයි. ANC යේ අපි නිරන්තරයෙන් පෙනී සිටියේ වාර්ගික නොවන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් වෙනුවෙන්. අප ගත් ඕනෑම ක්‍රියාමාර්ගයක දී අප වාර්ගික පදනමක පිහිටා නොසිටීමට වගබලා ගත්තා. නමුත්, අභිංසාවෙන් ගෙවී ගිය පනස් වසර තුළ අප්‍රිකානු ජනයාට කිසිවක් ලැබුණේ නෑ. ඒ වෙනුවට මර්දනකාරී නීති-රීති නම් වැඩි වුණා. එවිට අයිතීන් දිනා ගැනීම සඳහා වූ පිපාසයත් වැඩි වුණා.

එය මේ අධිකරණයට පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකි කාරණයක් නෙවෙයි. නමුත්, ජනතාව දිගු කලක් තිස්සේ ප්‍රචණ්ඩත්වය ගැන කතා කරමින් සිටියා. සුදු මිනිසා සමඟ සටන් කර යළිත් තම රට දිනා ගැනීම ගැන ඔවුන් කල්පනා කළා. අපි, ANC යේ නායකයන් සෑ මවිටම කළේ ප්‍රචණ්ඩත්වයට යොමු වීම වෙනුවට ජනතාව සාමකාමී ක්‍රියාමාර්ග සඳහා උනන්දු කරවීමයි. අපෙන් සමහර දෙනෙක් 1961 ජූනි මාසයේ දී මේ කාරණය ගැන සාකච්ඡා කළා. හිංසාකාරී නොවන ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ වාර්ගික බෙදීමවලින් තොර රාජ්‍යයක් දිනා ගැනීම සඳහා වූ අපේ ප්‍රතිපත්තිය ඒ වනවිටත් සපුරාගෙන නොතිබූ බව අපට ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට නොහැකි. ඒ තත්ත්වය තුළ සිදුවෙමින් තිබුණේ අපේ අනුගාමිකයන් තුළ මේ ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි පැවැති විශ්වාසය බිඳ වැටීමයි. ඒ සමඟ

ත්‍රස්තවාදය පිළිබඳ අදහස් වැඩෙමින් තිබුණා. ස්වාමීනි! මේ වකවානුව වනවිටත් ප්‍රචණ්ඩත්වය දකුණු අප්‍රිකානු දේශපාලනයේ අංගයක් බවට පත්ව තිබූ බව අප අමතක නොකළ යුතුයි. 1957 දී ඡීරස්ට්‍රි කාන්තාවන්ට සිය අවසරපත් පෙන්වන ලෙස ඉල්ලා සිටි අවස්ථාවේ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා ඇති වුණා. 1958 දී බන්ටු බලධාරීන් සහ සෙකුකුනේලන්තයේ ගවයන් තෝරා ගන්නා අතරත් ප්‍රචණ්ඩත්වයක් තිබුණා. 1959 දී කැකෝ මැනෝර්හි ජනයා අවසරපත් සෝදිසි මෙහෙයුම්වලට එරෙහිව විරෝධතා දැක්වූ විටත් ප්‍රචණ්ඩත්වයක් පැවැතියා. 1960 දී පොන්ඩෝලන්තයේ බන්ටු පාලනයට එරෙහිව ආණ්ඩුව බලපෑම් කළ අවස්ථාවේත් එය සිදු වුණා. පොන්ඩෝලන්තයේ ඇති වූ එම කලබල හේතුවෙන් අප්‍රිකානුවන් 49 දෙනෙක් මියගියා. 1961 දී වෝම්බාන්ස්හිදීත් ගැටුම් ඇති වුණා. ස්වාමීනි! මේ සෑම වතාවකදීම ට්‍රාන්ස්කිහින් නොසන්සුන් බවක් ඇති වුණා. සෑම බාධාකාරී සිදුවීමකින්ම අප්‍රිකානුවන් තුළ වර්ධනය වූ අදහස එකම මාවත ප්‍රචණ්ඩත්වය බවයි. ඉන් පෙන්නුම් කෙරුණේ සිය නීති බලපැවැත්වීම සඳහා රජය බලපෑම් කරන

During my lifetime I have dedicated myself to this struggle of the African people. I have fought against white domination, and I have fought against Black domination. I have cherished the ideal of a democratic and free society in which all persons live together in harmony and with equal opportunities. It is an ideal which I hope to live for and to achieve. But if needs be, it is an ideal for which I am prepared to die.

The immorality of our courts and the existence of our judiciary are the unpardonable crimes of their unjust constitution which has failed to protect and justice and peace of the people at present.
Amunela Nya Wothu
Madagascar April 1964

ජීවිතාන්තය දක්වා සිර දඬුවම් නියම වීමට පෙර විත්තිකූඩුවේ සට මැන්ඩෙලා කළ කතාවේ යතුරු ලියනය කරන ලද අවසන් පිටුව. අත් අකුරින් ලියා ඇති අවසන් වැකියෙන් නිදහස් අරගලයේ ජයග්‍රහණය නිශ්චිත බව ඔහු කියයි.

සෑම විටෙකම ඊට ප්‍රතිරෝධීව ද බලපෑම් ඇති වූ බවයි. නගරාශ්‍රිතව ඒ වනවිටත් නැගෙමින් පැවැති කුඩා කණ්ඩායම් දේශපාලන අරගලය ප්‍රවණ්ඩ ස්වරූපයකින් මුදා හැරීමට සැලසුම් අදිමින් තිබුණා. ඒ වනවිට තිබූ තවත් අනතුරක් තමයි මේ කණ්ඩායම් විසින් අප්‍රිකානුවන්ට එරෙහිව ක්‍රස්තවාදය ක්‍රියාත්මක කරයි ද කියන එක. සුදු මිනිසුන් සම්බන්ධයෙනුත් එය එසේමයි. ඒ නිසා නිසියාකාරව මෙහෙයවීම අවශ්‍යවුණා. ෂිරස්ටිහි, සෙකුකුනේලන්තයේ සහ පොන්ඩෝලන්තයේ අප්‍රිකානුවන් අතර හට ගත් සිද්ධීන් දිනා බලනවිට බාධාකාරී ක්‍රියා ප්‍රවණ්ඩත්වයේ ස්වරූපයක් බව පෙනී ගියා. එය වර්ධනය වන බවක් තමයි පෙනුණේ. ආණ්ඩුවට එරෙහි අරගලයක් ලෙසම නොව, ආණ්ඩුවට හිතෙහි ප්‍රධානීන් සහ ඊට එරෙහි වූවන් අතර මෙවැනි තත්ත්වයක් දකින්න ලැබුණා. ඒ අන්දමින් බලනවිට ජීවිත අහිමි කර ගන්නේ නැතිව හා අමිහිරි සිද්ධීන්ගෙන්

තොරව යමක් අත්කරගත, නොහැකි බවයි පෙනෙන්න තිබුණේ.

1961 ජූනි මුල් හරියේ දී දකුණු අප්‍රිකාවේ පැවැති වාතාවරණය පිළිබඳ කරන ලද දීර්ඝ සහ කාංසාසහගත තක්සේරුවකින් අනතුරුව මා සහ මගේ සහයන් නිගමනයකට එළැඹියා. ඒ, (මේ රටේ - අපැහැදිලිය) ප්‍රවණ්ඩත්වය නොවැළැක්විය හැකි වූ බවයි. ඒ වකවානුවේ දී ආණ්ඩුව අපේ සාමකාමී ඉල්ලීම්වලට බලහත්කාරයෙන් ප්‍රතිචාර දක්වන පසුබිමක අප්‍රිකානු නායකයන් සාමය ළඟා කර ගැනීම සඳහා අහිංසාවාදී ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ පෙරට යාම යථාර්ථවාදී විය නොහැකි බව සහ වැරදි සහගත සේ පෙනී යා හැකි බව අප තේරුම් ගත්තා.

ස්වාමීනි! අපට මේ නිගමනය කරා ළඟා වීම පහසු වූයේ නැ. අන් සියල්ල අසාර්ථක වී තිබුණා. සාමකාමී විරෝධය දැක්වීම් උදෙසා ඇති සියලු මාර්ග අවුරා තිබුණා. අරගලය ප්‍රවණ්ඩ අතට යොමු කිරීමට තීරණය වුණේ එවැනි පසුබිමකයි. අම්කොන්තෝ වි සිෂ්වෙ බිහිවූයේ ඒ අනුවයි. අප එසේ කළේ ඒ සඳහා අපට ඇති වුවමනාව නිසාම නොවෙයි. නමුත් ආණ්ඩුව අප හමුවේ අන් තෝරා ගැනීමක් ඉතිරි කර නොතිබූ නිසා...

අම්කොන්තෝවේ ප්‍රකාශනය 1961 දෙසැම්බර් 16 වැනිදා ඉදිරිපත් කළා. එය මේ සමඟ තිබෙනවා. එහි දී අපි කිව්වා... මා උපුටා දක්වනවා, "ඕනෑම ජාතියක ජීවය රැක ගැනීම සම්බන්ධයෙන් තේරීම් දෙකක් ඉතිරි වන අවස්ථාවක් එළැඹෙනවා. ඒ, අනුගත වීම හෝ සටන් කිරීමයි. ඒ අවස්ථාවට දැන් දකුණු අප්‍රිකාව මුහුණ දී සිටිනවා. අප යටත් නොවිය යුතුයි සහ අපේ ජනතාවගේ ආරක්ෂාව, අපේ අනාගතය සහ අපේ නිදහස උදෙසා සෑම ආකාරයකින්ම පෙරළා පහර දීම හැර අන් විකල්පයක් අප ඉදිරිපිට නෑ..." උපුටා ගැනීම අවසන්.

මේ තමයි, 1961 ජූනි වෙනකොට, ජාතික විමුක්ති ව්‍යාපාරයේ ප්‍රතිපත්තිය වෙනසට ලක් කිරීම සඳහා අප තීරණයන්ට එළැඹෙන විට අපට හැඟුණ - දැනුණ විදිහ. මට කියන්න පුළුවන් එකම දේ තමයි මා කළ දේ, සඳාචාරාත්මකවත් නිවැරදියි කියන එක.

අපි, ඒ කියන්නේ මේ තීරණය ගත් පිරිස ANC යත් ඇතුළුව විවිධ සංවිධානවල නායකයන්ගේ උපදෙස් ලබා ගැනීමට පටන් ගත්තා. අප කතා කළේ කාටදැයි මා කියන්නේ නෑ. ඔවුන් කීවේ කුමක්ද කියලා හෙළිදරව් කරන්නෙත් නෑ. නමුත් අරගලයේ මේ අදියරේ දී ANC භූමිකාව කුමක් වී ද යන්නත් අම්කොන්නො වි සිඡ්වේ ප්‍රතිපත්ති සහ අරමුණු ගැනත් මා යමක් කිව යුතුයි.

ANC ය දෙසට අවධානය යොමු කළොත් ඉන් පිළිබිඹු වන පැහැදිලි දැක්ම මේ විදියට සාරාංශකොට දක්වන්න පුළුවන්.

අ.) එය දේශපාලන අභිමතාර්ථයක් සාධනය කර ගැනීම සඳහා වූ මහජන දේශපාලන සංවිධානයක්. එහි සාමාජිකයන් අභිංසාවාදී ප්‍රතිපත්තිවලට ඉදුරාම එකඟ වූ අයයි.

ආ.) මේ සියලු දේවල් ගත්තොත්, ඉන් ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබිඹු නොවනවා සේම, ඉදිරියටත් පිළිබිඹු නොවිය යුතුයි සහ එය අවධාරණය කළ යුතුයි. එවැනි සංවිධාන ව්‍යුහයක් එක් අයෙකුට කඩාකප්පල්කාරී අවශ්‍යතාවක් උදෙසා කුඩා, සංවෘත එකතුවක් බවට හැරවිය නොහැකියි. මෙය දේශපාලනිකව නිවැරදි විය හැකියි. මක්නිසාද යත්, එහි සාමාජිකත්වය මෙන්ම මේ අත්‍යවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම; දේශපාලන ප්‍රචාරක සහ සංවිධානමය දෙසට යොමු කිරීමට හේතු විය හැකි නිසයි. නැතිනම් එකසංවිධානයේ සමස්ත ස්වභාවයම වෙනස් කිරීමට වුණත් ඉඩ තිබුණා.

ඇ.) තවත් අතකින් බලනවිට, මා දැනටමත් විස්තර කර ඇති තත්ත්වය යටතේ, ANC ය පනස් වසරක් තිස්සේ පිහිටා සිටී ප්‍රතිපත්තිය වූ අභිංසාවාදයෙන් විතැන් වීමට සූදානම්ව සිටියා. මුළුමනින්ම පාලනය කරන ලද කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරයකට එය තවදුරටත් නොකැමැති වූයේ නෑ. මේ තත්ත්වය යටතේ ඒ ක්‍රියාකාරකම පෙරට ගෙන යන සාමාජිකයන් ANC ය විනය ක්‍රියාමාර්ගයන්ට ලක් කළේ නෑ.

මා කියන්නේ 'මුළුමනින්ම පාලනය කරන ලද' කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ගැනයි. මක්නිසාද යත්, මා එය පැහැදිලිව පෙන්වුම් කළා, මා සංවිධානය පිහිටුවීමට උපකාරී වූවා නම් එය ANC යේ දේශපාලන මඟපෙන්වීම් යටතේ ඉදිරියට ගෙන යාමටත් යොමු කළ යුතුයි, ANC යේ අරමුණුවලින් පරිබාහිර ක්‍රියාකාරකම් වෙත එය යොමු නොකිරීමට වගබලා ගත යුතුයි. දැන් මා මේ අධිකරණය හමුවේ කියන්නම් ඒ අන්දමේ ප්‍රචණ්ඩත්වයක් කරා යොමු වීමට තීරණය වූයේ කෙසේ ද කියා...

(හඳුනා නොගත් හඬක් - "තීරණය වූ ආකාරය")

මේ තීරණයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1961 දී අම්කොන්නෝව පිහිටුවා ගත්තා, 1961 නොවැම්බරයේදී අප මේ තීරණය ගන්නා විටත්, අපේ සැලසුම් කෙටුම්පත් කරනවිටත් ANC යේ උරුමය එනම් අභිංසාවාදය සහ වාර්ගික සමඟිය අප සමඟ තදින්ම බැඳී තිබුණා. රට සිවිල් යුද්ධයක් කරා ඇදී යමින් ඇතැයි, කළු මිනිසුන් සහ සුදු මිනිසුන් එකිනෙකා සමඟ ගැටුම් ඇති කරගන්නා තැනට තල්ලු වී ඇතැයි අපට හැඟී ගියා. (හඬපටය මාරු වෙයි, - අප දුටුවා -) මේ තත්ත්වය එළැඹෙමින් තිබුණේ සිවිල් යුද්ධයක් ඇතිවීමේ තේරුම ANC ය පෙනී සිටි අරමුණු විනාශ වෙනවා කියන

එකයි; එනම්, සිවිල් යුද්ධයක් සමඟ වාර්ගික සාමය ළඟා කර ගැනීම වඩාත් දුෂ්කර වන බව පෙනුණා. ඒ පිළිබඳ දැනටමත් දකුණු අප්‍රිකා ඉතිහාසයෙන්ම උදාරණක් තිබුණා. යුද්ධයේ ප්‍රතිඵල කුමක්ද යන්න ඒ ඉතිහාසයේ සඳහන්. දකුණු අප්‍රිකානු යුද්ධයේ කැළැල් මැකී යාමට පනස් වසරකටත් වඩා ගත වී තිබුණා. අන්තර්-වාර්ගික සිවිල් යුද්ධයක තුවාල මැකී යාමට කොපමණ කාලයක් ගත විය හැකි ද? දෙපාර්ශ්වයේම විශාල ජීවිත හානියක් සිදු නොවී එවැනි යුද්ධයක් අවසන් වේවි ද? සිවිල් යුද්ධය තත්ත්වයක් මඟ හැරවීම පිළිබඳ කරණය වසර ගණනාවක් පුරා අපේ චින්තනය මත බලපෑම් ඇති කළා. නමුත්, අප කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියාමාර්ග කරා යොමු විය යුතු බවට ප්‍රතිපත්තිමය වශයෙන් පිළිගනු ලැබූ විට එවැනි යුද්ධයක ප්‍රතිඵලයට අප යම් දිනෙක මුහුණ දිය යුතුය යන යථාර්ථයක් අපට පෙනී ගියා. මේ කාරණය අපේ සැලසුම් සම්පාදනය කිරීමේදීත් සැලකිල්ලට ලක් වුණා. අපට අවශ්‍ය කළේ නම්‍යශීලී සැලැස්මක්. එනම්, කාලයේ අවශ්‍යතාවට ගැලපෙන පරිදි කටයුතු කිරීමට අපට අවසර ලැබෙන සැලැස්මක්. ඒ සියල්ලටමත් වඩා ඒ සරු දැක්ම මඟින් සිවිල් යුද්ධය අවසන් විසඳුම ලෙස පිළිගනු ලැබිය යුතු වුණා. ඒ සමඟ මේ ප්‍රශ්නය පිළිබඳ තීරණයක් ගැනීම අනාගතයට පැවරුවා. සිවිල් යුද්ධයක් කරා තල්ලු වීමට අපට අවශ්‍ය කළේ නෑ. නමුත්, එය අප මත පටවනවා නම් අප ඊට සූදානම්ව සිටිය යුතු වුණා. ප්‍රචණ්ඩත්වය ආකාර 4කින් විය හැකියි. ඒ කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියා, ගරිල්ලා යුද්ධය, ක්‍රස්තවාදය සහ විප්ලවයයි. අප තෝරා ගත්තේ පළමු ක්‍රමවේදයයි. සෙසු තීරණ කරා යාමට පෙර අප පළමුවැන්න මුළුමනින්ම අත්හදා බැලුවා.

අපේ දේශපාලන පසුබිම මතින් වැටුණු ආලෝකය ඔස්සේ ඒ තෝරා ගැනීම තර්කානුකූල එකක් ද වුණා. කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරයේ

දී ජීවිත හානි ඇති වූයේ නෑ. එසේම එමඟින් අනාගත වාර්ගික සම්බන්ධතා පිළිබඳ ඉහළ අපේක්ෂාවක් ද ඇති කළා. අමිහිරි සිදුවීම් අවම වුණා වගේම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවක් බිහිකිරීම යථාර්ථයක් වන ලකුණු දැකිය හැකි වුණා. මේ තමයි ඒ වකවානුවේ දී අපට දැනුණු හැටි. එසේම මෙයම තමයි අප අපේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයෙන් ඉදිරිපත් කළේ. එය මේ සමඟ තිබෙනවා. මා උපුටා දක්වන්නම්. “අම්කොන්තෝහි අපි නිදහස දිනා ගැනීමට වෑයම් කරන්නේ ලේ වැගිරීම් හෝ සිවිල් යුද ගැටුම්වලින් තොරවයි. අප විශ්වාස කරනවා, මේ අවසන් පැයේදීත් අපේ පළමු ක්‍රියාකාරකම් මඟින් සෑම දෙනෙකුම බේදනීය තත්ත්වයක යථාර්ථය ඔස්සේ ජාතිකවාදී ප්‍රතිපත්තියක් උදෙසා අවදි කරනු ඇති කියලා... ඒ සමඟම අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා ආණ්ඩුව සහ එහි ආධාරකරුවන් ඔවුන්ගේ තේරුම් ගැනීම අනුව එතැනට ගේන්න දැන් පමා වැටී කියලා. ඒ නිසා ආණ්ඩුවත් එහි ප්‍රතිපත්තියත් සිවිල් යුද්ධය තත්ත්වයක් ඇති වීමට කලින් වෙනස් කිරීම අවශ්‍යයි...” උපුටා ගැනීම අවසන්.

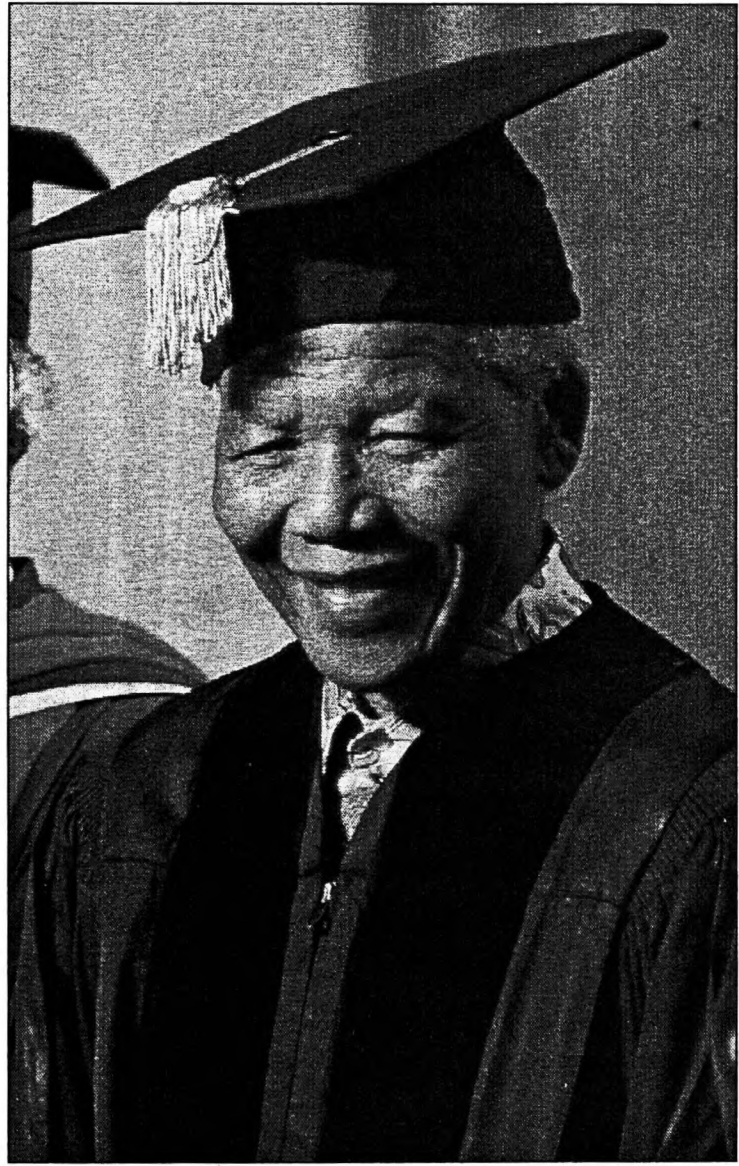
මූලික සැලැස්ම පිළියෙල වූයේ අපේ රටේ දේශපාලන හා ආර්ථික තත්ත්වය ප්‍රවේශමෙන් විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් අනතුරුවයි. දකුණු අප්‍රිකාව විශාල වශයෙන් විදේශ ප්‍රාග්ධනය හා විදේශ වෙළෙඳාම මත යැපෙන බව එහි දී අපට පෙනී ගියා. සැලසුමට අනුව බලාගාරවලට පහර දීම, දුම්රිය සහ දුරකථන සම්බන්ධතා මාර්ග විනාශ කිරීම වැනි දේ මඟින් ප්‍රාග්ධනය රටෙන් පිටට ඇදී යනු ඇතැයි ද අපට පෙනුණා. එසේම එවැන්නක් නිසා කාර්මික නිෂ්පාදන එම ප්‍රදේශවල සිට වරාය කරා රැගෙන ඒම වඩා දුෂ්කර විය හැකි බවත් පෙනී ගියා. මේ තත්ත්වය දීර්ඝකාලීනව පැවැතීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රටේ ආර්ථික ජීවනාලිය බරපතළ ලෙස වියැකී යනු ඇතැයි පැහැදිලි වුණා. එවිට එය රටේ ඡන්ද දායකයන්ට තම

ස්ථාවරයන් පිළිබඳ යළි සලකා බැලීමට බලපෑම් කරනු ඇතැයි ද අප සිතුවා.

රටේ ආර්ථික ජීවනාලයන්ට පහර දීම රජයේ ගොඩනැගිලි සහ වර්ණභේදවාදී පාලනයේ සෙසු සංකේත වැනසීම සමඟ සම්බන්ධව පැවැතියා. එවැනි ප්‍රහාර මැදින් අපේ මිනිසුන් තුළ උද්ඝාමයක් ඇති වනු ඇති බවත්, එය වැඩ වර්ජන වැනි හිංසාකාරී නොවන මහජන ක්‍රියාන්විතයක් කරා ඔවුන්ගේ සහභාගිත්වය වැඩි කිරීමට හේතු වනු ඇති බවත් අප විශ්වාස කළා. අමතර වශයෙන් හිංසාකාරී ක්‍රියාවන්ට යොමුවන උදවියට ලැබෙන ප්‍රතිචාරය අප අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ගයේ ශක්තිමත් භාවය අපේ අනුගාමිකයන්ට දැක්වීම සඳහා ප්‍රබල සාක්ෂියක් වනු ඇතැයි ද අප සිතුවා. ඒ සමඟම අප ආණ්ඩුවේ ප්‍රවණ්ඩත්වයට එරෙහිව නැවතත් සටන් කළා. අමතරව, මහජන ක්‍රියාකාරීත්වයක් සාර්ථකව සංවිධාන කළොත් සහ එහි දී ප්‍රතිප්‍රහාරයක් සිදු වූණහොත් අප කෙරෙහි යොමුවන අනුකම්පාව සෙසු රටවල ද අප පිළිබඳ හඬක් මතු වීමට හේතු වේ යැයි අප අදහස් කළා. එවිට එය දකුණු අප්‍රිකාවේ ආණ්ඩුවට විශාල පීඩනයක් ඇති කරනු ඇතැයි ද අප සිතුවා.

ස්වාමිනි! මේක තමයි අපේ සැලැස්ම වූණේ. අම්කොන්තෝව කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරය දියත් කළා. සිය මෙහෙයුම් පෙරට ගෙන යාමේ දී කිසිදු අයෙකුට තුවාල සිදු වීමට හෝ ජීවිත හානි ඇති වීමට ඉඩ නොදිය යුතු බවට ඉතා දැඩිව උපදෙස් ලබා දී තිබුණා. මේ උපදෙස් මෙහි සාක්ෂි වශයෙන් 'X' සහ 'Z' යනුවෙන් ඇතුළත් කෙරී තිබෙනවා.

අම්කොන්තෝව සමඟ සබඳතා අධීක්ෂණය හා පාලනය කිරීම ජාතික මට්ටමේ ඉහළ අණ දීමක් යටතේ පැවැතියා. සමගාමී විකල්ප ක්‍රියාත්මක කිරීමට, ප්‍රාදේශීය අණ

දෙන්නන් පත් කිරීමට ආදී වශයෙන් විවිධ බලතල එම ඉහළ මට්ටමට පැවරී තිබුණා. මේ ඉහළ අණ දීමේ ව්‍යුහය උපාය මාර්ග මෙන්ම ඉලක්කත් තීරණය කළා. පුහුණුව මෙන්ම මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ වගකීම පැවරුණේත් එයටයි. ඉහළ අණ දීමේ ව්‍යුහය යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රාදේශීය අණ දෙන්නන් යටතට ප්‍රාදේශීය කඩාකප්පල් කිරීම් ඒකකවලට මඟ පෙන්වීමේ බලය පවරා තිබුණා. ජාතික අණ දීමේ ඒකකයේ ප්‍රතිපත්තිමය රාමුව යටතේ, ඊට අනුගතව පහර දිය යුතු ඉලක්ක තෝරා ගැනීමේ බලය ප්‍රාදේශීය අණ දෙන්නන් වෙත පැවරීමත් සිදු වුණා. නමුත්, නිර්දේශිත ප්‍රතිපත්තිමය රාමුවෙන් පිටතට පැනීමට හෝ ජීවිත අනතුරට ලක්වන අන්දමේ ක්‍රියාමාර්ග වෙත යොමු වීමේ බලය

ඔවුන්ට තිබුණේ නෑ. කඩාකප්පල් කිරීමේ ක්‍රියාන්විතයට අදාළ සමස්ත සැලැස්මට නොගැළපෙන කිසිවක් කිරීමට ද ඔවුන්ට අවසර තිබුණේ නෑ. මේ ඉහළ අණ දීමේ හා ප්‍රාදේශීය අණ දීමේ ව්‍යුහය ඊශ්‍රායලය තුළ 1944-1948 වකවානුවේ ක්‍රියාත්මක වූ ඉර්ගුස් ස්වායී ලෙයුම් නම් යුදෙව් යටිබිම්ගත සංවිධානයේ ව්‍යුහයට සමානයයි.

අම්කොන්තෝව සිය පළමු මෙහෙයුම 1961 දෙසැම්බර් 16 වැනිදා සිදු කළා. ඒ ජොහැන්නස්බර්ග්, පෝට් එළිසබෙත් සහ ඩර්බන්හි රජයේ ගොඩනැගිලිවලට පහර දෙමින්. මේ ඉලක්ක තෝරා ගනු ලැබුවේ මා ඉහතින් සඳහන් කළ ප්‍රතිපත්තිවලට එකඟවයි. ජීවිත ඉලක්ක කිරීමට අප අදහස් කළා නම් අප ඉලක්ක තෝරා ගනු ලබන්නේත් ජනයා ගැවසෙන තැන්වලයි. එහෙත්, අප තෝරා ගත්තේ මිනිසුන්ගෙන් තොර ගොඩනැගිලි සහ බලාගාරයි. 1961 දෙසැම්බර් 16 වැනිදාට පෙර සිදු වූ කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියා හුදෙකලා

කණ්ඩායම් විසින් කරන ලද ඒවායි. ඒවාට අම්කොන්තෝවේ සම්බන්ධයක් තිබුණේ නෑ. ස්වාමීනි! ඒ ඇතැම් ක්‍රියා මෙන්ම ඉන් පසුව සිදු වූ ඇතැම් එවැනි ක්‍රියාවන් ද වෙනත් සංවිධාන විසින් කරන ලද බවත් පිළිගැනී තිබෙනවා.

ස්වාමීනි! දැන් මා මෙතැන දී සුදානම් වෙන්තෙ ඉතාමත් කෙටියෙන් පුවත්පත් වාර්තා කිහිපයක් ඉදිරිපත් කිරීමටයි.

ඩිවෙට් විනිසුරු: ඔව්! හොඳයි ඔබ ඊට යොමු වීමට කලින් (පටිගත වී නැත) මා විරාමයක් ගන්නවා.

ස්වාමීනි! දැන් මා පුවත්පත් වාර්තා කිහිපයක්ම ඔබ ඉදිරිපිට තැබුවා. ඒවා මගේ අර්ථකථන නෙවෙයි ස්වාමීනි!

විනිසුරු: ඔව්!

ඒත් මා ඒවා පාවිච්චි කිරීමට සුදානම්.

විනිසුරු: ඔව්!

මා පෙන්වා දුන් කාරණය තවදුරටත් පැහැදිලි කිරීම ඉන් සිදුවනු ඇති. 1961 දෙසැම්බරයට කලින් නගරබදව මෙන්ම රට පුරාමත් අම්කොන්තෝව නොව, වෙනත් පුද්ගලයන් විසින් කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියා සිදු කළා. මේ වකවානුව තුළ වාර්තා වූ ඇතැම් සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් ඒවායේ වගකීම මේ සමහර සංවිධාන විසින් භාරගෙන ඇතැයි ද මා කීවා.

ස්වාමීනි! ඔබේ අවධානය සඳහා මා යොමු කරන පළමු පුවත්පත් වාර්තාව 1961 දෙසැම්බර් 22 වැනිදා රැන්ඩ් ඩේලිමේල් පුවත්පතේ පළ වූවක්. එය එහි පළමු පිටුවේම පළ වී තිබුණා. ස්වාමීනි! එහි සිරස්තලය මෙයයි.

“අටලු දෙකකට අපි බෝම්බ දැම්මා - කණ්ඩායමක් කියයි.”

ස්වාමීනි! ඊළඟට මා මේ වාර්තාවේ ඡේද 2ක් පමණක් ඔබේ අවධානය සඳහා කියවනවා.

“රෙම්බූන්ඩ්ට් පාක් සහ ජොහැන්නස්-බර්ග්හි අටලු 2කට බදාදා රාත්‍රියේ එල්ල වූ බෝම්බ ප්‍රහාරවල වගකීම භාර ගනිමින් නිදහස සඳහා වූ ජාතික කමිටුව නම් සංවිධානයක් ප්‍රකාශයක් නිකුත් කර තිබේ. සාමාන්‍ය ලියන කඩදාසියක යතුරුලියනය කර තිබූ එම ප්‍රකාශය රැන්ඩ් ඩේලිමේල් පුවත්පතේ නත්තල් අරමුදලට අයත් ජැක්පොට් පෙට්ටියට බදාදා රාත්‍රියේ හෝ බ්‍රහස්පතින්දා අලුයම දමා ගොස් තිබිණි.”

මේ වාර්තාවේ අනෙක් ඡේදය මෙසේයි:

“විමුක්තිය උදෙසා වූ ජාතික කමිටුව (NCL) හා (“ජාතියේ හෙල්ලය” - පටිගතවීම අපහැදිලියි) අතර සම්බන්ධයක් නැත. ‘අම්කොන්තෝ වි සිෂ්වේ’ හි පරිවර්තනයයි.

“මේ කණ්ඩායම සතිඅන්තයේ සිදු වූ බෝම්බ ප්‍රහාරවල වගකීම භාර ගනී. කෙසේ වෙතත් කණ්ඩායම් දෙකම විමුක්ති ව්‍යාපාරයට සහය පළ කරයි. NCL ද වාර්ගවාදී ව්‍යාපාරයක් නොවන බව ප්‍රකාශ කර ඇත.”

ස්වාමීනි! ඒ තමයි මා උපුටා දක්වන පළමු පුවත්පත් වාර්තාව. ඊළඟට දෙවැන්න. එයත් ‘රැන්ඩ් ඩේලිමේල්’ පුවත්පතේම 1963 අප්‍රේල් 15 වැනිදා පළ වූවක්, මේ උපුටනය එහි දෙවන පිටුවේ පළ වී තිබූ ඉතාමත් කෙටි වාර්තාවක්. ස්වාමීනි! මා එය කියවන්නම්.

“පෙට්‍රල් බෝම්බ සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් 43 දෙනෙක් රඳවා ගනී. ඉකුත් සතියේ දී ජොහැන්නස්බර්ග් නුවර, ප්‍රිට්වාඩ් විදියේ සාප්පුවකට එල්ල වූ පෙට්‍රල් බෝම්බ ප්‍රහාරය සම්බන්ධයෙන් අප්‍රිකානුවෝ 43 දෙනෙක් පොලිස් අත්අඩංගුවේ පසු වෙති. අප්‍රිකානුවන් වැඩි දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගෙන ඇත්තේ ජොහැන්නස්බර්ග්හි නිරිත දිග නගරබද ප්‍රදේශයේදීය. සාප්පුවේ මුරකරුට තර්ජනය

කළ බවට ද ඔවුන්ට චෝදනා එල්ල වී ඇත. සාප්පුවෙන් ඇඟලුම් සොරකම් කිරීමට ඔවුන්ට අවශ්‍ය බව මුරකරුට පවසා ඇති අතර, ඉන් පසුව ඔහුට තර්ජනය කරන ලදැයි පැවසේ. කින්ග් විලියම්ස් පොලිස් ස්ථානයට ඉකුත් සතියේ එල්ල වූ ප්‍රහාරය සම්බන්ධයෙන් තවත් අප්‍රිකානුවන් 5 දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගත් බව පොලිසිය පවසයි. ඒ සමඟ අත්අඩංගුවට ගත් පිරිස 41 දක්වා වැඩි වී ඇත. මේ සිද්ධීන් දෙකෙන් අනතුරුව නීති විරෝධී පෝකෝ සංවිධානයේ සාමාජිකයන් වීම මත එම අත්අඩංගුවට ගැනීම් සිදු වී ඇත. කෙසේ වෙතත් තවත් පෝකෝ සාමාජිකයන් ගණනාවක්ම අත්අඩංගුවට පත් වී ඇතැයි ද වාර්තා වේ. එම සංඛ්‍යාව ඊයේ රාත්‍රිය වන තුරුම තහවුරු වී නැත. පොලිසිය (හඬපටය මාරු වෙයි... තවදුරටත් පරීක්ෂණ පවත්වමින් සිටී...) අත්අඩංගුවට පත් වූ පෝකෝ සාමාජික සංඛ්‍යාව කොපමණදැයි මේ දක්වා අනාවරණය වී නැත.”

ස්වාමීනි! ඊළඟට තුන්වැන්න. නැවතත් එය ‘රැන්ඩ් ඩේලි මේල්’ පුවත්පතෙන්මයි. 1963 නොවැම්බර් 9 වැනිදා පළ වූ වාර්තාවක්. ස්වාමීනි මෙය එහි 10 වැනි පිටුවේ පළ වී තිබුණා. ස්වාමීනි! ඔබ මේ කාරණය මතක තබා ගැනීම වැදගත්. දෙවන චෝදනාව මගින් මතු කරන තර්කයක් හා එය සම්බන්ධයි. එය රජය සහ ආරක්ෂක අංශ කියන දෙපාර්ශ්වයම උපුටා දැක්වූවා. කේප්හි පළාත්බද අධිකරණයේ විනිසුරු වෑන් හීර්ඩන් මහතාගේ තීන්දුවටද එය සම්බන්ධයි. ස්වාමීනි මේ නඩුවේ චුදිතයන් 1963 ජූලි 12 වැනිදා අත්අඩංගුවට ගැනුණා. වාර්තාවට අනුව සහ අදාළ අණ පනත්වලට අනුව ඊට හේතු වූ ක්‍රියාවන් 1963 ජූලි 12 වැනිදාට පෙර සිදු කරන ලද ඒවායි. අදාළ කාල පරිච්ඡේදය ආවරණය කිරීමට මා බලාපොරොත්තු වෙනවා. මෙය යුච්ච් වෑන් ගරිල්ලා යුද සමාජය යනුවෙන් දැන සිටි

පාරය හා සම්බන්ධයි. මේ වාර්තාවට අනුව, මිනි! මා එය කියවන්නේ නෑ... නමුත්, එහි ගත් වෙනවා, ඔවුන් විප්ලවයකට සුදානම් වීන් සිටි බව සහ ගරිල්ලා යුද්ධයක යෙදී බව.

1962 නොවැම්බර් 29 වැනිදා “රැන්ඩ් ට්‍රිමේල්” පුවත්පතේ ඡායාස්ථ පිටපතක් මා පත් කරනවා. එහි මුල් පිටපතක් සපයා ගීමට අපට හැකිවූයේ නෑ. මට ඉදිරිපත් මට අවශ්‍ය වාර්තාව මේ පුවත්පතේ මුද්‍රණ පිටුවේ පළ වී තිබෙනවා. නැවතත් ඡේද දෙකක් උපුටා දැක්වීමට මට අවශ්‍යයි. මෙසේයි:

“රැන්ඩ්හි පිපිරීමෙන් පසු පොලීසිය ක්ෂාල කරකොට තිබේ. ජර්විස්ටන් සහ ටෝරියා අතර දුම්රිය ගමනාගමනයට බාධා ම පිණිස, එදින අලුයම් කාලයේ එස්කොට් ට්‍රි බලාගාරය ආශ්‍රිතව ඩයිනමයිට් යොදා මින් මේ පිපිරීම් සිදු කර ඇති බව පොලීසිය වාරණය කරගෙන ඇත. ජෝෂ්ට් පොලිස් ධාරියකු පැවසුවේ ‘එය කඩාකප්පල්කාරී වක් බවට සැකයක් නෑ’ යනුවෙනි.” උපුටා වීම අවසන්.

ඊළඟට අවසන් ඡේදය. එහි සඳහන් නේ මෙහෙමයි.

“ඊයේ රාත්‍රියේ “රැන්ඩ් ඩේලිමේල්” ත්පතට දුරකථන ඇමතුමක් ලබා දුන් ත්තාවක් මෙසේ පැවසුවාය. ‘ඊයේ රැ ඟොන්ටෙයින්හි සිදු වූ පිපිරීම් නිදහස දසා වූ ජාතික කමිටුවේ වැඩක්’. අනතුරුව දුරකථනය විසන්ධි කළාය.”

ස්වාමිනි! වෙනත් වචනවලින් කියන්නේ කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියා සිදුකළ සංවිධාන හයන් ගණනාවක්ම ක්‍රියාත්මක වෙමින් ණා.

ස්වාමිනි! අම්කොන්තෝ ප්‍රතිපත්ති ශනය නිකුත් වූයේ මෙහෙයුම් දියත් කළ

දිනයේදීමයි. අපේ ක්‍රියාකාරකම්වලට සහ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයට සුදු ජාතිකයන්ගෙන් ලැබුණේ හිංසාකාරී ප්‍රතිචාරයක්. දැඩි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බවට ආණ්ඩුව තර්ජනය කළා. එසේම සිය ආධාරකරුවන්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේ අප්‍රිකානුවන්ගේ ඉල්ලීම් නොතකා ක්‍රියාත්මක වන ලෙසයි. වෙනසක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සුදු ජාතිකයන් අසමත් වුණා. අපේ ඇමතුමට ඔවුන් ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ කර්කශ විදිහටයි.

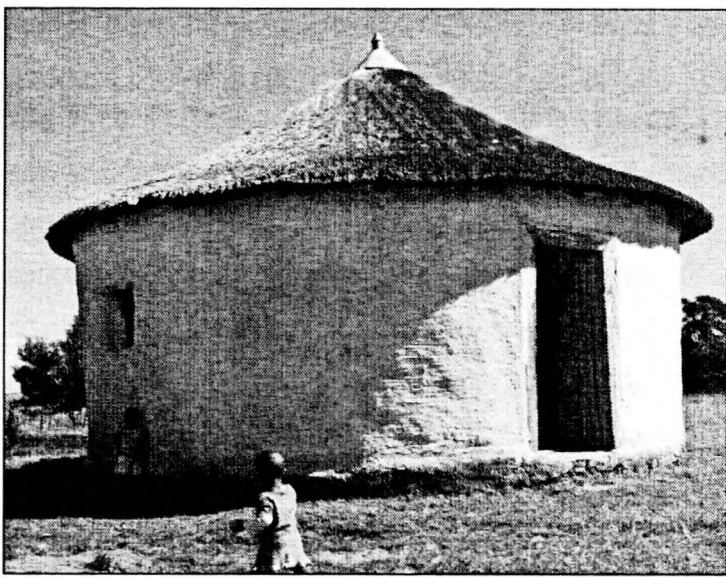
අප්‍රිකානුවන්ගේ ප්‍රතිචාරය දිරිගන්වන සුලුයි. එක්වරම නැවතත් බලාපොරොත්තුවක් තිබුණා. යම් යම් දේවල් සිදුවෙමින් තිබුණා. නගරබදව ජීවත් වන මිනිසුන් දේශපාලන පුවත් දැන ගැනීමේ පිපාසයෙන් පෙළෙමින් සිටියා. මුල් සාර්ථකත්වය විසින් විශාල ගනුදෙනුවක් සඳහා නැඹුරුවක් ඇතිකර තිබුණා. මොන තරම් ඉක්මනින් නිදහස ලබා ගත හැකි ද යන්න ගැන මිනිස්සු සිතන්න පටන් ගත්තා.

නමුත් අම්කොන්තෝහි අපි සුදු ජාතිකයන්ගේ ප්‍රතිචාරය ගැන සංකාවෙන් පසු වුණා. බෙදුම් රේඛා ඇඳෙමින් තිබුණා. සුදු මිනිසුන් සහ කළු මිනිසුන් වෙනස් කඳවුරු දෙකකට බෙදී සිටියා. සිවිල් යුද්ධයක් වැළැකීමේ ප්‍රයත්නය අසාර්ථක වන තත්ත්වයක් පෙනුණේ. කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියාවන්ගේ යෙදීමට දඬුවම මරණය විය හැකි බවට සුදු ජාතිකයන් සතු පුවත්පත් වාර්තා කළා. එය එසේ වී නම්, අප අප්‍රිකානුවන් ක්‍රස්තවාදයෙන් ඇත් කර තබන්නේ කොහොමද?

ස්වාමිනි, දැන් මා බලාපොරොත්තු වෙනවා ගරිල්ලා යුද්ධය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය දෙසට හැරෙන්නටත් එය සැලකිල්ලට ලක් වූයේ කෙසේ ද යන්න ගැන විමසීමටත්. 1961 වනවිට වාර්ගික නොසන්සුන්තා හේතුවෙන් අප්‍රිකානුවන් කිහිප දෙනෙක්ම මියගොස් තිබුණා. 1920 දී ප්‍රකට නායකයකු වූ මසාබලාලා පෝට් එළිසබෙත් බන්ධනාගාරයේ රඳවා

සිටියා. ඔහු නිදහස් කරන ලෙස ඉල්ලා හඬ නැගූ අප්‍රිකානුවන්ට පොලීසිය සහ සිවිල් සුදු මිනිසුන් වෙඩි තැබීම නිසා 24 දෙනෙක් මියගියා. ඊට පසු බුල්හොයෙක් සිද්ධියේ දී 100කට වැඩි අප්‍රිකානුවන් පිරිසක් මියගියා. 1924 දී බලු බද්දක් පැනවීමට විරෝධය පාමින් කැරැලිකාරී ලෙස හැසිරුණු පිරිසකට නිරිතදිග අප්‍රිකාවේ පරිපාලකයාගේ අණ පරිදි සිදුකළ වෙඩි තැබීමෙන් අප්‍රිකානුවන් 200කට වැඩි පිරිසක් මියගියා. 1950 මැයි 01 වැනිදා පැවැති වැඩවර්ජනයක් අතරතුර සිදු වූ පොලිස් වෙඩි තැබීමකින් අප්‍රිකානුවන් 18 දෙනෙක් මියගියා. 1960 මාර්තු 21 වැනිදා ෂාපෙවිල්හි දී නිරායුධ අප්‍රිකානුවන් 69 දෙනෙක් මියගියා. තවත් කොපමණ ෂාපෙවිල් සිද්ධීන් සංඛ්‍යාවක් අපේ රටේ ඉතිහාසයට එක් වෙයි ද? හිංසනය හෝ ත්‍රස්තවාදයෙන් තොර ෂාපෙවිල් කීයක් රටේ ඇති වෙයි ද? ඒ මට්ටමට ළඟ වූ විට අපේ මිනිසුන්ට මොනවා වෙනවා ඇති ද? දීර්ඝ ධාවනයකට පසු අපට සාර්ථකත්වය කරා ළඟා විය හැකියි කියන විශ්වාසය අප තුළ තිබෙනවා. ඒත් ඒ සඳහා අප විසින් සහ රටේ ඉතිරි කොටස විසින් කොපමණ මිලක් ගෙවිය යුතු ද? එය සිදු වුණත් ආයෙමත් හැමදාටම කළ මිනිසුන්ටත් සුදු මිනිසුන්ටත් සාමයෙන්, සමඟියෙන් එකට ජීවත් විය හැකි ද? මේවා තමයි අප මුහුණ දීපු ප්‍රශ්න. අපේ තීරණ වුණත් මේවාම තමයි.

අප ලබා ගත් අත්දැකීම්වලට අනුව, අපේ මිනිසුන්ට හෙළා දැකීමෙන් තොරව සැලකීම සඳහා කැරැලිකරුවන් ආණ්ඩුවට අසීමිත අවස්ථා ගණනක් ලබා දී තිබෙනවා. මක්නිසාද යත්, දකුණු අප්‍රිකානු පොළොව දැනටමත් අහිංසක අප්‍රිකානුවන්ගේ රුධිරයෙන් තෙත් වී තිබෙනවා. එවැනි පසුබිමක බලහත්කාරයට එරෙහිව අපේ ආරක්ෂාව සඳහා බලය යෙදවීම දීර්ඝකාලීන වශයෙන් අප වෙත පැවරී ඇති කාර්යභාරය ලෙස අප තේරුම් ගත්තා. යුද්ධය නොවැළැක්විය හැකිනම් වෙලාව ආ විට

මැන්ඩෙලා හැඳුණ වැඩුණ නිවස

අප සුදානම්ව සිටිය යුතු වුණා. සටනේ දී බලපැවැත්වූ කොන්දේසි අපේ ජනයාට වඩාත් පක්ෂපාතී වුණා. සටනේ දී වැඩි වාසි අපට ලැබෙන අන්දමින් සහ දෙපාර්ශ්වයේම ජීවිත අවදානම අවම වන අන්දමින් එය සිදු කිරීම සඳහා ගරිල්ලා යුද්ධයක් පිළිබඳ අවධානය යොමු වී තිබුණා. එම නිසා අනාගතය සඳහා ඇති අපේ සුදානමත් එක්ක ගරිල්ලා යුද ක්‍රම පිළිබඳ සොයා බලා ක්‍රියා කිරීමට අප තීරණය කළා.

සියලු සුදු ජාතිකයන්ට හමුදා පුහුණුව අනිවාර්ය කර තිබුණා. නමුත්, අප්‍රිකානුවන්ට එවැනි පුහුණුවක් ලැබුණේ නෑ. ගරිල්ලා යුද ක්‍රම අනුගමනය කරනවා නම් ඊට පෙර පුහුණු මිනිසුන්ගෙන් සමන්විත ව්‍යාපාරයක් ගොඩනැගීම අත්‍යවශ්‍ය බව අපට පෙනී ගියා. නිසි සුදානමක් ලබා ගැනීම සඳහා ඕනෑවට වඩා ප්‍රමාද වීම වෙනුවට එවැනි තත්ත්වයකට මුහුණ දීම සඳහා අප සුදානම්ව සිටිය යුතු වුණා. සිවිල් පරිපාලනය සහ සෙසු වෘත්තීන් පිළිබඳ දැනුමකින් යුතු මිනිසුන්ගෙන් සමන්විත න්‍යෂ්ටියක් ගොඩනැගීමේ අවශ්‍යතාව අනිවාර්ය වුණා. එවිට ඒ අප්‍රිකානුවන්ට අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක මේ රටේ ආණ්ඩුකරණ ක්‍රියාවලියට සහභාගි වීමේ හැකියාව ලැබී තිබෙනවා.

ස්වාමීනි! මේ අදියරේ දී, 1962 දී අඩිස් අබාබාහි දී මධ්‍යම, නැගෙනහිර සහ දකුණු අප්‍රිකානු රටවල සහභාගිත්වයෙන් පැවැති පැන්-අප්‍රිකා නිදහස් ව්‍යාපාරයේ සමුළුවට මා සහභාගි විය යුතු යැයි ANC ය තීරණය කළා. මේ සමුළුවට පසු අපේ ප්‍රයත්නය සඳහා සහය ලබා ගැනීමටත් ඉහළ අධ්‍යාපන සුදුසුකම් ඇති අප්‍රිකානුවන්ට ශිෂ්‍යත්ව ලබා ගැනීමටත් මා අප්‍රිකානු රටවල සංචාරයක යෙදිය යුතු බවටත් ඔවුන් තීරණය කළා. මේ කාලයේදීම, ගරිල්ලා යුද ක්‍රම සම්බන්ධයෙන් සෙබළුන් සඳහා පළමු අදියරේ පුහුණුවක් ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව ගැන මා සොයා බැලිය යුතු බවට MK තීරණය කර තිබුණා. ක්ෂේත්‍ර දෙක සඳහාම පුහුණුව අත්‍යවශ්‍යයි. සාමකාමී ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ දකුණු අප්‍රිකාව තුළ වෙනසක් සිදු වුණත් එය අවශ්‍යම වුණා. මා දැනටමත් පැහැදිලි කර ඇති පරිදි, වාර්ගික බෙදීමිච්චිත් තොර රාජ්‍යයක් පාලනය කිරීම සඳහාත්, එවැනි රාජ්‍යයක යුද හමුදාව සහ පොලීසිය පාලනය කිරීම සඳහාත් පරිපාලකයන් අත්‍යවශ්‍යව තිබුණා.

අඩිස් අබාබාහි පැවැති සමුළුවට සහභාගි වීම සඳහා ANC යේ නියෝජිතයා වශයෙන් මම දකුණු අප්‍රිකාවෙන් පිටත්ව ගියා. මගේ සංචාරය අප බලාපොරොත්තු වුණාටත් වඩා සාර්ථක වුණා. මා ගිය කොතැන දී වුණත් අප මුහුණ පා සිටි ප්‍රශ්න ගැන අනුකම්පාවක් තිබූ අය හමුවුණා වගේම අපට උපකාර කිරීමට ඔවුන් පොරොන්දු වුණා. සුදු දකුණු අප්‍රිකාවට එරෙහිව සමස්ත අප්‍රිකාවම එක්සත්ව නැගී සිටියා. ලන්ඩනයේ දී පවා හියු ගේට්ස්කේල් මහතා, යුවොන්ඩ් මහතා වැනි දේශපාලනඥයින්ගෙන් මට විශාල සහයක් ලැබුණා. අප්‍රිකාවේදී ජුලියස් නියරේරේ, ඔහු මේ වනවිට ටැංගනයිකාවේ ජනාධිපතිවරයා, කවාචා මහතා ඔහු ඒ වනවිට ටැංගනයිකාවේ අගමැති, ඉතියෝපියාවේ හේල් සෙලසි අධිරාජ්‍යයා, සුඩානයේ ජනාධිපති ජෙනරල් අබ්බා, ටියුනීසියාවේ ජනාධිපති හබිබ් බෝගුවිබා,

වත්මන් ඇල්ජීරියා ජනාධිපති බෙන් බෙල්ලා, මාලි ජනාධිපති මෝබ්ඩෝ කීටා, සෙනෙගල් ජනාධිපති ලියෝපෝල්ඩ් සෙන්ගෝර්, ගිනියා ජනාධිපති සිකෝ ටුරේ, ලයිබීරියා ජනාධිපති තුම්මාන්, උගන්ඩා අගමැති මිල්ටන් ඔබෝට් සහ උතුරු රොඩේෂියාවේ වත්මන් අගමැති කෙනත් කවුන්ඩා වැනි අය අපට සහය වන බවට මට පොරොන්දු වුණා. බෙන් බෙල්ලා, ඇල්ජීරියානු ජාතික විමුක්ති හමුදා මූලස්ථානය දැක බලා ගැනීම සඳහා අවුජ්ඩාහි සංචාරයක යෙදෙන ලෙස ආරාධනා කළා. ඒ ආරාධනය මා මගේ දිනපොතේ සටහන් කර ගත්තා. එය මේ සමඟ ඇති එක් ලේඛනයක්.

මා ඒ වනවිටත් යුද කලාව සහ විප්ලවය ගැන අධ්‍යයනය කිරීමට පටන්ගෙන තිබුණා. විදේශගතව යුද පුහුණුවකුත් ලබා තිබුණා. ගරිල්ලා යුද්ධයක් ඇති වුණොත්, මගේ ජනතාවත් සමඟ එක්ව සටන් කිරීමටත්, ඔවුන් සමඟ එක්ව අරගලය බෙදා ගැනීමටත් මට ඕන කළා. ඉතියෝපියාව සහ ඇල්ජීරියාවේ දී මා ලබා ගත් දේශන සටහන් සාක්ෂි වශයෙන් මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරනවා. ගරිල්ලා යුද ක්‍රම සහ යුද උපාය මාර්ග පිළිබඳ පොත්වල සාරාංශයක් ද තිබෙනවා. දැනටමත් මා දක්වා ඇති එම ලේඛන මගේ අත් අකුරින් ලියන ලද ඒවායි. ඒ වගේම මේ අධ්‍යයනයන් මා විසින් කරනු ලැබුවේ අරගලය ගරිල්ලා යුද්ධයකට හැරුණොත් මට පැවරෙන භූමිකාව ගැන මා දැන සිටි නිසා. මා ඒ ප්‍රශ්නයට ළඟා වුණේ සෑම අප්‍රිකානු ජාතිකවාදියකුම එසේ කළ යුතු නිසා. මම මුළුමනින්ම අරමුණු සහගත වුණා. විෂයයට අදාළ සියලු බලාධිකාරය විග්‍රහ කර ගැනීමට මා ප්‍රයත්න දැරූ බව උසාවියට පෙනී යනු ඇති. පෙරදිග සිට අපරදිග දක්වාත් ක්ලවුස්විට්ෂ්ගේ සම්භාව්‍ය කෘතීන් හදරමින් අතීතයටත්, මාඕස්තුං මෙන් විවිධත්වය ග්‍රහණය කර ගනිමින් එක් අතකින් වේ ගෙවාරා හදාරමින්, තවත් අතකින්

ඇගේලෝ-බොආ යුද්ධය පිළිබඳ ලියැවී ඇති දේවල් විමසමින් මා කටයුතු කළා. ස්වාමීනි! සත්‍ය වශයෙන්ම මේ සටහන් මා විසින් කියැවූ පොත්පත්වල සාරාංශයක් ලෙසත් සැලකීමට පුළුවන්. එසේ නැතිව ඒවා මගේ පෞද්ගලික අදහස් නොවෙයි.

අපත් සමඟ එක්ව ක්‍රියා කිරීම සඳහා බඳවා ගත් අයට හමුදා පුහුණුවක් ලබා දීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ගත් මා විසින් යොදනු ලැබුවා. නමුත් ස්වාමීනි, අප්‍රිකාවේ ANC කාර්යාලවල සහයෝගයක් නැතිව කිසිදු ව්‍යාපෘතියක් සාර්ථක කළ නොහැකියි. දකුණු අප්‍රිකාව තුළ මෙය ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී මා නිරන්තරයෙන් ANC අවරසය ලබා ගත්තා. මේ සන්දර්භය යටතේ, ANC යේ මුල් ස්ථාවරය වූ එය අරගලයේ දී හිංසාකාරී ක්‍රියාමාර්ගවලට යොමු නොවනු ඇත යන්න වෙනසට ලක් වුණා. නමුත්, එය අදාළ කරගනු ලැබුවේ දකුණු අප්‍රිකාවෙන් පිටත දී පමණයි. ඇත්තටම, අප කැඳවාගත් පළමු කණ්ඩායම පැමිණියේ ටැංගනිකාවෙන්. එය සිදු වූයේ මා ආපසු දකුණු අප්‍රිකාවට එන අතර ටැංගනිකාව පසු කළ නිසයි. මා දකුණු අප්‍රිකාවට පැමිණි පසු සංචාරයේ ප්‍රතිඵල මගේ සගයන්ට වාර්තා කළා. මෙහි පැමිණි පසු මට පෙනී ගිය කාරණයක් තමයි, දේශපාලන ක්ෂේත්‍රයේ සිදු වී ඇති වෙනස්කම් අල්ප බව. කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියා සඳහා දඬුවම වශයෙන් මරණ දඬුවම ක්‍රියාත්මක කිරීම දැන් යථාර්ථයක් වෙලා. අමිකොන්තෝහි මගේ සගයන්ගේ ආකල්ප පවා මා පිටත්ව යනවිට පැවැති ස්වභාවයෙන්ම තිබුණා. කඩාකප්පල්කාරී ව්‍යාපාරය යථාර්ථයක් වීම පිළිබඳ ඔවුන් තුළ ඇති හැඟීම ඊට දීර්ඝ කාලයක් ගත වෙයි වැනි එකක් බවත් පෙනුණා. ANC යත් තම ආකල්ප වෙනස් කරගෙන තිබුණේ නෑ. ස්වාමීනි! බඳවා ගත් අය පුහුණු කිරීම දෙස සමහර අය බැලූවේ එය පරිණත නොවන තීරණයක් හැටියටයි. මෙය මා විසින් වාර්තා කරන ලද අතර, එම

ලේඛනය R14 යනුවෙන් නම් කර සාක්ෂියක් වශයෙන් මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරනවා. මේ වාර්තාවට සෙසු සමහර අය ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ අතිශයින්ම රළු විදිහටයි. ඔවුන් එසේ කළේ එය පිළිබඳ මුළුමනින්ම සංවාදයට ලක් කිරීමෙනුත් පසුවයි. කෙසේ වෙතත්, හමුදා පුහුණුවක් ලබා දීමේ සැලැස්ම ඉදිරියට ගෙන යාමට තීරණය කෙරුණා. ඒ තීරණය ගැනීමට හේතු වුණේ ගරිල්ලා ව්‍යාපාරයක් බිහි කිරීමට අවශ්‍ය පුහුණු සොල්දාදුවන්ගෙන් සමන්විත න්‍යෂ්ටියක් ගොඩ නැඟීමට වසර ගණනාවක් ගත විය හැකිය යන්න සහ කුමක් සිදු වුව ද පුහුණුවක් ලබා දීම ප්‍රයෝජනවත් විය හැකි යැයි කල්පනා කිරීම නිසා.

දැන් මා 'X' සාක්ෂිකරුවා ඉදිරිපත් කළ සාක්ෂි ගැන යමක් කිව යුතුයි. 1962 අගෝස්තුවේ දී මා අත්අඩංගුවට පත්වීමට ඔන්න - මෙන්න කියා තිබිය දී මම ඩර්බන්හි ප්‍රාදේශීය අණ දෙන්නන් හමු වුණා. මේ හමුවීම පිළිබඳ 'X' ගේ සාක්ෂියේ සඳහන් වුණා. ඔහු කියූ බොහෝ දෑ නිවැරදියි. නමුත් බොහොමයක් කාරණා නොතකා හැර හෝ විකෘති කර තිබුණා. ඒ එක්කම සමහර වැදගත් පිළිගැනීම් සත්‍යයෙන් තොරයි. ඒ නිසා, හැකිතාක් කෙටියෙන් වුණත් සාක්ෂි සහිතව මට මේ ගැන කරුණු දැක්වීමට සිදු වෙනවා.

i.) මට කියන්න පුළුවන්, PAFMECSA සමුළුවට සහභාගි වීමට මම රටින් පිටව ගියේ ඒ වර්ෂයේ මුල් භරියේදී කියලා. මේ සමුළුව විවෘත කරනු ලැබුවේ හේල් සෙලසි අධිරාජ්‍යා විසින්. ඔහු දකුණු අප්‍රිකා ආණ්ඩුවේ වර්ණභේදවාදී ප්‍රතිපත්තිවලට පහර දෙමින් අදහස් දැක්වුවා. ඒ සමඟම ඔහු මේ රටේ සිටින අප්‍රිකානුවන්ට සිය සහය ප්‍රකාශකර සිටියා. මෙහි අප්‍රිකානු ජනයාට සිදුවන නොසලකා හැරීම කොන්දේසි විරහිතව හෙළා දැකිය යුතු බව පෙන්වා දෙමින් මමත් ඔවුන් දැනුවත් කළා වගේම අපට ලබා දීමට පොරොන්දු වූ සහය පිළිබඳ සිහිපත් කළා. මගේ

නායකයා වන ලුකුලුට අධිරාජයා සිය උණුසුම් සුබ පැතුම් පිරිනැමූ බවත් මා ඔවුන්ට කීවා.

ii.) නමුත්, ඝාතා ජාතික සහ දකුණු අප්‍රිකානුවන්ගෙන් සැදුම් ලත් අප තෝරා ගත් කණ්ඩායම අතර කිසිදු සංසන්දනයක් පිළිබඳ මා ඔවුන්ට කීවේ නෑ. ඒ සමඟම මේ දක්වා සිදු කර නැති ඉතාමත් පුංචි කාරණා කීපයකුත් පෙන්වා දුන්නා. ඒ වකවානුවෙදී මං ඉතියෝපියාවට ගියේ දකුණු අප්‍රිකානු බඳවා ගන්නන් අතරින් එරටට ගිය පළමුවැන්නා හැටියටයි. ඝාතා සොල්දාදුවන් වගේම මමත් එක්සත් රාජධානියේ දී ලබා ගත් පුහුණුවක් ගැන දන්නේ නෑ. මේක තමයි, ප්‍රාදේශීය නායකයන්ට මම නොකියන්න සිතපු කාරණය ගැන මගේ තේරුම් ගැනීම. ඉතියෝපියාවේ අධිරාජයා අපේ පුහුණුලාභීන් ඝාතා ජාතිකයන්ට වඩා හොඳ යැයි කල්පනා කළෙත් මේ නිසා.

iii.) එම නිසා මේ ප්‍රකාශ වැරදි සහගත සොයා ගැනීමි. 'X' ගේ සාක්ෂි මගින් කවුරුන් හෝ වැරදි වික්‍රයක් නිර්මාණය කිරීමට අපේක්ෂා කළා.

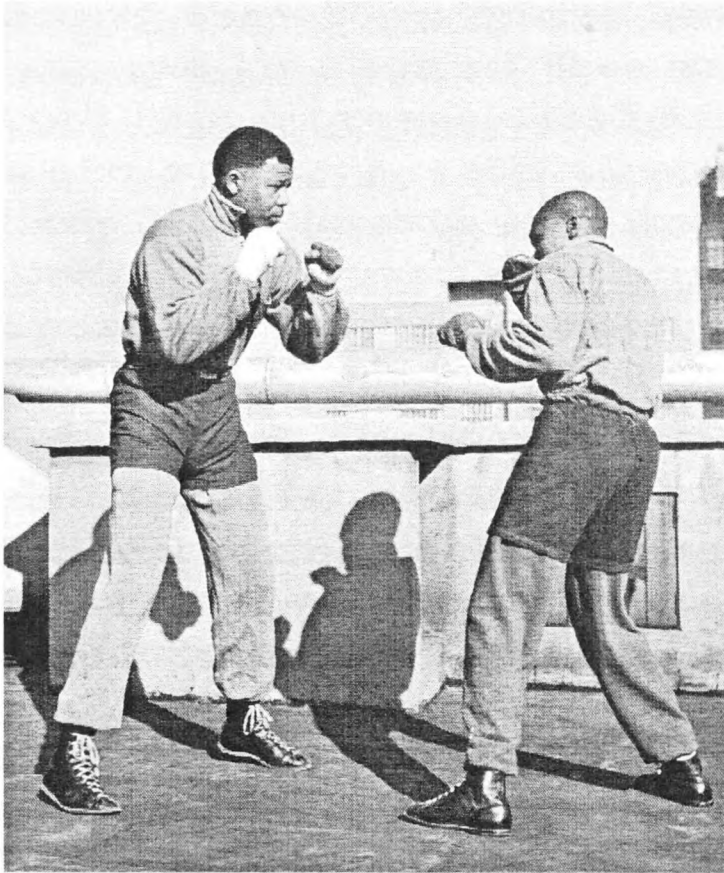
iv.) ඉතියෝපියාවේ සහ අප්‍රිකාවේ වෙනත් තැන්වල දී ලැබුණු මුදල් ආධාර ගැනත් මා ඔවුන්ට කීවා. ඇතැම් අප්‍රිකානු රටවල් සිය අය-වැයෙන් 1%ක් අපට ලබා දීමට පොරොන්දු වූ බවක් මා ඇත්තටම ඔවුන්ට කීවේ නෑ. ඒ අන්දමේ 1% ආධාරයක් ගැන මගේ සංචාරය තුළ සාකච්ඡාවට ලක් වුණෙත් නෑ. මා මෙතෙක් ඒ ගැන දැනුවත්ව සිටියෙත් නෑ. 1963 මැයි සමුළුව පැවැත්වෙන වකවානුව වන විට මා මාස 10කට බන්ධනාගාරගතව සිටියා.

v.) මේ බව මතක තබා ගැනීමට 'X' වංචනික ලෙස අසමත් වීම පිළිබඳ කාරණය කෙසේ වෙතත්, මා ඉතියෝපියාවේ දී අපට පොරොන්දු වූ ශිෂ්‍යත්ව ගැන නම් කතා කළා. අපේ ජනයාගේ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය ගැන නිරන්තරයෙන් අපි කතා කළා, අවශ්‍යතාව

පෙන්වා දුන්නා. එමෙන්ම එය අපේ සැලැස්මේ වැදගත් අභිලාෂයකුත් වුණා.

vi.) මා අප්‍රිකාව හරහා කළ සංචාරය පිළිබඳවත්, මා මුණ ගැසුණු රාජ්‍ය නායකයන් පිළිබඳවත්, එම නම් සඳහන් කරමින්ම මා ඔවුන්ට කීවා. ඒත් එක්කම ජනාධිපති බෙන් බෙල්ලාගෙන් අවුජ්ඩා බලා යන ලෙසට මට ලැබුණු ආරාධනය ගැනත් මා ඔවුන්ට කීවා. එහි දී තමයි මට ඇල්ජීරියානු හමුදාව, හමුදාපති කර්නල් බුවෙසින් හමු වුණේ. ඒ බවත් මා කීවා. ඇල්ජීරියානුවන් අපට ආයුධ සැපයීමටත්, පුහුණුව ලබා දීමටත් පොරොන්දු වූ බව මා කීවා. නමුත් ඔවුන් සඟවන කාරණය එනම් ඔවුන් කොමියුනිස්ට්වාදීන් ද යන බව මා ඇත්තටම කීවේ නෑ, මක්නිසා ද ඔවුන් කොමියුනිස්ට්වාදීන් ද නැද්ද කියන එක මා නොදැන සිටි නිසා. මා කියපු දේ තමයි කිසිදු කොමියුනිස්ට්වාදියෙක් අම්කොන්තෝහි දී ඔවුන් දැරූ තරාතිරම කොමියුනිස්ට්වාදය ප්‍රචලිත කිරීමට යොදා නොගත් බව. දකුණු අප්‍රිකාවෙදී පමණක් නෙවෙයි, ඉන් පිටදීත් එක්සත්කම නිදහස දිනා ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් වූ නිසා අපේ ඉලක්කය වුණේ සියලු දෙනාටම ඡන්ද බලය ලබා ගැනීමයි. ඒ පදනම මත දකුණු අප්‍රිකාවේ සියලු සමාජ කණ්ඩායම්වලට ආයාචනා කළ හැකි බවත්, අප්‍රිකානු රටවලින් උපරිම සහය ලබා ගැනීමට හැකි බවත් අපට පෙනී ගියා. 'X' මග හැරපු තවත් කාරණයක් තමයි, ඊට වඩා අන් යමක් පිළිබඳ මා අදහස් නොකළ බව. ඒ බව සැඟවීමට තරම් හේතුවක් ඇතැයි මා සිතන්නේ නෑ.

vii.) මේ තමයි නිව් ජීජ් (New Age) සහ ඊජ්ජ්තු ආණ්ඩුව පිළිබඳ ඊට තිබූ විවේචනය ගැන මා සාකච්ඡා කළ සන්දර්භය. මගේ ඊජ්ජ්තු සංචාරය පිළිබඳ කතා කිරීමේ දී මා කීවා මගේ සංචාරය මාෂල් ටීටෝ සමඟත් සම්බන්ධ බව. ඒ එක්කම ජෙනරල් නසාර් මා සමඟ සාකච්ඡා

කිරීමට කාලය යොදා ගන්නා තුරු මා රැඳී සිටියෙන් නෑ. මට හමු වූ නිලධාරීන් ජනරල් නසාර් කොමියුනිස්ට්වාදයට පහර දෙමින් දැක්වූ අදහස් විවේචනය කරමින් 'නිව්ස්' හි පළ වූ ලිපි විවේචනය කළා. නමුත්, 'නිව්ස්' හි පළවන අදහස් අවශ්‍යයෙන්ම අපේ ව්‍යාපාරයේ මතය හෝ අදහස් නොවන බව මා ඔවුන්ට කිව්වා. ඔබේ පැමිණිල්ල පිළිබඳ මා 'නිව්ස්' වෙත දන්වන්නම් කියාත්, ඔවුන්ගේ මාර්ගය වෙනස් කිරීමට මට කළ හැකි දේ කරන්නම් කියාත් මා ඔවුන්ට දැනුම් දුන්නා. ඒ සමගම කිසියම් රාජ්‍යයක් නිදහස දිනාගත යුත්තේ කෙසේ ද යන්න පැවසීම අපේ කාර්යයක් නොවන බවත් මා කිව්වා.

viii.) මා කියුබාවේ සංචාරය නොකළ බවත්, මා ප්‍රාදේශීය කමිටුවට කිව්වා. නමුත්, ඊජිප්තුව, මොරොක්කෝව සහ සානාහි දී කියුබානු තානාපතිවරු මුණ ගැසීමට මා කියා කළ බවත් කිව්වා. එම තානාපති කාර්යාලවල දී මා ලද උණුසුම් පිළිගැනීම ගැනත් මා කතා

කළා. ඒ සමගම අපේ තරුණ පරපුර සඳහා ශිෂ්‍යත්ව ලබා දීමත් ඇතුළුව සෑම ආකාරයකම සහය අපට ලබා දීමටත් ඔවුන් සූදානම් බව දැනුම් දුන්නා. සුදු සහ ආසියානු ජාතිකයන් බඳවා ගැනීම පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ගැනත් අප සාකච්ඡා කළා. කියුබාව බහුවාර්ගික රටක් වන නිසා එවැනි තැනැත්තන් එහි යැවීම වඩා තාර්කික බවත් මා කිව්වා. අප්‍රිකානු රටවල කළු සොල්දාදුවන් යොදා ගැනීමට වඩා එහි දී එය පහසුවෙන්ම ගලපා ගත හැකි බව මා පෙන්වා දුන්නා.

ix.) නමුත් මා එරික් මිෂාලි යන අයෙක් සමඟ සාකච්ඡා කළේ නෑ. හේතුව බොහොම සරලයි. මා එහෙම කෙනෙක් ගැන දන්නේ නෑ. මා ඔහුගේ නම ඇසුවෙන් මේ නඩුවේ දී 'X' සාක්ෂි ලබා දෙන අතරතුරයි. අප්‍රිකානු මහාද්වීපයේ සංචාරය නිමා කරමින් මා ටැංග නිකාටට ආපසු පැමිණි විට දකුණු අප්‍රිකානු තරුණයන් 30 දෙනෙකු පමණ මට මුණ ගැසුණා. ඔවුන් පුහුණුව සඳහා ඉතියෝපියාවට යන අතරමඟ දී තමයි මේ හමුවීම වුණේ. පිටරට දී ඔවුන් විනයගරුක විය යුතු බවත්, මනා චර්යාවකින් යුතු වීම ගැනත් මා ඔවුන්ට උපදෙස් දුන්නා. එරික් මිෂාලි මේ තරුණයන් අතර සිටියා විය හැකියි. අන් කිසිදු තැනක ඔහු සිටියා නම් ඒ ටැංගනිකාවේ නොව, අන් කිසිදු අප්‍රිකානු රාජ්‍යයක ඔහු සංචාරය කිරීමට පෙර විය යුතුයි. එමෙන්ම ටැංගනිකාවේ දී ඔහු දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දීමේ ඉඩක් තිබුණේ නෑ. එහි තිබූ අපේ කාර්යාලයට යොමු වූ පසු ඔවුන් ඔහුව බලා ගන්නවා. දර් එස් සලාමිහි පිහිටි දකුණු අප්‍රිකානු කාර්යාලය ඔහු කොමියුනිස්ට්වාදියකු ලෙස සලකා හිරිහැර කළාය යන අදහස පිළිගැනීමට නොහැකියි.

x.) සත්තකින්ම, මා අම්කොන්තෝ වි සිෂ්වේ ගැන කිව්වා. නමුත්, එය ANC සන්නද්ධ අංශය බවට පළමු වතාවට ඔවුන් මගෙන් දැන ගත්තාය යන කාරණය ඇත්තක් විය

නොහැකියි. මේ නඩු විභාගයේ දී ඒ යෙදුම ඕනෑ තරම් භාවිත වුණා. අම්කොන්තෝව සිය ප්‍රකාශනය නිකුත් කළේ 1961 දෙසැම්බර් 16 වැනිදා සංවිධානයේ ව්‍යුහය ගැනත් එහි නාමය ගැනත් මේ රැස්වීමට මාස 7කට කලින් සිටම ඒ නිසා දැනුවත් වීමක් තිබුණා. අනෙක මා කිසි විටෙකත් එය ANC යේ සන්තද්ධ අංශය බවක් කියා නෑ. මා නිරන්තරයෙන් කීවේ එය වෙනමම සංවිධානයක් බව සහ ජයග්‍රහණය උදෙසා ඔවුන් ද ක්‍රියා කළ බවයි.

xi.) තවදුරටත් මා ඔවුන්ට කිවවා, අම්කොන්තෝහි ක්‍රියාකාරකම් අදියර 2ක් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක බව. එනම්, කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරය සහ අවශ්‍ය විණි නම් ගරිල්ලා යුද්ධයයි. මේ සෑම අදියරකදීම මතු විය හැකි ගැටලු සම්බන්ධයෙන් මා ක්‍රියා කළා. නමුත්, ගරිල්ලා යුද්ධයක් සඳහා බැහැර ප්‍රදේශවල දී මිනිසුන් සංවිධානය වූ බවක් මා කියන්නේ නෑ. මොකද, ඒ වකවානුවේ එහෙම දෙයක් සිදු වුණේ නෑ. ඔහු එවැන්නක් කී විට මා කම්පාවට පත් වුණා. වඩාත් වැදගත් දේ තමයි

අපේ ඉතිහාසය හැදෑරීම. අපේම ඉතිහාසය සහ අපේම වාතාවරණය. අප සෙසු රටවල අත්දැකීම්වලින් ද ඉගෙන ගත යුතුමයි. විජ්‍යාව ජයග්‍රාහීව නිමා වූ අවස්ථා ගැන පමණක් නොව, විජ්‍යාව පරාජයෙන් අවසන් වූ අවස්ථා ගැනත් අප අධ්‍යයනය කළ යුතුයි. නමුත්, X සඳහන් කළ අන්දමින් මා නැගෙනහිර ජර්මනියේ දී මිනිසුන් පුහුණු කළ යුතු බවක් සාකච්ඡා කර නෑ.

xii.) 'X' සාක්ෂි දෙමින් සඳහන් කළ අන්දමේ කිසිදු ඡායාරූපයක් මා 'ස්පාර්ක්' හෝ 'නිවිච්ච්' පුවත්පත්වල පළ කර නෑ. මේ ඡායාරූප පළවූයේ 1963 පෙබරවාරි 21 වැනිදා පමණයි. එනම් මා බන්ධනාගාර ගත වීමෙන් අනතුරුවයි. 'X' ලබා දුන් සාක්ෂිය නිසා තවත් එක් කාරණයක් ගැන මෙහි දී සඳහන් කිරීමට මට අවශ්‍යයි. මගේ දඬුවමට එරෙහිව එල්ල කෙරෙන විරෝධයක් ලෙස 1962 ඔක්තෝබර් 15 වැනිදා කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරය පැවැත්වුණු බව 'X' කිවවා. ඒ එක්කම එම ව්‍යාපාර පැවැතියේ දඬුවම් නියම වූ සහ එය ක්‍රියාත්මක වූ කාලසීමාව අතර බවත් 'X' කිවවා. කඩාකප්පල් කිරීමේ ව්‍යාපාරය දින කිහිපයක් තිස්සේ පැවැත්වුණා. මක්නිසා ද යත්, පොලිසිය තමන්ගේ සෙවීම-බැලීම මා බන්ධනාගාරගත කළ දිනය දක්වාත් සිදු කළ බවක් ද ඔහු සඳහන් කළා. මේ සියල්ල අසත්‍යයි. ස්වාමීනි, මා වරදකරුවකු කළේ 1962 නොවැම්බර් 7 වැනිදා. එනම්, බරපතල වැඩ සහිතව පස් අවුරුදු සිරදඬුවම් නියම වූ දිනයේමයි. එසේ නම් 1962 ඔක්තෝබර් කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියාදාමයට මට එල්ල වූ චෝදනා සහ දඬුවම සම්බන්ධයෙන් කළ හැකි කිසිවක් නෑ.

ස්වාමීනි! දැන් මා රජය විසින් මේ නඩු විභාගයේ දී නගනු ලැබූ සමහර චෝදනා දෙසට හැරෙනවා. නමුත් ඊට පෙර, පෝර්ට් එළිසබෙත්හි සහ නැගෙනහිර ලන්ඩනයේ සිදුවුණා යැයි සාක්ෂිකරුවන් කී සමහර කාරණා ගැන යමක්

කිව යුතුයි. 1962 සැප්තැම්බර්, ඔක්තෝබර්, නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් මාසවල රජයට හිතවත් පුද්ගලයන්ගේ නිවාසවලට බෝම්බ ගැසීමට මා සම්බන්ධ බවට මතු කළ කාරණය ඉන් එකක්. මේ ක්‍රියාවල තිබූ යුක්තිසහගත භාවය කුමක්දැයි මා දන්නේ නෑ. ඒ ගැන යම් පැහැදිලි කිරීමක් සිදුවීන් නෑ. නමුත් මා කියූ දේවල් දැනටමත් පිළිගෙන තිබෙනවානම්, ඒ කියන්නේ මේ දේවල් සම්බන්ධයෙන් අම්කොන්තෝහි ප්‍රතිපත්තීන්ට කළ හැකි යමක් නොතිබූ බව පැහැදිලියි කියන එකයි. මෙහි දී, මතු කළ ප්‍රධාන චෝදනාවක් තමයි ANC ය කඩාකප්පල්කාරී ක්‍රියාවන් සම්බන්ධයෙන් සාමාන්‍යයෙන් විවාදාත්මක තත්ත්වයක සිටි පක්ෂයක් බව. මෙය නිවැරදි නොවන්නේ ඇයි කියන එක මා දැනටමත් පැහැදිලිකොට තිබෙනවා. නමුත්, බාහිර වශයෙන් ගත් කල ANC ය පදනම් වූ සැබෑ මූලධර්මවලින් එය බැහැර වීමක් සිදු වුණා ද කියන කාරණය අවධානයට ලක් කළ හැකියි. සත්තකින්ම එවැන්නක් වුණා. ස්වාමීනි! අභ්‍යන්තර වශයෙන් ගත් කල එහි ක්‍රියාකාරකම් එකමත එක යාමක් දැකිය හැකියි. ඊට හේතුවුණේ. කමිටු කාමරයේ පරිසරය තුළ ගත් තීරණ හා ප්‍රායෝගික තලය තුළ ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට යාමේ දී ඇති වූ වෙනසයි. පසුකාලීන අදියරේ දී මේ ස්ථාවරය තහනම් කිරීම, නිවාස අධිස්ඪියේ රඳවා තැබීම් ආදිය නිසා තවදුරටත් ඒ සඳහා බලපෑම් ඇති වෙලයි තිබුණේ. මේ පසුබිම තුළ රටින් පිටත සිට දේශපාලන කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා ඇතැම් දෙනා රට හැර ගොස් තිබුණා. මේ තත්ත්වය තනි පුද්ගලයන්ට විවිධ පරිමාණයේ ක්‍රියාවන් සිදු කිරීමට අවස්ථා ඇති කලා.

නමුත්, එය අම්කොන්තෝහි සහ ANC ය අතර කීර්තිය බෙදා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්නයක් විය හැකි වුණා. ඒ කීර්තිය විනාශ කිරීමේ වුවමනාවක් මේ කිසිවකුටත්

තිබුණේ නෑ. වැඩිම සැලකිල්ලක් දැක්වූයේ දකුණු අප්‍රිකාව තුළ මේ සංවිධාන දෙකේම ක්‍රියාකාරකම් පවත්වා ගැනීම වෙනුවෙනුයි. ANC ය තවදුරටත් අප්‍රිකානුවන්ගේ මහජන දේශපාලන සංවිධාන ව්‍යුහයක්. එය විසින් සිදු කරමින් ඇත්තේ 1961ට පෙර ඔවුන් කරමින් සිටි දේශපාලන කටයුතු පමණයි. අම්කොන්තෝහි තවදුරටත් කුඩා සංවිධානයක්. ඊට සාමාජිකයන් බඳවා ගනු ලබන්නේ විවිධ ජනවර්ග මෙන්ම සංවිධානද නියෝජනය කරමිනුයි. එමෙන්ම ඊටම විශේෂිත වූ අරමුණු සපුරා ගැනීමේ ඔවුන් යෙදී සිටිනවා. අම්කොන්තෝහිට ANC යෙන් සාමාජිකයන් බඳවා ගැනීම පිළිබඳ සහ සොලමන් බන්ජ්වා වැනි ඇතැම් අය මේ සංවිධාන දෙකේම කටයුතු කිරීම පිළිබඳ කාරණය ගත්තොත් එය ANC යේ දැක්මේ වෙනසක් නිසා සිදු වූවක්වත් ඊට හිංසාකාරී ප්‍රතිපත්ති එකතු වීමක්වත් නොවෙයි. නිලධාරීන් විසින් සිදු කරන ලද මේ පටලැවීම් නීතියටත් වඩා අපවාදයක්.

ස්වාමීනි, ඔවුන්ට අයත් බල ප්‍රදේශවල ප්‍රාදේශීය අණ දෙන්නන් ලෙස කටයුතු කළ 'X', 'Z' වැනි පුද්ගලයන් කිසිදු ANC කමිටුවකට හෝ ක්‍රියාකාරකමකට හෝ සහභාගි වී නෑ. මේ නිසා තමයි, බෙනට් මෂියානෝ, රෙජිනෝල්ඩ් න්ඩුබේ වැනි අයට ANC රැස්වීම්වල දී විවෘතව අකීකරු වෙමින් විරෝධය පෑමේ ව්‍යාපාරය ගැන ඇසීමට ලැබුණේ නැත්තේ.

රිචෝනියාහි දී ඉදිරිපත් වූ තවත් චෝදනාවක්, අම්කොන්තෝ මූලස්ථානය ගැනයි. මෙය මා එහි සිටි කාලයට අනුව ඇත්තක් නොවෙයි. එහි කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ඇතැම් ක්‍රියාකාරකම් සිදුවන බව සත්තකින්ම මා දැන සිටියා. ඒ වගේම මා ඒ ගැන කිව්වා. නමුත් ඒ ස්ථානය පාවිච්චි කළේ නැත්තේ ඇයි කියන කාරණයේදී ඒක හේතුවක් නොවෙයි. මට එය පැහැදිලි කරන්න පුළුවන්.

මම එහෙට ආවෙ මේ විදිහටයි.

i) දැනටමත් දක්වා ඇති පරිදි, 1961, අප්‍රේල් මාසේ මුල් හරියෙදී මැයි මාසයට යොදා ගත් වැඩවර්ජනය සංවිධානය කිරීම සඳහා මා යටිබිම්ගත වුණා. මගේ වැඩකටයුතු කරගෙන ගියේ රට පුරා ඇවිදීමිනුයි. දැන් නගරයේ ඉන්න මම ඊළඟට ඇත ගමකට යනවා, ආයෙමත් නගරයට එනවා... ඔහොමයි. අවුරුද්දේ දෙවන භාගයෙදී මම පාක් ටවුමේ පිහිටි ආතර් ගෝල්ඩරෙයික් මහතාගේ නිවසට යන්න එන්න පටන් ගත්තා. එතැන තමයි මා මගේ පවුලේ අය පෞද්ගලිකව හමුවීම සඳහා යොදා ගත්තේ. කෙසේ වෙතත්, මට ඔහු සමඟ සෘජු දේශපාලන සම්බන්ධයක් තිබුණේ නෑ. 1958 සිට සමාජමය වශයෙන් මම ගෝල්ඩරෙයික් මහත්මයාව දැන සිටියා.

ii) ඔක්තෝබර් මාසයෙදී, ඔහු නගරය හැර යන බවත්, ඒත් මට සැඟව සිටීම සඳහා තැනක් සොයා දිය හැකි බවත් ගෝල්ඩරෙයික් මහත්මයා මට දැනුම් දුන්නා. ඊට ටික දිනකට පසුව, මාව රිවොනියා කරා රැගෙන යන ලෙසට මේ නඩුවේ තවත් කුමන්ත්‍රණකරුවකු වන මයිකල් හාමල්ට ඔහු මාව මුණ ගැස්වීමට සැලැස්වුවා. රිවොනියා කියන්නේ නීතියට පිටින් ජීවත් වෙන මිනිසෙකුට සුදුසුම ස්ථානයක්. බව මට ස්වාභාවිකවම පෙනී ගියා. ඒ වකවානුව දක්වාම මම දවල් කාලයේ දී නිවස තුළ ගත කර ඇදිරි වැටුණු පසුව එළියේ ගැවසීම සිදු කළා. නමුත් 'ලිලිස්ලිෆ්' දී ඒ රටාව වෙනස් කරගනිමින් වඩාත් කර්ශක්ෂම ලෙස වැඩ කරන්න මට පුළුවන් වුණා.

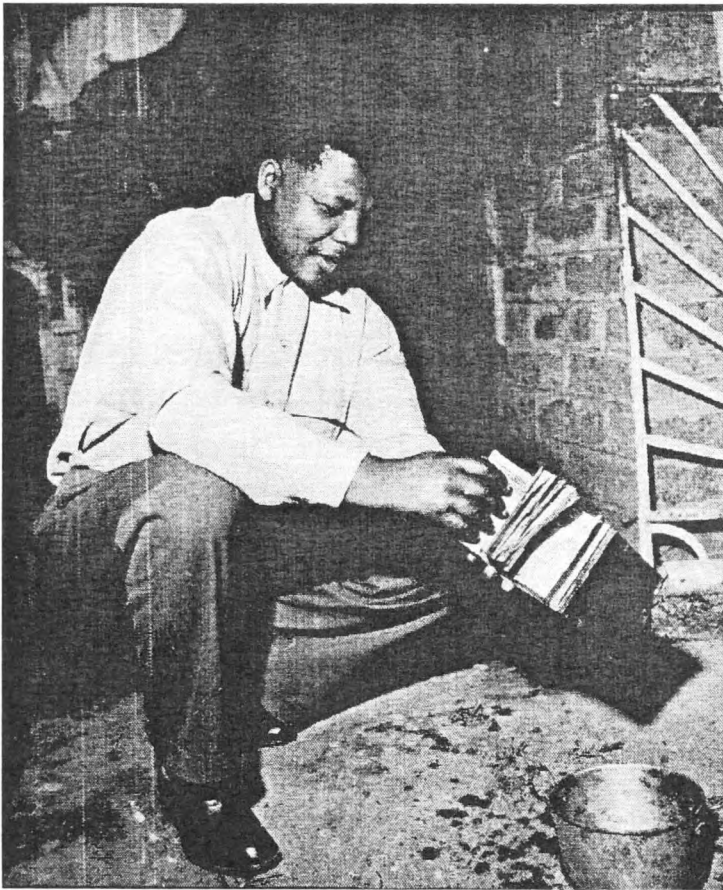
iii) මා ප්‍රත්‍යක්ෂ කොටගත් කාරණා නිසා ම. මගේ ස්වරූපය වෙනස් කර ගත්තා. ම. පාවිච්චි කළේ 'ඩේවිඩ්' කියන නම. දෙසැම්බරයේ දී ගෝල්ඩරෙයික් මහත්මයා සහ ඔහුගේ පවුලේ අයත් එහි පැමිණියා. ස්වාමීනි! 1962 ජනවාරි 11 වැනිදා විදේශගත වනතුරු මා එහි සිටියා. දැනටමත් මා සඳහන් කර ඇති

පරිදි 1962 ජූලි මාසේ මා ආපසු පැමිණියා. නතාල්වල දී මාව අත්අඩංගුවට ගත්තේ අගෝස්තු 5 වැනිදා.

iv) මා අත්අඩංගුවට පත්වන වකවානුව දක්වා, 'ලිලිස්ලිෆ්' ගොවිපොළ ANC යේ වගේම අමකොන්තෝවෙන් මූලස්ථානය වශයෙන් පාවිච්චි වුණා. මම හැරුණාම මේ සංවිධානවල නිලධාරීන් හෝ සාමාජිකයින් හෝ කිසිවෙක් එහි සිටියේ නෑ. පාලන ව්‍යුහයේ කිසිදු රැස්වීමක් එහි පැවැත්වුණේ නෑ. ඔවුන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සිදු වුණේවත්, සෘජුවම එහි සිට එවැන්නක් සංවිධාන කිරීමක්වත් වුණේ නෑ. ලිලිස්ලිෆ් ගොවිපොළේ මා ගත කළ කාලසීමාවේ දී අවස්ථා කිහිපයකදීම මම ANC යේ වගේම ජාතික ඉහළ අණදීමේ ඒකකයේ විධායක කමිටුව හමු වුණා. නමුත් මේ සාකච්ඡා පැවැත්වුණේ ගොවිපොළේ දී නෙවෙයි, වෙනත් තැන්වල දී.

v) 'ලිලිස්ලිෆ්' ගොවිපොළේ ගත කරන අතර එහි තිබූ ප්‍රධාන නිවසේ දී මා නිරන්තරයෙන් ගෝල්ඩරෙයික් මහත්මයා හමු වුණා. ඔහුත් මගේ කාමරයට පැමිණ මාව හමු වුණා. ඩිවිඩ් මාතෘකා ඔස්සේ අප අතර දේශපාලන සාකච්ඡා, සංවාද ඇති වුණා. මතවාදීමය වගේම ප්‍රායෝගික ප්‍රශ්න ගැනත් අප සාකච්ඡා කළා. කොන්ග්‍රස් සන්ධානය, අමකොන්තෝව, සහ එහි සාමාන්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සහ හැගනාහි සන්නද්ධ අංශය වන පාල්මාවිහි සොල්දාදුවකු ලෙස ඔහු ලැබූ අත්දැකීම් ගැනත් එහි දී කතා කළා. හැගනා කියන්නේ පලස්තීනයේ යුදෙව් ජාතික ව්‍යාපාරයට අනුබද්ධ දේශපාලන අධිකාරියයි.

vi) ගෝල්ඩරෙයික් මහත්මයා සම්බන්ධයෙන් මා දැනගත් කාරණයක් තිබෙනවා. දකුණු අප්‍රිකාවට ආපසු පැමිණීමේ දී ඔහු අමකොන්තෝවට තෝරාගත යුතු යැයි

මා නිර්දේශ කළා. මගේ පෞද්ගලික දැනුමට අනුව එය සිදු වුණා ද කියා මා දන්නේ නෑ.

vii) අප්‍රිකාවේ සංචාරය කිරීමට පෙර මා ජීවත් වූ කාමරය ප්‍රදර්ශක - A ලෙස නම්කොට මේ සමග ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. 1962 ජූලි මාසයේ දී ආපසු පැමිණියාට පසු මා ජීවත් වූයේ අතු සෙවිලි කළ කුඩා ගෙයකයි. ජෝජ්ජ් මාජෙරෝන්ගේ සාක්ෂියේ සඳහන් වූ, මා අංක 12 කාමරයේ ජීවත් වූ කාලවකවානුවේ දී ඔහුත් ගොවිපොළේ සිටියා යන සඳහන වැරදියි.

රජය විසින් නගන ලද, ANC යේ හා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ඉලක්ක, අරමුණු එක හා සමානය යන චෝදනාව වැරදියි. මගේම දේශපාලන දැක්මක් සහිතව මා මේ ගැන පැහැදිලි කරන්න කැමැතියි. ANC යට එල්ල වූ චෝදනාව අසත්‍යයි. මෙය ට්‍රිසන් නඩු විභාගයේ දී ඔප්පු කිරීමට නොහැකි වූ පැරැණි චෝදනාවමයි. නැවතත් එය එල්ල කර තිබෙනවා. නමුත්, මේ චෝදනාව එල්ල වූ

තැන් පටන්ම මා මේ ගැන කතා කළ යුතුයි. ඒ සමග ANC ය සහ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයන්, අමකොන්තෝව සහ එම පක්ෂය අතරත් පැවැති සම්බන්ධතාව ගැන මා කිව යුතුයි.

ANC ය ගොඩනැගුණු මතවාදය වගේම, නිරන්තරයෙන් එය මෙහෙයවූ මතවාදය වූණෙන් අප්‍රිකානු ජාතිකවාදයයි. අප්‍රිකානු ජාතිකවාදයේ “සුදු මිනිසා මුහුදට දමව්!” කියන සංකල්පය නෑ. අප්‍රිකානු ජාතිකවාදයට අනුව ANC ය පෙනී සිටි සංකල්පය වූයේ නිදහස හා අප්‍රිකානු ජනයාට ඔවුන්ගේම භූමියේ ජීවත් වීමට ඉඩ දීමයි. ANC ය සතු ඉතාමත් වැදගත් දේශපාලන ලියැවිල්ල ‘නිදහස් ප්‍රඥප්තිය’ යි. එය සමාජවාදී රාජ්‍යයක් උදෙසා වූ කෙටුම්පතක් නෙවෙයි. ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් එහි කතා කරන්නේ ජාතිය සතු කිරීම ගැන නොව, යළි බෙදා හැරීම ගැනයි. එය ජාතිය සතු කිරීම ගැන කතා කරන්නේ ආකර, බැංකු සහ ඒකාධිකාරී කර්මාන්තයි. මක්නිසාද යත් විශාල ඒකාධිකාරී පාලනයක් යටතේ ඇති එවැනි ආයතන එක් ජනවර්ගයකට පමණක් අයත් ඒවායි. ඒ නිසා එවැනි ජාතිය සතු කරන වැඩ පිළිවෙළකින් තොරව දේශපාලන බලය ව්‍යාප්ත කිරීම අවුරාලන වාර්ගික ආධිපත්‍යයට එරෙහි විය නොහැකියි. අප්‍රිකානුවන්ට එරෙහිව රන් සඳහා වූ තහනම් නීති පැනවුණේ රන් ආකර යුරෝපීය සමාගම් සතුව ඇති පසුබිමකයි. මේ අනුව බලතව්ට ANC යේ ප්‍රතිපත්ති, වර්තමාන ජාතිකවාදී පක්ෂයේ ප්‍රතිපත්තිවලට සම්බන්ධයි. වසර ගණනාවක් තිස්සේ රන් ආකර ජාතිය සතු කිරීම පිළිබඳ කාරණය එහි වැඩසටහනේ එක් කොටසක්. මේවා පාලනය කළේ විදේශ ප්‍රාග්ධනයයි. නිදහස් ප්‍රඥප්තිය යටතේ ජාතිය සතු කිරීමේ වැඩපිළිවෙළ ක්‍රියාවට නැංවෙනු ඇත්තේ පෞද්ගලික ව්‍යවසායන් මත ආර්ථිකය පදනම් වන ආකාරය අනුවයි. නිදහස් ප්‍රඥප්තිය යථාර්ථයක් වීම මඟින් මධ්‍යම පන්තියන් ඇතුළුව සියලු පන්තිවලට අයත් අප්‍රිකානු

ජනයාට සමෘද්ධිය සඳහා නැවුම් අවස්ථා විවෘත වෙයි. ANC ය සිය ඉතිහාසයේ කිසිදු විටෙකත් රටේ ආර්ථිකයේ විප්ලවීය වෙනසක් පිළිබඳ සඳහන් කර නෑ. ඒ වගේම එය ධනවාදී සමාජය හෙළා දැක නෑ.

කොමියුනිස්ට් පක්ෂය මේ පිළිබඳ දරන අදහසට වඩා එය වෙනස්. එම ප්‍රතිපත්ති මා තේරුම් ගත් ආකාරය නිවැරදි නම් එය රාජ්‍යය ගොඩනැගීමට අපේක්ෂා කරන්නේ මාක්ස්වාදී මූලධර්මවලට අනුකූලවයි. කෙසේ වෙතත්, සුදු ආධිපත්‍ය විසින් ඇති කරනු ලැබූ ගැටලුවලට කෙටිකාලීන විසඳුමක් වශයෙන් එය නිදහස් ප්‍රඥප්තිය වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමට සූදානම්. ඔවුන් එම වැඩසටහනේ දී නිදහස් ප්‍රඥප්තිය දක්වන්නේ ආරම්භයක් ලෙසයි. එසේ නැතිව අවසානය ලෙස නොවෙයි.

කොමියුනිස්ට් පක්ෂය මෙන් නොව, ANC ය සිය සාමාජිකත්වයට කැඳවා ගනු ලැබුවේ. අප්‍රිකානුවන් පමණයි. ANC යේ ප්‍රධාන ඉලක්කය වුණේත්, වෙන්තෙන් අප්‍රිකානු ජනයා වෙනුවෙන් එක්සත්කම සහ පූර්ණ දේශපාලන අයිතීන් දිනා ගැනීමයි. අනෙක් අතට කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ ප්‍රධාන ඉලක්කය වුණේ ධනවාදීන් ඉවත් කිරීම සහ ඔවුන් වෙනුවට වැඩ කරන පන්තියේ ආණ්ඩුවක් බිහිකිරීමයි. කොමියුනිස්ට් පක්ෂය පන්ති හේදය ගැන කතා කරනවිට ANC ය කල්පනා කළේ පන්ති අතර සමඟිය ගැනයි ස්වාමීනි! මෙය තමයි අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම වටහා ගත යුතු වෙනස.

ANC ය සහ කොමියුනිස්ට් පක්ෂය අතර සමීප සහයෝගිතාවක් තිබුණු බව ඇත්ත. නමුත් ඒ සහයෝගිතාව පොදු අරමුණක් සපුරා ගැනීම වෙනුවෙනුයි. මෙහි දී එය සුදු ආධිපත්‍ය අවසන් කිරීමයි. ඒ සමඟම එකී අභිලාෂයන්ගේ සම්පූර්ණ ඒකාබද්ධ විමක් පිළිබඳ සනාථ කෙරෙන්නෙන් නෑ.

ස්වාමීනි! ලෝක ඉතිහාසය කියන්නේ සමාන උදාහරණයන්ගෙන් පිරි ඇති දෙයක්. සමහරවිට එවැනි වඩාත් සිත්ගන්නාසුලු නිදර්ශනය මහා බ්‍රිතාන්‍ය, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය සහ සෝවියට් සංගමය අතර හිටිලිට එරෙහිව සටන් කිරීමේ දී ඇතිවූ සහයෝගිතාවයි. එවැනි සහයෝගිතාවක් මගින් වර්චිල් හෝ රූස්වෙල්ට් හෝ කොමියුනිස්ට්වාදීන් හෝ කොමියුනිස්ට්වාදයේ මෙවලම් බවට පත් වේ යැයි හිටිලි හැර අන් කිසිවෙක් සිතුවේ නෑ. එසේම බ්‍රිතාන්‍ය හා අමෙරිකාව කොමියුනිස්ට් ලෝකයක් ගොඩනැගීම සඳහා වැඩ කරන බවක් ද කිසිවකුත් සිතුවේ නෑ.

ස්වාමීනි! මා මේ උදාහරණ ඉදිරිපත් කරන්නේ අපේ අකීකරු වීමේ ව්‍යාපාරය කොමියුනිස්ට් සැලැස්මක් බවට අපට එරෙහිව නගා ඇති චෝදනා සම්බන්ධයෙන් එය

අදාළ වන නිසයි. මක්නිසාද යත්, ස්වාමීනී! මෙවැනි සහයෝගිතාවක් පිළිබඳ හොඳ සොයා ගැනීමක් අමකොන්තෝවෙදීන් සිදු වුණා. අමකොන්තෝව පිහිටවූ වහාම වගේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සහය ඊට ලබා දීමට සූදානම් බව එහි සාමාජිකයන් පිරිසක් මට දැනුම් දුන්නා. ඒ වගේම එය සිදු වුණා. පසුව මේ සහය දැක්වීම විවෘතවම සිදු වුණා.

යටත්විජිත රටවල් සිය නිදහස දිනා ගැනීම උදෙසා ගෙන ගිය අරගලයේ දී කොමියුනිස්ට්වාදීන් සක්‍රීය භූමිකාවක් ඉටු කළ බව මා විශ්වාස කරනවා. මක්නිසාද යත්, කොමියුනිස්ට්වාදයේ කෙටිකාලීන අරමුණු නිරන්තරයෙන් නිදහස උදෙසා වූ ව්‍යාපාරවල දිගුකාලීන අරමුණු සමඟ සම්බන්ධ වුණා. ස්වාමීනී මලයා, ඇල්ජීරියා, ඉන්දුනීසියා වැනි රටවල නිදහස් අරගලවල දී කොමියුනිස්ට්වාදීන් වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කළා එහෙත්, මේ රටවල් කිසිවක් අද වනවිට කොමියුනිස්ට් රටවල් නෙවෙයි.

මීට සමානව දෙවන ලෝක යුද සමයේ දී යුරෝපයේ මතු වූ යටිබිම්ගත විරෝධතා ව්‍යාපාරවලදීත් කොමියුනිස්ට්වාදීන් වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කළා. ජනරාල් විසං කායි ෂෙක් පවා අද වනවිට කොමියුනිස්ට්වාදයේ ප්‍රබල සතුරෙක්. 1930 ගණන්වල දී පාලන පන්තියට එරෙහිව ඔහු කොමියුනිස්ට්වාදීන් හා එක්ව සටන් කළා.

කොමියුනිස්ට්වාදීන් සහ කොමියුනිස්ට්වාදීන් නොවන පිරිස් අතර තිබූ මේ සහයෝගිතා රටාව දකුණු අප්‍රිකාවේ ජාතික විමුක්ති අරගලයේදීත් ප්‍රතිනිර්මාණය වුණා. කොමියුනිස්ට් පක්ෂය තහනම් කිරීමට පෙර සිටම කොමියුනිස්ට් පක්ෂය සහ ANC ය එක්ව ක්‍රියා කළා. ඇතැම් අප්‍රිකානු කොමියුනිස්ට්වාදීන් ANC යේ සාමාජිකයන් බවටත් පත්වුණා. ඉන් සමහරු ජාතික, පළාත්

හා ප්‍රාදේශීය කමිටුවලත් කටයුතු කළා. ඒ අය අතර, ජාතික විධායක සභාවේ සිටි ඇල්බට් න්ජුලා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ හිටපු ලේකම්වරයා. තවත් හිටපු ලේකම්වරයකු වන එඩ්වින් මොග්ට්සන්යානා සහ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ මධ්‍යමකාරක සභිකයකු වන ජේ.බී. මාක්ස් ද සිටියා.

මම අප්‍රිකානු ජාතික සංගමයට එක්වුණේ 1944 දී. 1952 දී මම තාවකාලික සභාපති සහ ජාතික නියෝජ්‍ය සභාපති වශයෙන් කටයුතු කළා. මගේ තරුණ අවධියේ දී මා දැරූ අදහස වුණේ කොමියුනිස්ට්වාදීන් ANC යට බඳවා ගැනීම සහ ඒ වනවිටත් ANC ය සහ කොමියුනිස්ට් පක්ෂය අතර ඇතැම් කරුණා සම්බන්ධයෙන් පැවැති සමීප සහයෝගිතාව අප්‍රිකානු ජාතිකවාදී සංකල්පය දිය කර හැරීමට හේතුව වී ඇති බවයි. කෙසේ වෙතත් මා ANC යේ තරුණ ලීගයේ කටයුතු කරද්දී ANC යේ සිටි කොමියුනිස්ට්වාදීන් තෙරපීම පිළිබඳ අදහස බරපතල ලෙස පරාජයට පත් වූවා. එම යෝජනාවට එරෙහිව ඡන්දය ප්‍රකාශ කළ අය අතර වැඩි දෙනා ප්‍රතිසංස්කරණවාදී අප්‍රිකානු දේශපාලන දැක්මක් තිබූ අයයි. ඔවුන් ANC යේ ආරම්භක ප්‍රතිපත්ති රැක ගැනීම වෙනුවෙන් පෙනී සිටියා. එමෙන්ම එය බිහිවූයේ කිසියම් දේශපාලන වින්තනයකට අනුව හා දේශපාලන පක්ෂයක් ලෙස නොව, ජාතික විමුක්තිය නම් පොදු අරමුණ සපුරා ගැනීම සඳහා විවිධ දේශපාලන අදහස් හා මතිමතාන්තරවලින් යුතු අප්‍රිකානුවන් සියලු දෙනා එකතු කරන පාර්ලිමේන්තුවක් ලෙස බවත් ඔවුන්ගේ ස්ථාවරය වුණා. ජයග්‍රහණය කරනු ලැබූ මේ අදහස මත මා ද එවක් පටන් දිගටම පිහිටා සිටියා.

කොමියුනිස්ට්වාදයට එරෙහිව පූර්ව විනිශ්චයකට එළැඹීම ඇතැම්විට සුදු අප්‍රිකානුවන්ට අසීරු විය හැකියි. ඒ මඟින්, පළපුරුදු අප්‍රිකානු දේශපාලනඥයන්

කොමියුනිස්ට්වාදීන් සිය මිතුරන් ලෙස භාර ගනු ලැබුවේ ඇයි ද යන කාරණය පැහැදිලි කරගත හැකියි. නමුත්, අපට මේ කාරණය ප්‍රත්‍යක්ෂයි. මේ විරෝධතා අරගල ක්‍රියාමාර්ගයේ දී මතවාදීමය වෙනස්කම් ගැනත් අපේ අවධානය යොමු වුණා. දශක ගණනාවක් තිස්සේ අප්‍රිකානුවන් යනු මනුෂ්‍යයන් සේ සලකා තමන්ට හා සමානව සැලකූ එකම දකුණු අප්‍රිකානු දේශපාලන කණ්ඩායම කොමියුනිස්ට්වාදීන් බව කිව යුතුයි. ඔවුන් අපත් සමඟ එකට ආහාර ගත්තා, අපත් සමඟ කතාබහ කළා. අපත් සමඟ ජීවත් වුණා වගේම අපත් සමඟ වැඩ කළා... සිය දේශපාලන අයිතීන් දිනා ගැනීමටත් සමාජමය අයිතීන් උදෙසාත් අරගල කළ අප්‍රිකානුවන් සමඟ වැඩ කිරීමට සූදානම්ව සිටි එකම දේශපාලන කණ්ඩායම ඔවුනුයි. මේ හේතුව නිසා අද වන විට බොහෝ අප්‍රිකානුවන් සිය නිදහස ගැන කල්පනා කරන්නේ කොමියුනිස්ට්වාදීන් ද සමඟයි. ඔවුන් මේ සඳහා සහය දැක්වුවේ අප්‍රිකානු නිදහස උදෙසා ක්‍රියා කළ සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවට එරෙහි වූවන් කොමියුනිස්ට්වාදීන් ලෙස හඳුන්වා බොහෝ දෙනෙකුට තහනමක් පනවා තිබියදීයි. කොමියුනිස්ට්වාදයට එරෙහි පනතට අනුව ඔවුන්ට එරෙහි ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබුවත් මේ වැඩි දෙනා කොමියුනිස්ට්වාදීන් නෙවෙයි.

ස්වාමීනි! කෙසේ වෙතත් මම කොමියුනිස්ට්වාදියෙක් නෙවෙයි. මම කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ සාමාජිකයකුට සිටියේත් නැහැ. එතැනදී මම මා විසින්ම තහනමට ලක් වුණා. ප්‍රසිද්ධියේම අකීකරු වෙමින් විරෝධය පෑමේ ව්‍යාපාරයේ දී මා ඉටු කළ භූමිකාව සම්බන්ධයෙන් අනාර්ථකාරී පනත යටතේ මා ද නම් කරනු ලැබුණා. මට එරෙහිව ද තහනමක් පැනවුණු අතර, එම පනත යටතේම ක්‍රියා කළා.

අපේ අරගලය සඳහා කොමියුනිස්ට්වාදීන් සිය සහය ලබා දුන්නේ රට තුළ අභ්‍යන්තර

දේශපාලනයේදී පමණක් නෙවෙයි. ජාත්‍යන්තරයේදීත් කොමියුනිස්ට් රටවල් හැමදාමත් අපේ සහයට සිටියා. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය සහ සෙසු මණ්ඩලවලදීත් කොමියුනිස්ට් කඳවුර යටත්විජිත වාදයට එරෙහිව අප්‍රිකා-ආසියා ජාතීන් ගෙන ගිය අරගලයට සහය දැක්වූවා. ඇතැම් බටහිර බලවතුන් මෙන් නොව, ඔවුන් වඩාත් සානුකම්පිත ලෙස අපේ අරගලය දෙස බැලූවා. කෙසේ වෙතත්, වර්ණභේදවාදය ගෝලීය වශයෙන් හෙළා දකිනු ලැබුවා. එහි දී බටහිර ලෝකයට වඩා හඬ නගා කොමියුනිස්ට් කඳවුර වර්ණභේදවාදය පිටුදැක්කා. මෙවැනි හේතු කරණා මත 1949 වන විට මා වැනි තරුණ දඩබ්බර දේශපාලනඥයකුට කොමියුනිස්ට්වාදීන් යනු අපේ සතුරන් ලෙස ප්‍රකාශ කිරීමට කාලය නෙවෙයි.

විනිසුරු: හොඳයි මැන්ඩෙලා, උසාවිය කල් තැබීමට දැන් වෙලාව හරි.

ස්වාමීනි! දැන් මා මගේම ස්ථාවරය දෙසට යොමු වීමට කැමැතියි. මම කොමියුනිස්ට්වාදියෙක් බව මා ප්‍රතික්ෂේප කළා. මේ තත්ත්වයන් යටතේ මගේ දේශපාලන පිළිගැනීම්, විශ්වාසයන් මෙන්ම අමිකොන්තෝවේ මගේ ස්ථානය කුමක් වී ද යන්න ගැනත්, මෙහි දී බලය යෙදවීම පිළිබඳ මගේ ආකල්පයන් මා හරියටම සඳහන් කළ යුතුයි. මා ගැන සඳහන් කිරීමේ දී පළමුවෙන්ම මා සඳහන් කරන්නේ අප්‍රිකානු දේශප්‍රේමියකු වශයෙනුයි. සියල්ලට පසුව, මීට වසර 46කට එපිට දී මා උපන්නේ උම්ටාරාවලයි. මගේ භාරකරුවා වූයේ මගේ මස්සිනායි. ඔහු තමයි තෙම්බුලන්තයේ වැඩ බලන ගෝත්‍ර ප්‍රධානියා. වර්තමානයේ ගෝත්‍ර ප්‍රධානියා වන සබතා දලින්දියෙබෝ මෙන්ම ට්‍රාන්ස්කිහි ප්‍රධාන ඇමැතිවරයා වන කයිසර් මටන්ෂිවා මගේ ඥාතීන්.

අද වන විට මම පන්ති රහිත සමාජයක් පිළිබඳ අදහසට ආකර්ෂණය වූවෙක්. ඒ

ආකර්ෂණය ඇති වූයේ මේ රටේ පූර්ව අප්‍රිකානු සමාජ සංවිධානය සහ ව්‍යුහය පිළිබඳ හැඳූරීමේ දී, එහි කොටසක් ලෙස මාක්ස්වාදී කියැවීමිවලට යොමු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙසයි. නිෂ්පාදනයේ මූලික ඒකකය වූ ඉඩම් අයත් වූයේ ගෝත්‍රයටයි. දුප්පත් පොහොසත් හේදයක්වත්, සුරාකෑමක්වත් එහි තිබුණේ නෑ.

මා මාක්ස්වාදී වින්තනයේ ආභාසය ලැබූ බව දැනටමත් මා කියා තිබෙනවා. නමුත් අලුතෙන් නිදහස දිනා ගත් රාජ්‍යවල බොහෝ නායකයන් සම්බන්ධයෙන් ද මේ කාරණය ඒ ලෙසමයි. ගාන්ධි, තේරු, න්කාමා සහ නසාර් වැනි අය ඒ අතරට අයත්. ලෝකයේ දියුණු රටවල් සමඟ සිටීමට හැකිවන පරිදි අපේ ජනයා නගා සිටුවීමේදීත් අන්ත දුගීභාවය පිටුදැකීම සඳහා ක්‍රියා කිරීමේදීත් යම් ආකාරයක සමාජවාදයක අවශ්‍යතාව අප සියලු දෙනා පිළි ගන්නවා. නමුත් අප මාක්ස්වාදීන් බවක් ඉන් අදහස් කෙරෙන්නේ නෑ.

ස්වාමීනි! මගේ භූමිකාව ගත්තොත් අපේ දේශපාලන අරගලයට අදාළව මේ නිශ්චිත අදියරේ දී කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට යම් විශේෂිත භූමිකාවක් පැවරී තිබුණා ද කියන එක විවාදයට විවෘත කාරණයක් යැයි මා විශ්වාස කරනවා. මේ මොහොතේ දී මූලික කාර්යභාරය වී තිබෙන්නේ වාර්ගිකව වෙනස්කම් කිරීම පිටුදැකීම සහ නිදහස් ප්‍රඥප්තිය මත පදනම්ව ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අයිතීන් දිනා ගැනීමයි. මෙය ANC යට ගත්තීමත්ව හා ඉතා හොඳින් නායකත්වය දිය හැකි අරගලයක්. ස්වාමීනි! මේ දක්වා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයත් මේ කාර්යයට සහය දැක්වූවා. තවදුරටත් මා එම සහය පිළිගන්නවා. අපේ අරගලයේ දී එක්ව ක්‍රියා කළ හැක්කේ සියලු ජනවර්ගවලට අයත් කවර මිනිසුන්ට ද යන්න මා තේරුම් ගන්නවා. නමුත්, මා මාක්ස්වාදී පොත-පත කියවීමෙන් සහ මාක්ස්වාදීන් සමඟ සංවාදයට එළැඹීමෙන් අනතුරුවත් කොමියුනිස්ට්වාදීන්ගෙන් උකහා ගත් දේවල් අනුවත් පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමය ගැන කල්පනා කිරීමේ දී ඔවුන් ක්‍රියා කළේ බටහිර ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී සහ ප්‍රතික්‍රියාකාරී යන මතයේ සිටිමිනුයි. නමුත්, මා පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමයට ආකර්ෂණය වූවෙක්.

මැග්නා කාර්ටා, අයිතීන් පිළිබඳ පෙත්සම, අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනත ආදිය ලොව පුරා සිටින ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් නිසා ලැබුණු ඒවායි. බ්‍රිතාන්‍යයේ දේශපාලන ආයතනික ව්‍යුහය සහ එරට අධිකරණ ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ මා තුළ ඇත්තේ විශාල පිළිගැනීමක්. මා බ්‍රිතාන්‍ය පාර්ලිමේන්තුව සැලකුවේ ලෝකයෙන්ම වඩාත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආයතනික ව්‍යුහය ලෙසයි. එමෙන්ම අධිකරණයේ නිදහස හා යුක්තිය පසිඳලීමේ දී එය සතු අපක්ෂපාතීභාවය ගැන මා තුළ තිබූ අගය කිරීම තීව්‍ර කළා. අමෙරිකානු කොන්ග්‍රසය ගත්තත් බලය බෙදා හැරීම පිළිබඳ එරට ප්‍රඥප්ති, අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය වැනි කාරණා කෙරෙහි මා තුළ ඇති පිළිගැනීම ද

එලෙසමයි.

මගේ වින්තනය ගොඩනැගුණේ පෙරදිගින් මෙන්ම අපරදිගිනුත් ආභාසය ලබමින්. මේ සියල්ල විසින්ම දේශපාන සූත්‍රයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී මා අපක්ෂපාතී විය යුතු බවත් අරමුණ කරා යොමු විය යුතු බවත් මට මඟ පෙන්වුවා. ඒ අන්දමේ සමාජවාදයක් සමඟ මිස අන් කිසිදු ක්‍රමයක් සමඟ මා බැඳී නැ. පෙරදිගින් මෙන්ම අපරදිගිනුත් හොඳම දේ උකහා ගැනීම සඳහා මා මටම ඉඩ ලබා දී තිබුණා.

දැන් මා මේ නඩුව සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති ලේඛන කිහිපයක් දෙසට හැරෙන්න කැමැතියි. ඉන් බොහොමයක් ලේඛන මගේ අත් අකුරින් ලියන ලද ඒවා. ඉගෙනීමේදීත් මගේ ක්‍රමය වුණේ ලිවීම අඩුවෙන් කිරීමයි. නඩු භාණ්ඩ වශයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති R 20, 21 සහ 22 කියන දේශන සටහන් මගේ අත්අකුරින් ලියා ඇතත් ඒවා එම මුල් පිටපත් නෙවෙයි. මේවා නොයෙක් අවස්ථාවන්වල දී ලියන ලද ඒවායි.

වසර ගණනාවක් තිස්සේ මගේ පැරැණි මිතුරකු වූ (හඳුනා නොගත් පුද්ගලයකු කහින හඬක්) ANC යේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මා ඉතාමත් සමීපව කටයුතු කළ හා ANC යේ මෙන්ම කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේත් ඉහළ තනතුරු දැරූ අයෙක් මම කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට සම්බන්ධ කිරීමට වෑයම් කළා. අපේ අරගලයේ මේ අදියරේ දී කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට ඉටු කළ හැකි භූමිකාව ගැන මා ඔහු සමඟ කොතෙකුත් වාද-විවාද කළා. මගේ දේශපාලන දැක්ම හා පිළිගැනීම් අනුව... එම අදහස් මේ ප්‍රකාශනයේ මුල දී විස්තර වුණා. මා ඔහුට කාරණා පැහැදිලි කළා. මට ඒත්තු ගන්වනු ලැබුවේ මා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට එක් විය යුතු බවයි. වරින් වර ඔහු මට මාක්ස්වාදී පොතපත ගෙනැත් දුන්නා. නිරන්තරයෙන් ම

මට ඒවා කියැවීමට කාලයක් නොතිබුණා යැයි සිතනවා. මා කොමියුනිස්ට් පක්ෂයට එක්විය යුතු ද යන කාරණය සම්බන්ධයෙන් තර්ක කිරීමේ දී අප දෙදෙනා එකිනෙකා දෙසට අපේ අදහස් එල්ල කරගෙන සිටියා. ඔහුගේ අදහස වුණේ නිදහස දිනා ගැනීමෙන් පසු දිළිඳුකම, අසමානාත්මතාව වැනි ගැටලු ජය ගැනීම කොමියුනිස්ට් රාජ්‍යයක් බිහිකිරීමෙන් තොරව කළ නොහැකි බව සහ එම කාර්යය සඳහා අප මාක්ස්වාදීන් පුහුණු කළ යුතු බවයි. නිදහස දිනා ගන්නා තෙක් මතවාදීමය වෙනස්කම් අදාළ කරගත යුතු නැත යන්න මගේ ආකල්පය වුණා. ඇතැම් අවස්ථාවල ලිලිස්ලීම් ගොවිපොළේ දී මා ඔහුව දුටුවා. අවසන් වරට මා ඔහු දුටු අවස්ථාවක පොතපත ලිවීම නිසා ඔහු කාර්යබහුලවයි සිටියේ. ඔහු කරමින් සිටින්නේ මොනවාදැයි ඔහුගෙන් ඇසුවිට කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ භාවිතය සඳහා දේශන සටහන් ලියමින් සිටින බව ඔහු කිව්වා. මා ද ඒවා කියැවීම සුදුසු බවත් ඔහු අදහස් කළා. කෙටුම්පත් වශයෙන් දේශන කිහිපයකුත් තිබුණා. ඒවා ලැබීමෙන් පසු මා ඔහුට කීවේ මේවා සාමාන්‍ය පාඨකයාට සංකීර්ණ වැඩි බවයි.

විනිසුරු: මට ඔහුගේ නම හසු වුණේ නෑ. ඔබ කතා කළා යැයි කියන ඔය පුද්ගලයා කවුද?

මැන්ඩෙලා: ස්වාමීනි! මා ඔබෙන් සමාව අයැදිනවා.

විනිසුරු: ඔබ ඔය සඳහන් කරන පුද්ගලයා කවුද?

මැන්ඩෙලා: ස්වාමීනි! මේක ප්‍රතිපත්තිමය කාරණයක්.

විනිසුරු: නෑ, මං හිතුවේ ඔබ ඔහුගේ නම සඳහන් කළා කියලා...

මැන්ඩෙලා: මම ඔහුගේ නම සඳහන් කළේ නෑ.

විනිසුරු: හොඳයි මැන්ඩෙලා ඉදිරියට යන්න. ඒක එහෙම තිබුණදෙන්.

තරමක නිහැඬියාවකින් පසු...

මැන්ඩෙලා: ස්වාමීනි! මා කියමින් සිටියේ ඒ සටහන් මා කියැවූ පසු මට හැඟී ගිය දේ. එනම් ඒවා සාමාන්‍ය පාඨකයාට සංකීර්ණ වැඩි බව මා ඔහුට කී බවයි. ඒවායේ භාෂාව මෙන්ම කොමියුනිස්ට්වාදී සිද්ධාන්ත ආදියෙන් එය සමන්විත වී තිබීම ඊට හේතුවයි. මාක්ස්වාදයේ සමහර සම්මත දේවල් දෙස උසාවිය අවධානය යොමු කළොත් මගේ තර්කය පැහැදිලි කරගත හැකියි. මා පෙන්වා දුන් කාරණයට ඔහුගේ ප්‍රතිචාරය වුණේ ලේඛකයා විසින් අවධාරණය කිරීමට උත්සාහ දරා ඇති දෙයට හානිදායක බලපෑමක් සිදු නොවන අන්දමින් භාෂාව සරළ කිරීම කළ නොහැකි බවයි. මා ඔහු සමඟ එකඟ වූයේ නෑ. එවිට, මා අදහස් කරන අන්දමින් වඩා සරලව මේ දේශන සටහන් නැවත ලිවීමට හැකිදැයි ඔහු මගෙන් ඇසුවා. ඔහුට උපකාර කිරීමට මා එකඟ වුණා. මා ඒ කර්යය පටන් ගත්තත් එය සම්පූර්ණ කිරීමට හැකි වූයේ නෑ. වඩාත් වැදගත් වෙනත් ප්‍රායෝගික වැඩ කටයුත්තක යෙදීමට මට සිදු වුණා. සම්පූර්ණ නොකළ ඒ අත්පිටපත මේ නඩු විභාගයේ දී දකින තුරු මා යළි දුටුවේ නෑ. R 23 යනුවෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති නඩු භාණ්ඩයේ අත්අකුරු මගේ නොවන බවත් මා අවධාරණය කළ යුතුයි. නිසැකවම එය ලියා ඇත්තේ මේ දේශන පිළියෙල කළ පුද්ගලයා විසින්.

ස්වාමීනි! අපට විදේශ රටවලින් මූල්‍යාධාර ලැබුණු බව දක්වමින් ඉදිරිපත් කර ඇති ඇතැම් ලියකියවිලි ගැන දැන් මා පැහැදිලි කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙනවා. (ඉහත වාක්‍ය පුරාම ශ්‍රව්‍ය බාධා පවතී.) (ශ්‍රව්‍ය බාධා...) අපේ දේශපාලන අරගලයට අවශ්‍ය මූල්‍ය සහය නිරන්තරයෙන්ම ලැබුණේ දේශීය මූල්‍යවලින්. එනම්, අපේ මිනිසුන්

සහ අපේම ආධාරකරුවන් විසින් රැස් කර දුන් අරමුදල්වලින්. විශේෂ ව්‍යාපාරයක් හෝ වැදගත් දේශපාලන කාරණයක් සඳහා බටහිර රටවල සිටින අපට අනුකම්පාවක් දැක්වූ තනි පුද්ගලයන්ගෙන් හා සංවිධානවලින් මූල්‍යමය සහයෝගයක් ලැබුණා. මේ මූල්‍යවලින් ඔබ්බට යා යුතු යැයි අප අදහස් කළේ නෑ.

නමුත්, 1961 දී අම්කොන්තෝව පිහිටුවා ගැනීමෙන් පසුව සහ අරගලය අලුත් මාවතට අවතීර්ණ වූ පසුව පවතින සම්පත් ප්‍රමාණවත් නොවන බව අපට පෙනී ගියා. අරමුදල් හිඟකම නිසා අපේ ක්‍රියාකාරකම් අඩාල වන තත්ත්වයන් ද තිබුණා. මෙහි දී මා දුන් උපදෙසක් වුණේ අපි අප්‍රිකානු රටවලින් අරමුදල් රැස් කළ යුතු බවයි. ඒ සඳහා 1962 ජනවාරියේ දී මා විදේශ ගත වුණා. මෙහි දී මා තවත් යමක් එකතු කළ යුතුයි. මේ සංචාරයේ දී මම අප්‍රිකානු දේශපාලන ව්‍යාපාරවල නායකයන් සමඟත් සාකච්ඡා කළා. එහි දී මට පෙනී ගිය කාරණයක් තමයි, ඒ සෑම තනි පුද්ගලයකු ගත්තත්, තවමත් නිදහස දිනා නොගත් රටවල එම පුද්ගලයන්ට සමාජවාදී රටවලින් වගේම බටහිර රටවලින් සෑම ආකාරයකම සහයෝගය ලැබෙන බවයි. මූල්‍යමය සහය ද ඊට අයත්. මෙහි දී මා සොයාගත් තවත් දෙයක් තමයි, කොමියුනිස්ට් නොවන ඉතා ප්‍රකට අප්‍රිකානු රටවලට මෙන්ම කොමියුනිස්ට් විරෝධී රටවලටත් එක හා සමාන සහයක් ලැබෙන බව.

ආපසු රට බලා පැමිණීමෙන් අනතුරුව මම ANC යට තදින්ම නිර්දේශ කළේ, අප අප්‍රිකානු සහ බටහිර රටවල් මත සීමා නොවී සමාජවාදී රටවල සහය ඇතිව අරමුදල් තරකර ගැනීම සඳහා නියෝජිත පිරිසක් පිටත් කළ යුතු බවයි. එය හදිසි අවශ්‍යතාවක් ලෙස අප දුටුවා. මා මේ බව කීවේ එවැනි දූත පිරිසක් යැවූ බවට මා වැරදිකරුවකු කිරීමෙන් පසුවයි. රාජ්‍ය නඩු විභාගයේ දී මා තේරුම් ගත්පරිදි සහ 'X' ලබා දුන් සාක්ෂියේදීත් අම්කොන්තෝව

ආහාසය ලැබුවේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂයෙන් බවත්, එය අනුකම්පාව ලබා ගැනීම සඳහා මවා ගත් කාරණා මත ක්‍රියා කර ඇති බවත්, නිදහස දිනා ගැනීම සඳහා අරගල කිරීමට අප්‍රිකානු ජනයා යුද හමුදාවක් බවට පත් කිරීමට බඳවා ගැනීමටත් වඩා ඔවුන් කොමියුනිස්ට් රාජ්‍යයක් සඳහා වන අරගලයකට යොමු කළ බවත් සඳහන් වුණා. නමුත්, මේ කිසිවක් සත්‍ය නොවෙයි. මේ අදහස් මුළුමනින්ම විකාර සහගතයි. අමකොන්තෝව බිහිකරනු ලැබුවේ නිදහස උදෙසා අප්‍රිකානුවන් ගෙන ගිය අරගලය පෙරට ගෙන යාමටයි. කොමියුනිස්ට්වාදීන් සහ වෙනත් අය ව්‍යාපාරයට සහය දැක්වූවා. අප අපේක්ෂා කළේ ප්‍රජාව අතරින් තවත් අංශ අපත් සමඟ සම්බන්ධ වනු ඇති බව පමණයි.

රජයේ අභිචෝදකවරයා භාවිත කළේ “කියන අන්දමේ දුෂ්කර තත්ත්වයන්” යනුවෙන් වුණත් අපේ අරගලය සැබෑ දුෂ්කරතාවන්ට එරෙහිව මිස මවා ගත් දේවලට එරෙහිව නොවෙයි. ස්වාමිනි, මූලික වශයෙන්ම අප අරගල කළේ දකුණු අප්‍රිකාවේ, අප්‍රිකානුවන්ගේ ජීවිත පිළිබඳ මුද්‍රාවක් බඳු වූ කාරණා දෙකකට එරෙහිවයි. අහෝසි කළ යුතු යැයි අප දකින ව්‍යවස්ථාව විසින්මත් ඒවා පිළිගෙන තිබුණා. මේ අංග දෙක දේපොළ සහ හීන වූ මානව ගරුත්වයයි. මේ දේවල් ගැන ඉගැන්වීමට කොමියුනිස්ට්වාදීන් හෝ ඔය කියන අන්දමේ කලබලකාරයන් අපට අවශ්‍ය කරන්නේ නෑ.

දකුණු අප්‍රිකාව, අප්‍රිකාවේ පොහොසත්ම රාජ්‍යයයි. එමෙන්ම එය ලෝකයෙන්ම ධනවත් රාජ්‍යයන් අතරින් ද එකක් විය හැකියි. නමුත්, එය අතිශයින් වෙනස්කම් සහිත වූ දේශයක්. (ශ්‍රව්‍ය බාධා) සුදු ජාතිකයන් ලොව ඉහළම මට්ටමේ ජීවන තත්ත්වයන් භුක්ති විදින අතර, අප්‍රිකානුවන් ජීවත් වන්නේ දුගී බවේ සහ කාලකණ්ණිකමේ ගිලිගෙනයි. 40%ක් වූ අප්‍රිකානුවන් අපේක්ෂාභංගත්වයෙන් පිරි ඉතිරි ජීවත් වෙනවා. සමහර ප්‍රශ්න ලෙස නියඟය,

පස සෝදා යාම සහ අවභාවිතය නිසා භූමිය නිසියාකාර භාවිතයට නොහැකි වීම උද්ගත වෙලා, ජනගහනයෙන් 30%ක් සුදු ජාතිකයන්ට අයත් ගොවිපොළවල නිසි පහසුකම් පවා නැතිව සේවයේ යෙදෙන කම්කරුවන්, කුලී බදුකරුවන් සහ බලෙන් පදිංචි වූවන්. ඔවුන් හරියට මධ්‍යතන යුගයේ විසුවන් බඳුයි. ඉතිරි 30% සුදු ප්‍රමිතීන්ට අනුව වඩා උසස්, දියුණු ආර්ථිකයක් සහිත හා සමාජ වර්ධනයක් ඇති නගරබදව ජීවත් වෙනවා. මේ කණ්ඩායමට අයත් බොහෝ අප්‍රිකානුවන් වුණත් අඩු ආදායමක් ලබන සහ ජීවන වියදම ඉහළ අයයි.

වැඩිම ගෙවීමක් ලබන සහ වඩාත්ම සමෘද්ධිමත් නාගරික අප්‍රිකානු ජීවිතය ඇත්තේ ජොහැන්නස්බර්ග් නගරයේයි. තවමත් ඔවුන්ගේ සැබෑ තත්ත්වය අතිශයින් භයානකයි. අලුත්ම සංඛ්‍යාලේඛන වශයෙන් ඇත්තේ 1964 මාර්තු 25 දිනැතිව ජොහැන්නස්බර්ග්හි යුරෝපා නොවන කටයුතු පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුවේ කළමනාකරු වන කාර් මහතා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරුයි. කාර් මහතාගේ දෙපාර්තමේන්තුවට අනුව, ජොහැන්නස්බර්ග්හි සාමාන්‍ය අප්‍රිකානු පවුලක දුගී බව මැඩීමේ රේඛාවට අනුව එය R.42.84ක්. ඔහු පෙන්වා දෙන පරිදි සාමාන්‍ය මාසික වේතනය R. 32.24ක්. ජොහැන්නස්බර්ග්හි සිටින සියලුම අප්‍රිකානු පවුල් අතරින් 46% ක් වන ඔවුන් ජීවත් වීමට සරිලන ආදායමක්, නොලබන බව මෙයින් පැහැදිලියි.

දිළිඳුකම අතින් අතට ගියේ මන්දපෝෂණය සහ ලෙඩ රෝගත් සමඟයි. මන්දපෝෂණය සහ උගතතා රෝගී තත්ත්ව වාර්තා වීම අප්‍රිකානුවන් අතර ඉතා ඉහළයි. ක්ෂයරෝගය, පෙලග්‍රාව, මන්දපෝෂණය නිසා ඇතිවන අනෙකුත් රෝග ආදී රෝග අප්‍රිකානුවන්ගේ සෞඛ්‍ය පිරිහීමටත්, මරණයටත් හේතු වෙලා. අප්‍රිකාව ලොව වැඩිම බිලිඳු මරණ සංඛ්‍යාවක් වාර්තා වන රටක්. ප්‍රිටෝරියාහි සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරියාට

අනුව, දිනක දී ක්ෂය රෝගය නිසා සිදුවන මරණ සංඛ්‍යාව 40ක් පමණ වේ යැයි ගණන් බලා තිබෙනවා. 1961 දී සියලු අප්‍රිකානුවන් අතරින් අලුත් ක්ෂය රෝගීන් 58,491 දෙනෙක් වාර්තා වුණා. ස්වාමිනි! මේ ලෙඩ රෝග නිසා කායික සෞඛ්‍ය පමණක් නෙවෙයි මානසික සෞඛ්‍යයත් පිරිහෙනවා. මෙහි ද්විතීයික ප්‍රතිඵලය වන්නේ එය සමස්ත සමාජයටම සහ අප්‍රිකානුවන්ගේ කාර්යය ප්‍රමිතියට බලපාන කාරණයක් බවට පත් වීමයි.

කෙසේ වෙතත්, අප්‍රිකානුවන්ගේ පැමිණිල්ල තමන් දුප්පත් බව සහ සුදු මිනිසුන් පොහොසත් බවම නෙවෙයි. නමුත්, සුදු ජාතිකයන් විසින්ම පනවන ලද නීති-රීති මගින් තවදුරටත් මේ තත්ත්වය රැක ගනිමින් ඉදිරියට ගෙන යාම ගැනයි.

දිළිඳුකම බිඳ දැමීම සඳහා මාර්ග දෙකක් තියෙනවා. පළමුවැන්න විධිමත් අධ්‍යාපනයයි. දෙවැන්න ශ්‍රමිකයන් තමන්ගේ කාර්යය පිළිබඳ, මනා නිපුණත්වයක් ඇති කරගෙන වැඩි වැටුප් ලැබිය හැකි තත්ත්වයට පත් වීමයි. මේ මාර්ග දෙකම අප්‍රිකානුවන් සම්බන්ධයෙන් අවහිර කිරීමට නෛතිකව ක්‍රියා කර තිබෙනවා.

අප්‍රිකානුවන්ගේ අධ්‍යාපනය ලැබීම සඳහා වන වැයම වත්මන් ආණ්ඩුව විසින් නිරන්තරයෙන් අවහිර කිරීම ගැන මතකයේ තබා ගන්නා හැටියට මම උසාවියෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. බලයට පත් වූ පසු ඔවුන් මුලදීම ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ගයක් වූයේ අප්‍රිකානු පාසල් සඳහා ලබා දුන් පෝෂණ සහනාධාරය නතර කිරීමයි. බොහෝ අප්‍රිකානු ළමුන් තමන්ගේ ආහාර අවශ්‍යතාව පිරිමසා ගත්තේ මේ සහනාධාරයෙන්. ඒ නිසා මෙය සාහසික ක්‍රියාවක්.

අනිවාර්ය අධ්‍යාපන පහසුකම සෑම සුදු ළමයකුටම සැලසී තිබෙනවා. ඔවුන් දුප්පත් වූණත් පොහොසත් වූණත් ඒ වෙනුවෙන් දෙමවුපියන්ට බරක් පැටවෙන්නේ නෑ. නමුත් අප්‍රිකානු ළමයින්ට ඊට සමාන පහසුකම් සැලසී නෑ. සමහරුන්ට පමණක් ඒ සහනය ලැබුණා. කෙසේ වෙතත්, අප්‍රිකානු ළමයින්ට තම පාසල්වලට සුදු ළමයින්ට වඩා මුදල් ගෙවීමට සිදු වුණා. වාර්ගික සම්බන්ධතා පිළිබඳ දකුණු අප්‍රිකා ආයතනයේ සංඛ්‍යාලේඛන 1963 එම වාර්තයේ පළ වී තිබුණා. වයස අවුරුදු 7-14 අතර අප්‍රිකානු ළමයින්ගෙන් අඩුම තරමින් 40%ක් පාසල් යන්නේ නෑ. සුදු ළමයින් හා සසඳන කල එය බරපතල වෙනසක්. 1960-61 වකවානුවේ රජයේ ආධාර ලබන පාසල්වල අප්‍රිකානු සිසුන් සඳහා ඒකපුද්ගල රාජ්‍ය වියදම (කිසිවකු කහින ශබ්දයක්) R. 12.46ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර තිබුණා. එම වකවානුවේදීම කේප් පළාතේ සුදු ළමයින්ට අදාළව එම ඒකපුද්ගල වියදම (මා සතුව ඇත්තේ එම

පළාතේ සංඛ්‍යා දත්ත පමණයි) R. 144.57ක්. මා සතුව සංඛ්‍යාලේඛන නැතත්, එක් සුදු ලමයකු වෙනුවෙන් රජය R 144.57ක් වැය කරන පවුල්වල ලමයින් එක් ලමයකු සඳහා R 12.46ක් වෙන්වන පවුල්වල ලමයින්ට වඩා ධනවත් පවුල් පරිසරයක් ඇති අය බව දෙගිටියාවකින් තොරව ප්‍රකාශ කරන්න පුළුවනි.

අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මකභාවය ද වෙනස්. බන්ටු අධ්‍යාපන වාර්තයට අනුව, 1962 වර්ෂයේ දී මුළු දකුණු අප්‍රිකාවෙන්ම කනිෂ්ඨ සහතික පත්‍ර විභාගය සමත් වී ඇත්තේ 5660 දෙනෙක් පමණයි. අදාළ වර්ෂයේ දී ගණිතය සමත් වී ඇත්තේ 362 දෙනෙකු පමණයි. මෙයින් පිලිබිඹු වන්නේ බන්ටු අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තියයි. බන්ටු අධ්‍යාපන පනත පිලිබඳ විවාදයට එක් වෙමින් 1953 දී එවක ස්වදේශ කටයුතු ඇමැතිවරයා වූ වත්මන් අග්‍රාමාත්‍යවරයා පැවසූ දේ මා උපුටා දක්වනවා “ස්වදේශීය අධ්‍යාපනයේ පාලනය මා වෙත පැවරී තිබිය දී එය ප්‍රතිසංස්කරණයන්ට ලක් කිරීමට මා සූදානම්. ස්වදේශිකයන්ට ලබා වියේ පටන්ම උගන්වනු ලබන්නේ යුරෝපීයයන් සමඟ සැසඳීමේ දී ඔවුන් අසමාන ලෙස සැලකීමට ලක්වන බවයි. මේ අසමානත්වය ගැන කල්පනා කරන පිරිස ස්වදේශිකයන් වෙනුවෙන් සිටින යෝග්‍ය ගුරුවරුන් නොවෙයි. මගේ දෙපාර්තමේන්තුව (ශ්‍රවණ බාධා) ස්වදේශික අධ්‍යාපනය පාලනය කරනුයේ ස්වදේශිකයින් විසින් සම්පූර්ණ කළ යුතු උසස් අධ්‍යාපන මට්ටම පිලිබඳ අවබෝධයකින් යුතුවයි. කෙනෙකුට සිය ජීවිතයේ දී, තමන් ලැබූ දැනුම භාවිතයට ගැනීම සඳහා මේ අනුව අවස්ථාව සැලසෙනවා...” උපුටා ගැනීම අවසන්.

අප්‍රිකානුවන් සම්බන්ධ තවත් ප්‍රධාන ආර්ථික විශේෂතාවක් වන්නේ කර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සුදු කළු බෙදුම් රේඛාව අනුව හොඳම ගෙවීම්, කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ හොඳම රැකියා ආදිය වෙන් වන්නේ සුදු ජාතිකයන්ට පමණයි. තවදුරටත්

කීවොත් (ශ්‍රවණ බාධා) නිපුණතාවන්ගෙන් තොර හා අර්ධ නිපුණතා සහිත ශ්‍රමිකයන්ට වෘත්තීය සමිති පිහිටුවීමට අයිතිවාසිකමක් නෑ. කාර්මික සාමදාන කිරීමේ පනත මඟින්ම එය වළක්වා තිබෙනවා. එහි තේරුම අප්‍රිකානුවන් විසින් සිදු කරන වැඩවර්ජන නීති විරෝධී බවයි. හොඳ වැටුප් ලබන සුදු ශ්‍රමිකයන්ට එයට අවසර තිබුණත් අප්‍රිකානුවන්ට ඒ සඳහා සාමූහිකව කේවල් කිරීමටවත් ඉඩ ලැබුණේ නෑ. අප්‍රිකානු ශ්‍රමිකයන් සම්බන්ධයෙන් දකුණු අප්‍රිකානු ආණ්ඩුවල මේ වෙනස්ව සැලකීමේ පිළිවෙත ක්‍රියාවට නැංවුණේ ශිෂ්ටසම්පන්න කම්කරු ප්‍රතිපත්තියට අනුවයි. එතරම් දැනුමක් අවශ්‍ය නැති රජයේ රැකියා ලැබුණේ කර්මික ක්ෂේත්‍රයේ රැකියා සඳහා වර්ගීකරණයට හසු නොවූ සුදු ශ්‍රමිකයන්ටයි. ඔවුන්ගේ වේතන ද ඉහළයි. එය කාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ සාමාන්‍ය අප්‍රිකානු සේවකයකුගේ වේතනයටත් වඩා බොහෝ වැඩියි.

ආණ්ඩුව මේවා විවේචනය කරන අයට පිළිතුරු දෙන්නේ සෙසු අප්‍රිකානු රටවල ජනයාට වඩා දකුණු අප්‍රිකානුවන් ආර්ථිකව උසස් මට්ටමක සිටින බව කියමිනුයි. මේ ප්‍රකාශය සත්‍යයක්දැයි මා දන්නේ නෑ. ඒ රටවල ජීවන වියදම් දර්ශක සමඟ සැසඳීමකින් තොරව ඒ ගැන යමක් කිව නොහැකියි. නමුත්, එය සත්‍යයක් වුණත් අප්‍රිකානුවන් සම්බන්ධයෙන් සලකා බලනවිට එය අදාළ වන්නේ නෑ. අපේ, පැමිණිල්ල සෙසු අප්‍රිකානු රටවල ජනයා සමඟ සසඳන විට අපි දුප්පත් කියන එක නොවෙයි, අපේම රටේ සුදු මිනිසුන් සමඟ සසඳන විට අපි දුප්පත් කියන එකයි. මේ අසමානතාව පිරවීම නීතිය විසින්ම අපට වළක්වා තිබෙනවා.

අප්‍රිකානුවන් අත්විඳින මානව ගරුත්වය අහිමි වීම පිලිබඳ කාරණය සුදු ආධිපත්‍යවාදයේ ඍජු ප්‍රතිඵලයක්. සුදු ආධිපත්‍ය මඟින් පිලිබිඹු කෙරෙන්නේ කළු ජාතිකයන් නිවයන් බවයි. ව්‍යවස්ථාව නිර්මාණය වී ඇත්තේත් මේ සුදු

ආධිපත්‍යය රැක ගැනීම වෙනුවෙනුයි. දකුණු අප්‍රිකාවේ මේ පහත් කටයුත්ත අවිකල්පයෙන් යුතු අප්‍රිකානුවන් ද ඉටු කරනවා.

යම් දෙයක් රැගෙන යාමට හෝ අවට පිරිසිදු කිරීමට අවශ්‍ය වූ විට සුදු මිනිසා හාත්පස බලන්නේ අප්‍රිකානුවකු සොයා ගැනීමටයි. අප්‍රිකානුවා තමා යටතේ සේවය කළත් නැතත් එය ඔහු විසින් ඉටු කළ යුතු කාර්යයක් බව සුදු මිනිසාගේ හැඟීමයි. මේ විදිහේ ආකල්ප නිසා සුදු මිනිසා විසින් කළ මිනිසාට සලකන්නේ ඔහු වෙනත් වර්ගයකට අයත් සත්ත්වයකු සේ සිතාගෙනයි. අප ද තමාගේම පවුලක් ඇති මිනිසුන් බවටත්, අපට ද හැඟීම් ඇති බවටත් සුදු මිනිසාට මෙන්ම අපට ද ආදරයෙන් බැඳීමට අවශ්‍ය බවත්, සුදු මිනිසා තමාගේ බිරිඳ සහ දරුවන් සමඟ ගත කරන්නාක් මෙන් අප ද අපේ අඹු-දරුවන් සමඟ ගත කිරීමට කැමැති බවත්, අපට ද මුදල් ඉපැයීමට අවශ්‍ය බවත්, අපේ දරු පවුල නඩත්තු කිරීමට... ඔවුන්ට කෑම, ඇඳුම් පැලඳුම් ලබා දීමට සහ දරුවන් පාසල් යැවීමට තරම් ප්‍රමාණවත් මුදලක් අප ද උපයාගත යුතු බවත් සුදු මිනිසා කල්පනා කරන්නේ නෑ. නිවසක මෙහෙකාරකමේ යෙදී සිටින කොලුවකුට හෝ ගෙවත්තේ වැඩ කරන කොලුවකුට හෝ කම්කරුවකුට හෝ කිසි දවසක මේ ගැන බලාපොරොත්තුවක් ඇති කරගත හැකි ද?

දකුණු අප්‍රිකාවේ නීති පද්ධතිය යටතේ අප්‍රිකානුවන් වෙනුවෙන් සම්මත කර ඇති නීති-රීති ඉතාමත් වෛරී සහගතයි. අප්‍රිකානුවකු ඕනෑම විටෙක සෝදිසි කිරීමට පොලීසියට බලය තිබෙනවා. තමන්ගේ අවසර පත්‍රය සම්බන්ධයෙන් කිසියම් අවස්ථාවක පොලීසියත් සමඟ ගැටීමට ලක් නොවූ එකම අප්‍රිකානු පිරිමියෙකු හෝ සිටීමට නොහැකි බව මගේ විශ්වාසයයි. අවසරපත් පිළිබඳ නීතිය යටතේ සෑම වසරකදීම අප්‍රිකානුවන් සිය ගණනක්, දහස් ගණනක් සිරගත කිරීම් සිදු වෙනවා. මීටත්

වඩා කනගාටුදායක කාරණය තමයි, මේ නීතිය යටතේ සැමියාටත් බිරියටත් වෙන්ව ජීවත් වීමට පවා සිදු වීම. එය පවුල් ජීවිතය කඩා දැමීමට හේතුවක් වෙනවා.

දිළිඳුකම සහ පවුල් ජීවිතය බිඳ වැටීම ද්විතීයික බලපෑම්. ළමයි නගර විදිවලට වැටිලා අයාලේ යනවා. මොකද ඔවුන්ට යාමට ඉස්කෝල නෑ, නැත්නම් ඉස්කෝලෙ යන්න සල්ලි නෑ. ඒත් නැත්නම් ඔවුන්ව ඉස්කෝලෙ යවන්න ගෙවල්වල දෙමවුපියෝ නෑ. මොකද අම්මයි - තාත්තයි දෙන්නම ඉන්න පවුල්වල වුණත් පවුල නඩත්තු කිරීමට දෙදෙනාම රැකියාවලට යනවා. මේ තත්ත්වය සභාවාරාත්මක පරිහාණියකට හේතුවක් වෙනවා. අසම්මත දේවල් වැඩි වීමටත්, දේශපාලන වශයෙන් පමණක් නොවෙයි සෑම තැනම ප්‍රචණ්ඩත්වය වර්ධනය වීමටත් හේතු වෙනවා. නගරයේ ජීවිතය අනතුරුදායකයි. කිසිවකු විසින් තවත් කිසිවකුට අඩන්තේට්ටම් නොකළ එකම දවසක්වත් ඇතැයි කියන්න බෑ. ප්‍රචණ්ඩත්වය නගරයේ සිට සුදු මිනිසුන් ජීවත්වන ප්‍රදේශ දක්වාත් ගමන් කර තිබෙනවා. ඇදිරි වැටුණු පසුව තනිවම විදිවල ඇවිදීමට මිනිස්සු බිය වෙනවා. ගෙවල් බිඳීම්, මංකොල්ල කෑම් වැඩි වෙමින් තිබෙනවා. එවැනි වැරැදි සඳහා මරණ දඬුවම බලපැවැත්වුණත් මේ දේවල් සිදු වෙනවා. මරණ දඬුවම එයට පිළියමක් වී ඇතැයි පෙනෙන්නේ නෑ. ඒකට ප්‍රතිකාරය අප්‍රිකානුවන් මත බලෙන් පටවා ඇති පහත් ජීවන තත්ත්වය වෙනස් කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සාධාරණ දුක්ගැනවිලිවලට සවන් දීමයි. අප්‍රිකානුවන්ට ජීවත් වීමට සරිලන චේතනයක් ගෙවිය යුතුයි. අප්‍රිකානුවන්ට තමන්ට හැකියාවක් ඇති වැඩක යෙදීමට ඉඩ දිය යුතුයි. ඔවුන්ට හැකියාවක් ඇතැයි ආණ්ඩුව තීරණය කරන දේ නොවෙයි, ඔවුන්ට පුළුවන් දෙයක්. අප ජීවත් වන ප්‍රදේශයේ වැඩ කිරීමට අපට ඉඩ තිබිය යුතුයි. එසේ නැතිව වෙනත් තැන්වල නොවෙයි, මොකද අප. ඉපදුණේ එහි

මිසක් තැන් තැන්වල නෙවෙයි. අප ජීවත් විය යුත්තේ කුලී නිවාසවල නෙවෙයි. අපට අපේ කියා කිව නොහැකි ගෙවල්වල නොව, අපේම ගෙවල්වල ජීවත් වීමට අවශ්‍යයි. අපට සාමාන්‍ය ජනගහනයෙන් කොටසක් වීමටත් අවශ්‍යයි.

රැකියාවක් කරන අප්‍රිකානුවන්ට වුණත් තමන්ගේ අඹු-දරුවන් සමඟ ජීවත් වීමට අවශ්‍ය බව තේරුම්ගත යුතුයි. ඔවුන් බලහත්කාරයෙන් අස්වාභාවික පිරිමි නේවාසිකාගාරවලට කොටු නොකළ යුතුයි. අපේ කාන්තාවන්ට ඔවුන්ගේ ස්වාමිපුරුෂයන් සමඟ ජීවත් වීමට ඉඩ තිබිය යුතුයි. එසේ නැතිව ඔවුන්ට වැන්දඹුවන් ලෙස ගත කිරීමට අවශ්‍ය නෑ. රාත්‍රී 11.00න් පසුවත් ගෙවල්වලින් පිටතට යාමේ හැකියාව අපට තිබිය යුතුයි. පුංචි ළමයින් මෙන් අප අපේ කාමරවලට කොටු කර තැබීම අනවශ්‍යයි. අපේම රටේ ඕනෑම තැනක ඇවිදීමටත්, අපට ඕනෑ තැනක රැකියාවක් කිරීමටත් ඉඩ තිබිය යුතුයි. අප වැඩ කළ යුත්තේ කම්කරු කාර්යාංශය අපට කියන තැනක නෙවෙයි. දකුණු අප්‍රිකාවේ සෑම දෙයකටම හවුල් වීමට අපට අවශ්‍යයි. ආරක්ෂාව වගේම සමාජ අයිතියත් අපට තිබිය යුතුයි.

ස්වාමීනි! මේ සියල්ලටත් ඉහළින් සමාන දේශපාලන අයිතිවාසිකම් අපට අවශ්‍යයි. මක්නිසාද යත්, ඒ අයිතිවාසිකම් නොමැතිව අපේ නොහැකියාවන් සදහටම එලෙසම තිබෙයි. මේ වචන මේ රටේ ඉන්න සුදු මිනිස්සුන්ට ඇසෙනවා ඇත්තේ විප්ලවීය ස්වරයකින් බව මා දන්නවා.. මොකද බහුතර ඡන්ද දායකයන් වනු ඇත්තේ අප්‍රිකානුවන්. සුදු මිනිසුන් තුළ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැන බිය ඇති කරන්නේ මේ කාරණයයි.

නමුත්, සියලු දෙනාටම නිදහසත්, වර්ගික සමගියත් සහතික කිරීමේ එකම විසඳුම ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී ඒ මාවත අවුරා සිට ගැනීමට මේ බියට ඉඩ නොදිය යුතුයි. දේශපාලන අයිතීන් ලබා දීම වාර්ගික ආධිපත්‍යයකට හේතු වේය

යන්න ඇත්තක් නෙවෙයි. දේශපාලන බෙදීම වර්ණය මත පදනම් වී තිබීම මුළුමනින්ම කෘත්‍රිමයි. මේ නිසා එය නොපෙනී ගිය පසුවත් එක් වර්ණයක කණ්ඩායම අනෙක් වර්ණය ඇති කණ්ඩායම පාලනය කරයි. නමුත් ANC ය අඩසියවසක් තිස්සේ අරගල කළේ වර්ගවාදයට එරෙහිවයි. එය ජයග්‍රහණය කළ දිනෙකත් ඒ ප්‍රතිපත්තියේ වෙනසක් සිදු වන්නේ නෑ. මේ සඳහා තමයි ANC ය සටන් කරන්නේ. අපේ අරගලය සැබෑවටම ජාතික අරගලයක්. එය අප්‍රිකානු ජනයාගේ අරගලයයි. එය ආභාසය ලැබුවේ අපේම වේදනාවන් සහ අපේම අත්දැකීම්වලින්. එය ජීවත් වීමේ අයිතිය සඳහා වන අරගලයක්. (කිසිවකු කහින ගබ්දයක්) මගේ ජීවිත කාලය තුළ, මා මගේ ජීවිතය කැප කළේ අප්‍රිකානු ජනයාගේ මේ අරගලය වෙනුවෙනුයි. මම සුදු ආධිපත්‍යයට විරුද්ධයි. එසේම මම කළු ආධිපත්‍යයටත් විරුද්ධයි. මගේ පරමාදර්ශය වනු ඇත්තේ සියලු දෙනාට සමඟියෙන් එකට ජීවත් විය හැකි සම අවස්ථා ලැබෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී, නිදහස් සමජයක්; මා ජීවත් වීමට අපේක්ෂා කරන්නේ මේ පරමාදර්ශය වෙනුවෙන්. එය සැබෑ වනු දැකීමට මා කැමැතියි. නමුත්, ස්වාමීනි! අවශ්‍යතාවක් තිබෙනවා නම් ඒ පරමාදර්ශය සැබෑ කර ගැනීම වෙනුවෙන් මියයාමට වුවත් මා සූදානම්!

පරිවර්තනය - ධම්මික සෙනෙවිරත්න විදෙස් දේශපාලන විශේෂාංග ලේඛකයෙකි.

විදෙස් කවිය

දූපතේ දී

සිමෙන්ති අළු පොළොවයි, බිත්තියි
සිමෙන්ති අළු දවසුයි
සිමෙන්ති අළු කාලයයි
මුහුදු රළ බිඳෙනවා සේ,
වැස්ස වැටෙනවා සේ
සුළු හමනවා සේ
අළු පාට කෙදිරියයි.

වෙන් කළ පැවැත්මකි
අගුළු ලා ඇතැයි දැන ගන්නට,
ගල් ගැහුණු කාලයේ
මරණීය හීතල දිය දහරේ
සිරකොට ඇතැයි දැන ගන්නට,
අවැසි නැත බලන්නට
දොරවල් හෝ කවුළු දෙස

මොර දෙමින් කඩිනමින්
වැස්ස පැමිණියා
දූපත පුරා දුවමින්
ඇත සිට මුමුණමින්
පියස්ස මත බෙර වයමින්
බර අඩි තබා ඉක්බිති
බොඳ වී ඇතට ඇදුණා

බෙර වයමින් පැමිණ
ඇතට පෙළපාළියෙන් ගිය
වැස්සෙන් බේරෙන්නට

ඔවුන් ගාටමින් ආවා ගල් කොරියේ සිට
සුදු දූලි වැකුණු පා
දුබල ලෙස ගසන විට
ඇතැමෙක් හිතුවා වැරදියට

ඉරිසියාව නොවෙයි
නොවෙයි නොඉවසිල්ලත්
දැනුණේ කලවම් හැඟීමක්
ඇතට වී නිසොල්මනේ
දූපතේ නිදහස් අවකාශයේ
සුසංයමයෙන් සිහින දකිනා
ෆර් කුරු ගැන

සෙනසුරාදා මද්දහනවල
අප එම්බාම් වුණා කාලයෙන්
වීදුරුවක් යට වස්ප වූ
නිදර්ශක සලබයන් වාගේ
ඉර මද්දහනේ
අප බලා සිටියා නිසොල්මනේ

අමුත්තන් හමුවන වෙලාව
සියලු විය හැකියාවන් අතුරුදහන් වුණේ
පොතක් එකවිට වැහෙනවා වාගෙයි
ශුන්‍ය හෝරාව ඉක්ම ගිය පසු
තවත් සතියක් බලා ඉන්න ඕනෑ,
අප දැන ගත්තා.

- ඩෙනිස් බෲටස්

රොබෙන් දූපතේ ගල් කැඩූ කවියා ඩෙනිස් බෲට්ස්

දකුණු අප්‍රිකාවේ වර්ණභේදවාදී රජය විසින් නෙල්සන් මැන්ඩෙලා මෙන්ම තවත් දස දහස් ගණන් දකුණු අප්‍රිකානුවන් සිරකොට තබන ලද බන්ධනාගාරය හා එළිමහන් සිර කඳවුර පිහිටි රොබෙන් දූපත, කලින් පිටුවේ දැක්වෙන පද්‍ය නිර්මාණයට නිමිත්ත වී ඇත. ඩෙනිස් බෲට්ස් (ඩෙනිස් වින්සන්ට් බෲට්ස් 1924.11.28 - 2009.12.26) කවියා ද මැන්ඩෙලාගේ සිරකුටියට යාබද කුටියෙහි කලක් සිරගතව සිටියේය.

ඉංග්‍රීසි හා අග්‍රිකාන භාෂා ගුරුවරයකු ලෙස සේවය කරමින් සිටිය දී වර්ණභේදවාදයට එරෙහි මත පළ කිරීම නිසා 1948 දී ඔහු සේවයෙන් තෙරපන ලදී. එහෙත්, ඔහු වර්ණභේදවාදයට එරෙහි සිය උද්ඝෝෂණ නතර නොකළේය. ජාත්‍යන්තර ඔලිම්පික් කමිටුව විසින් 1964 දී දකුණු අප්‍රිකාවට ඔලිම්පික් ක්‍රීඩා තහනම පනවන තෙක්ම ඒ සඳහා ගෙන ගිය උද්ඝෝෂණයේ පුරෝගාමියා වූයේ ඩෙනිස් බෲට්ස් කවියාය. සිය හුදෙකලා ප්‍රයත්නය ජාත්‍යන්තර උද්ඝෝෂණයක් දක්වා වර්ධනය කිරීමට ඔහු සමත් විය. දකුණු අප්‍රිකාවට

එරෙහිව ඔලිම්පික් ක්‍රීඩා තහනම ප්‍රකාශයට පත්වන විට ඩෙනිස් බෲට්ස් රොබෙන් දූපතේ ගල් කොරියෙහි ගල් කඩමින් සිටි බව කියැවේ.

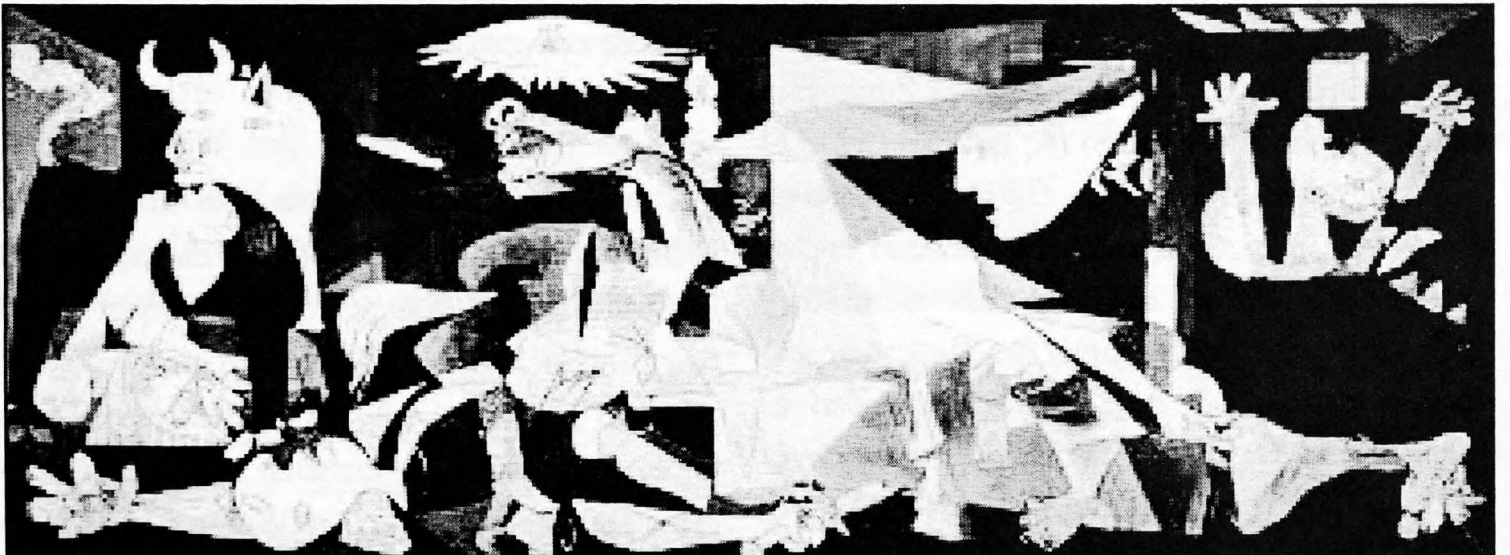
දකුණු අප්‍රිකානු රජය විසින් 1960 දී ඔහු අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද්දේ පවුලේ සාමාජිකයන් හැර දෙදෙනකුට වැඩි පිරිසක් සමග සිටීම තහනම් කරමින් පනවා තිබුණු නියෝගය ඔහු කඩකොට තිබුණු බැවිනි. අත්අඩංගුවට පත් වූ අවස්ථාවෙහි ඔහු සිටියේ ස්විස් ජාතික මාධ්‍ය සගයකු හා තවත් දෙදෙනකු සමගය. සිය ලිපි ලේඛන හෝ කාව්‍ය නිර්මාණ දකුණු අප්‍රිකාව තුළ පළ කිරීම තහනම් කරමින් ඔහුට පනවා තිබුණු නියෝගය අහෝසි වූයේ 1990 දීය.

බරපතළ වැඩ ඇතිව දහඅට මසක් සිර දඬුවම් නියම වූ බෲට්ස් සිරගෙදරින් මොසැම්බික් රාජ්‍යයට පලා ගිය ද, එහි පෘතුගීසි පොලීසිය විසින් අත්අඩංගුවට ගෙන ඔහු යළි දකුණු අප්‍රිකාවට භාර දෙන ලදී. වසර පහකට නිවාස අඩස්සි ගත කරන ලදුව ඔහුට බ්‍රිතාන්‍යයට රහසිගතව යා ගත හැකි වූයේ නැවත දකුණු අප්‍රිකාවට නොඑන ප්‍රතිඥාව

දකුණු අප්‍රිකානු පොලිසියට ලබා දීමෙන් අනතුරුවය. එහි දී ද ඔහු සිය වර්ණභේද විරෝධී අරගලය නොකඩවා ගෙන යමින්, විමබ්ලේඩන් ටෙනිස් ශූරතා තරගාවලියට දකුණු අප්‍රිකාව සහභාගි වීමට එරෙහිව උද්ඝෝෂණ ගෙන ගියේය. බ්‍රිතාන්‍ය රජයේ නොරිස්සුම දුටු ඔහු හොර රහසේම අමෙරිකා එක්සත් ජනපදයට ගොස් භාෂා ශූරවරයකු ලෙස එහි නෝර්ත් වෙස්ටර්න් හා පීටර්ස්බර්ග් යන විශ්වවිද්‍යාලවල සේවය කළේය. නීති විරෝධීව පලා ආ දකුණු අප්‍රිකානු පුරවැසියකු ලෙස ඔහු යළි දකුණු අප්‍රිකාවට භාර දීමට අමෙරිකා එක්සත් ජනපද රජය උත්සාහ ගත්ත ද, දකුණු අප්‍රිකාවට පය තැබීමෙන් සිය ජීවිතය අවදානමට ලක්වන බව පෙන්වා දුන් බෲටස්ට් එරට නීත්‍යානුකූල වාසයට අවසර ලැබිණි.

වර්ණභේදවාදයෙන් මිදුණු නිදහස් දකුණු අප්‍රිකාව, නැවත ධනවාදී අර්ථ ක්‍රමයෙහි වහලකු වීම බෲටස්ට්ගේ නිර්දය විවේචනයට ලක් විය. වර්ණභේදවාදය තුරන් වුව ද, වාර්ගික ආකල්ප තුරන් වී නැතැයි ඔහු පෙන්වා දුන්නේය. ඔහු එම තත්ත්වයන්ට සිය විරෝධය කියා පෑවේ දකුණු අප්‍රිකානු රජය විසින් 2007 දී ප්‍රදානය කරන ලද විශිෂ්ටයන්ගේ (Hall of Fame) සම්මානය ප්‍රතික්ෂේප කරමිනි. බන්ධනාගාර ගතව සිටිය දී පබදින ලද 'Sirens knuckles and Boots' කාව්‍ය සංග්‍රහය සහ තවත් කාව්‍ය ග්‍රන්ථ කිහිපයක් ද ඇතුළුව පොත් 44ක් ඔහුගේ නමින් ප්‍රකාශයට පත්ව ඇත.

මන්තිකා

කලාකරුවා යනු කවරක්දැයි ඔබ සිතන්නෙහි ද...? ඔහු දේශපාලන සත්ත්වයෙකි. ලෝකයේ සිදුවෙමින් පවතින්නා වූ හද කකියවන්නා වූත්, ලාලසික වූත්, ප්‍රීති සම්පන්න වූත් දේ පිළිබඳව නිරන්තරවම දැනුවත්ව හිඳිමින් එම ප්‍රතිරූපයට අනුව හැඩ ගැසෙන්නෙකි. වික්‍ර අදින්තේ කාමර සැරසීමට නොවේ; එය යුද ආම්පන්නයකි.

- පැබ්ලො පිකාසෝ

නූතන ම සිංහල කවියේ පරිණත වසරක් - 2012

2011.02.23 දා කොළඹ මහවැලි කේන්ද්‍රයේ පැවති උළෙලක දී කිවියර උපුල් සේනාධීරගේ 'වැසිදිය බඳුන්' කාව්‍ය ග්‍රන්ථය දොරට වැඩුණි. සිංහල නව කවියේ දිශානතිය පරීක්ෂා කරන මෙන් කරන ලද ඇරියුම් ප්‍රකාර ව "නූතන ම සිංහල කවිය පිළිබඳ නිරීක්ෂණ කිහිපයක්" යන මැය සහිත ව මවිසින් කරන ලද දෙසුම වර්ෂ 2010 නූතන ම සිංහල කවියෙහි රුව-ගුණ විමසුමට බර විණ. එදෙසුම පසු ව බුන්දි වෙබ් අඩවිය මගින් එනමින් ම පුස්තිකාවක් ලෙස පළ කරන ලදී. අනතුරු ව කිවියර බුද්ධදාස ගලප්පත්තිගේ ඇරියුමට 2011 නූතන සිංහල කවිය දෙස බැලුමසක් ලා 'ප්‍රලේඛා' වෙත දිගු විවරණයක් සපයන ලද අතර, ප්‍රලේඛා වත්මන් සංස්කාරකවරිය සිහිපත් කළේ 2012 නූතන ම සිංහල කවිය කෙටියෙන් හෝ විමංසනය කොට ප්‍රලේඛා වෙත සම්ප්‍රදානයක් කළහොත් කවි කැමති - විවේචනය හිතැති නිර්මාණකාර - රසික සජීවනයන් කිසියම් හෝ පලයක් නොලබන් ද යන්න යි. එසේ ම "සමාජ ප්‍රපංචයන් ආවේක්ෂණය කරන නව තුරුණු කවි ඇස" යන මැය 2013.09.06 දා මහවැලි කේන්ද්‍රයේ දී

'මෙමල් කලඹම නුඹ සතු' ජනසතු කරන දා උපුල් සේනාධීරගේ මිතුරා යළිදු මා වෙත ප්‍රදානය කළෙන් ගෙදර වැඩ කැළ ම පහසු විය.

වපසරිය සහ සීමා:

මෙම කෙටි සමීක්ෂණය ස්ථානගත කිරීමට අපේක්ෂිත දේශසීමා සලකුණු කර ගැනීම ශාස්ත්‍රීය භාවයට අවනත වීමක් මෙන් ම දුරවබෝධතා දුරු වීමට හෝ අවම වීමට ද එක සේ එලවන් ය. එබැවින් මේ සටහන පිණිස මවිසින් මා වෙත ම පනවන ලද කොන්දේසි නොහොත් උපන්‍යාස ප්‍රවර්ගයක් මූලික ව අනාවරණය කළ යුතු ය.

පොත්හල් වෙත ගොස් කවිපොත් අතර සැරිසරමින් අලුත් ම කවිපොත් මිල දී ගැනීම මට නම් සොම්නම් දනවන කටයුත්තකි. එමගින් කාව්‍ය විවේචනයෙහි ලා මගේ ස්වාධීනතාව රැකෙයි. අනෙක නම් දහසක් ජවිල වෙළෙඳ ව්‍යාපෘති මැද කවිය රැක ගැනීමට දේශපාලනික මැදිහත් වීමක් ද එම ප්‍රයත්නයෙන් මම අපේක්ෂා කරමි. එහෙත්, ඇතැම් ප්‍රශස්ත කවිපොත් මට මඟහැරී ඇතුළු විය හැකි ය. මින්මතු ජාතික

ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු ලේඛන හරහා අඩුපාඩු මඟහරවා ගත යුතු ය. ඇතැම් කෘති කතුවරුන්ගෙන් ද ලැබීම්. එහෙත්, කර්තෘ ප්‍රකාශන ඇතැම් විට පොත්හල් කරා පැමිණීමේ දහසක් බාධක ඇත. එසේ ම පොතක් මිල දී ගැනීමට පෙර, තරමක් දුර කියවා බලා නිර්ණය කිරීම හා අත්දැකීම අනුව ඇති 'ඉව' ද යොදවා කිවියාව මඳැයි මා සිතූ කෘති අතහැරීම ද නිසා අවසානයේ 2012 පිණිස අතලොස්සක් කෘති පෙරා ගැනීමට හැකි විය. කේ.ඒ. ගාමිණීගේ 'මැටිකඳු' බඳු කෘතියක් මේ මොහොතේ මා අසල නොවීම පාඩුවකි. ප්‍රශස්ත කෘති මඟ හැරී යාම පිළිබඳ තැවීම නැවත සිහි කළ යුතු ය.

පවත්නා සියලු සාහිත්‍ය සම්මාන මහෝත්සව මගින් 2012ට 'කවියක්' ඇති බව සිහිම ම සතුව ගෙන දේ. තුරුණු කවි කිවිදියන් සම්මානිත වීම වැඩිහිටි කිවිසුරන්ට මෙන් ම අප වන් රසිකයන්ට ද ප්‍රහර්ෂය ම දනවයි. 'කවිය', නූතන සංස්කෘතික මනසට කිසියම් හෝ බලපෑමක් කළ හැකි බවට වන බලගතු විශ්වාසය තවමත් අප අසල ය. එය බොදුබල සේනා යුගයක ද පශ්චාත් යුද්ධ කැසිනෝ නිමේෂයක ද අතහැරීමට අප සූදානම් නැත.

වර්ෂ 2012 පුරා පළ වූ මා ඇස ගැටුණු කාව්‍ය ග්‍රන්ථ අතරින් අවසානයට පෙරා ගත් කෘති කිහිපය සහ තැපෑලෙන් අප කරා ආ මහින්ද ප්‍රසාද් මස්ඉඹුල කවියා පිරිහෙලා ලියූ කැලෑ පත්තරය මේ මොහොතේ මා ඉදිරියේ ඇත. එකී කැලෑ පත්තරය ද අද්‍යතන ලංකාවේ නිර්මාණ-විචාරක-රසික වර්යාවේ පැතිකඩකි. අතිදියුණු ම සුනිශිත ම සාහිත්‍ය ශාන්තරයක් වන කවිය සමඟ යන එහෙත්, ඊට යටින් වන වනවාරිත්වයක් ද කල්ලිවාදයක් ද මේ සමඟ ම තැවරී ඇති බව එය නොසඟවා කියයි.

මෙහි දී අවසන් කෘති කිහිපය පුළුල් අඩවි දෙකකට බණ්ඩනය කිරීම කළෙමු. ඒවා පුළුල් වන්නේ නිසැක ව ම එම අඩවි නැවත

වර්ග කළ හැකි බැවිනි. එබඳු ක්ෂුද්‍ර ඒකක ලෙස ඇගයීමට අවකාශ නැති බැවින් 2012 මගේ කවි වපසරිය පහත පරිදි අකාරාදි පිළිවෙලට පෙළ ගැසිය හැකි ය.

ප්‍රථම භාගය

1. එරික් ඉලයප්ආරච්චි - පිත්තල හන්දිය
2. කුමාර ලියනගේ - වේ සහ ඇපල්
3. කුමාර හෙට්ටිආරච්චි - සඳකත්මිණි ගඟුල පත්ලෙ
4. නඳුන් යසිත දසනායක - සියුම් අත්තටු නාද
5. මහින්ද ප්‍රසාද් මස්ඉඹුල - ඇහිපියන් ඇහැරිලා
6. සුනන්ද කරුණාරත්න - කන්‍යා දියවරට එළැඹ
7. සුහර්ෂිණි ධර්මරත්න - ගිරිහිස තරණය
8. ළහිරු කරුණාරත්න - කටුතුඩට පිනිපහස

ද්විතීය භාගය

1. අබ්දුල් කේ. සාදිකීන් - කරල්මුක්කුව
2. ආරියපාල රත්නායක - කුරුකුවට ඇවිත්,
3. උක්‍රා කුමාරි රණසිංහ - සොදුරු අඳුර
4. එඩිනා මල්කාන්ති - අලුත් පිරිත
5. කුමාර කඹුරුපිටිය - ගිරිහිස ප්‍රේමය
6. ජේ.ජේ. වික්‍රමසේන - ගල්කටුවෙන් මල්
7. තක්ෂිලා ස්වර්ණමාලි - ඔන්න මහ පොළොව පුපුරලා බිම බලන්න
8. තිස්ස නිහාල් වික්‍රමසිංහ - උදාතරී
9. දයා සිරිමාන්න - හෝරාව එළඹ ඇත
10. දිලිනි ආරියවංශ - අවිච වැටිලා
11. නිරන්ජන් ගුරුගේ - සඳමත විතරාගය

- 12. යමුනා මාලිනී පෙරේරා - මඟහැරුණු ප්‍රේමය
- 13. ශක්තික සත්කුමාර - අහස අහිමි සඳක්
- 14. සරෝජිනී දැරණියගල - දාසියකගේ සිහිනය
- 15. සුනන්ද මහේන්ද්‍ර - නිර්නාමිකා අමාත
- 16. සුනිල් ගෝවින්තගේ - සුදු වෙස්මුහුණ සහ වෙනත් කවි

ප්‍රථම භාගය

කෘතියෙන් කෘතිය රැගෙන සමීප රූපයකට ගමන් කිරීමට අවකාශ නො ලබමු. මගේ නිගමනය අනුව ප්‍රථම භාගයට පැමිණි කවිගත් අතරින් ඇතැම් කෘති 2012 වසර තුළ විද්‍යාර්ථය, රාජ්‍ය සාහිත්‍ය, ගොඩගේ ජාතික ආදී සම්මාන ලබා සිටීම කැළ ම සතුටු පුවතකි. එහෙත්, මේ ග්‍රන්ථ අට නැවත කොටස් දෙකකට හෝ තුනකට ප්‍රවර්ග කළ හැකි විභවය ඒ තුළ ඇත. සමස්ත විශිෂ්ටතාව අනුව ඒ ග්‍රන්ථ තම තම ආස්ථානය විඳියි. රසිකත්වය පෞද්ගලික බවින් නිගමන ද පෞද්ගලික විය හැකි වුව ද හැකිතාක් සාර්වප්‍රතිගෘහිත පදනමක සිටීම අවශ්‍ය වේ.

එරික් ඉලයස්ආරව්වි මේ ගොනුවේ වැඩිමලා ය. ඔහු 70 දශකයේ අග අරඹා 80, 90 දී පරිපාකයට පත් බහුවිධ කුසලතා පිරි ලේඛකයෙකි. ‘පිත්තල හන්දිය’ යනු අද්‍යතනය වනවිට ශ්‍රී ලංකාව ම සංඥන කළ හැකි නිර්ව්‍යාජ අපර නාමයකි. අපි රන් හැර දා පිත්තල පතමින් සිටිමු. විරාගයේ අරවින්ද දිවිහිමි කොට ප්‍රයත්න දැරූයේ පිත්තල රත්රන් කිරීමට නො වේ ද? අද අපි වදනකුදු නො දොඩා පිත්තල ම පිළිගෙන වසමු. එරික්ගේ අනුභූති අඩවිය නගරය යි. කොළඹ යි. කොළඹ යනු වාච්‍යාර්ථ පැරදූ පදයකි. සංකේතයකි. ඇන්ටික් කොළඹ, නගරයක ප්‍රතිබිම්බය, ෆ්ලවර් රෝඩ් ඩයනා, කොළඹ යක්කම, කොළඹ හික්ෂු

උද්ඝෝෂණය, මහල් නිවාස, සිඟන සාතනය, පිත්තල හන්දිය, ටැම්පිට පුර සිරිත, ඔබ්බේකර පුර පියකරු ගෙමිදුල වැනි නිර්මාණවල ‘කොළඹ’ රජයයි. ටවර් ගොඩනැගිලි, නියෝන් එළි, වාහන ශබ්දවලින් පිරි මේ කවි අප අමතක කිරීමට යත්ත දරන කොළඹ නම් අශිෂ්ට ගම සිහි කැඳවයි. පිත්තල හන්දිය කවිය සහ රන්මිණි තැන්න කවිය වහා සිහි ගන්වන්නේ බ්‍රෝදිලාද්ගේ Simulation යයි. මුල් පිටපත නැති වූ ව්‍යාජ සංඥන අනුපිටපත යි. “මිනිස් පිටපළ ගසක් ලැලි මෝලක තැනෙයි.” රන්මිණිතැන්න තුළ පිත්තල හන්දිය හමු වේ. මිනිස්සු නැත. මිනිස් පිටපළ, දිවාකල මැවෙන මිදුම, බොරු දත්, බොරු උකුළ, බොරු ඕවිටි සහිත රන්මිණිතැන්න යනු නූතන ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙක් නම නොවේ ද?

“රෝම අධිකරණයේ මහා පුරුෂ සීසර්ට එබසින් ම තතු කියා පෙත්සමක් යැවිය හැක.”

වසර 5000ක් පැරණි පෙත්සම තත් වූ ලෙස කොළඹ දී හැඳෙන විට ඇලඬින්, පහන ද සමඟ අනාථ වෙයි.

“වෙඩි නොවදින ඇඳුමක් මෙනි සඟ වෙද ගුරු සන්නාහය.”

බොදුබල, රාවණා බල ආදී සන්නාහවලට මුවා වී ඒකාධිපතිත්වය සඳා ආයු ලබයි. ‘හිම වැටෙන මරදාන’ කවියේ දී නැඟෙන ධවනි, පෘථුල ය. මරදානේ දී හමු වූ සොඳුරු ස්ත්‍රිය; ගම්පෙරළියේ තිසා ද යළි උපන්නෙමිහි රණතුංග ද, දොස්තවිස්කිගේ රස්කොල්නිකොව් ද, රණවීරගේ පිළිස්තීනුවා හෝ ව්‍යාජ නම රථවිදුරුවේ ලියූ ලිය ද, සේකරගේ ‘රැට මසට අඩ ගසනා බවලත්තු’ ද සිහි නොකෙරේ ද?

කුමාර ලියනගේ 1988 සිට 2013 තෙක් වසර 24ට කවිපොත් තුනක් පමණක් ලියුවෙකි (විමානයෙන් බසිනු මැනවි 1988, ඉඳුවර පොකුණ 2000, වේ සහ ඇපල් 2012). වේ

සහ ඇපල් යනු නූතන ලංකාවේ දේශපාලන කියවීම් ප්‍රවාහයකි. 2012 වඩාත් සංයුක්ත දේශපාලනික කවිපොත මෙය වේ. ඔහු තීර ලෙස දෘෂ්ටියක පිහිටා ඇත. එය භාවිතයට ගෙන කවි ලියන්නෙකි. පිටු 196ක ග්‍රන්ථයේ 124 පුරා ඇත්තේ පෙරවදන යි. කවි නොවේ. කවියට මඟ ඉන් තැනෙයි. කවිපොතක තිබිය යුත්තේ කවි පමණක් ද යන්න අනුල්ලංඝනීය භාවිතයක් නොවේ. සමකාලීන සංස්කෘතික ධනවාදය, තාක්ෂණ ධනවාදය හා විනෝද කර්මාන්තය විසින් වපුළ වසුරු වළෙහි ඇති ශිල්ප වචන හා සංකල්ප ඔහු පහදයි. ඒ තුළ කුමාර ප්‍රිය කරන ජාතික සංස්කෘතික මූලමණ්ඩලය ද ඇත. මේ සටහන අවසන් කරන විට නෙල්සන් මැන්ඩෙලා මියගිය පුවත පැමිණුනෙන් වේ සහ ඇපල් අලුතින් සිහි වුණි. සදාදරණීය ඇත්ත අරගලකරුවන් සමුගන්නා විට ඔවුහු විසුෂන් පෝස්ටරයට, ටී ෂර්ටයට වඩවඩාත් පොලා පනිති.

“බත් දෙනකං
 වැනුණේ නැති
 නිවටුන් ලෙස
 සැලුණේ නැති”

මහා කළු සිංහලයා ගැන කුමාර කියනතුරු ජනපති මැදුරු බිතක්කනවල බත් හා මත්පැන් දෙනතුරු වැනෙන නිවට සිහළ-දම්ළ-මුස්ලිම් ‘සිංහලයෝ’ සිරිලක අඳුරු අන්තයකට රැගෙන යමින් සිටිති. ඒ අතර විද්වතා, කවියා, කලාකරුවා, හික්ෂුව, රණවිරුවා, කැසිනෝ බොද්ධයා ඇතුළු සැම තුටින් සිටිති. මක්නිසා ද සිම්පුලේෂණය සියල්ල බොදා කර ඇත. ‘වේ වගේ ම වේ’ මතු නොව, වේටක් වඩා වේ (more than Che) සුලභ වී ඇත.

කුමාර හෙට්ටිආරච්චි දැන් නම් ශීඝ්‍රගාමී ම ලේඛකයා ව සිටියි. ඔහුගේ කවි දිවියේ මුල් අර්ධයේ වසර 07ට කවි පොත් 05කි (1985-

1992). කවි දිවියේ දෙවැනි අර්ධයේ වසර 04ට කවි පොත් 04කි. විරාම යුගයේ කැකැරුණු දේ දැන් දැන් ශීඝ්‍රයෙන් ලියැවේ. කිහිප විටක් ම අපි ඔහුගෙන් මේ වේගය විවේක බුද්ධියක් ලෙස පරිවර්තනය කර ගැනීමට ආයචනා කළෙමු. ඩබ්.ඒ. අබේසිංහයෝ කුමාර එක පිඩකට ගෙන ‘ආදරණීය මැර කවියා’ ලෙස අහිමාන ලියූහ. ඒ ඇත්ත ය. සඳකත්මිණි කෘතිය ද එය සාධනය කර ඇත. විරිත ප්‍රිය කිරීම, කුඩා හෝ ආබ්‍යානයක් ඇතුළත් කිරීම, සාම්ප්‍රදායික මූලයන්ගෙන් වැඩ ගැනීම, දිවි ගෙවන සමාජයට ඇරී පුපුරා ගසන හදින් දිවි ගෙවීම සඳකත්මිණි කෘතිය තුළ ද දැකිය හැකි ය. කුමාරගෙන් ගිලිහුණු - කවියක් නොලද අපරාධයක් හෝ අපරාධකරුවෙකු දැන් ලක්දිව නැත. ඔහුගේ වේගය - විලාපයක් වීම ඇතැම් විට ඔහු නොසඟව යි. පාඨකයාට ද කම්පිත වීමට ඇරියුම් කරයි. වහවහා ප්‍රතිචාර ඉල්ලයි. ඔහුගේ කවිය කාර්ය සිද්ධතාව අපේක්ෂා කරයි. කල්පයක් බලා සිටිය නොහැක. යක්ෂයා වහා එන බැවිනි. “දෙකම්මුල් රතු වෙන්න - උම්ම දී කිතිකවන රෙජීමය” අප ව දිනපතා හුරතල් කරන බැවිනි.

“සියුම් අත්තටු නාද” නඳුන් යසිතගේ කවියේ ප්‍රාමාණිකත්වය හා ස්වාධීනතාව එකවර සලකුණු කර ඇත. “බිම්ගෙයට සඳ ඇවිත්” නම් සිය ප්‍රථම ග්‍රන්ථයේ ම ඔහු මේ පෙරමඟ ලකුණු පෑ ය. එය නිබොරු කළ කවියා පැතුම් සහගත නොවේ ද? ඔහු ඉතා රසවත් ව සිවිපද නිමවයි. එළිවැටට වහල් නොවී අනුභූතියේ ගාමකයන්ට අවනත වේ. ‘සිනමා පෙමක්’, ‘කැලෑමල් සුවදක්’ වුව ඒ බවට දෙස් දෙයි. ඔහු හෘදයංගම බව කවියේ රැඳවුව ද මස්ඉඹුල කවියා තරම් භාවාතිෂය නොවෙයි. සමාජ විෂමතාව විෂය කරගත්ත ද කුමාර හෙට්ටිආරච්චි තරම් ආවේශී නොවෙයි. එය උණුසුම් කවියකි. මෙවර ඔහු බස මෙල්ල කරගෙන ඇති ප්‍රමාණය යහපත් ය. ඔහුගේ තිර-කෙටි පා සලකුණු දිගු ගමන් යනු

ඇතැයි සිතෙයි. 'නඩරාජා' නම් කවිය තුළ ඔහු ආකෘතිය මගින් සියුම් ව වැඩ ගනියි. ඒ තුළ සංවාද බණ්ඩ ද ඇත. කවීරස, ප්‍රඥාව (සමාජ විචාරය) හා දර්ශනය අමුතු පරිමාවකින් ගැබ් වේ. එම කවිය නිරස බව කිසිවෙකුට කිව නොහැකි යැයි අභියෝග කිරීමට සිත් වේ. 'පතලේ හිර වී මියගිය මිතුරා වෙනුවෙන්' (ධර්මසිරි රාජපක්ෂ), 'සරනේ' (මස්ඉඹුල), 'අජියගෙ මාසෙ පඩිය' (මස්ඉඹුල), 'බෝර සයිමන්' (කුමාර හෙට්ටිආරච්චි) වැනි පූර්ව-සමකාලීන නිර්මාණ රැසක් සමඟ මේ කවිය ඉදිරියට යයි.

මහින්ද ප්‍රසාද් මස්ඉඹුලගේ 'ඇති පියන් ඇහැරිලා' 2012 වෙනුවෙන් විද්‍යාර්ථය සම්මානය ලද කෘතිය වේ. එම ග්‍රන්ථය පිට වූ වහා ම මම එය රැගෙනගියේ සරසවි පන්ති කාමරවල දී නිර්මාණ ඉදිරිපත් කළෙමි. මගේ නිරීක්ෂණ නිවැරදි විය. විද්‍යාර්ථීහු එහි රසෙන් මුසපත් වූහ. භාවාත්මක වූහ. හැඳුහ. 'අක්කා' වැනි කවි 'සීගිරි ළදකගෙ අම්මෙක්' වැනි කවි ඔවුන් හැඳවී ය. මේ ප්‍රතිචාර කවිය සම්බන්ධ ව සිතන්නට පොලඹවනසුලු ය. එම බොහෝ කවිවල තිබෙන හද තිගස්සන, කිතිකවන ගුණය කවියේ දී අවගුණයක් ද? නැත. ඒ ගුණය සහාද බව අවදි කරවයි. එහෙත්, කවියාගේ කවිගත් දෙක ම එම මඟ ම ගෙන ඇත. කවියේ නෙකමං ඔහු දැකිය යුතු ය. කිතිකවා පැන නොගොස්, වදන් පබද ඉක්මවා යන, බසින් ම මතු වන රමණීයතාවක් සහ සිදුවීම ඉක්මවන පැවැත්මක් ඊළඟ කවිගත වෙන ගෙන ඒ නම්? එහෙත්, කවියෙකුට නිර්දේශ පැනවිය හැකි ද? කවියාගේ මේසය මත ඕනෑ ම දෙයක් සිදු විය හැකි බව පරාක්‍රම කිව්දු කීවා නොවේ ද? "කවි කොපුල් මත හදිසියේ ම පතිත වූ උණුසුම් ම හාදුවක්" ලෙස සුමින්ද ගුණරත්න විසින් කවියා ව විඥාපිත කිරීම තුළ මස්ඉඹුලියානු කවියේ ගුණය ද අනියමින් කියවෙනසුලු ය. ධර්මසිරි රාජපක්ෂගේ කවිවල සිටි රත්තරං අක්කලා, බුදු

අයියලා ඇතැම් විට ඉස්ඉඹුලුගේ රාණ අක්කා, අජියලා, උපසේනලා තුළ ප්‍රතිචන්ම ලබයි.

හදිස්සිකාරයකු සේ නොදුවන ගැඹුරු කවියක් සොයා නවතින කවියෙකු ලෙස ආචාර්ය අමරකීර්තිගෙන් වදනක් ලද සුනන්ද කරුණාරත්නගේ 'කන්‍යා දියවරට එළැඹ' 2012 වසරේ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය සම ලෙස ලැබුවා ය. එය කුඩා පොතකි. නිර්මාණ 30කි. පිටු 70කි. එහෙත්, රසෙන් හා විමතියෙන් නොහොත් රමණීයතාවෙන් අනූන ය. දාර්ශනික යටිතලයක් හා මනුෂ්‍ය ප්‍රබුද්ධකරණයේ උණුසුම ද සමෝසමේ දරන කෘතියකි. ක්ෂුද්‍ර ම කවි, මධ්‍යම සිරුරැති කවි හා දිගැති කවි මුසු ව ඇත. දාර්ශනිකත්වය හා මිනිස් උණුසුම යන කාව්‍ය ඉලක්ක දෙක අතර ඔහුගේ දෙගිඩියා සිත සැරිසරයි. 'මනුසත්ඛවේ ගීතය' නම් නිමවුම ඊට දෙස් දේ. එම සදාතන ගැටලුව රසිකයා අබිමුව තබා විනිශ්චයට ඉඩ සලසා කවියා ඉවත් වේ. එහෙත්, තිර අදහසක පිහිටා ලියන පෙරවදනේ දී ඔහු කවියේ රුව-ගුණ වටහා ගන්නා අයුර නිහඬ ව නොසිට කියා සිටියි. 'වන්දකින්තරී' යනු සිමියුලේෂිත ස්ත්‍රිය යි. පණ ඇති ස්ත්‍රිය පණ නැති කිඳුරි ඩමියක් ව ර කියාව කරමින් ඒ පණ ම රකියි. ඇය ඇසිපිය නොගසා කිඳුරියක් ව සිය වලනය අහිමි කර ගනියි. මේ යුගයේ ජීවිතයේ සාරය ඉවත් කර අප ව freeze කර ඇත.

“වෙඩි තබමින් අප දිව ගියේ
වෙඩි වදිමින් සිටිය දී ය”

මේ නම් අපේ ජීවන සමීකරණය යි. 'ප්‍රමෝද බණ්ඩනය' නම් යෙදුම දීප්ති කුමාර ගුණරත්න දැනට කාලයක් තිස්සේ වැයමින් කියන 'ආතල් කැඩීම' සිහි කරවයි. සුමින්ද ගුණරත්නගේ 'ප්‍රමෝදාරාමය' ද ඔබ කියවිය යුතු ය. ආකාස කුසුම් චිත්‍රපටය යනු විනෝදයේ මවට ප්‍රමෝදයේ දියණිය හමු වීම බව එරික් ලිවී ය. මේ ප්‍රමෝද ශ්‍රී ලංකාව යි.

අවසානයේ සුභර්ෂිණී ධර්මරත්න ඉවසීමෙන් පැමිණ ‘ගිරිහිස තරණය’ කලා ය. 2012 රාජ්‍ය සම්මානය සහ ගොඩගේ ජාතික සම්මානය ද එම කෘතියට පිරිනැමිණි. “භාෂාව හා කාව්‍යාත්මක නිර්මාණ අතින් නවකවී පරම්පරාවේ විශිෂ්ට ස්ථානයක් සුභර්ෂිණී ධර්මරත්නට හිමි විය යුතු බවට සැකයක් නැති” බව ආචාර්ය අමරකීර්ති ලිවී ය. සැකයක් ඇත්තේ ම නැත. ඇ සිව්පදය මිහිරි ම ලෙස හසුරව යි. සරසවියේ කෘෂි විද්‍යාව හදාරා ගලේවෙල ජීව විද්‍යාව උගන්වන ඇ ඇලපාතලා, අල්කීනායිලා, මාතර ලිය, තුන්සරණය, මීපුප් නොලද අළුකොබෙයියා ආදී සියල්ල දනියි. මෙබඳු පුළුල් කියවීම් හා හැදෑරීම් යනු ඇගේ පරපුර හා ඊට ද පසු පරපුරට සොඳුරු කරවටුවකි. ආදර්ශ රූපයකි. Facebook කවිවලට ගුරු වදනකි. ඇය මාතර ලිය සේ ම යථා දිවියේ යථාරූපය ම කවිගත කරන නිසා වන්නිගම් දරු කැකුළු ගැන කොළඹ දී රසික අපට පහදන විට දැස් තෙත් නොකර ගැනීමේ අසමත් වූවා ය. ‘වසන් කල ආ ගිම්නාය’ නම් යෙදුම නිපදවූව ද සුළුකලිගුදා වතෙහි ‘වහරේ කල එවුහට අකල් විය’ නම් අදහස නො දැන සිටියා ය. යුගයුගාන්තරවල එක ම පරිකල්පන මාත්‍ර යළියළිදු ජීවය ලබන්නේ කවිතාව තුළ ම ය. ‘ඇලපාතලාගේ විරෝධය’ බඳු නිර්මාණයක දී නිරායාස ගුණය, ජනකවී ගුණය, ‘ගජමන්’ ගුණය, ස්වීයතා ගුණය, ආභාස මුසු කිරීමේ ගුණය ආදිය පසුකොට අන්තිමට අලුත් ම කවියක් ලිවීමේ ගුණය දක්වා කිවිදිය දිගේලි වෙයි.

කර්තෘගේ වෙනත් කෘති නැති ළහිරු කරුණාරත්න බඳු කවියන් කෙනෙකු බැගින් වාර්ෂික ව එක්වීම සිංහල නූතන ම කවියට ‘හොඳටෝම ඇති ය’. ඔහු ‘එකෙන් ම’ දුර ගොස් ඇත. පසුවදන තුළ තිඹිරියාගම ද එය පසසයි. ඔහුගේ බස් මෙහෙයුම, කාවෝයාත්මක තැනීමේ සුත්‍රය, ඉවසීම හා කවිය යනු යළිදු

භාෂාව ඉක්මවූ භාෂාත්මක ම යමක් බව වැටහී ගියාක් බඳු ඉංගීත සරු අස්වනු ම ඉලක්ක කරයි.

“තනන්තට අලුත් ගෙය
කඩන විට මහ ගෙදර
හමු වුණා
වැහි පිල්ලක
දිරා ගිය රොඩු අතර නොදිරු
මගේ අවසන් කිරිදත”

මෙය ප්‍රබල රූපකයකි. කිරිදත ඇතැම් විට ක්ෂිතිමය අත්දැකීමක් ව දිවිය පෙළීමට ද ඉඩ ඇති රූපකයකි. දැන් මහගෙදර නැත. නගරයේ දී ගැමි කවි ලියවීමේ යථාව මෙය යි. ‘ජන්දයෙන් පසු’ නම් නිමවුම යශෝධරාවකට දුන් අලුත් මුහුණකි. ඔහු සම්ප්‍රදාය හික්මවා වැඩ ගනියි. ජන්දයෙන් පසු දා කවියන් හුලංආවට ද යැවිණ. ළහිරු විරෝධය නිර්මාණශීලී ව සඟවා පල ලබයි.

“භයානක ම කළුවර නොව සඳ පහන” මේ නූතන ම සුභාෂිත නොහොත් හිතෝපදේශ ය. යුද්ධයට වඩා සාමය මිල ද බිය ද අධික කර ඇත. දෙසැටක් මිථ්‍යාදෘෂ්ටිවලට වඩා බුද්ධාගම බිහිසුණු වී ඇති යුගයක සතුටින් සිටින මිනිසුන් අපට සංක්‍රාසය ම පොම්ප කරන බැවිනි.

ද්විතීය භාගය (නො) විමසීම

එසේ නොවිමසන්නේ ලේඛනය අවකාශ නොදෙන බැවිනි. මෙතැන ඇති කෘති 16 නිසැක ව ම එක පොකුරක තැබීම අසාධාරණ ය. දිගු ව කරුණු කිව යුතු ව ඇත. සුනන්ද මහේන්ද්‍ර, යමුනා මාලිනී රාජ්‍ය සම්මානිත කවිකිවිදියන් වන අතර සුනිල් ගෝවින්ත, කුමාර කමුරුපිටිය ගොඩගේ ඇගැයුම් ලද්දේ වූහ. ශක්තික සන්කුමාර වැන්නෝ වයඹ සාහිත්‍ය ත්‍යාගය ලද්දේ වූහ. අබ්දුල් කේ. සාදිකීන් වැනි සිංහල කවි ලියන දැයෙන් -සමයෙන් සිංහල නොවන එහෙත්, හැමතින් ම කවියකු වන ප්‍රයත්න

ඇගයිය මනා ය. දිගු කලක් පුවත්පත් කවි පිටුවල සිට පසු ව ග්‍රන්ථ පළ කළ තිස්ස නිහාල්, එඩිනා මල්කාන්ති, සරෝජනී දැරණියගල, උතූ කුමාරි, ජේ.ජේ. වික්‍රමසේන, ජේරාදේණියේ සිටි තුරුණු සුහර්ෂිණි සිහිපත් කරවන දිලිනි ආරියවංශ ආදීන් පිළිබඳ ව කෙදිනක හෝ විවරණය කළ මනා ය. ආරියපාල රත්නායක, දයා සිරිමාන්න, නිරංජන් ගුරුගේ හා තක්ෂිලා ස්වර්ණමාලි වැන්නන්ගේ නිර්මාණ විමසිය යුතු ය. ඒ ඇතැම් තැන්වල ප්‍රාදුර්භූතයන් සේ පුදුමැති නිමවුම් සම්මුඛ වේ. ව්‍යක්ත - ආධුනික හේදයකින් තොර ව නූතන ම සිංහල කවියේ

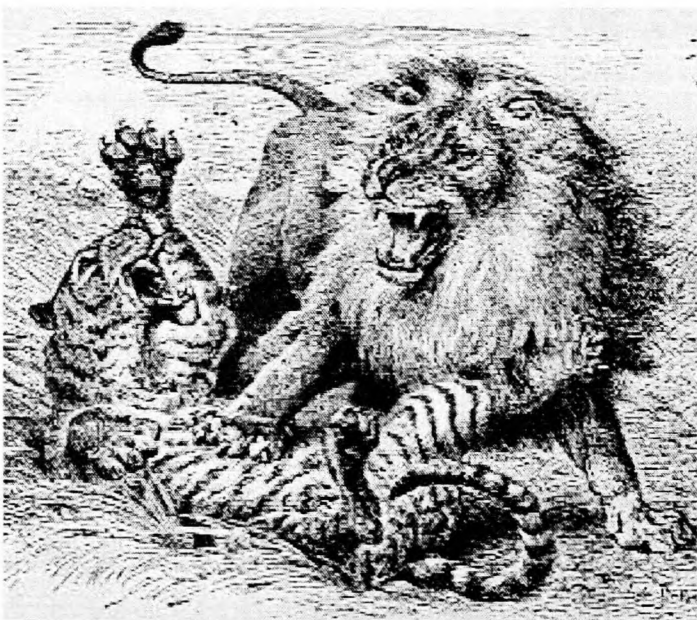
අනුයාත ගමන විමසන හැඩයක් - සන්දර්භයක් සකසා ගැනීමට අප සිත යොමු කළ යුතු ය.

- හිනිදුම සුනිල් සෙනෙවි

ජ්‍යෙෂ්ඨ සරසවි කථිකාචාර්යවරයෙකි.
සාහිත්‍ය/කලා විචාරකයෙකි. ලේඛකයෙකි.

පොදු සතුරා

සිංහ පෝතකයයෙකුයි අඳුන් දිවියෙකුයි දිය බොන්න හිතාගෙන කැලේ ඔවුන්ට හුරු පුරුදු වළ අසලට ගියා. කවුද මුලින්ම දිය බොන්න වළට බහින්නේ? දෙදෙනා අතර ඇති වුණේ වාදයක්. අවසානයේ මාරාන්තික පොරයක් දක්වා සටන දිග් ගැසුණා. මේ අතර ඉහළින් ආ හඩකින් ඔවුන් සටන නතරකොට උඩ බැලුවා. පරාජය වෙලා ඇද වැටෙන කෙනා ගොදුරු කර ගන්න ගිණු ලිහිණි රංචුවක් උන් ඉහළින් අහසේ කැරකෙනවා. දෙදෙනාම සටන නතර කරලා හෙමින් සිරුවේ කැලෑවට රිංගුවා!

අනේ මහතනේ!

අනේ! මහතනේ මගෙ ගේ	කිරිල්ලි
මදන මතින් ආවා නොව	ඉගිල්ලි
බඩේ බිජුබරින් බරවුණ හිත	හෙල්ලි
උදේ රැයින් ආවේ බසයක	එල්ලි...!

සිඟිති හොට අයා පැටවුන් රැ	තිස්සේ
උණුහුම හොයද්දී මගෙ අත්තටු	අස්සේ
තටු තෙමී තෙමී තෙතබරි වී මහ	වැස්සේ
ඉරටත් පෙරාතුව ඇ පාරට	බැස්සේ

කාරිය කරන මහතන් හමු	වුණාදෝ...
මාරුව ගන්ට පෝලිම්වල	ගියාදෝ...
වීරිය අරන් යහනක ගොඩ	වුණාදෝ...
සාරියෙ මලුත් කඳුළට දිය	වුණාදෝ...!

සුහර්ෂිණි ධර්මරත්න

සම්මානලාභී කිවිදියකි. ඇගේ ගිරිහිස තරණය පද්‍ය සංග්‍රහය 2013 ගොඩගේ සාහිත්‍ය සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවයේ දී, 2012 ප්‍රකාශිත ප්‍රශස්තම කාව්‍ය සංග්‍රහයට හිමි සම්මානයෙන් පුද ලැබීය. බොල් බිජුවට (1996), සිහින අසපුව (2005), හත්තාන සිහිනය (ශ්‍රී පද රචනා - 2010) ඇගේ සෙසු පද්‍ය සංග්‍රහයන් ය. සුහර්ෂිණි ධර්මරත්න විද්‍යා ගුරුවරියකි.

කෙටිකතාව

ගිහිමැලයක් දල්වන්නට...

ශීතලෙන්, අළු පැහැයෙන් - අත්‍යන්තයෙන්ම ශීතලෙන් අළු පැහැයෙන්, දවස එළඹ තිබිණි. මිනිසා ප්‍රධාන යුකොන් මාර්ගයෙන් ඉවත්ව නැගෙනහිර අතට දිවෙන ස්පර්ශ වනාන්තරය මැදින් වැටුණු, කිසිවෙකු වැඩිපුර ගමන් නොකළ අඳුරු මාර්ගය පිහිටි උස් බිමට නැංගේය. එය දළ බැවුමකි. ඔහු, හුස්ම ගන්නට බැවුම මුදුනේ මඳක් නැවතුණේ ඔරලෝසුව දෙස බලා සිය ක්‍රියාව ගැන තමාටම සමාව දෙමිනි. වෙලාව නවයයි. අහසේ වලාකුළකුදු නොවූව ද ඉර හෝ ඉර පිළිබඳ ඉඟියක් හෝ නොවී. එය පැහැදිලි දිනයකි. හාත්පස සැම දෙයක් මතම, අතට හසු නොවන වැස්මක් - දිනය අඳුරු කරන සියුම් අන්ධකාරයක් විය; ඊට හේතුව හිරු නොපැමිණීමය. මේ කාරණයෙන් මිනිසා කරදරයට පත් නොවීය. හිරු නොපැමිණීම ඔහුට පුරුදුය. හිරු නොදැක ඔහු දවස් ගණන් ගෙවා තිබුණේය; දකුණට පැමිණෙන එම ප්‍රීති සම්පන්න ගෝලය අහස් රේඛාව ඉහළින් යන්තම් එබී බලා එක්වරම දර්ශනයෙන් ගිලිහී යයි.

මිනිසා තමා පැමිණි මාර්ගය දෙස හැරී බැලුවේය. යුකොන් සැතැපුමක් පළලට අඩි

තුනක් පමණ ගැඹුරු අයිස් යට සැඟවී සිටියි. මෙම අයිස් මතුපිට අඩි ගණනාවක් උසට හිම තිබුණේය. සියල්ලම පිරිසුදු සුදු පැහැයයි. ගලා යද්දී මිදුණු හිම, තරංගමාලා මැවීය. උතුරේ ද, දකුණේ ද, ඇස පෙනෙන තෙක් මානයේ ස්පර්ශ ගසින් වැසුණු දූපත වටා දඟර ගැසී ගිය සිහින් රේඛාවක් හැර අඛණ්ඩ සුදු පැහැයයි. ස්පර්ශ තුරුවලින් වැසුණු තවත් දූපතක් පිටුපසින් නවතින තෙක් මෙම සිහින් රේඛාව විහිදුණේය. මෙම අඳුරු, සිහින් රේඛාව දඩයම් මාර්ගයයි - ප්‍රධාන දඩයම් මාර්ගයයි. එය සැතැපුම් පන්සියක් විල්කුටි දුර්ගය* හා වියා* නගරය වෙත ද ලවණ ජලකඳ තෙක් ද දිව ගියේය. උතුරට සැතැපුම් සැත්තැවක් ඩෝසන් දක්වා ද, තවත් උතුරට සැතැපුම් දහසක් හුලාටෝ දක්වා ද අවසානයේ බේරිං මුහුදේ ශාන්ත මයිකල් දක්වා ද තවත් සැතැපුම් දහසක්, තවත් අඩි සැතැපුම් දහසක් විහිදුණේය.

එහෙත්, මේ සියල්ල - ගුප්ත වූත්, ඇතට දිව යන්නා වූත් සිහින් දඩයම් මඟ, අහසට හිරු නොපැමිණීම, අධික ශීතල, මේ සියලු දෙයකම අමුතුව සහ විස්මයසහගත බව මිනිසා තුළ හැඟීමක් ඇති නොකළේය.

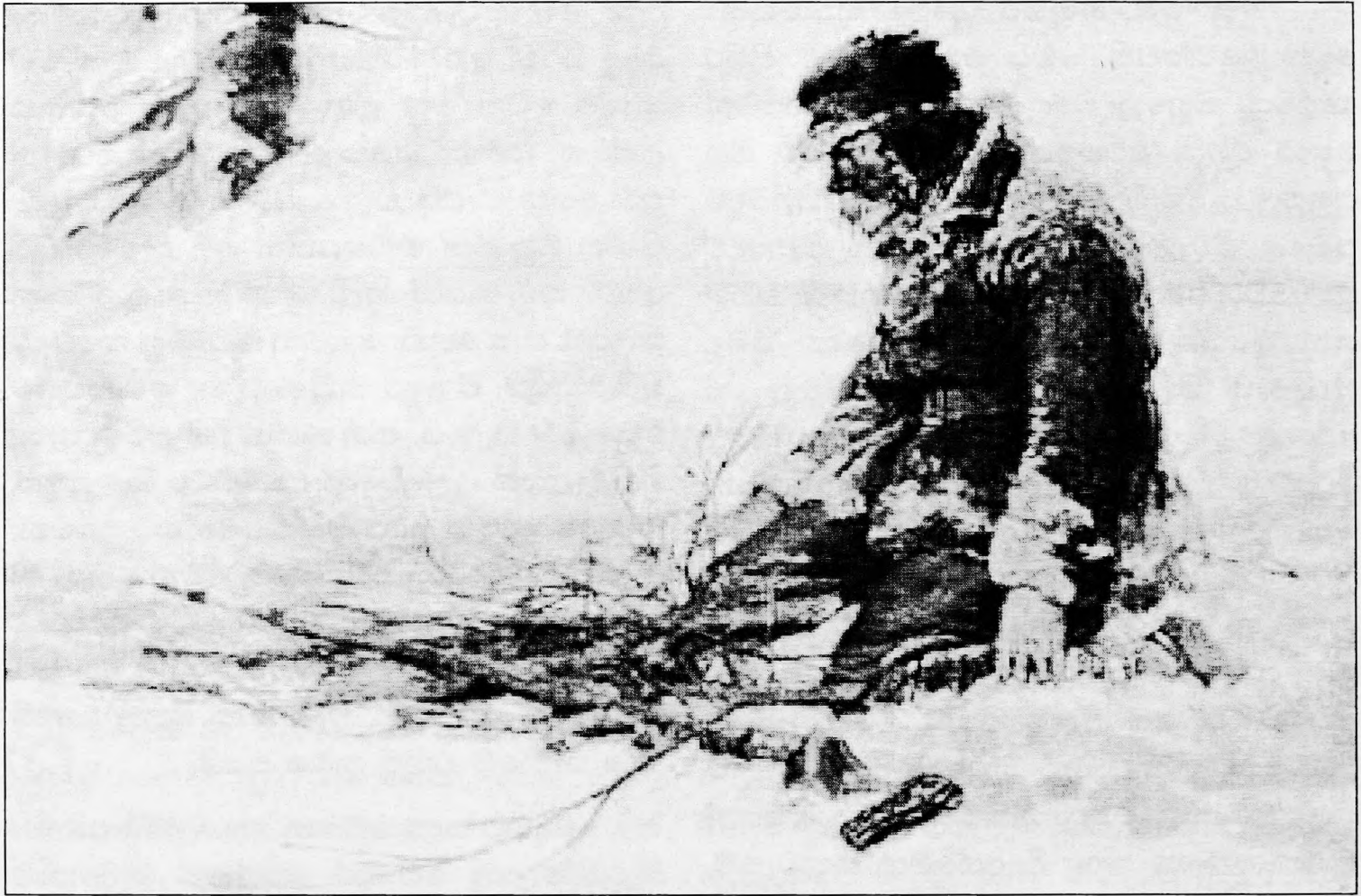
ඔහු මේ භූමියට ආරාත්තුකයෙකි: වෙකාකුවෝවෙකි. මෙය ඔහුගේ ප්‍රථම සිසිර සෘතුවය. ඔහුගේ වරද ඔහු පරිකල්පනයෙන් තොර වීමය. ජීවිතයේ දේවල් පිළිබඳව ඔහු යුහුසුදු ද විමසිලිමත් ද විය; දේවල් පිළිබඳව පමණි. ඒවායෙහි සුවිශේෂතාවන් පිළිබඳව නොවේ. හිමාංකයට අංශක පනහක් පහළ යනු තුහින අංශක අසුවක් පමණය. එබඳු කරුණක් පිළිබඳව ඔහු සිතුවේ ශීතල හා අපහසුව කියා පමණි. උණුසුම් සහිත සත්වයකු ලෙස තමාගේ දුබල බව හා සාමාන්‍යයෙන් මිනිසාගේ දුබල බව පිළිබඳව කල්පනා කිරීමට තරම් එම කාරණය ඔහු යොමු නොකළේය. උෂ්ණ හා ශීතල පිළිබඳ එක්තරා පටු සීමාවන් තුළ පමණක් ඔහුට ජීවත් විය හැකි බව, අමරණීයත්වයේ අනුමානනීය ක්ෂේත්‍රය හා විශ්වයෙහි මිනිසාගේ තැන පිළිබඳව ඔහුට කල්පනා කළ නොහැකි විය. හිමාංකයෙන් අංශක පනහක් පහළ දී, අත්මේස්, කන්වැසුම්, උණුසුම් මොකැසින් පාවහන් හා සනකම් මේස් පැලඳීමෙන් තුහින තුවාල ඇති වීමෙන් ආරක්ෂා විය යුතුය. හිමාංකයෙන් අංශක පනහක් පහත වැටීම යනු ඔහුට හිමාංකයෙන් අංශක පනහක් පහතට වැටීමම පමණකි. එහි ඊට වඩා යමක් තිබිය යුතු බව ඔහුගේ හිසට ඇතුළු නොවූ කල්පනාවකි.

ඔහු දිගටම ගමන යන්නට හැරුණේය. කල්පනා සහගතව කෙළ ගැසුවේය. තියුණු පිපිරුම් හඬකින් ඔහු බිය පත්විය. ඔහු නැවතත් කෙළ ගැසුවේය. වායුගෝලයේ සිට හිම මතට වැටෙන්නට පෙර කෙළ පිඬ පුපුරා ගියේය. අංශක පනහට පහළ අගයක දී කෙළ හිම මත පුපුරා යන බව ඔහු දැන සිටියේය. එහෙත්, මෙම කෙළ පිපිරුවේ වායුගෝලයේදීය. උෂ්ණත්වය අංශක පනහටත් වඩා පහළ බැස ඇති බවට සැකයක් නැත. එහෙත්, එය අංශක පනහට වඩා පහළ බැස්ස විට දැනෙන ශීතලට වඩා කොපමණ ශීතලක් දැයි ඔහු

දැන නොසිටියේය. තරුණයන් සුදානමින් බලා සිටින හෙන්ඩර්සන් මුහුදු බොක්කේ වම් බෙදීම වෙත ඔහු ළඟා විය යුතුය. වසන්ත උදාවත් සමඟ, යුකොන් ගඟේ දූපත්වලින්. දැව ගෙන යෑමේ හැකියාවක් ඇත්දැයි බැලීම පිණිස ඔහු වක් මාර්ගයකින් එහි පැමිණ සිටි අතර, තරුණයන් පැමිණ සිටියේ ඉන්දියානු කලපුව පැත්තෙනි. හයවන විට ඔහු කඳවුරේ සිටිය යුතුය; ඒ අඳුර වැටුණාට මඳ වේලාවකට පසුව බව සැබෑය. තරුණයන් එහි සිටිනු ඇත. ගිනිමැලයක් දැල්වෙමින් පවතිනවා විය යුතුය. උණුසුම් කෑමක් සුදානම්ව තිබෙන්නට පුළුවන. දිවා ආහාරය - ඔහු සිය ජැකට්ටුවෙන් නෙරා ආ පොදියට අත තැබුවේය. එය ඔහුගේ කම්සයට ද යටින් ලේන්සුවක ඔතා නිරුවත් පපුව මත සුරැ කිව තබාගෙන ඇත. විස්කෝතු ශීතල නොවී තබා ගැනීමේ එකම ක්‍රමය එයයි.

දෙකට පළා, බේකන් තෙලෙන් පොඟවා බැඳපු ලොකු බේකන් පෙත්තක් මැදිකොට පිළියෙල කළ විස්කෝතු ගැන සතුටින් සිතූ ඔහු, තමාටම සිනාසුණේය.

ඔහු ලොකු ස්පර්ස් ගස් අතරට වැටුණේය. මාර්ගය දැන් පෙනෙන නොපෙනෙන තරම්ය. අවසන් හිම කරත්තය ගිය පසු තවත් අඩියක් පමණ උසට හිම වැටී තිබේ. තමාට හිම කරත්තයක් නොමැති වීම ගැන ද, බඩු කිසිවක් උසුලාගෙන යෑමට නොතිබීම ගැන ද ඔහු සතුටු විය. සැබෑවටම, ලේන්සුවෙහි එතු දවල් කෑම හැරුණු විට අන් කිසිවක් ඔහු ගෙන නොගියේය. කෙසේ වුව ද, මේ ශීතල ගැන නම් ඔහුට පුදුමය. “ඇත්තෙන්ම හරිම ශීතලකි” යැයි නිගමනය කරමින් සිය හිරි වැටුණු නාසය හා කපොල් ඇට ද වැසුම් සහිත අතින් පිරිමදින ගමන් ඔහු සිතුවේය. ඔහු දිගට වැවුණු කොපුල් රැවුල් ඇත්තෙකි. මුහුණෙහි කෙස්වලින් ඔහුගේ උස් කොපුල්තල හෝ, තුහින පිරි වායුගෝලයට අහංකාර ලෙස ඉව ඇල්ලූ නාසය හෝ ආරක්ෂා නොවීය.

මිනිසාගේ අධි පාර පිටුපසින් බල්ලෙක්, විශාල හැඩදැඩි බල්ලෙක් - සිය සහෝදරයා වන වනගත වෘකයාගෙන් පෙනෙන හෝ දැනෙන හෝ කිසිදු වෙනසක් නැති වෘක සුනඛයෙක් දිව ආවේය. තිරිසනා දැඩි ශීතලෙන් පීඩාවට පත්ව සිටියේය. මේ නම් ගමන් යෑමට වේලාව නොවන බව සුනඛයා දැනී. මිනිසාට සිය තීරණය විසින් පවසන ලද කතාවට වඩා සැබෑ කතාවක් තිරිසනාගේ සහජාශය ඔහුට පැවසුවේය. සැබැවින්ම ඒ හිමාංකයට වඩා අංශක පනහක් පහළ ශීත නොවේ; එය අංශක හැටටත් පහළය. හැත්තෑවටත් පහළය. හිමාංකයට වඩා අංශක හැත්තෑපහක් පහළය. දිය මිදෙන හිමාංකයට අංශක විස්සක් ඉහළිනි. එනම්, තුහීන පතනය වන අංශක එකසිය පනහක උෂ්ණත්වයකි. සුනඛයා උෂ්ණත්ව මාපක පිළිබඳව කිසිවක් නොදැනී. ඇතැම්විට, මිනිසාගේ මනස තුළ මෙන්, අධික ශීතල තත්ත්වයක් පිළිබඳ සහජානනයක් උභව

නොතිබුණා ද විය හැකිය. එහෙත්, උභව ඉව තිබුණේය.

තමා මෙල්ලකොට, බයාදු ලෙස මිනිසා පිටුපසින් දිව යෑමට සැලසූ, නොපැහැදිලි එහෙත්, තර්ජනාත්මක සංකාවකින් පෙළුණු බල්ලාට මිනිසාගේ සෑම නුහුරු, නුපුරුදු වලනයක්ම පැනයක් විය. උභ ඒ පිළිබඳව ඉතා ඕනෑකමින් විමසිලිමත්ව සිටියේ මිනිසා කඳවුරු ගසාවී යැයි හෝ ඔහු කොතැනක හෝ ලැගුම් ගෙන ගින්නක් දල්වාවී යැයි බලාපොරොත්තුවෙනි. සුනඛයා ගින්න පිළිබඳව දැන සිටියේය. උභට ගින්න අවශ්‍ය විය. එසේ නැතිනම් හිම යට ගලක් සාදාගෙන වායුගෝලයේ ශීතලෙන් බේරී ගැසී සිටින්නට උභට ඕනෑ විය.

උගේ හුස්මෙහි තෙත ලොම් මත තුහීන කුඩු තට්ටුවක් සේ රැඳී තිබිණි. වෙසෙසින්ම උගේ තර ගෙල, හොම්බ සහ ඇඟි පිහාටු මත ද

මිදුණු හුස්ම රැඳී තිබුණේය. මිනිසාගේ රතු උඩු රැවුලේ මෙන්ම යටි රැවුලේ ද එපරිදිම තුහින රැඳී තිබිණි. තුහින කෙමෙන් අයිස් බවට පත් වෙමින් පිට කරන සෑම හුස්මක් සමගම අයිස් එකතු විය. මිනිසා දුම්කොළ සපමින් සිටි අතර, මුඛ වැස්ම ඔහුගේ තොල්වලට කෙතරම් තද වී තිබුණේ ද යත්, කෙළ ගැසීමට නිකට එහා මෙහා කිරීම දුෂ්කර විය. ප්‍රතිඵලය වූයේ නිකට මත ගින්දර පැහැය හා මුඛවැස්මේ ගනකම වැඩි වීමය. ඔහු බිම ඇද වැටුණා නම් අතැම් විට එය වීදුරු මෙන් කුඩු වී බිඳී යන්නට තිබිණි. එහෙත්, ඔහු මුඛවැස්ම ගැන එතරම් ගණන් නොගත්තේය. ඒ දේශයේ දුම්කොළ සපන්නන්ට ලැබුණු දඬුවම මෙයයි. ඔහු මීට පෙර මෙවැනි අවස්ථාවන් දෙකක් ගෙවා තිබේ. එහෙත්, එම අවස්ථාවන් මේ තරම් ශීත නොවූ බව ඔහු දනී.

උෂ්ණත්වය අංශක පනහක් එසේ නැතහොත් පනස් පහක් පහළට ගිය විට 'හැතැප්ම හැටේ' පිහිටි උෂ්ණත්ව මාපකයේ එය සලකුණු වන බව ද ඔහු දැන සිටියේය. දොළහමාර වනවිට දවල් ආහාරය ගෙන ගමනේ සාර්ථකත්වය සමරන්නට ඔහු සිතා ගත්තේය.

මිනිසා දොළ ඉවුර ඔස්සේ ගමන් අරඹනවිට වලිගය ද කඩා වැටී, දිරි සිඳී ගිය බල්ලා ඔහු පසුපස වැටුණේය. පරණ හිම කරත්ත පාර පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබිණි. එහෙත්, අවසන් වරට ගමන් කළ කරත්තවල සලකුණු අගල් දහයක පමණ උසින් වැසී යමින් පැවැතිණි. මාසයකින්වත්, කිසිවෙක් මේ නිසල දොළ පාර ඔස්සේ එහාට හෝ මෙහාට හෝ ගමන්කොට නැත. මිනිසා ඉදිරියටම ඇවිද ගියේය. ඔහු හිතන්නට වැඩිපුර නැඹුරු වූවෙක් නොවේ. වෙසෙසින්ම මේ අවස්ථාවේ දී නම්, බෙදීම අසල දී දවල් කෑම ගැනීම හා හයවන විට තරුණයන් සමඟ කවුරේ සිටීම ගැන මිස හිතන්නට අත් යමක් නොවීය. කතාබහට

කිසිවෙක් නොසිටියේය. කෙනෙකු සිටියා වුව ද මුඛවැස්ම නිසා කතාකිරීම අපහසුය. ඔහු දිගටම දුම්කොළ සැපු අතර, එයින් ගිනි පැහැ රැ වුල දිගින් වැටුණේය. මෙය අතිශයින්ම අධික ශීතලක් බව ද, කිසි විටෙක මෙවැනි ශීතලක් අත් විඳ නැති බව ද පමණක් ඉදහිට ඔහුගේ සිතට නැඟුණේය. ගමනේ යෙදෙන අතරේම ඔහු කොපුල් ඇට ද, නාසය ද අතකින් පිරිමැද්දේය. අත් මාරු වෙමින් මේ කාර්යය ඉබේම සිදුවිය. පිරිමැදීම නතර කළ වහාම කොපුල් ඇට හිරිවැටුණු අතර, ඊළඟ මොහොතේ නාසය ද හිරි වැටී ගියේය. කම්මුල් මත ද තුහින පතිත වෙමින් තිබේ. අධික ශීතල දිනවල දී පාවිච්චිය පිණිස බඩ පැලඳූ ආකාරයේ නාස් පටියක් සාදා නොගැනීම ගැන ඔහු පසුතැවිලි විය. එවැනි පටියකින් කම්මුල් ද ආරක්ෂා වන්නට තිබිණි. දැන් කම් නැත. තුහිනවලට හසුවන කම්මුල් මඳක් කැක්කුම් දෙයි. එපමණි. එය එතරම් බරපතළ තත්ත්වයක් නොවේ.

මනස සිතිවිලිවලින් හිස් වුව ද, ඔහු අතිශයින් නිරීක්ෂාකාරී වී සිටියේය. ඔහු දොළ පාරේ වෙනස්කම් හොඳින් දුටුවේය. එහි වක් වූ තැන්, වංගු, දැව රැඳී තිබෙන තැන් ඔහුගේ නෙතට හසුවිය. තමා පා තබන තැන් පිළිබඳව ඔහු බෙහෙවින් විමසිලිමත් විය. විටෙක වංගුවක් පසුකොට යන අතර, විස්මයට පත් අශ්වයකු සේ එක්වනම නැවතී ගමන් කරමින් සිටි තැනින් වහා හැරී මඟ දිගේ මඳක් ආපස්සට ගමන් ගත්තේය. ඔහු දැන සිටි දොළ පාර පතුලටම මිඳී තිබේ. උත්තරද්‍රැවයෙහි සිසිර සාතුවේ දී දිය පහරවල ජලය නැත. එහෙත්, කඳු අයිනෙන් පෙණපිඬු නඟමින් මතු වන දිය උල්පත් හිම යටින් ගලා ගොස් දොළ පාරේ අයිස් මතින් ගලා යන බව ඔහු දැන සිටියේය. අතිශයින්ම ශීත කාලවල වුව ද, මෙම උල්පත්වල දිය නොමිදුණේය. එමෙන්ම මේවායෙහි අන්තරායකාරී බව ද ඔහු දැන සිටියේය. ඒවා උගුල්ය. ඒවා අඟල්

තුනක්, ඇතැම්විට අඩි තුනක් ගැඹුරු හිම යට දිය වළවල් සැඟවීය. ඇතැම් විට ඒවා අඟල් භාගයක් පමණ ඝනකම් අයිස් තට්ටුවකින් ආවරණය වී, ඒ මත හිමෙන් වැසී තිබිණි. තැනක මාරුවෙන් මාරුවට අයිස් හා ජල තට්ටු ද විය. මෙසේ එක තට්ටුවක් කඩාගෙන බසිනවිට දිගටම ඉණ දක්වා ගිලී යන්නට ඉඩ ඇත.

ඔහු කලබලයට පත්ව නතර වූයේ එහෙයිනි. දෙපා ගිලා බසිනු ද, හිමෙන් සැඟවුණු අයිස් තට්ටුව පුපුරා යනු ද ඔහුට දැනුණි. එම උෂ්ණත්වයේ දී පා තෙත් වීම යනු විපතකි. අන්තරායකි. අඩුම තරමින් එහි අරුත ගමන පමා වීමය. එහෙයිනි, නතර වී ගිනිමැලයක් දල්වා, මොකැසින් පාවහන් හා අත්වැසුම්වල තෙත හිඳෙන තෙක් අත් පා නිරාවරණව තබා ගැනීමට හැකි වනු ඇත. දොළ පත්ල දෙස ද, ඉවුරු දෙස ද විමසිලිමත්ව බැලූ ඔහු, ජලය ගලා එන්නේ දකුණු පැත්තෙන් යැයි නිගමනය කළේය. කම්මුල් හා නාසය පිරිමදිමින් මොහොතක් නියොල්මතේ සිතිවිල්ලේ නිමග්නව සිට, තබන සෑම පියවරක් පිළිබඳවම සුපරික්ෂාකාරී වෙමින් වමට හැරුණේය. අන්තරායෙන් බේරී, අලුත් දුම්කොළ ටිකක් සපමින් සැතැපුම් හතරේ ගමන ඇරඹීය.

ඊළඟ දෙපැය ඇතුළත ඔහුට කලින් හමු වූ ආකාරයේ උගුල් කිහිපයක්ම හමු විය. දිය වළවල් හිමෙහි දිස්වූයේ ගිලී ගිය සොඳුරු පෙනුමකිනි. කෙසේ වුව ද තවත් වරක් ඔහු අනුනවයෙන් බේරුණේය. අන්තරාය ගැන සැකමුසු සිතැතිව ඔහු ඉදිරියෙන් යන්නට බල්ලාට අණ කළ ද, බල්ලා ඊට දැක්වූයේ අකැමැත්තකි. මිනිසා උග බලෙන්ම තල්ලු කරන තෙක් පිටුපසට වී බලා සිට, එක්වනම නොබිඳුණු සුදු තලාව මත උග ගමන් ගත්තේය. හදිසියේ අයිස් තලාව බිඳී ගොස් බල්ලා හිමේ එරී ගියේය. දඟලා ගොඩට පැමිණ වහාම

මතුපිට සවිමත් තැනකට පැන ගත්තේය. දියෙන් තෙත් වූ උගේ ඉදිරි හා පසුපස කකුල්වල එසැණින් අයිස් බැඳුණි. ලෙව කා ගනිමින් කකුල්වල අයිස් ඉවත් කරන්නට උග උත්සාහ ගත් අතර, හිමේ වැතිරී පා ඇඟිලි අතර රැඳුණ අයිස් ජපන්නට විය. එය සහජාශය පිළිබඳ කාරණයකි. අයිස් තිබෙන්නට හැරීම යනු පාවල තුවාල සෑදීමයි. උග ඒ වග නොදන්නේය. සිය සත්වයෙහි ඇතුළු ගුණාවන්ගෙන් පැමිණි ගුප්ත පෙලඹවීම්වලට අනුබල දීම පමණි උග කළේ. එහෙත්, මිනිසා දැනුවත්ව සිටියේය. කාරණය පිළිබඳව නිගමනයකට එළඹී ඔහු, දකුණු අතේ වැස්ම ඉවත්කොට පාවල අයිස් කැබැලි කඩා දමන්නට බල්ලාට උදව් කළේය. විනාඩියකට වඩා ඇඟිලි එළියේ තබාගෙන සිටීම අපහසු කටයුත්තක් විය. ඒවා හිරිවට්ටන වේදනාව පැමිණෙන ඉක්මන ගැන ඔහු පුදුමයට පත් විය. සහතිකවම ශීතලය. ඔහු වහ වහා අත්වැසුම් දමාගෙන දැතින්ම වේගයෙන් පපුවට ගසා ගත්තේය.

දහවල් දොළහ දවසේ ආලෝකවත්ම වේලාවයි. එහෙත්, ඉර ඇත දකුණේ සිය සිසිර වාරිකාවේ යෙදෙමින් සිටියේ, ක්ෂිතිජයෙන් නික්මෙන්නට ආසන්න වී සිටියේය. පැහැදිලි මධ්‍යාහ්න අහස යටින් මිනිසා ඇවිද ගිය, ක්ෂිතිජය හා හෙන්ඩර්සන් දොළ පාර අතර බොකු ගැහි දිස්වූණු භූමි භාගය මත සෙවණැලි නොදිස්විණි. හරියටම දොළහමාරට ඔහු දොළේ බෙද්ම අසලට ළඟා වී සිටියේය. තමා පැමිණි වේගය පිළිබඳව ඔහු සිටියේ සතුටිනි. ඒ වේගයටම ගමන් කළහොත් හය වන විට ඔහුට තරුණයන් සමීපයට යා ගත හැකිය. ඔහු ජැකට්ටුවේ බොත්තම් විවරකොට දිවා කෑම පාර්සලය එළියට ගත්තේය. එයට විනාඩි කාලක්වත් වැය නොවුණ ද, ඒ කාලය තුළ නිරාවරණය වූ ඇඟිලි හිරි වැටී ගියේය. ඔහු අත්වැසුම ඇන්දේ නැත. ඒ වෙනුවට ඇඟිලිවලින් වේගයෙන් දහදොළොස් වතාවක්

කකුලට පහර දුන්නේය. ඉන් පසු කෑම ගන්නට හිමෙන් වැසුණු කොටයක් මත වාඩි විය. කකුලට ඇඟිලිවලින් පහර දීමෙන් ඇති වූ වේදනාව අතුරුදහන් වූ ඉක්මන පිළිබඳව ඔහුට පුදුමය. විස්කෝතු කටක් ගන්නට අවකාශ නොලැබිණි. ඔහු අත්වැස්මක් ගලවා නැවත නැවතත් ඇඟිලි කකුලේ ගසාගෙන නැවත අත්වැස්ම තුළ රුවා ගත්තේ කෑමට අනෙක් අත නිරාවරණය කරමිනි. කෑම කටක් ගන්නට උත්සාහ කළ ද, අයිස් මුකවාඩම ඊට හරස් විය.

ගිනිමැලයක් දල්වා අයිස් දියවෙන්නට හරින්නට ඔහුට අමතකව තිබිණි. සිය මෝඩකම ගැන තමාටම සිනාසුණු මිනිසාට නිරාවරණ ඇඟිලි හිරි වැටී යනු දැනුණේය. ඒ සමඟම, වාඩිවන විට පා ඇඟිලිවලට දැනුණු ඉදිකටු අනිත්තාක් වැනි වේදනාව පහව යමින් පවතින බව ද දැනුණි. පා ඇඟිලි උණුසුම් ද නොඑසේ නම් හිරි වැටී ඇත්දැයි ඔහු කල්පනා කළේය. මොකැසින් පාවහන් තුළ ඇඟිලි එහා මෙහා කළ ඔහු, ඒවා හිරිවැටී ඇති බව නිගමනය කළේය.

අත්වැසුම් ඇඳගෙන ඔහු නැඟී සිටියේය. ඔහු සිටියේ මඳක් බියට පත්වය. අනිත්තාක් වැනි වේදනාව පාවලට ගමන් කරන තෙක් ඔහු අඩි බිම ගසමින් එහා මෙහා ඇවිද්දේය. “හැබැම ශීතලක්” ඔහු සිතුවේය. ගෙන්දගම් දොළේ වැඩිහිටියා පැවසූ දේ හරියටම හරිය. මේ රට ඇතැම් කාලවල අධික ශීතලට පත් වෙයි. ඔහු සිතින් වැඩිහිටියාට සිනාසුණේය. කෙනෙකු කිසිවක් පිළිබඳව උවමනාවට වඩා සහතික විය යුතු නැති බව එයින් පෙනෙයි - දෙකක් නැත - හරිම ශීතකි. උණුසුම යළි ලැබෙන තෙක් ඔහු පා බිම ගසමින් අත් එහා මෙහා වීසි කරමින් ඇවිද්දේය. ඉන් පසු ගිනිකුරු මිටිය එළියට ගෙන ගිනිමැලයක් ගැසීමට සූදානම් විය. ඉකුත් වසන්ත සමයේ ගැලූ වඩදියට ගසාගෙන ආ යටි කැලෑවෙහි රැඳුණු දරුකෝටුවලින් ඔහු දර සොයා ගත්තේය. ඉතා පරෙස්සමෙන් දල්වා

ගත් ගිනිමැලය බුර බුරා නඟින විශාල ගින්නක් බවට පත් වූ අතර, ගිනිමැලයට ළංව මුහුණේ බැඳුණු අයිස් දියකොට හැර ගින්නේ උණුසුම විදිමින් ඔහු විස්කෝතු කෑවේය. මොහොතකට අවකාශයේ ශීතල පරාජයට පත්ව තිබිණි. උණුසුම දැනෙන්නට තරම් ළංව, එහෙත්, ලොම් නොපිලිස්සෙන තරම් ඇතින් ගිනිමැලය අසල දිග ඇඳුණු සුනඛයා තෘප්තියට පත්ව සිටියේය.

මිනිසා කෑම කා නිමව, පයිප්පය පුරවාගෙන කල් වේලා ගනිමින් දුම් උරන්නට වූයේය. ඉක්බිති අත්වැසුම් පැලඳ, හිස්වැස්මේ කන් ආවරණ කන් මත දැඩිව සිටින සේ සකසාගෙන දිය පාෂේ වම් බෙද්ම ඔස්සේ වැටුණු මඟ දිගේ ගමන ඇරඹීය. මේ මිනිසා ශීතල නොදැනී. ඔහුගේ මුතුන් මිත්තන්ගේ සියලු පරම්පරා ඇතැම්විට ශීතල ගැන, සැබෑ ශීතල ගැන, හිමාංකයට වඩා අංශක එකසිය ගණනක් පහළ ශීතල ගැන දැන නොසිටියා විය හැකිය. එහෙත්, බල්ලා දැන සිටියේය; උගේ සියලු මුතුන් මිත්තෝ එය දැන සිටියහ. උඟට උරුමයෙන් දැනුම ලැබී තිබුණි. ඒ සා බිහිසුණු ශීතලක දී එළිමහනේ ඇවිදීම යහපත් නොවන බව උඟ දැන සිටියේය. මේ හිමේ ගුලක වැතිරී මේ ශීතල පැමිණි ලෝකය වසා වලාකුළු තිරයක් ඇදෙන තෙක් බලා සිටින්නට කාලයයි. අනෙක් අතට, බල්ලා සහ මිනිසා අතර සමීප සබඳතාවක් නොවීය. එකෙක් අනෙකාගේ වහලාය. උඟ දැන සිටි සුරතල් ආලිංගනයන් වූයේ කස පහර හා කස පහර බඳු යටිගිරියෙන් කළ මොරගෑම් පමණි. එහෙයින්, සිය සැකසංකා මිනිසාට සන්නිවේදනය කිරීමට උඟ උත්සාහ නොගත්තේය. මිනිසාගේ සුභසිද්ධිය පිළිබඳව ඔහු කරදර නොවීය. උඟ ගිනිමැලයට නැවතත් ළං වූයේ තමාගේම උවමනාවටය. එහෙත්, මිනිසා සිවුරුහන් කරමින්, කස පහර හඬින් උඟ ඇමතුවේය.-බල්ලා කැරකී පැමිණ මිනිසාගේ අඩි පාර පිටුපස ගමන් කළේය.

මිනිසා දුම්කොළ සපන්තට වූ විට අලුත් ගිනි පැහැ රැවුලක් නිර්මාණය වන්නට විය. ඔහුගේ තෙත හුස්මෙන් උඩු රැවුලෙහි, ඇසි බැමි හා ඇසි පිහාටු මත, සුදු තුහීන බිඳිති විසිරිණි. හේන්ඩර්සන් දොළෙහි වම් බෙද්මෙහි එතරම් උල්පත් නැති බව පෙනිණි. පැය බාගයක් පමණ ගෙවෙන තෙක් ඔහු එක් උල්පතක් හෝ නොදුටුවේය. ඉන් පසු එය සිදුවිය. සවිමත් බවක් පෙන්වූ සුමුදු අඛණ්ඩ හිම තට්ටුව කඩාගෙන මිනිසා ගිලී ගියේය. එය නොගැඹුරුය. මිනිසා දනිපති ගා නැවත හිම තට්ටුව මතට නැග ගන්නා විට ඔහු දණහිස දක්වා තෙතබත්ව සිටියේය.

ඔහු සිටියේ කෝපයෙනි. සිය අවාසනාවට ඔහු කෑ ගසමින් ශාප කළේය. හය වනවිට තරුණයන් සමඟ කඳවුරේ සිටීමට බලාපොරොත්තු වූ නමුදු, මේ සිදුවීමෙන් ඔහු තව පැයක්වත් පමාවනු ඇත; ඔහු ගිනිමැලයක් දල්වා සිය මෙස් සපත්තු වියළා ගත යුතුය. මෙම පහළ උෂ්ණත්වයේ දී එය වැදගත්ය. ඔහු දන්තේ එපමණි. නැඟ ගත් ඉවුරේම ඔහු ආ පස්සට හැරුණේය. කුඩා ස්පර්ශ් ගස් යට වූ පඳුරු මත වඩදියට ගසාගෙන ආ වියළි දරකෝටු හා අතු රිකිලි ද, හොඳින් විශැළුණු තරමක් ලොකු අතු ද, හොඳින් විශැළුණු ගිය වසරේ තණපත් ද තිබුණේය. ඔහු ලොකු අතු කිහිපයක් හිම මතට දැමීමේය. මෙය, ගිනි දැල්වූ පසු හිම දිය වී කුඩා ගිනිදල නිවී යෑම වැළැක්වීම පිණිස ආරක්ෂක පදනමය. සාක්කුවෙන් ගත් කුඩා බර්ච් ලී පතුරක ගිනිකුරක් අතුල්ලා ඔහු ගින්න දැල්වීය. එය කඩදාසියකටත් වඩා හොඳින් දැල්විණි. ලොකු අතු දර තට්ටුව මත බර්ච් ගිනි දැල්ල තැබූ ඔහු වියළි තණපත් ද, වියළි සිහින් කෝටු ද දැල්ලට ලං කළේය.

සිය අන්තරාය පිළිබඳ දැනුවත්භාවයකින් සිටි මිනිසා ක්‍රියාත්මක වූයේ සෙමිනි. පරෙස්සමිනි. ගිනිදැල්ල වැඩිවන විට ඔහු

වඩා ලොකු කෝටු ඊට එකතු කළේය. හිම මත උක්කුටිකව හිඳගෙන පඳුරුවල පැටලී තිබුණු අතු රිකිලි ඇද කෙළින්ම ගින්නට එකතු කරන්නට විය. වැරදීමක් සිදු නොවන බව ඔහු දැනී. උෂ්ණත්වය හිමාංකයෙන් අංශක 75ක් පහළට ගොස් ඇතිවිට, ගින්නක් දැල්වීමට ගන්නා උත්සාහයේ දී ඔහු වරදදා නොගත යුතුය - ඒ, ඔහුගේ පා තෙමී ඇත්නම්ය. පා වියළි නම්, ගින්න දල්වාගත නොහැකි වුවත්, මඟ දිගේ සැතැපුම් බාගයක් පමණ දුටුගොස් සිරුරේ රුධිර සංසරණය යථා තත්ත්වයට පත්කරගත හැකිය. එහෙත්, උෂ්ණත්වය හිමාංකයට වඩා අංශක 75ක් පහළ තිබිය දී තෙත, ශීතලට හසු වූ පාවල රුධිර සංසරණය දිවීමෙන් යථා තත්ත්වයට පත් කළ නොහැකිය. කොතරම් වේගයෙන් දිවුවත් තෙත පා ශීතලෙන් වඩ වඩා දරදඬු වනු ඇත. මේ සියල්ල මිනිසා දැන සිටියේය. ගෙන්ගදම් දොළ පාටේ වැඩිහිටියා ඉකුත් හේමන්ත සෘතුවේ දී ඔහුට මේ ගැන කියා දී තිබුණු අතර, දැන් ඔහු එම උපදේශය අගය කළේය. ඒ වනවිටත් ඔහුගේ පාවල සියලු සංවේදනයන් ඉවත්ව ගොස්ය.

ගිනිමැලය ගැසීම පිණිස අත්වැසුම් ගැලවීමට සිදුවූයෙන් ඇඟිලි ද වහා හිරිවැටී ගියේය. පැයට සැතැපුම් හතරක වේගය හදවතෙන් සිරුරට ද, අත්පාවලට ද රුධිරය ගෙන යමින් පැවැතිය ද ගමන නැවැත්වූ විගස රුධිරය ගලා යෑම මන්දගාමී විය. වායුගෝලයේ ශීතල මේ ග්‍රහලෝකයෙහි අනාරක්ෂිත කෙළවර පීඩාවට පත් කළ අතර, එම අනාරක්ෂිත කෙළවරේ සිටි ඔහුට එම පීඩාව දැඩිව දැනිණි. ඔහුගේ සිරුරෙහි රුධිරය එම පීඩාව හමුවේ පසුබට විය. බල්ලා මෙන් රුධිරය ද සජීවී වූ අතර, බල්ලාට මෙන් රුධිරයට ද බියකරු ශීතලෙන් සැඟවෙන්නට උවමනා විය. පැයට සැතැපුම් හතරක වේගයෙන් ඇවිදින තෙක් රුධිරය අදිමදියෙන් හෝ සිරුර පුරා ගලා ගියේය. එහෙත්, දැන් රුධිරය පසුබා ඇත;

රුධිරය ඔහුගේ සිරුර කුහරය තුළටම ගිලී ගොස්ය. රුධිරය සංසරණය නොවීම මුලින්ම දැනුණේ අත්පාවලට. ඔහුගේ තෙතබරිත පා වේගයෙන් දරදඬු වුව ද, නිරාවරණ අත් වේගයෙන් හිරි වැටුණ ද ඒවා ශීතලෙන් ගල් වී නොතිබිණි. නාසය ද කම්මුල් ද ශීතලට හිරිවැටී පැවැති අතර, සිරුරම ශීතල වී තිබිණි. එහෙත්, ඔහු නිරූපිතය. පා ඇඟිලි ද නාසය හා කම්මුල් ද තුහිනයට හසු වී තිබෙනවා පමණි. ගින්න දැන් ශක්තිමත්ව ඇවිලෙයි. දැන් ඔහු සිය ඇඟිලි තරම් මහත රිකිලි දමමින් ගින්න වැටී කළේය. තව විනාඩියකින් පමණ සිය මැණික් කටුව තරම් මහත දර කැලි ද ගින්නට එක් කරන්නට ඔහුට හැකිවනු ඇත. එවිට ඔහුට තෙත පාවහන් ගලවා ඒවා වියලෙන තෙක් නිරුවත් දෙපා උණුසුම් කරගත හැකිය; ඊට පෙර පා හිමවලින් හොඳින් පිරිමැදිය යුතුය. ගිනිමැලය සාර්ථකය. ඔහු අන්තරායෙන් මිදී ඇත. ගෙන්දගම් දොළේ වැඩිහිටියාගේ අවවාදය මතක් වී ඔහුට සිනා පහළ විය. උෂ්ණත්වය හිමාංකයෙන් අංශක පනහක් පහළට ගියවිට කිසිවෙක් තනිවම ක්ලොන්ඩිකේ* පළාතේ ගමන් නොකළ යුතුයැයි වැඩිහිටියා පැවසුවේ ඉතා බැරෑරුම් ලීලාවෙනි - හොඳයි, එය ඇත්තය - ඔහු අනතුරුදායක තත්ත්වයකට මුහුණ පෑවේය: ඔහු ඉන්නේ ද තනිවමය. එහෙත්, ඔහු අන්තරායකාරී තත්ත්වයෙන් මිදී තිබේ. “ඔය වැඩිහිටියන්ගෙන් සමහරු ගැනු වගෙයි” ඔහු සිතුවේය. මිනිසෙකු කළ යුත්තේ කල්පනාකාරී වීමයි. එවිට සියල්ලම නියමාකාරයෙන් සිදුවනු ඇත. ඕනෑම මිනිසෙකුට - නියම මිනිසෙක් වන පුද්ගලයකුට තනිව ගමන් කළ හැකිය. එහෙත්, කම්මුල් ද නාසය ද ශීතල වන හැටි පුදුමය. ඒ සා කෙටි වේලාවක් තුළ සිය ඇඟිලි අප්‍රාණික වනු ඇතැයි ඔහු සිතා නොතිබිණි. කෝටුවක් අල්ලා ගැනීමටවත් සෙලවිය නොහැකි තරමට ඒවා අප්‍රාණිකය. ඇඟිලි ඔහුගේ සිරුරෙන් ද, ඔහුගෙන් ද ඉතා දුරස්ථ බවය දැනුණේ. දර

කෝටුවක් ඇල්ලුවිට ඔහු එය අල්ලාගෙන සිටින්නේ දැයි නැත්දැයි බැලීමට ඔහුට සිදුවිය. ඔහු හා අතැඟිලි තුඩු අතර සම්බන්ධය හොඳටම අඩු වී ගොස්ය.

මේ සෑම දෙයක්ම වැදගත් නැත. රඟ දෙන සෑම ගිනි දැල්ලකින්ම ජීවිතය පිළිබඳව ප්‍රතිඥා දෙමින්, උඩ පනින ‘පට පට’ හඬ නගමින් ගිනිමැලය ඇවිලෙයි. ඔහු සිය මොකැසින් පාවහන් උනා දමන්නට විය. ඒවා මත අයිස් බැඳී ඇත; දණහිස දක්වා වූ ගනකම් ජර්මානු මේස් යකඩ කොපු වැනිය; මොකැසිනවල රැහැන් පටවල් ඇඹරී ගැට ගැසී ගිය වානේ කම්බි බඳුය. මොහොතකට සිය හිරි වැටුණු අත්වලින් රැහැන් පට ඇද්දත්, සිය මෝඩකම අවබෝධ වීමෙන් ඔහු කොපු පිහිය අතට ගත්තේය.

එහෙත්, රැහැන් කපන්නට පෙර එය සිදු විය. එය ඔහුගේම වරදය. නැතහොත් ඔහුට වැරදී ගොස්ය. ඔහු ස්පර්ශ් ගස යට ගිනිමැලය නොගසා ඉන්නට තිබිණි. එය දල්වන්නට තිබුණේ එළිමහනේය. එහෙත්, ගස යට දී පඳුරුවලින් කෝටු ඇද ඒවා කෙළින්ම ගින්නට දැමීම පහසු වූයේය. ගිනිමැලය දැල්වූ තැන ගසේ අතු හිමෙන් බරව තිබිණි. සති කිහිපයකින් සුළං නොහැමුවෙන්, සෑම අත්තක්ම හිමෙන් බර වී ගොස්ය. ඔහු පඳුරකින් රිකිල්ලක් අදින සෑම අවස්ථාවකම ගසට සිය නොරිස්සුම සන්නිවේදනය කළේය. එය ඔහුට නම් අතීන්ද්‍රිය කම්පනයකි. විනාශය ගෙන ඒමට තරම් ප්‍රමාණවත් කම්පනයකි. ගසේ ඉහළ අත්තක රැඳී තිබුණු හිම කන්දරාව ගිලිහුණේය. එම හිම කැටිය පහළ අතු මතට ඇද හැලුණේ එම අතු පහළට බර කරමිනි. මෙසේ, මුළු ගසේම රැඳුණු හිම දැවැන්ත හිම කන්දක් කඩා වැටෙන්නාක් සේ මිනිසා සහ ගිනිමැලය මත පනිත විය. තිබූ තැනක සලකුණුවක්වත් ඉතිරි නොකර ගිනිමැලය නිවී ගියේය. ගින්න දැල්වුණු තැන නැවුම් හිම අපිළිවෙලට විසිර තිබිණි.

මිනිසා තිගැස්සුණේය. එය ස්වකීය මරණ තීන්දුව ඇසුණා වැනිය. මොහොතකට ඔහු වාඩි වී ගිනිමැලය දැල්වුණ තැන දෙස බලා සිටියේය. ඉන් පසු ඔහු සන්සුන් විය. බාගදා, ගෙන්දගම් දොළ පාරේ වැඩිහිටියා නිවැරදි විය යුතුය. ගමන් සගයකු පමණක්වත් සිටියා නම් ඔහුට අනතුරක් නැත. නැවත වරක් ගිනිමැලය දැල්වීම දැන් නැවත ඔහුට භාරය. මේ දෙවැනි වතාවේ වැරදීමක් විය නොහැකිය. ඔහු ගිනිමැලය දැල්වීමට සමත් වුවත්, පාඇඟිලි කිහිපයක් ඔහුට අහිමි වීමට ඉඩ තිබේ. මේ වනවිටත් ඔහුගේ පා හොඳටම ශීතලට හසු වී තිබෙනවා විය යුතුය. දෙවන ගිනිමැලය සුදානම් වීමට මද වේලාවක් ගත වනු ඇත.

ඔහුගේ සිතුවිලි මෙබඳු වුව ද, ඔහු වාඩි වී ඒ ගැන සිතමින් නොසිටියේය. ඔහුගේ මනස තුළ සිතිවිලි වේගවත්ව එහා මෙහා ගමන් කළේය.

ද්‍රෝහී ගසක් විසින් නිවා දමනු ලැබිය හැකි තැනක නොව, එළිමහනෙහි ඔහු ගිනිමැලයක් සඳහා තැනක් සුදානම් කළේය. වඩදිය සමඟ ගලාවීන් රැඳුණු රොඩු බොඩු අතරින් වියළි තණපත් ද කුඩා අතුරිකිලි ද රැස්කර ගත්තේය. ඇඟිලි ඔහුට අවනත නොවූ බැවින්, ඔහු දර රැස් කළේ අත්වලිනි. මෙසේ ඔහු දිරාපත් වූ අතුරිකිලි ද වැඩකට නැති තෙත පෙඳ ද රැස් කළ ද, ඔහුට කළ හැකි වූ උපරිමය එයයි. ගිනිමැලය වැඩෙන විට ඊට එක් කිරීම පිණිස වඩා ලොකු දර අතු ද දෝත පුරා රැස් කරමින් ක්‍රමානුකූලව ගිනිමැලය දැල්වීමට ඔහු සුදානම් විය. මුළු කාලය තුළම බල්ලා වාඩි වී බලාගෙන සිටියේය. උගේ ඇස්වල එක්තරා වින්තාපර අපේක්ෂාසහගත පෙනුමක් දිස්විය; උග මිනිසා සැලකුවේ ගිනිදර සපයන්නා ලෙසය. ගිනිමැලය තවමත් ප්‍රමාදය.

සියලු දෑ සුදානම් වූ පසු ඔහු බර්වි පතුරක් ගන්නට සාක්කුවට අත දැම්මේය.

පතුර සාක්කුවේ තිබෙන බව දැන සිටිය ද, ඇඟිලිවලට පතුර තිබෙනු නොදැනිණි. සාක්කුව අතපත ගානවිට සර සර හඬ නඟමින් එය සාක්කුව තුළ සෙලවෙනු ඔහුට ඇසුණේය. කොතරම් උත්සාහ කළ ද, ඔහුට එය අල්ලාගත නොහැකිය. මේ අතර සිය දෙපා ශීතලට ගල් වෙමින් පවතින්නේය යන කල්පනාව ඔහු තුළ නිරන්තරවම රැඳී තිබිණි. මෙම සිතුවිල්ල ඔහු ව්‍යාකූලත්වයට පත් කළ ද, එසේ වන්නට නොදී සන්සුන් වන්නට ඔහු උත්සාහ ගත්තේය. දත්වලින් අත්වැසුම් ඉහළට ඇදගෙන, අත් ඉස්සරහටත් පස්සටත් වේගයෙන් පද්දවමින් සිය සියලු වැර යොදා දැකින් සිය ඇලපත් දෙකට පහර දුන්නේය. ඉඳගෙන පහර දී ගනිමින් සිටි ඔහු සිටගෙන පහර දෙන්නට විය.

මේ මුළු කාලය පුරාම, වෘකයකුගේ බඳු ලොම් පිරුණු වලිගය ඉදිරි ගාත් මත වකුටු කරගෙන, සිය තියුණු වෘක කන්පෙති ඕනෑකමින් ඉදිරියට යොමාගෙන හිම මත වාඩි වී සිටි බල්ලා මිනිසා දෙස බලා සිටියේය. අත්දඬුවලින්, අත්වලින් පහර දී ගනිමින්, සිරුර මඬිමින් සිටිය දී, සිය ස්වාභාවික ආවරණය තුළ උණුසුම්ව, සුරක්ෂිතව සිටින තිරිසනා කෙරෙහි ඔහු තුළ හට ගත්තේ දැඩි ඉරිසියාවකි.

මද වේලාවකින්, පහර දෙන ලද ඇඟිලි තුළ සංවේදනයක දුරස්ථ සංඥා දැනෙන්නට පටන්ගෙන තිබිණි. සියුම් කිහි ගතිය වර්ධනය වෙමින් දෂ්ට කිරීමක් වැනි දැඩි වේදනාවකට හැරුණේය. එහෙත්, මිනිසා එය තෘප්තිමත්ව පිළිගත්තේය. ඔහු දකුණතින් අත්වැස්ම ගලවා බර්වි පතුර සාක්කුවෙන් පිටතට ගත්තේය. නිරාවරණ ඇඟිලි නැවතත් වහ වහා හිරි වැටෙමින් තිබිණි. ගිනිකුරු මිටියෙන් එකක් වෙන් කර ගැනීමට ගත් උත්සාහයේ දී ගිනිකුරු මිටියම හිම මත පතිත විය. එය අහුලා ගන්නට උත්සාහ කළ ද, ඔහු ඊට අසමත් විය. මියගොස් තිබුණු ඇඟිලිවලට අල්ලන්නට හෙ ග්‍රහණය කරගන්නට හෝ නොහැකිය. ඔහු අතිශයින්

පරෙස්සම් වූයේය. ශීතලෙන් ගල් ගැහෙමින් පැවැති නාසය හා කම්මුල් පිළිබඳ කල්පනාව මතසින් පලවා හැර ඔහු මුළු කල්පනාවම ගිනිකුරු මිටිය වෙත යොමු කළේය. ස්පර්ශය වෙනුවට දර්ශන සංවේදනය යොදා ගනිමින් ඔහු විමසුම් සහගත විය. ගිනිකුරු මිටිය දෙපස පිහිටි ඇඟිලි දුටුවට ඔහු ඒවා වඩා ළං කළේය - එසේ නැතහොත්, ඒවා ළං කිරීම ඔහුගේ අභිමතය විය. මන්ද; දැන් සංඥා පද්ධති බිඳ වැටී තිබුණු හෙයින් ඇඟිලි අවනත නොවීය. ඔහු දකුණතේ අත්වැසුම ඉහළට ඇද අනෙක් දණහිසට වේගයෙන් පහර දුන්නේය. ඉක්බිති, අත්වැසුම් ලූ දැතින්ම හිමත් සමඟ ගිනිකුරු මිටිය සුරා රැගෙන උකුළ මතට දමා ගත්තේය. එහෙත්, ගිනිකුරු දැනට ගැනීම අපහසු විය.

තරමක් වැයම් කිරීමෙන් පසු වැසුම් ලූ දෙඅත්ල අතරට ගිනිකුරු මිටිය ගන්නට ඔහු සමත් විය. ඔහු එය කටට ළං කළේය. දැඩි උත්සාහයකින් මුව විවර කළ විට අයිස්

පට පට ගා පිපිරී හැලුණේය. ඔහු යටිතක්ක පිටුපසට කර උඩුතොල නුහුරු ලෙස රවුම් කර, උඩුඇන්දේ දත්වලින් ගිනිකුරු මිටියෙන් කුරක් වෙන්කර ගන්නට තැත් කළේය. ගිනිකුරක් උකුළ මතට වට්ටා ගන්නට ඔහු සමත් වුව ද, ඔහුට එය ග්‍රහණය කරගත නොහැකිය. ඔහු ක්‍රමයක් කල්පනා කළේය. ගිනිකුර දත්වලින් ගෙන එය කකුලේ ඇතිල්ලුවේය. විසි වතාවක් පමණ අතුල්ලන විට ගිනිකුර දැල්විණි. ඔහු එය අතින් ගෙන බර්ච් පතුරට ළං කළේය. දැවුණු ගෙන්දගම් ඔහුගේ නාසාපුඩු තුළට ද, පෙණහලුවලට ද ගියෙන් ඔහු කහින්නට විය. ගිනිකුර හිම මත වැටී නිවී ගියේය.

ගෙන්දගම් දොළ පාරේ වැඩිහිටියා නිවැරදිය: උෂ්ණත්වය අංශක පනහකින් පහළට ගියවිට, මිනිසෙකු ගමන් යා යුතු වන්නේ සගයකු කැටුවය. ඔහු අත් එකට ගැසුවේය. එහෙත්, ඒවායේ මියගොස් තිබුණු සංවේදනයන් අවදි කිරීමට ඔහු අසමත් විය.

හදිසියේම ඔහු අත් දෙකේම වැසුම් කටින් ගැලවීවේය. ගිනිකුරු මිටිය දෙඅත්ලෙන් ගෙන මිටියම කකුලේ ඇතිල්ලුවේය. දැල්ලක් පැන නැගිණි. ගෙන්දගම් ගිනිකුරු හැත්තැවක් එක්වරම! එය නිවා දමන්නට සුළඟක් නොවීය.

හුස්ම හිර කරන ගෙන්දගම් දුමෙන් බේරීමට හිස ඇල කරගත් ඔහු දැවෙන ගිනිකුරු මිටිය බර්චි පතුරට ළං කළේය. ගිනිකුරු මිටිය අල්ලාගෙන සිටින විට අතේ සංවේදනය අවදි වී ඇති බව ඔහුට දැනුණේ අත පිලිස්සෙමින් තිබුණු බැවිනි. ඔහුට ගඳ දැනුණේය. පිලිස්සෙමින් පැවැති අතට මුවාවී තිබුණු දැල්ලෙන්, එක්වර නොදැල්වුණු බර්චි පතුරට ගිනිකුරු මිටිය අල්ලාගෙන ඔහු වේදනාව ඉවසාගෙන සිටියේය.

වේදනාව තවත් දරාගත නොහැකි වූ විට ඔහු අත ගැසුවේය. දැල්වෙමින් පැවැති ගිනිකුරු මිටිය හිම මත වැටී විරි විරි හඬ නැංවීය. වියළි තණපත් ද, රිකිලි ද දෙඅත්ලට මැදිකොට රැගෙන ඒවා ඔහු ගිනිදැල්ල මතට දැමුවේය. දර රිකිලිවලට ඇලී තිබුණු දිරු තෙත ලී හා අමු පෙඳ කටින් කඩා ඉවත් කරමින් ඔහු ගිනිදැල්ල ආරක්ෂා කළේ ඉතා සිරුවෙනි. පරෙස්සමිනි. එය ජීවිතයයි. එය විනාශ නොවිය යුතුය. වෙවුලන්නට පටන්ගෙන සිටි බැවින් ඔහු දැඩි ලෙස අසිරුවට පත්ව සිටියේය. ගින්න මත පතිත වූ ලොකු තෙත පෙඳ කැබැල්ලක් ඇඟිලිවලින් ඉවත් කිරීමට උත්සාහ ගත්ත ද, වෙවුලන අතින් ගින්න උවමනාවට වඩා ඇවිස්සුණු හෙයින්, ඇවිලෙමින් පැවැති තණපත් ද, දර රිකිලි ද විසිරී ගොස් ගින්න නිවිණි. එකිනෙක දර රිකිල්ල ද දුමක් පිට කරමින් නිවී ගියේය.

ගිනි සපයන්නා අසමත්ව සිටියේය. උදාසීන ලෙස අවට බැලූ ඔහුගේ බැල්ම බල්ලා වෙත යොමු විය. උභ්‍ය ගිනිමැලය ඉදිරියේ, හිම මත නොසන්සුන්ව වක ගැසෙමින් විටෙක එක

පයක් ද, ඊළඟට තවත් පයක් ද ඔසවමින් සිය බර කකුල් මත ඉදිරියටත් 'පසුපසටත් ගෙන යමින් කල්පනා සහගත උද්යෝගයෙන් බලා සිටියේය.

සුනඛයා දැකීමෙන් මිනිසාගේ සිතට නැඟුණේ ප්‍රචණ්ඩ අදහසකි. හිම කුණාටුවකට හසු වූ මිනිසෙකු ගොන් නාමිබෙකු මරා උගේ කුණ ඇතුළට රිංගූ කතාව ඔහුට මතක් විය. බල්ලා මරා, දැනේ ශීතල පහව යනතෙක් බල්ලාගේ උණුසුම් සිරුර තුළ දැත් තබා ගත යුතුය. ඉන් පසු ඔහුට තවත් ගිනිමැලයක් දල්වන්නට පුළුවන. ඔහු බල්ලාට අඩ ගැසුවේය. එහෙත්, ඊට පෙර එම ස්වරයෙන් තමා අමතනු නොපුරුදු කිරිසනාට මිනිසාගේ කටහඬෙහි යම් බියජනක ස්වරයක් ඇසුණේය. යම් දෙයක් වැරදි තිබේ - එම ස්වරයෙහි වූයේ අන්තරායයි - එම අන්තරාය කුමක්දැයි නොදත් නමුත්, උගේ මනසේ තැනක මිනිසා කෙරෙහි බියක් හට ගත්තේය. මිනිසාගේ කටහඬේ ශබ්දයට උභ්‍ය කන් පහත් කළේය. උගේ නොසන්සුන් වකුටු වීම, ඉදිරි ගාත් ඉස්සීම හා පස්සට ගැනීම වැඩි විය. එහෙත්, ඔහු මිනිසා සමීපයට නොපැමිණියේය. මිනිසා දණ ගාගෙන ගොස් බල්ලාට සමීප විය. මේ අසාමාන්‍ය ඉරියව්ව බල්ලා තුළ සැක ඉපිදුවූයෙන් උභ්‍ය පැකිලෙමින් ඉවතට දිවීවේය.

මිනිසා මොහොතකට හිම මත වාඩි වී සන්සුන් වීමට වෙර දැරුවේය. ඉන් පසු දැත්වලින් අත්වැසුම් ඉහළට ඇදගෙන නැඟී සිටියේය. තමා සැබැවින්ම නැඟිට සිටින්නේදැයි දැන ගැනීමට ඔහු බිම බැලුවේය; දෙපා සංවේදනයෙන් වියුක්තව පැවැති නිසා ඔහුට පොළොවේ සම්බන්ධයක් නොදැනිණි. මිනිසාගේ ඍජු ඉරියව්වෙන් බල්ලාගේ සැකය දුරු විය. ඔහු කස පහරක හඬින් කතා කළ විට සුපුරුදු අවනතභාවය පෙන්වමින් උභ්‍ය මිනිසා වෙත පැමිණියේය. අත පොවන මානයට බල්ලා පැමිණි විට මිනිසාගේ අත බල්ලා වෙත දික්

විය. අත්වලට යමක් ග්‍රහණය කරගත නොහැකි බව, ඇඟිලි නැමෙන්නට සංවේදනයක් නැති බව දැනගත් විට ඔහු සැබැවින්ම විස්මයට පත් විය. ඒවා ශීතලට ගල් ගැසී ඇති බව ද, තව තවත් ගල් ගැසෙමින් පවතින බව ද ඔහුට අමතකව තිබිණි. මේ සියල්ල සිදුව තිබුණේ කඩිනමිනි. තිරිසනා ඇතට දිව යන්නට පෙර ඔහු දැනින් උභ්‍ය බදා ගත්තේය. බල්ලා බදාගෙන හිම මත හිඳගත් විට, උභ්‍ය ගොරවමින්, කෙදිරි ගාමින් දැගලුවේය.

එහෙත්, මිනිසාට කළ හැකි වූයේ එපමණි. බල්ලා බදාගෙන හිඳගෙන සිටීම පමණි. තමා බල්ලා මැරීමට අසමත් බව ඔහු වටහා ගත්තේය. එය කරන්නට ක්‍රමයක් නොවීය. බල රහිත අත්වලින් පිහිය අල්ලා ගන්නට හෝ බල්ලාගේ ගෙල මිරිකන්නට නොහැකිය. ඔහු බල්ලා මුදා හැරියේය. උභ්‍ය නගුට දෙපා අතර රඳවාගෙන ගොරවමින් ඉවත දිව ගියේය. අඩි හතළිහක් පමණ දුරට ගොස් නැවතී, කන් කෙළින් කරගෙන මිනිසා දෙස කුතුහලයෙන් ද විමසිලිමත්ව ද බලා සිටියේය.

සිය අත් කොහේදැයි දැන ගන්නට මිනිසා සිය අත් දෙස බැලුවේය. ඒවා සිය බාහු අග එල්ලෙමින් තිබුණි. සිය අත් ඇති තැන දැන ගන්නට ඇස් යොදා ගත යුතු නොවේ දැයි ඔහු සිතුවේ කුතුහලයෙන් යුතුවය.

ඔහු සිය බාහු යුග්මය ඉස්සරහටත් පස්සටත් ගසමින් අත්වැසුම් ලූ අත්වලින් සිය ඇලපත් දෙකට පහර දී ගත්තේය. විනාඩි පහක් පමණ මෙසේ කළ පසු වෙවිලීම නතර වන්නට තරම් ප්‍රමාණවත් රුධිරය හදවතෙන් ගලා ආවේය. එහෙත්, අත්වල සංවේදනය නම් අවදි නොවීය. ඔහුට දැනුණේ සිය බාහු කෙළවර බරු මෙන් ඒවා එල්ලී ඇති සෙයකි.

මරණය පිළිබඳ යම් බියක්, තේරුම් ගත නොහැකි යම් බියක් ඔහු වෙත පැමිණෙමින්

තිබුණේය. එය හුදෙක් අතැඟිලි හා පා ඇඟිලි ශීතලෙන් ගල් වීම, අත් හෝ පා හෝ අහිමි වීම පිළිබඳ කාරණයක් නොවන බව ද, තමාට එරෙහි වාසි ඇති ජීවිතය හා මරණය සම්බන්ධ කාරණයක් බව ද වැටහෙන්නට මෙම බිය තියුණු වන්නට විය. මෙයින් අන්දමන්ද වූ මිනිසා දොළ පාර දිගේ වැටුණු පැරැණි අඳුරු දඩයම් මාර්ගය ඔස්සේ දිව යන්නට වූයේය. බල්ලා ද ඔහු පසුපස වැටී මිනිසා පසුපසින් දිවිවේය. ඔහු අන්ධ ලෙස, අරමුණකින් තොරව, පෙර කෙදිනක හෝ නොදැනුණු ආකාරයේ බියකින් පෙළෙමින් දිවිවේය. හිමේ එරෙමින්, හිම පිටැලී පෙරළමින් දුවනවිට ඔහුගේ දර්ශන පථයට බොහෝ දෑ හසුවිය. දොළ පාරේ ඉවුරු, ගොඩ ගැසුණු දැව කඳන්, පත්‍ර හැලී ගිය පොප්ලර් තුරු, අහස ඔහු දුටුවේය. දිවීමෙන් ඔහුගේ සිරුරට ප්‍රාණවත් බවක් දැනුණේය. ඔහු වෙවුලුවේ නැත. බාගදා දිගටම දිවිවෙත් ශීතලට ගල් වී ඇති පා යථා තත්ත්වයට පත් වනු ඇත. කොයිතැටි වෙතත්, සැහෙන දුරක් දිව ගියහොත් ඔහුට කඳවුරට ළඟා වීමට ද, තරුණයන් මුණ ගැසීමට ද පුළුවන් වනු ඇත. අතැඟිලි හා පා ඇඟිලි ද මුහුණේ පැත්තක් ද ඔහුට අහිමි වන බවට සැක නැත. එහෙත්, තරුණයන් ඔහුට සාත්තු සප්පායම් කරනු ඇත. සිරුරේ ඉතිරි කොටස් ආරක්ෂා කර ගැනීමට ඔවුන් උදව් වනු ඇත. ඒ සමඟම තමා කඳවුර හා තරුණයන් වෙත කිසි විටෙක ළඟා නොවනු ඇත; කඳවුරට තවත් සැතැපුම් ගණනාවක් තිබේ; ශීතලෙන් ඔහුට බොහෝ අන්තරායයන් සිදුව ඇත, වැඩි වේලා නොගොස් තමා ශීතලෙන් දරදඬු වී නම් මියයනු ඇත යන සිතුවිලි ද පසුබිමේ පැවැතිය ද, ඒ සිතුවිලි පිළිබඳව සලකා බැලීමට ඔහු සූදානම් නොවීය. විටෙක එම සිතුවිල්ල බලෙන්ම ඉදිරියට තල්ලු වී එය ඇසීමට ඔහුට බල කළේය. එහෙත්, ඔහු එම සිතුවිලි පසෙක ලා වෙනත් දෑ ගැන සිතීමට වෙහෙස ගත්තේය.

පොළොවේ හැප්පු විට කිසිවක් නොදැනුණු, සිය සිරුරේ බර දරා සිටි පාවලින් දුවන්නට හැකි වීම ඔහු තුළ ඇති කළේ කුතුහලයකි. ඔහුට හැගුණේ පොළොවට කිසිදු සම්බන්ධයක් නැතිව මතුපිට පාවෙන සෙයකි. පියාපත් සහිත බෘහස්පති තාරකාවක් ඔහු කොහේ දී හෝ දැක තිබුණේය. පෘථිවිය ඉහළින් පාවෙන විට බෘහස්පති තාරකාවට ද මේ දැන් තමාට හැඟෙන්නා සේ හැඟෙන්නට ඇතැයි ඔහු සිතුවේය.

කඳවුර සහ තරුණයන් වෙත ළඟාවන තෙක් දිවීම නම් ඔහුගේ අදහසෙහි එක් අඩුවක් තිබිණි: විඳ දරා ගැනීමේ ශක්තිය ඔහුට අඩුය. කිහිප වතාවක්ම ඔහු පය පැකිළී වැටෙන්නට ගියේය. වැනි වැනි ගමන් කළේය. අවසානයේ ඔහු තුන් කොණ්ඩාරමට වැටුණේය. වාඩි වී විවේක ගත යුතු යැයි ඔහු තීරණය කළේය. ඊළඟ අවස්ථාවේ දී ඔහු ඇවිදිනවා පමණි. දිගටම ඇවිද යනවා පමණි. වාඩි වී හොඳින් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කරන්නට වූ විට තරමක උණුසුමක් තමාට ලැබෙන බව ද, පහසුවක් දැනෙන බව ද ඔහුට වැටහිණි. ඔහු දැන් වෙවිලුවේ නැත. පපුවට ද, කඳට ද උණුසුමක් ලැබී තිබුණේය. එහෙත්, නාසය හෝ කම්මුල් හෝ ඇල්ලුවට ඒවායෙහි සංවේදනයක් නොවීය. දිවීමෙන් ඒවා උණුසුම් නොවනු ඇත. ශීතලෙන් ගල් වීම සිරුරේ සෙසු කොටස්වලට ද පැතිරෙනු ඇතැයි ඔහුට සිතුවේය. ඔහු ඒ සිතුවිල්ල යටපත් කරන්නට, අමතක කරන්නට, වෙනත් දෙයක් ගැන සිතන්නට උත්සාහ ගත්තේය. එයින් ඇතිවන වික්ෂිප්ත බව ඔහු දැනී. එසේ වික්ෂිප්ත වීමට ඔහු බිය විය. අවසානයේ ශීතලෙන් මුළුමනින්ම ගල් වී ඇති සිය සිරුරේ දර්ශනයක් ඔහු අබ්මුච්චි මැවෙන තෙක්ම සිතුවිල්ල වෙනස් නොවී, මුරණ්ඩු ලෙස සිතෙහි එල්බ සිටියේය. එය ඕනෑවටත් වැඩිය. ඔහු තවත් වරක් දඩයම් මඟ දිගේ දිව යන්නට විය. ඇවිදීම දක්වා ගමනේ

වේගය අඩු වූ වහාම ශීතලෙන් ගල් ගැහීම සිරුර පුරා පැතිරීම පිළිබඳ සිතුවිල්ල ඔහුට දුවන්නට සන් කළේය. දිගටම, මිනිසාගේ පා අසලින්ම බල්ලා දිව ගියේය. දෙවන වතාවට ඔහු ඇද වැටෙන විට, බල්ලා වලිගය ඉදිරි ගාත් මතට වකුටු කරගෙන, මිනිසාට මුහුණ ලා, ඔහු ඉදිරියේ කුතුහලයෙන්, උවමනාවෙන් හා උනන්දුවෙන් වාඩි විය. තිරිසනා සතු උණුසුම ද, සුරක්ෂිතභාවය ද මිනිසා කෝපයට පත් කළ අතර, උභ්‍ය කන් නමා සිය යටහත් පහත් භාවය පෙන්වන තෙක්ම මිනිසා ඔහුට ශාප කළේය. මෙවර, මිනිසා වෙත වෙවිලීම වඩා ඉක්මනින් පැමිණි අතර, තුහිනය සමඟ කළ සටනින් ඔහු පරාජයට පත් වෙමින් සිටියේය. ඔහු දිගටම දිවුවේය. එහෙත්, ඔහුට අඩි සියක්වත් දිව යන්නට නොලැබුණි. පය ගාටමින් ගොස් ඔහු මුණින් අතට ඇද වැටුණේය. එය ඔහු වික්ෂිප්තයට පත් වූ අවසන් අවස්ථාවය. නැවත හුස්ම හෙළන්නට වූ ඔහු අත් පා වලංගු වූ විට වාඩි වී අභිමානයෙන් යුතුව මරණයට මුහුණ දීමේ අදහස ගැන සිත යොමු කළේය.

කෙසේ වුව ද එම සංකල්පය ඔහු වෙත පැමිණියේ එසේ සෘජුවම නොවේ. තමා මෝඩයෙකු ලෙස කටයුතු කර ඇති බව ඔහුගේ අදහස විය. හිස කපා දැමූ කුකුළු පැටවකු සේ ඔහු දිවුවේය - ඔහුට මතක් වූ උපමාව එයයි. කොහොමටත් ඔහු ශීතලෙන් මියයනු ඇත. ඔහු එය නම්බුකාර ලෙස භාර ගත යුතුව ඇත.

අලුතෙන් ලැබුණු මෙම මානසික සැනසීමත් සමඟ ඔහු වෙත නිදිබර ගතියක ප්‍රථම සංඥා පැමිණුණේය. මරණය එළඹෙන තෙක් නිදා ගැනීම - එය හොඳ අදහසක් - ඔහු සිතුවේය. එය නිර්වින්දකයක් ගැනීමක් බඳුය. ශීතලෙන් මියයෑම මිනිසුන් සිතන තරම් තරක නැත. මියයන්නට ඊට වඩා තරක ක්‍රම කොතෙකුත් තිබේ.

පසු දිනයේ තරුණයන් සිය සිරුර සොයා ගන්නා ආකාරය ඔහු මනසට නඟා

ගත්තේය. හදිසියේම ඔහු ද නරුණයන් සමඟ දඩයම් මඟ දිගේ තමන් සොයා එමින් සිටියේය. “ඇත්තටම හරිම ශීතලයි” ඔහුගේ සිතුවිල්ල විය. ජනපදය කරා ගියවිට සැබෑ ශීතල කෙබඳු දැයි මිනිසුන්ට කියා දීමට ඔහුට හැකි වනු ඇත. එම දර්ශනයෙන් ඔහු ඊළඟට ගෙන්දගම් දිය පාලේ වැඩිහිටියාගේ දර්ශනයක් වෙත මාරු විය. මිනිසා ඔහු පැහැදිලිව දුටුවේය. ඔහු උණුසුම්ව, සුවපහසුවේ පයිප්පයක් උරමින් සිටියේය.

“ඔබ හරි ලොක්කා. ඔබ හරි.” මිනිසා ගෙන්දගම් දිය පාලේ වැඩිහිටියාට මිමිණුවේය.

ඉක්බිති, මිනිසා එතෙක් ඔහු නොදැන සිටි වඩාත්ම සුවපහසු තෘප්තිමත් නිද්‍රාවට එළඹෙන්නට විය. බල්ලා ඔහුට මුහුණ ලා වාඩිවී බලා සිටියේය. කෙටි දිනය දිග මන්දගාමී ගොම්මනකින් අවසන් වෙමින් පැවැතිණි. ගිනිමැලයක් දැල්වෙන සලකුණක් හෝ නැත. ඒ හැරත්, බල්ලාගේ අත්දැකීම් තුළ, මිනිසෙකු එසේ හිමෙහි වාඩි වී ගිනිමැලයක් නොදල්වා ඉදිමක් නොවීය. ගොම්මන් අඳුර පැතිරෙන විට ගින්නට තිරිසනා තුළ වූ දැඩි ආශාව උග්‍ර පරයා නැඟී සිටියේය. උග්‍ර ඉදිරි ගාත් උඩට ඔසවා කිහිප වරක් ඉදිරියට හා පිටුපසට ගෙන සිහින් කෙදිරිල්ලක් නගමින් මිනිසාගේ තරවටුවක් අපේක්ෂාවෙන් කන් පහතට නවා ගත්තේය. එහෙත්, මිනිසා නිහඬය. බල්ලා මහ හඬින් කෙදිරි ගැවේය. මදකින්, මිනිසා සමීපයට රිංගූ තිරිසනාට මරණයේ ඉව දැනුණේය. උග්‍ර නොරිස්සුමෙන් පසෙකට විය.

ශීතල අහසෙහි එහා මෙහා පනිමින්, නටමින් බැබළුණු තාරකා යට උඩු බුරමින් තවත් මද වේලාවක් උග්‍ර එහි රැඳී සිටියේය. ඉක්බිති, සෙසු ආහාර සපයන්නන් හා ගින්දර සපයන්නන් සිටි, උග්‍ර දැන සිටි කඳවුර දෙසට දඩයම් මඟ දිගේ සෙමෙන් දිව ගියේය.

මාලිනි ගෝවින්දගේ

ජෝන් ග්‍රිෆිත් චේනි (John Griffith Chaeney 1876.01.12-1916.11.22) ලේඛකයකු ලෙස ප්‍රකටව ඇත්තේ ජැක් ලන්ඩන් (Jack London) නමිනි.

ප්‍රබන්ධ කතා රචකයකු හා පුවත්පත් ලේඛකයකු වූ ඔහු ලියා පළකොට ඇති කෙටිකතා සංඛ්‍යාව 150කට අධිකය. ඔහු විසින් රචිත නවකතා අතර, Call of the Wild, Sea Wolf සහ White Fang ප්‍රධානය. මේ අතරින් වඩාත්ම ප්‍රකට Call of the Wild වනපෙන අඩ ගසයි මැයෙන් ආර්යවංශ රණවිරයන් විසින් පරිවර්තනය කරනු ලැබ තිබේ.

වාණිජ සඟරා සඳහා ප්‍රබන්ධ කතා ලිවීමේ පුරෝගාමියා ජැක් ලන්ඩන්ය. ඔහු බ්‍රිතාන්‍ය හා අමෙරිකානු වාණිජ සඟරා සඳහා ප්‍රබන්ධ කතා ලිවේය. ලේඛන කලාවෙන් ඉතා සාර්ථක ලෙස මුදල් ඉපැයූ ලේඛකයකු ලෙස ද ඔහු හැඳින්වේ. එහෙත්, ඔහුගේ ගැටවර හා තරුණ විය ගෙවී ගියේ ජීවිකාව සඳහා තැනින් තැන යමින් නොයෙක් රැකියාවල යෙදෙමිනි. ධනවතෙකු වී සිටිය ද, රෝගාබාධ ද පෞද්ගලික ජීවිතයේ නොයෙක් ගැටලු ද දරාගත නොහැකිව නිද්‍රාජනක ඖෂධයක් නියමිත ප්‍රමාණයට වඩා ගැනීමෙන් දිවි නසා ගන්නා විට ඔහුගේ වයස අවුරුදු හතළිහකි.

අභිමානයෙන් ජීවිතයට මුහුණ දීම හා අභිමානයෙන් මියයෑම ඔහුගේ බොහෝ කතාවලට තේමාව වී තිබේ.

මෙම කෙටිකතාව ඔහුගේ To Build a Fire නම් කතාවේ පරිවර්තනයයි.

කලාව හා ප්‍රකෘතිය

සිරිත්-විරිත්, ඇඳුම්-පැලඳුම්, කෑම්-බිම්, දේශගුණය-සංස්කෘතිය ආදී කරුණුවලින් පෙරදිග අපරදිගට වෙනස් වෙයි. කලාව අතින් සලකන විට මේ වෙනස වඩාත් පැහැදිලි ව දැක්ක හැකි ය.

පෙරදිග චිත්‍ර ශිල්පීන් ස්වකීය චිත්‍රයන්හි රේඛාවට මුල් තැන දෙන අතර, අවරදිග සිත්තරා ආලෝකයත්, ඡායාවේ ප්‍රභේදත් අනුව වර්ණ තල යොදා වර්ණ පදාස මගින් සිය චිත්‍රය නිම කරයි. පෙරදිග චිත්‍රය ළපටි වර්ණ සංයෝග යෙන් හා රිත්මානුකූල සියුම් රේඛාවන්ගෙන් යුක්ත ව නිරූපණය වන හෙයින් එය හොඳ හැටි බලා එකවර රස විදිය හැක්කේ කීප දෙනෙකුට පමණකි. එසේ ම එය රස විඳීමට ළං වී බැලිය යුතු ද වේ. අපරදිග චිත්‍රය දුර සිට එක්වර බලන්නන් සමූහයක් සඳහා අදහස් කරන ලද්දකි. ඔවුන්ගේ සංගීතය ද අසන්නන් සමූහයකට එකවර රස විදිය හැකි සේ පිළියෙල වී ඇති බව පැහැදිලි ය.

පෙරදිග කලාව - විශේෂයෙන් ම චිත්‍ර කලාව රේඛාවන්ට මෙන් ම සංකේතයන්ට ද මුල් තැනක් දෙයි. අපරදිග සිත්තරා, ස්වාභාවික

දෙය ඒ සැටියෙන් ම අදින අතර, පෙරදිග සිත්තරා ස්වාභාවික දෙය ආශ්‍රයෙන් නිර්මාණය කර ගත් සංකේතයක් ඒ වෙනුවට යොදයි.

සංකේතයන් මගින් අදහස් හැඟවීම අතීතයේ පටන් පැවැත එන සිරිතකි. ගන්ධාර ශිල්පීන් බුද්ධ ප්‍රතිමා නෙළන්නට පෙර බුදුන්වහන්සේ යන අදහස දීම පිණිස කලාකරුවන් විසින් යොදන ලද්දේ බෝ රූක, වජ්‍රාසනය, සිරිපා සටහන වැනි සලකුණු යි. බුදුරදුන්ගේ රූපය ඇඳීම එතුමන්ට කරන අගෞරවයකැ' යි ඔවුන් සැලකුවා විය හැකි ය. බෞද්ධ චිත්‍ර ශිල්පීන් ඔවුන්ගේ ශාස්තෘවරයාගේ රූපය සිත්තම් නොකළාක් මෙන් ම, ක්‍රිස්තු වර්ෂය ආරම්භයේ දී මිසරයේ ක්‍රිස්තියානි චිත්‍ර ශිල්පීහු ද ක්‍රිස්තු තුමන්ගේ රූපය නොඇන්දහ. ඒ යුගය චිත්‍ර හා මූර්ති කලාවන් සංකේතයනට ම යට වූ කාලයක් විය. ක්‍රිස්තුන්වහන්සේ යන අදහස ඔවුන් ඇඟවූයේ මිදි පොකුරක් ඇඳීමෙනි. මෙසේ නව - දේව මන්දිරයන්, බැටළුවා හෝ මුවා - බවුනිස්ම කරනු ලැබීමට ආශාවෙන් සිටින ආත්මයන්, මාළුවා-ජලය හා හක්තියන් මොනරා - අමරණීයත්වයන් හඟවන සලකුණු විය.

බුදු පිළිමය පවා ස්වාභාවික රූපයක් නොව, බුදුරදුන් හැඟවීම සඳහා සම්මත කර ගන්නා ලද සංකේතයකි. බුදු පිළිමය ස්වාභාවික අන්දමට නෙළුණේ නම් එය අසමසම වූ බුදුරදුන් සාමාන්‍ය මිනිසකුගේ තත්ත්වයට ඇද හෙළීමක් බව සිත්තරා දනී. බුදුන්වයන්සේගේ අනුපම වූ රූපශ්‍රීය මෙන් ම, එතුමන්ගේ අසමසම බව උපශාන්ත බව මහා කරුණා ගුණය ආදී ආධ්‍යාත්මික ගුණාංග ද විදහා දැක්වීමට ඔහුට වුවමනා විය. නරඹන්නන්ගේ සිත තුළ බුදුරදුන් කෙරෙහි පැහැදීම ඇති කරවීමට ඔහුට වුවමනා විය. අසු අනු රියන් විශාල බුදුපිළිම නෙළීමෙන් ඔහු අදහස් කළේ ඒවායේ විශාලත්වයෙන් නරඹන්නන් මවිත කරවීම නොව, බුදුන්වහන්සේගේ බුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කිරීම ය.

ක්‍රිස්තු පූර්ණ 8 වැනි 9 වැනි ශතවර්ෂවල දී මිසරයේත්, ඇසිරියාවේත් විසූ උසස් රාජකීය චිත්‍ර ශිල්පීන්ට, ස්වාභාවික ව රූප ඇඳීම හෝ නෙළීම හෝ තහනම් විය. එයට අවසර දී තිබුණේ සුළු චිත්‍ර වැඩ කරන පහත් පන්තියේ සිත්තරුන්ට පමණෙකි. චිත්‍ර හා මූර්ති මඟින් අධිරාජ්‍යයන්ගේ බල පරාක්‍රමය ලොවට ප්‍රකාශ කොට රට වැස්සන්ගේ ගෞරවයත්, අවනතභාවයත් රජුට ලබා දීම එකල සිත්තරුන්ට පැවරී තිබුණු කටයුත්තක් විය. මිනිස් මුහුණක් සහිත සිංහ රූපයක හැඩයට මිසර ශිල්පීන් විසින් නෙළන ලද 'ස්පින්කස්' නමින් හඳුන්වනු ලබන රූපය, පාරාවෝ රජුන්ගේ බලය ප්‍රකාශ කරවන මෙබඳු සංකේතයකි. ඇසිරියාවේ ද මෙබඳු රූප නෙළන ලදී. මිනිස් මුහුණක් ඇති පියාපත් සහිත ගොනකුගේ රූපයක් සිය මහරජු හඟවන සංකේතය හැටියට ඔවුහු යෙදූහ. ඒවා 'වෙරබ්' නමින් හැඳින්වේ.

සාමාන්‍ය ජනයාට වඩා උසස් මහේශාකාරයන්ගේ රූප ඇඳීමේ දී ස්වාභාවික ක්‍රමයෙන් පිට පැනීම මෙසේ කොයි රටවලත් කලාකරුවාගේ සිරිතක් විය. දැනට බ්‍රිතාන්‍ය

මහගමසේකර

කෞතුකාගාරයෙහි දක්නා ලැබෙන 'සිංහ දඩයම' නම් අති ප්‍රසිද්ධ ඇසිරියානු පිළිම කඩ මීට හොඳ නිදසුනකි. එය නෙළා ඇත්තේ ක්‍රිස්තු වර්ෂයට අවුරුදු 800කට පමණ ඉහත දී ය. රජ සහපිරිවරින් සිංහ දඩයමේ යන අන්දම එහි මූර්තිමත් කොට ඇත. තුවාල ලැබ වැටී සිටින සිංහයන්ගේ රූප එහි ඉතාමත් ම ස්වාභාවික අන්දමට නෙළා ඇති නමුත්, රජුගේ රූපය වෙනුවට අස්වාභාවික වූත්, බියගෙන දෙන්නා වූත් රූපයක් නෙළා ඇත. එසේ කිරීමෙන් අදහස් කරන ලද්දේ නරඹන්නන් තුළ රජු පිළිබඳ ව ගරු බියක් ඇති වීම ය.

ස්වාභාවික දෙය වෙනුවට සංකේතයන් යෙදීම, සාහිත්‍යයෙහි ද බොහෝදුරට කර ඇති බව පැරැණි පොතපත විමසිල්ලෙන් කියවීමේ දී දැක්ක හැකි ය. ජාතක පොතෙහි එන බෝසත් චරිතය, ස්වාභාවික මිනිසකුගේ චරිතයක් නොව, සර්ව නිර්දෝෂ වූ පුරුෂ ශ්‍රේෂ්ඨයකු හඟවන සංකේතයකි. රූපශ්‍රීයෙන් අනූන වූත්, කාය බලයෙන් අසමාන වූත් බෝසතුන්ගේ චරිතයෙහි අබැටක පමණකුදු වරදක් හෝ දුබලකමක් හෝ දකින්නට බැරිය. බෝසත් චරිතය හොඳ මිනිසකු හඟවන සංකේතයක්

වුවා සේ ම දෙවිදතුගේ වර්තය අංග සම්පූර්ණ දුෂ්ටයකුගේ සංකේතයකි.

තණ්හා, රකි, රගා යන මර දු හු තණ්හාවත්, රකියත්, රාගයත් හඟවන සංකේත හැටියට මැවී සිටිති.

නාගයා, කාමය හඟවන සංකේතයක් හැටියට යොදා ඇති අන්දම ජාතක කතා විවේචනය කරමින් 'ලංකාදීප බුද්ධ ජයන්ති රසවාහිනී' සංග්‍රහයට ලිපියක් සැපයූ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මහතා හෙළි කෙළේ ය.

“කලෙක බෝසත්හු සිය මලුන් සමඟ වලට වැද තවුස් දම් පුරමින් වෙසෙති. මලු වසනා අසපුව අසල වෙසෙන එක් නාගයකුට ඔහු කෙරෙහි 'පිළිබද සිතක්' ඇති විය. නාගයා, දිනපතා ම තවුසාණන් දකින්නට පැමිණ, දිය දරණ ගොබිත් ඔහුගේ ඇඟ වෙළාගෙන, මද වේලාවක් ඔහු සමඟ ආදරයෙන් පිළිසර කතාබස් කොට, නික්ම යෙයි.

“කල් යාමේ දී නාගයා නිතර නිතර ඇඟෙහි ගැවෙන්නට වීම හේතු කොටගෙන තවුසා වැහැරෙන්නට විය!”

මෙහි නාගයා, කාමය හඟවන සංකේතයක් බවත්, තවුසා වැහැරෙන්නට වූයේ ඔහු ගිහි සැප පිළිබද ආසාවෙන් නිතර පෙළෙන්නට වූ නිසා බවත් වික්‍රමසිංහ මහතා මැනවින් පැහැදිලි කොට ඇත.

ආදම් හා ඒව පිළිබද ව බයිබලයේ එන කතා පුවතක් ද මෙහි දී සිතියට නැඟෙයි. “තහනම් ගහේ ගෙඩි අනුභව කිරීම ආදම් හා ඒව යන දෙදෙනාට දෙවියන් විසින් තහනම් කරන ලදී. සුගති උද්‍යානයේ විසූ සතුන් අතුරින් ඉතා ම නපුරා සර්පයා විය. සර්පයා තහනම් ගහේ ඇති ගෙඩිවල රසයත්, අගයත් වනමින් ඒවා අනුභව කිරීමට ඒව පෙලඹුවේ ය. සර්පයාට රැවටුණු ඒව සිය සැමියා ද කැටුව ඒ ගෙඩි කෑවා ය. තමන් නිරුවතින් සිටින

බව ඔවුන්ට වැටහී ගියේ එයින් පසු ව ය. ඔවුහු කොළ අතුවලින් පිළියෙල කරගත් ආවරණයකින් විලී වසා ගත්හ!”

මේ කතාවෙහි දී සර්පයා යොදා ඇත්තේ කාමය හඟවන සංකේතයක් හැටියටයයි සිතිය හැකි ය. කාමය සර්පයාට උපමා කිරීම බෞද්ධ සාහිත්‍යයේ නම් සුලභ ලක්ෂණයකි.

පැරණි සන්දේශ කාව්‍යයක එන කවියක් මෙසේ ය:

“සුනිල් වලා නව සද නිලුපුල් පබළු විමල් සක් ගිජ්දු කුඹු සිරිවස බැබළු විපුල් පුලින රඹ සිකි ගල මුතු ළදළු ළකල් රන ලියන් සරන බල යහළු”

මෙහි නිල්වලා - නව සද - නිලුපුල් - පබළු - සක් - ගජ - කුඹු - සිරිවස - පුලින - රඹ - සිකිගල මුතු - ළදළු - රන ලියන් යන උපමා වස්තූන්, පිළිවෙලින්, වරල - නළල - ඇස් - තොල් - ගෙල - තන - ඉඟ - උකුළ - උගරු - දඟ - නිය - පතුල් කාන්තාවන් යන දේවල් හඟවන සංකේත හැටියට යොදා තිබේ.

පෙරදිග කලාකරුවා ස්වාභාවික දෙයක් වෙනුවට, ඒ අදහස දෙන සංකේතයක් යොදන අන්දම, මේ නිදර්ශනවලින් පැහැදිලි වී ඇතැයි සිතමි. ඔහු බොහෝවිට මේ සංකේත සාදා ගත්තේ ස්වාභාවික දේ ආශ්‍රයෙනි. ඔහු ස්වාභාවික දෙයෙහි මූලික ලක්ෂණ උපුටාගෙන, ඒවා යොදා ස්වකීය සංකල්පනයෙන් ඒ සඳහා අනෙක් සංකේතයක් මැවී ය. මේ සඳහා ඉතා පහසු උදාහරණයක් හැටියට පැරණි සිංහල චිත්‍ර මෝස්තරවල දක්නට ලැබෙන නෙළුම් මලක් ගනිමු. නෙළුම් මලේ පෙති රාශියක් ඇති බවත් මල වෘත්තාකාර බවත්, එහි මූලික ලක්ෂණ හැටියට ඔහුට පෙනිණි. ඉක්බිති ඔහු මේ මූලික ලක්ෂණ ඉස්මතු වී සිටින සේ වඩා අලංකාර වූ අලුත් මලක් නෙළුම් මල හඟවන සංකේතය හැටියට මැවීය.

ගාන්ධාර සම්ප්‍රදායට නෙළන ලද බුද්ධ ශිෂ්‍යයක්

එසේ සාදා ගත් නෙළුම් මල් මෝස්තරය, පසු ව ඉර හෝ සඳු හඟවන සංකේතයක් හැටියට ද යොදන ලදී.

කලාව ප්‍රකෘතිය නොවේ. කලාව ප්‍රකෘතියයයි සලකන්නේ තාත්වික රීතිය දක්වා පිරිහී ගිය බටහිර කලා සම්ප්‍රදායයන් අන්ධානුකරණයෙන් පිළිගන්නවුන් විසිනි. යම් කිසි කලා කෘතියෙකින් ප්‍රකාශ කරන අදහස තාත්වික විය යුතු බව සැබෑ ය. එහෙත්, ඒ අදහස ප්‍රකාශ කරන විදිය තාත්වික විය යුතු නොවේ.

අපට පෙනෙන දෙය ඒ සැටියෙන් ම සැබැව් ලෙස ඇඳ දැක්වීමට කලාකරුවකු වෙහෙස මහන්සි නුවුවාට ඊට වඩා හොඳින් ඊට වඩා පහසුවෙන් ඒ කාරිය කිරීමට කැමරාවකට පුළුවන. කලාකරුවකු, වුවමනා වන්නේ අපට පෙනෙන දෙය ඒ සැටියෙන් ම ඉදිරිපත් කිරීමට නොවේ. සෞන්දර්යය වටහාගත හැක්කේ මනසින් බැලීමෙනි. එසේ නම් කලාකරුවකුගේ වෑයම් විය යුත්තේ අපේ මනසින් දැක්ක හැකි දේ මවා දැක්වීමයි. මේ හැඟීම පළමුවෙන් පහළ වන්නේ කලාකරුවාගේ සිතෙනි ය. ඉක්බිති ව, තමා අදින සිතුවමින් හෝ අඹන පිළිමයෙන්

එය අපේ සිත්හි ද උපදවන්නට ඔහු උත්සාහ දරයි. ඔහු අදහස් කළ හැඟීම්, ඔහුගේ කලා කෘතිය දැකීම හේතු කොටගෙන, අපේ සිතේ ද පහළ වෙයි නම් ඔහුගේ උත්සාහය සපල වූ බව සැලකිය හැකි ය.

ගසක් ගැන සිතීමේ දී කොළ, අතු, ගෙඩි, දලු, මල්, කඳ ආදී අවයව ගැනත් ඒ ඒ අවයව ගසෙහි පිහිටා ඇති අන්දම ගැනත් අපේ සිතියට නැගෙයි. කලාකරුවාත් අප මෙන් පියවි ඇසින් බලන්නේ නම් එබඳු පිහිටීමක් ඇති, එබඳු ගසක් ඔහුට ද පෙනෙනු ඇත. එහෙත්, ඔහු බලන්නේ අප මෙන් පියවි ඇසින් නොවේ. මනසිනි. එහෙයින් අප දකින ගසට වඩා වෙනස් ගසක් ඔහු එහි දකී. ගසේ කඳ විහිදී ඇති අන්දමෙන් කොළ හා ගැට පිහිටා ඇති අන්දමෙන් යම් කිසි තාලයක් ඔහු දකී. ඒ තාලය සතුකොට දක්වන්නට වෑයම් කරන ඔහු ගසේ සැබෑ ස්වරූපය ගැන සැලකිල්ලක් නොදක්වයි. ගසේ සැබෑ ස්වරූපය විසින් වසාගෙන ඇති ගස් ගති මතු කර දැක්වීමට ඔහු වෙහෙස දරයි. පැරණි විහාර චිත්‍රවල දක්නට ලැබෙන කොතෙකුත් ගස් මීට නිදසුන් හැටියට දැක්විය හැකි ය.

එය සැබෑ ගසක් නොව, ගසක ස්වරූපය හඟවන සංකේතයකි. එහෙත්, එය බලා මේ 'ගසක් නොවේ' යයි කියන්නට ද අපට නුපුළුවන.

භූමි දර්ශන වැනි නොගැඹුරු චිත්‍ර සඳහා ස්වාභාවික රීතිය සුදුසු වුව ද ආධ්‍යාත්මික වූත්, වඩා ගැඹුරු වූත් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා එය පොහොසත් නොවෙයි. අද ලොව සිටින බටහිර ශ්‍රේෂ්ඨතම චිත්‍ර ශිල්පියා හැටියට සලකන පිකැස්සෝ වැන්නවුන් පවා දැනට ස්වාභාවික රීතියෙන් පිට පැන සිටින්නේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ මාර්ගයක් හැටියට එහි ඇති නිසරුකම ඔවුන් ද වටහාගෙන ඇති හෙයින් සිතමි.

මහම ම සේකර (1929.04.07 - 1976.01.14 රසවාහිනී සඟරාවට සැපයූ ලිපියකි.

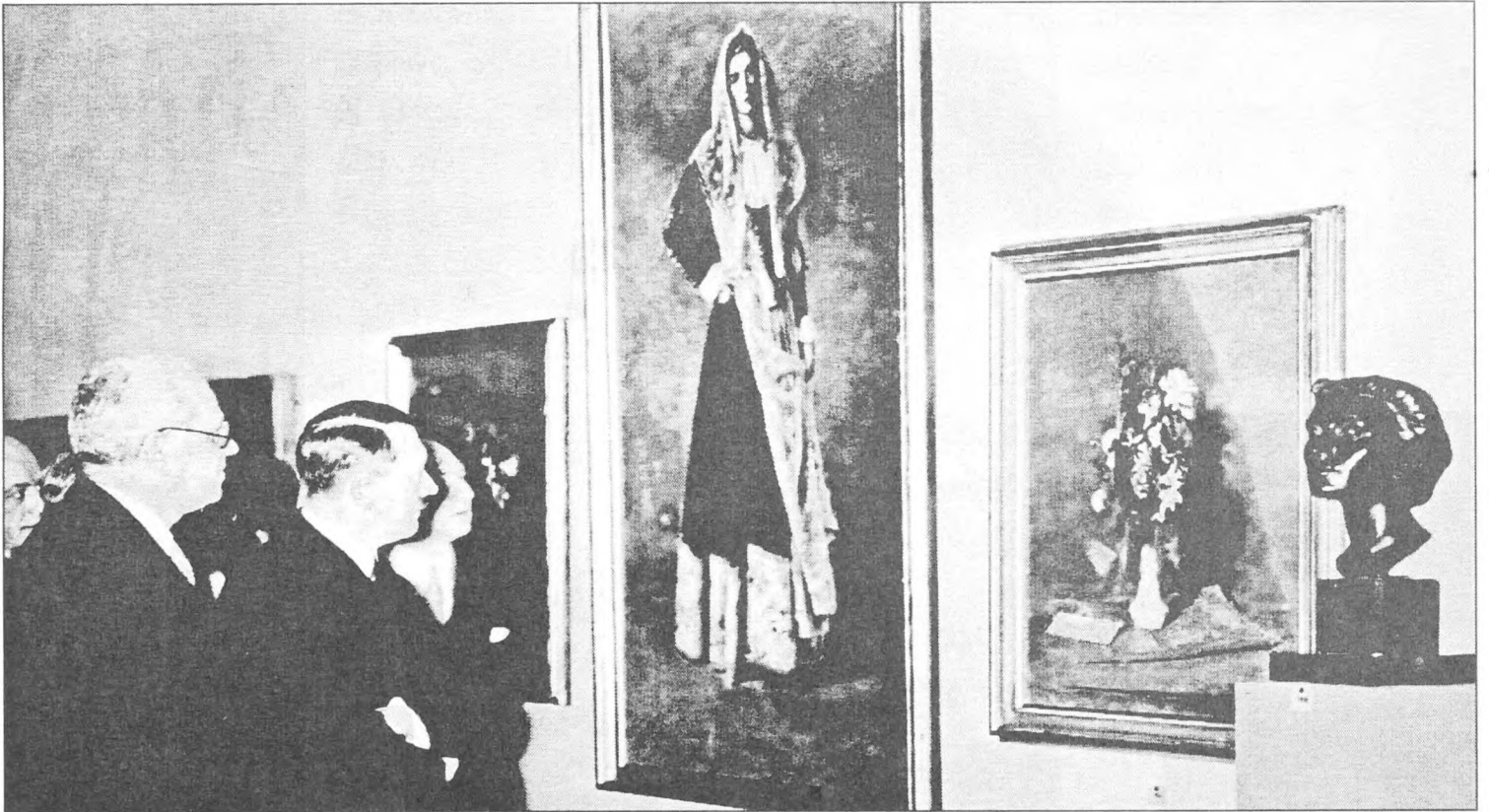
විසිවන සියවසේ 'භූෂ්ට' කලා නිර්මාණ දැන් ප්‍රදර්ශනයේ

ජර්මනියේ නාසි පාලන තන්ත්‍රය විසින් 1937-1938 කාලයේදී 'භූෂ්ට' එසේ නැතහොත් නින්දිත යැයි හඳුනාගනිමින් කලා නිර්මාණ දහස් ගණනක් රාජසන්තක කරන ලදී. මෙසේ නාසි රජය අත්පත් කරගත්

නිර්මාණ සංඛ්‍යාව 16,558 ක් යැයි සඳහන් ය. මේවායින් ඇතැම් විටු නාසි නිලධාරීන් විකුණාගත්හ. කාට් හෝ දී දැමූහ. එසේ නැතහොත් විනාශ කළහ. මාක් චාගෝල් (Marc Chagall) හෙන්රි මැතිස් (Henri Matisse)

1937 දී 'ජර්මානු කලා නිර්මාණ නිවහනේ' ශ්‍රේෂ්ඨ කලා නිර්මාණ නැරඹීමට පැමිණි හිටිලර් ඇතුළු පාසි ජර්මනියේ ප්‍රධානීන් කිහිප දෙනෙකු හිටිලර් සමඟ කාර්ය මණ්ඩල ප්‍රධානීන් හරමන් ගෝරිං ද, ප්‍රචාරණ අමාත්‍ය ජෝහෙස් ගොබෙල්ස් ද වෙති. (ඡයාරූප : ද ඉන්ඩිපෙන්ඩන්ට් පුවත්පත)

පැබ්ලො පිකාසො (Pablo Picasso) වින්සන්ට් වැන්ගොග් (Vincent Vangaugh) යන සුප්‍රකට චිත්‍ර ශිල්පීන්ගේ නිර්මාණ මෙන්ම අර්නස්ට් ලුඩ්විග් කර්චනර් (Ernest Kudwing Kirchner) බෙක්මාන් (Beckmann) එමිල් නොල්ඩෙ (Emil Nolde) සහ එරික් හැකල් (Erich Heckel) යන ජර්මානු භාව ප්‍රකාශනවාදී චිත්‍ර ශිල්පීන්ගේ කෘති විශාල සංඛ්‍යාවක් ද මේ අතර තිබේ ඇත.

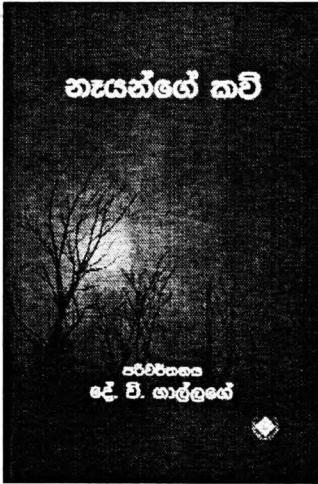
මෙසේ තහනම් කළ චිත්‍රවල ඉරණම කුමක් වී දැයි කිසිවකු නිශ්චිතවම නොදන්නා නමුත්, කලා නිර්මාණ ගනු දෙනුකරුවෙකු වූ හයිනරිච් රොබට් ෆිෂර්ගේ (Heinrich Robert Fisher) බිරිඳ 1996 දී මෙම නිර්මාණවල ලේඛනයක් ලන්ඩනයේ වික්ටෝරියා සහ ඇල්බර්ට් කෞතුකාගාරයට (Victoria and Albert Museum) භාර දී ඇත. චිත්‍ර නිර්මාණ අතරින් 1500ක් කොර්නෙලියස් ගර්ලිට් (Cornelius Gurlitt) නමැත්තෙකුගේ නිවසේ තිබී ගිය වසරේ දී හුමුවිය. කොර්නෙලියස් ගර්ලිට්, කලා නිර්මාණ ගනු දෙනුකරුවෙකු ලෙස නමක් දරා සිටි හිල්ඩර් බ්‍රැන්ඩ් ගර්ලිට්ගේ පුත්‍රයා ය.

(Hilde Brand Gurlitt) මෙම නිර්මාණ 1500 අතර පෝල් ක්ලී, මාක් වාරගෝල්, ඔටෝ ඩික්ස් හා පැබ්ලො පිකාසොගේ නිර්මාණ තිබේ ඇත.

නාසි රජය විසින් පැහැරගන්නා ලද චිත්‍ර 1937 දී ජර්මනියේ මියුනිච් නුවර දී 'Entartete Kust' හෙවත් භ්‍රෂ්ට කලා නිර්මාණ යන මැයෙන් ප්‍රදර්ශනය කළ අතර, ඊට යාබද තවත් ශාලාවක 'ශ්‍රේෂ්ඨ කලා නිර්මාණ' මැයෙන් ද නිර්මාණ දැක්මක් විය. යහපත් හා අයහපත් කලා නිර්මාණ පිළිබඳව සාමාන්‍ය ජනතාවට අවබෝධයක් ලබා දීම මෙම ප්‍රදර්ශන දෙක මෙසේ පැවැත්වීමෙන් පාලකයෝ බලාපොරොත්තු වී ඇත.

ඒ කෙසේ වෙතත්, භ්‍රෂ්ට කලා නිර්මාණ නැරඹීමට බොහෝ ජනයා ඇදී ආව ද, ශ්‍රේෂ්ඨ කලා කෘති ගැන උනන්දුවක් දැක්වූ පිරිස අල්ප වූ බව ද සඳහන් ය. ලැබී ඇති කලා කෘති 2014 ජනවාරි අග සතියේ සිට ලන්ඩනයේ වික්ටෝරියා සහ ඇල්බර්ට් කෞතුකාගාරයේ දී ප්‍රදර්ශනය කිරීමට නියමිත ය.

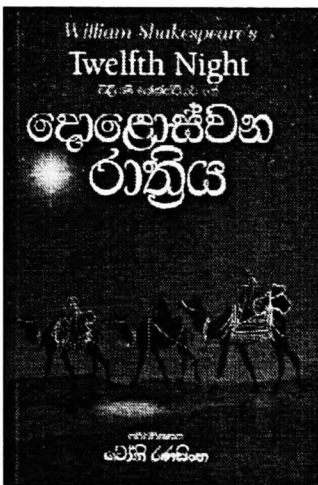
පොතක වත

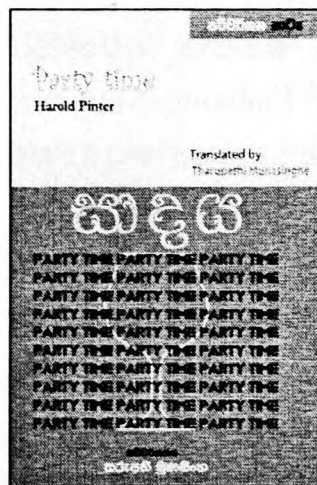
පරිවර්තනය:
දේ.වී. ආල්ලගේ
 2013 සැප්තැම්බර්
 පිටු: 184
 මිල: රු. 320/-
 විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය

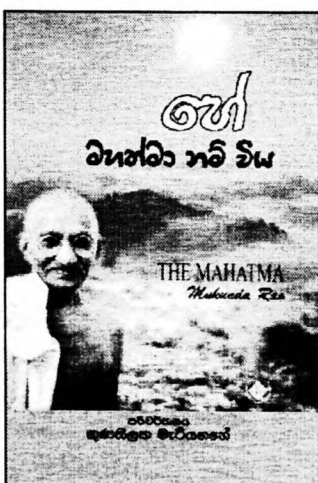
පරිවර්තනය:
ස්වර්ණකාන්ති රාජපක්ෂ
 2013 අගෝස්තු
 පිටු: 273
 ෆාස්ට් පබ්ලිෂින්

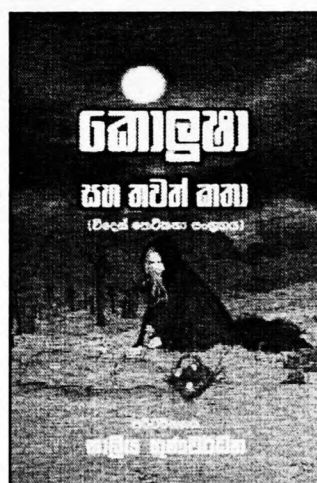
පරිවර්තනය:
ටෝනි රණසිංහ
 2013 අගෝස්තු
 පිටු: 196
 මිල: රු. 350/-
 ෆාස්ට් පබ්ලිෂින්

පරිවර්තනය:
තරුපති මුණසිංහ
 2013 සැප්තැම්බර්
 පිටු: 82
 මිල රු. 250/-
 කර්තෘ ප්‍රකාශනයකි.

පරිවර්තනය:
ගුණතිලක මැටියගනේ
 2013
 පිටු: 276
 විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය

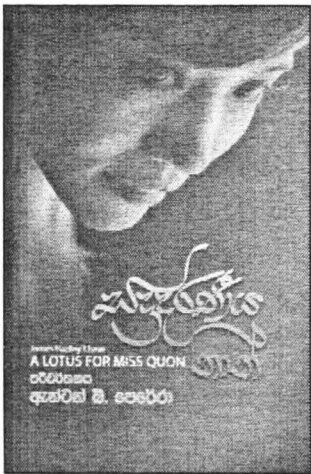
පරිවර්තනය:
සාලිය ගුණවර්ධන
 2013
 පිටු: 127
 මිල රු. 250/-
 ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ

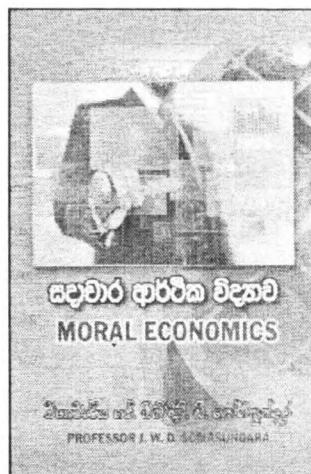
සරිවර්තනය:
ආනන්ද අමරසිරි
 2013 සැප්තැම්බර්
 පිටු: 460
 මිල රු. 600/-
 ෆාස්ට් පබ්ලිෂින්

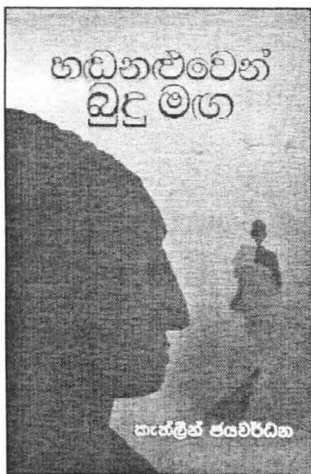
අධිනීතිඥ විමලසේන ගණේ
 2013 සැප්තැම්බර්
 පිටු: 144
 මිල රු. 300/-
 ෆාස්ට් පබ්ලිෂින්

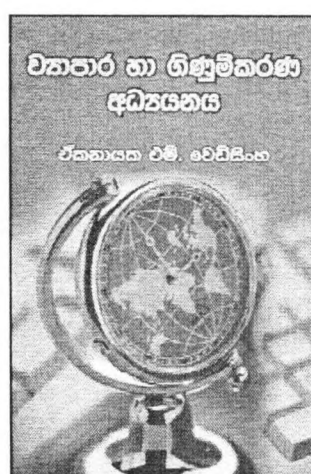
සරිවර්තනය:
අනුර කුමාර
 2013 අගෝස්තු
 පිටු: 262
 නිර්මල ප්‍රකාශන

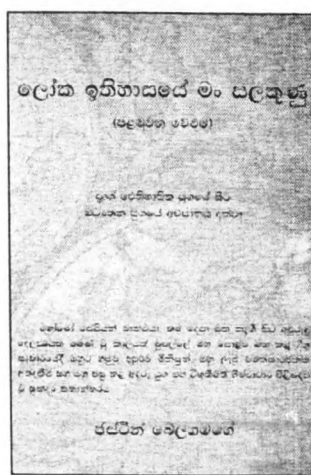
මහාචාර්ය ජේ.ඩබ්ලිව්.ඩී. සෝමසුන්දර
 2013
 පිටු: 200
 මිල: රු. 450/-
 ඇස්. ගොඩගේ සහෝදරයෝ

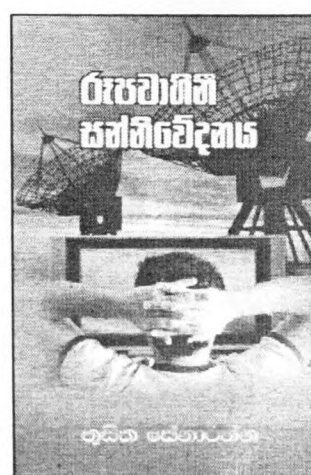
කැන්ලින් ජයවර්ධන
 2013 සැප්තැම්බර්
 පිටු: 162
 විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය

ඒකනායක එම්. වෙඩිසිංහ
 2013 ප්‍රථම
 පිටු: 240
 මිල රු. 400/-
 ඇස්. ගොඩගේ සහෝදරයෝ

පස්විත් බෙලගමගේ
 2013 සැප්තැම්බර්
 පිටු: 200
 මිල රු. 1200/-
 මන්දාකිණි ප්‍රකාශන

තුසිත සේනාරත්න
 2013
 පිටු: 208
 මිල රු. 450/-
 ඇස්. ගොඩගේ සහෝදරයෝ

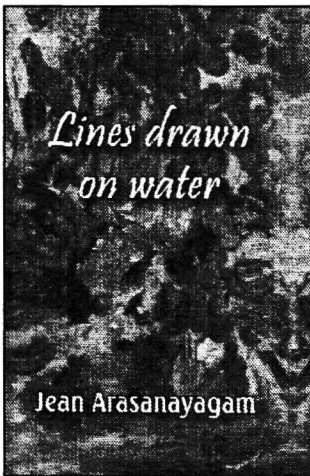

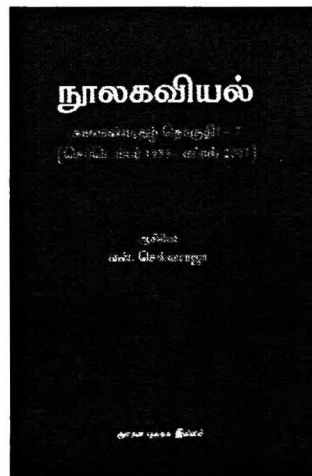
ಕಿಶೋರ ಕಥಕಳ
 2013 ಏಪ್ರಿಲ್-ಮೇ
 ಪುಟ: 168
 ಮೆ. ರೂ. 325/-
 ಗಾಂಧಿ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್

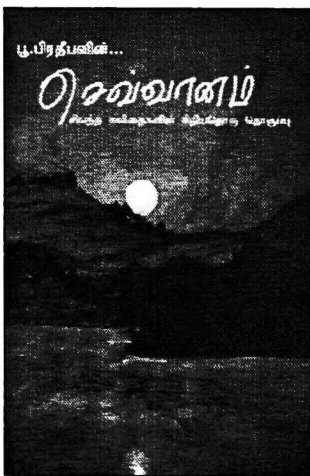
Translated by: Nirmala
 Winganathan, Mallika
 Rajarethnam, K.
 Balaendra
 2013
 Pages: 100/-
 Price: Rs. 350/-
 Published by: Kumaran
 Book House

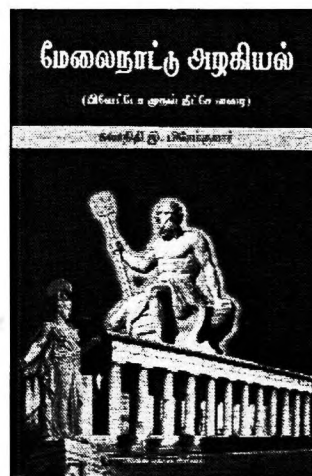
Jean Arasanayagam
 2013
 Pages: 151
 Price: Rs. 750
 S. Godage Brothers

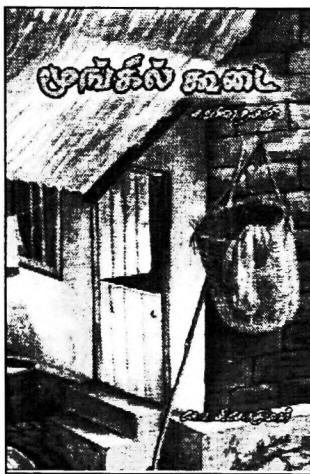
N. Selvaraja
 20013
 Pages: 676
 Price Rs. 3000/-
 Publishers: Kumaran
 Book House & Atodhya
 Library Services

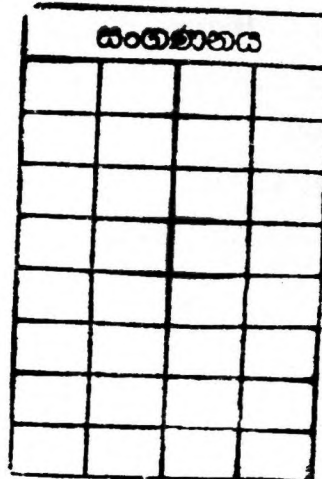
**Poopalasingam
 Pradeepan**
 1st ed. 2013
 Pages: 96
 Price: Rs. 350/-
 Maharandham
 Publishing House

**Rannasabapathy
 Premkumar**
 2013
 Pages: 80
 Price Rs. 350/-
 Publishers: Kumaran
 Book House

G. Kisokumar
 1st ed. 2013
 Pages: 77
 Price: Rs. 200/-
 Upcountry Education
 Development Society
 Thalavakalai Tamil
 Sangam

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

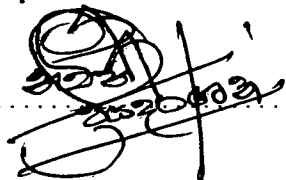
1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

2. Date Scanned : 2017/10/23

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N.P.R. Gamage

Signature :

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature :

Date : 2017/10/23